

Dr. Takáts Ágoston

TESTVÉR! VAN EGY KIS IDŐD?...

(Elmélkedések férfiangra.)

2008.

Tartalom

PROLÓG.....	7
ELSŐ RÉSZ.....	8
A VILÁGOSSÁG VILÁGÍT A SÖTÉTSÉGBEN.....	8
1. „Isten szólt: Legyen világosság! – és lett világosság.”	8
2. „A világosság világít a sötétségben...”	9
3. „De a sötétség nem fogadta be Őt.”	10
NE NÉZZ HÁTRA, CSAK ELŐRE!.....	10
1. Ne nézd elért eredményeidet, ...	11
2. Ne nézd megbánt és megbocsátott bűneidet, ...	11
3. Ha pedig elérkezik életünk alkonya:	11
ISMERD FEL AZ ISTEN HANGJÁT!.....	12
1. Isten többféle módon szól hozzánk.	12
2. Jézus mondja: „Én vagyok a jó pásztor!”	12
3. Ismerjük hangját, és követjük Őt.....	12
EMBER, NE CSÜGGEDJ, VELED AZ ÚR!.....	13
1. Mindnyájan hordunk sebeket, mindnyájan hullatunk könnyeket.....	13
2. Legyünk derűsek a Reményben	13
3. De Szent Pál folytatja: Legyetek béketűrőek a nyomorúságban, és állhatatosak az imádságban.	14
KI LEHET AZ ISTEN KÜLDÖTTE?.....	15
1. Mi a küldetés?	15
2. Ki lehet Isten küldötte?	15
3. Az evangéliumi küldetést és annak elfogadását.....	16
ISTEN A REMÉNYÜNK ÉS OLTALMAZÓNK.....	16
1. Isten a reményünk.	16
2. Az élet viharában reménységünk alapja: Krisztus.	17
3. „Uram, segíts, mert elveszünk!”	17
CSAK EGY SZÓVAL MONDD!.....	17
1. Isten sem nem automata, sem nem szatócs.	18
2. „Uram, a szolgám beteg.”	18
3. „Menj, legyen a te hited szerint!	18
AZ IRGALMAS ISTEN SZERET MINKET!.....	19
1. A félelem, a béke-hiány és a vigasztalanság tragikumai.	19
2. De erre egyedül képtelenek vagyunk!	19
3. Egyedül az irgalmas Isten képes feloldani az emberi életnek ezt a tragikumát.	20
DÍCSÉRJÜK AZ URAT: SZENTELETSSÉK MEG A TE SZENT NEVED!.....	20
1. „Jöjjetek, dicsérjük az Urat!”	21
2. Krisztus megtanít arra, hogy Isten: Atyánk.....	21
3. „Mi Atyánk, szenteltesse meg a Te neved!”	21
REMÉNYÜNK FORRÁSA ISTEN HATALMA ÉS KRISZTUS SZERETETE.....	22
1. „Az Úr az én fényességem és üdvösségem.”	22
2. Reményünk: Krisztus szeretete.	23
3. „Ki szakíthat el bennünket Krisztus szeretetétől?!”	23
NINCS ITT MARADANDÓ VÁROSUNK.....	24
1. Az emberi élet rövid és nyugtalansággal teli.	24

2. „Nincs itt maradandó városunk”	24
3. Az idő a legnagyobb ajándék, mert „jövendő hazánkat” szolgálhatjuk vele.	25
AZ ISTENI IGAZSÁGOSSÁGOT MEGGYŐZI AZ ISTENI IRGALOM.	25
1. Az isteni Igazság lesújtja az ellene lázadókat.	25
2. Azonban elhatalmasodott a bűn a világban.	26
3. „Amikor azonban elhatalmasodott a bűn, túláradt a kegyelem”	26
VELED MARADOK MINDVÉGIG, URAM!	27
1. „Élni jó és élni szép, ha fogják az ember kezét!”	27
2. „Futok, hogy megragadjam valami módon...”	28
3. „Futok... és megragadom... amint Krisztus magával ragadott engem.”	28
IDEGENEK VAGYUNK A VILÁGBAN: SZENTELJ MEG	
AZ IGAZSÁGBAN MINKET!	28
1. „Idegenek és jövevények vagyunk... napjaink elfogynak, mint az árnyék.”	29
2. „Ők nem e világból valók, mint ahogy én sem.”	29
3. „Szenteld meg őket az Igazságban; mert a Te szavad maga az Igazság.”	30
IRGALOMBAN, IGAZSÁGBAN ÉS HŰSÉGBEN KORMÁNYOZZA	
ISTEN A FÖLDET	30
1. Isten él: irgalma, igazsága és hűsége végtelen.	30
2. Az igazi Bölcsesség fölőről származik.	31
3. Az igaz Bölcsesség ismertető jelei.	31
KRISZTUS SZENVEDÉSE ÉS AZ ÁLTALA NYERT ÉLET ÜDVÖZÍT MINKET.	32
1. „A mi békességünkért Őt sújtotta a büntetés, sebei lelkünknek gyógyulást szereznek.”	32
2. Az ítélet joggal elvetne minket.	33
3. Nem veti el az ítélet azt, aki Krisztus Jézusban él.	33
ISTEN ERŐSÍTŐ KEGYELME NEM HAGYJA EL EGYHÁZÁT!	34
1. Kezdetől fogva küzdelem és gyötrődés a sorsunk.	34
2. Egyedül Isten képes megerősíteni bennünket Evangéliumában.	35
3. Jézus Krisztusról szóló igehirdetés.	35
JÉZUSRA HALLGASS, AKI SZÉLESRE TÁRTA ELŐTTED KEGYELME	
AJTAJÁT!	36
1. Apái beszédének nem hisz a mai nemzedék.	36
2. Jézusra hallgass!	37
3. Jézus szélesre tárta előttünk Kegyelme ajtaját.	37
IGAZSÁGOS AZ ÚR ÉS KEGYELEMMEL TELI!	38
1. Igazság és Kegyelem.	38
2. Ki kezdte meg bennünk a jót?	39
3. Teljessé válhat-e a Jó bennünk Jézus Krisztus napjára?	39
AZ ÚR MEGNYITOTTA SZÁMUNKRA A VÉGTELENSÉGET!	40
1. „Szorongattatásomban az Úrhoz kiáltottam és meghallgatott...”	40
2. Sötétség és világosság.	41
3. „Választott nép, királyi papság, szent nemzet...”	41
ISTEN HŰSÉGÉRE A SZENTLÉLEK TANÍT MEG BENNÜNKET.	42
1. „Hűséggel kötlek magamhoz...”	42
2. A Szentlélek az Igazság, a Hűség és a Szabadság Lelke.	43
3. „Megtanít minket az Igazságra...”	44
AZ IGAZSÁG KÖNTÖSE A MI LAKODALMAS RUHÁNK.	44
1. „Örvend az én lelkem Istenemben, mert az üdvözültek ruhájába öltöztetett...”	45
2. „Isten az Igazság köntösét adta rám.”	45
3. „Szomorkodhat-e a lakodalmas nép, amíg velük a vőlegény?”	46

A LÉLEK OTT FÚJ, AHOL AKAR.....	46
1. A természeti csapások nem jelentik Isten büntetését.	47
2. Jézus mondja: „A Lélek ott fúj, ahol akar...”	47
3. „Hallod a szavát, de nem tudod, honnan jön, és hová távozik...”	48
NEM HAL MEG ÖRÖKRE!.....	49
1. „Halandók vagyunk: olyanok vagyunk, mint a víz, amelyet kilocsantanak a földre...” ..	49
2. Jézus mondja: „Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, nem hal meg örökké...”	50
3. „És én feltámasztom őt az utolsó napon.”	51
MÁSODIK RÉSZ. MÁRIA-MISZTÉRIUM.....	52
AKIT MEGÁLDOTT ISTEN MINDÖRÖKKÖN MINDÖRÖKRE.	52
1. „Kegyelem önti el arcodat.”	53
2. „Megáldott téged az Isten örökké és mindörökkön mindörökre.”	53
3. „Istentől küldetett az Angyal a Szűzhöz.”	54
A SZŰZ NEVE PEDIG MÁRIA.	54
1. „Ki mehet fel az Úr hegyére? Ki állhat meg az Ő szent Színe előtt?”	55
2. „Mert a keze tiszta és a szíve ártatlan.”	55
3. „A Szűz neve pedig Mária!”	56
ÜDVÖZLÉGY KEGYELEMMEL TELJES!.....	57
1. Mária anyja a szép szeretetnek, az Isten-félelemnek, a bölcs belátásnak és a szent reménységnek.	57
2. „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!...”	58
3. „Az Úr van teveled...”	59
KEGYELMET ÉS TETSZÉST TALÁLTÁL ISTENNÉL.....	59
1. „Megáldott az Isten minden jóval, mert nem magaddal törödtél, hanem néped sorsával.”	59
2. „Az igaz úton jártál Istenünk előtt.”	61
3. „Ezért találtál kegyelmet és tetszést Isten előtt.”	61
EGÉSZEN SZÉP VAGY, MÁRIA!.....	62
1. „Egészen szép vagy, és lelmeden nincs semmi folt!”	62
2. „Ezért a Szentlélek száll tereád, és a Magasságbeli ereje árnyékol be téged.”	63
3. „Aki pedig tőled születik: Szent, és az Isten Fiának nevezik.”	64
ÍME AZ ÚR SZOLGÁLÓJA!.....	65
1. Ünnepi szónoklat és üdvözlő dal.....	65
2. Mária ünnepi szózata: Íme, az Úr szolgálója!.....	66
3. Mária ujjongása: „Legyen nekem a te szavaid szerint!...”	66
A SZOLGÁLAT ANYJA.	67
1. „A szent hajlékban tettem színe előtt szolgálatot.”	67
2. „Mária útnak indult, és sietve ment Erzsébethez.”	68
3. Mária a Szolgálat Édesanyja.	69
ÁLDOTT VAGY TE AZ ASSZONYOK KÖZÖTT!.....	69
1. Jelek.....	70
2. „Áldott vagy te!...”	70
3. „Áldott a te méhednek gyümölcse!...”	71
BOLDOG VAGY, AKI HITTÉL!	72
1. A hűségért, a szelídségért és igazságért irányítson mindig csodálatos karja téged!” ..	71
2. „Honnan van az, hogy az én Uram anyja jön hozzám?!”	73
3. „Boldog vagy, aki hittél!...”	74
MAGASZTALJA LELKEM AZ URAT!.....	75

1 „A Szűz Istent és embert szült...”	75
2. „Isten a békét visszaadta, mert a földet az éggel kiengesztelte önmagában.”	76
3. „Magasztalja lelkem az Urat!...”	77
MÁRIA, A BOLDOGSÁGOS	77
1. A Napba-öltözött Asszony.	78
2. „Reá tekintett alázatos szolgálójára...”	78
3. „Íme, mostantól Boldogságosnak hirdet minden nemzedék.”	79
NAGY DOLGOT TETT VELEM A HATALMAS	80
1. „Virulok, mint a patak partjára ültetett Rózsató...”	80
2. „Nagy dolgot tett vele a Hatalmas...”	81
3. „Legyen áldott szent neve!”	81
IRGALMASSÁGA KIÁRAD MINDEN IDŐBEN	82
1. „A bizalom, amelyről bizonyosságot tettél, mindig fennmarad az emberek szívében.”	83
2. „Mert mindörökre Isten irgalmára emlékeztet.”	83
3. „Irgalmassága kiárad minden időben az Őt keresőkre.”	84
AZ ÚJ ÉNEK ISTENNEK: FELMAGASZTALOD A MEGALÁZOTTAKAT	85
1. „Új éneket énekelek Istennek!”	85
2. „Uram, nagy vagy és dicsőséges, erős, csodálatos és győzhetetlen!”	85
3. „És felmagasztalta a megalázottakat...”	86
MÁRIA SZOCIÁLIS TANÍTÁSA	87
1. Mária az elhagyatottak pártfogója.	87
2. „Az éhezőket eltöltötte javaival, de a gazdagokat üres kézzel bocsátotta el.”	88
3. „Szétszórta a hatalmasokat és szívében gögösöket...”	89
MAGADHOZ ÖLELED GYERMEKEIDET	90
1. „Vajon ki tud ellenszegülni igazságodnak, Uram? De akik Hozzád fordulnak, azok örökké nagyok lesznek.”	90
2. „Irgalmasan gondját viseled a Reád hagyatkozóknak...”	91
3. „Ígéreted szerint magadhoz öleled gyermekeidet mindörökre!”	92
GYERMEK SZÜLETIK NEKÜNK, FIÚ ADATIK NEKÜNK	93
1. „Gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, s az ő vállára kerül az uralom.”	93
2. „Az Ő neve Csodálatos Tanácsadó, Erős Isten, Béke Fejedelme...”	94
3. „Mária megszülte elsőszülött fiát,	95
ÉLETET TALÁL, ÉS ÜDVÖT MERÍT AZ ÚRTÓL	96
1. „Boldog az ember, aki hallgat reám”	96
2. „Aki engem megtalál: életet talál, és üdvöt merít az Úrtól.”	97
3. „Mária szava: Mindazt, amit csak mond nektek, tegyétek meg!”	98
BOLDOG A MÉH, AMELY HORDOZOTT!	99
1. „Az Úr lelke nyugszik rajtam, mert az Út kent föl engem.”	99
2. „Elküldött az Úr, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, és meggyógyítsam a megtört szívűeket.”	100
3. „Boldog a méh, amely hordozott és az emlők, amelyeket szoptál!”	100
A FÁJDALMAK ANYJA	101
1. „Ti mindnyájan, akik átmentek az úton, tekintetek reám...”	102
2. Lássátok: van-e nagyobb fájdalom az én fájdalmamnál?!...”	102
3. „Jézus keresztyénél állt az Ő Édesanyja...”	103
MINDNYÁJAN EGYÜTT IMÁDKOZTAK MÁRIÁVAL	104
1. „Uram, üdvösség Istene, nappal és éjjel hozzád kiáltok...”	104
2. „Hatoljon fel Hozzád imám, Istenem, és hallgasd meg könyörgésemet!”	104
3. Mindnyájan egy szívvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak Máriával, Jézus Anyjával.”	105

HARMADIK RÉSZ. HAZÁNK ÉS EGYHÁZUNK JÖVŐJE: A CSALÁD	107
Bevezetés: A magyarság jelenlegi kilátástalansága.	108
1. A család- és a családi-élet válsága.	108
– Isten nélkül, a „szocialista-közösség” után.	108
– A MAMMON térhódítása, mely ma is tart.	109
– A „vad- és szexuál-liberalizmus” térnyerése.	109
2. A vallási életben nem jut a családnak megfelelő hely.	109
– Az aszketika elsődlegesen az egyén megszentelésére törekszik.	109
– A templom, az egyházközség nem hangsúlyozza eléggé a családot.	110
3. A Biblia család-centrikussága.	110
– Jézus és a család.	110
– Mária magatartása.	111
– Szent Pál a családról.	111
– A II. Vatikáni Zsinat tanítása.	112
4. A Szent-család és Názáret teológiája.	112
– A Szent-család a keresztény család modellje.	113
– Názáret tanítása.	113
5. Aszketikánk család-centrikussá tétele.	113
– A család imaélete és az erények gyakorlása.	114
– Megtérés, kiengesztelődés, megigazulás és ezek gyümölcsei a családban.	114
– A család szentségi élete.	117
6. A Család és a Szentlélek.	118
– A Szentlélek a Szentháromság „családi-életének” a Lelke.	118
– A keresztény család a Szentháromság tükörképe.	118
– A Szentlélek a családban.	119
7. Készület a családi-életre.	119
– Komolyan kell készülni a házasságra.	119
– Komolyan kell venni a házasságot.	120
– Komolyan kell venni a gyermek-áldást és a gyermek-nevelést.	120
– Komolyan kell venni a családi életet.	120
– De komolyan kell venni a néphez, nemzethez való tartozást is.	120
8. A családi közösség tagozódása.	120
– A biológiai-közösség.	121
– Kulturális- és művelődési-közösség.	121
– Szociális- és szolidáris-közösség.	121
– Gazdasági-közösség.	122
– Vallási és kegyelmi közösség.	123
9. Vallási mozgalmak a családért.	123
– Családi-szentóra mozgalom.	124
– Családi-hétféle mozgalom.	124
– Családi-ünnepek megtartása.	124
Befejezés.	125
FÜGGELÉK: Távlati előirányzat a családkérdés feldolgozásában.	125
– A tanulmány célja és felhasználása.	126
– A zsinati Dokumentumok és Pápai Megnyilatkozások feldolgozása.	126
– A KALÁSZ foglalkozások és kiadványok család-centrikussá tétele.	126
EPILOGUS	127

PROLÓG

(Előhang)

TESTVÉR! VAN EGY KIS IDŐD?...

Akkor gyere velem: gondolkodjunk együtt... és imádkozzunk együtt!...

Mikor jezsuita Bátyám meghalt, akkor végig próbáltam gondolni: mi volt az, ami vezette?... Mit akart valójában véghezvinni?... És mit sikerült – viszonylag rövid élete során, amit nagyrészt Nektek, Fiataloknak szentelt – megvalósítani abból, amit véghezvinni szándékozott?...

És lassan eszembe jutott az a három dolog, ami legközelebb állt a szívéhez, s amiről – többször panaszkolt – nem tudott eleget beszélni... Amit nem tudott Nektek, Fiataloknak, eléggé a lelketekbe vésni... Pedig ez volt minden vágya...

Kedvenc Zsoltára volt a 139. Zsoltár, annak is egy verse:

*„Egészen körülvettél engem, Uram!
Kezedet mindig fölöttem tartod...”*

Szerette volna minden Fiatalnak elmondani, hogy Isten Jósága, Igazsága és Szépsége: vagyis Szeretete úgy körülölel mindig bennünket, hogy lélegezni is csak Őt tudjuk...

Nagyon szerette Máriát, égi Anyánkat... Azt is szerette volna elmondani Nektek, Fiataloknak, hogy mennyire szeret minket Mária, és mennyire vigyáz ránk... vigyáz Rátok...

És nagyon szerette a Családot... Amelyikbe beleszületett, – azt a hat-gyermekes pedagógus-családot, – melynek én is gyermeke vagyok... Még jobban szerette azt a Családot, amelybe Isten meghívta: a Jézus-Társaságot, vagyis a Jezsuita Rendet, melynek hűséges tagja volt utolsó leheletéig. – A hat és fél év fegyházzal együtt, amelyet Istenért viselt. – De talán legjobban szeretett Benneteket, Fiatalokat... Értetek és Családjaitokért az életét is szívesen adta volna... és adta is, mert az áttételes-rák minden szenvedését – morfium és minden kábítószer nélkül – Értetek ajánlotta fel...

Most, hogy én is napról-napra közelebb kerülök az Örökkévalósághoz, szeretném pótolni, amit Ő már nem tudott elmondani, megírni... mind a három dologban... Szeretnék – az Úr segítségével – szólni Hozzátok, Fiatalokhoz:

„Hadd, örüljete az Életnek úgy, ahogy Krisztus tanít meg minket örvendezni!... Uram, szélesre tártad előttem Kegyelmes Ajtaját!... Nem félek átlépni az utolsó küszöböt sem, Uram... de addig – csendes derűvel – hadd tárjam ki én is mások előtt Szereteted és Boldogságod Ajtaját!...” (Simo Talvitis.)

ELSŐ RÉSZ.

„Egészen körülöleltél engem, Uram!...
Kezedet mindig fölöttem tartod...” (139. Zsoltár.)

1. A Világosság világít a sötétben...
2. Ne nézz hátra, csak előre!...
3. Ismerd fel az Isten hangját!...
4. Ember, ne csüggedj, veled az Isten!...
5. Ki lehet az Isten küldötte?...
6. Isten a reményünk és oltalmazónk!...
7. Csak egy szóval mondd!...
8. Az irgalmas Isten szeret minket!...
9. Dicsérjük az Urat: Szenteltessék meg a Te neved!...
10. Reményünk forrása Isten hatalma és Krisztus szeretete!...
11. Nincs itt maradandó városunk!...
12. Az isteni Igazságot meggyőzi az isteni Irgalom!...
13. Veled maradok mindvégig, Uram!...
14. Idegenek vagyunk a Világban: szentelje meg az Igazságban!...
15. Irgalomban, igazságban és hűségben kormányozza Isten a Földet...
16. Krisztus szenvedése és az általa nyert Élet üdvözít minket...
17. Isten erősítő kegyelme nem hagyja el az Egyházat...
18. Jézusra hallgass, mert szélesre tárta előtted Kegyelme Ajtaját!...
19. Igazságos az Úr és Kegyelemmel teli!...
20. Az Úr megnyitotta számunkra a Végtelenséget...
21. Isten hűségére a Szentlélek tanít meg bennünket...
22. Az Igazság köntöse a lakodalmas ruhánk...
23. A Lélek ott fúj, ahol akar...
24. Nem hal meg örökre!...

A VILÁGOSSÁG VILÁGÍT A SÖTÉTSÉGBEN...

„Isten szólt: Legyen világosság! – és lett világosság.”
(1. Móz 1. 3.)

„A világosság világít a sötétségben, de a sötétség nem fogadta be őt.”
(Jn 1. 3.)

A Teremtés Könyve a testünket körülvevő világosságról szól. János Evangéliumának kezdete pedig a lelkünket körülvevő Fényről beszél: A Világosság világít a sötétségben...

1. „Isten szólt: Legyen világosság! – és lett világosság.”

– A Teremtés legnagyobb csodája a Világosság, a Fény: körülöleli a Világot, körülölel mindnyájunkat. Láthatóvá és látóvá tesz minden t és mindnyájunkat. Mert nem elég, hogy itt a gyönyörű Természet színeinek, formáinak pompájával és gazdagságával. Mit érne mindez, ha nem látnánk, ha szemünk nem gyönyörködhetne benne?!

Kölcsönösség ez a láthatóság és látóság. Hiába az emberi szem, a szem látóképessége, ha áthatolhatatlan sötétség vesz körül bennünket. – A barlangok gyönyörű cseppköveit is csak a fény és világosság sugárzásában tudjuk látni, hiába alkotja a Természet keze ott a barlangok mélyén a leggyönyörűbb oszlopokat, a leggazdagabb formákat, a legcsodálatosabb színeket... De hiába a Fény és a Világosság, hiába a Természet színeiben és formákban való gazdagsága, hiába a virágok ezernyi szépsége, a bogarak, lepkék, madarak, állatok százezernyi fajtája, ha nincs emberi szem és ahhoz kapcsolódó emberi értelem, mely mindezt felfogja, élveze, csodálja, és maga is utánozza. – A hályogos szem is – ha egyáltalán valamit – akkor is csak szűrkeséget és elmosódott körvonalakat észlel ebből a színpompás, ragyogó világból.

„Világtalan” – mondjuk a vakokra. És szívbeli szájalommal térünk ki a fehér bottal tapogatózók útjából. És bár teljes emberi könyörülettel fogjuk karon, és vezetjük át a forgalmas úttesten őket, mégis – bizonyos mértékig – megkönnyebbülten sóhajtunk fel, amikor eltűnik előlünk a fehér bot. És minden szánakozás, minden keresztény meggyőződés és könyörület ellenére, többre tartjuk magunkat, mert látunk: miénk a Világosság.

„Uram, add, hogy lássak!” – tör fel elemi erővel Jézus előtt a bibliai vak koldus kívánsága. – Mert hallomásból tudja, hogy létezik egy számára elérhetetlen világ; tudja, hogy az emberi test szinte legértékesebb része: a látó szem; tudja, hogy a legnagyobb dolog a világon: látni az Isten napját. Mert a Teremtés legnagyobb csodája a világosság. – „És az Isten látta, hogy a világosság jó!”

2. „A világosság világít a sötétségben...”

– Hogyan is kezdi ezt a gondolatot János Evangélista? „Benne volt az Élet, és az Élet az emberek világossága”, de azonnal hozzáfűzi: „a Világosság világít a sötétségben.” – Azonban még mást is mond Evangéliumának elején János: „Az Ige volt az igazi Világosság, mely minden embert megvilágosít. A világba jött, a világban volt, a világ általa lett, mégsem ismerte fel a világ.”

Nagy és nehéz mondatok, melyeket emberi értelmünkkel nehezen közelíthetünk meg. Hitünkkel annál inkább! – Mert amint a test számára a világosságot a szem közvetíti, úgy közvetíti a lélek számára az Életet és a Világosságot a Hit.

Mint mond lelkünk számára a Hit az Evangélium nyomán?

Azt, hogy a Második Isteni Személy, az Ige: az isteni Értelem léte és élete – És ebből az Életből részesül az emberi lélek is, ez ad neki örök életet.

Azt, hogy az isteni Értelemnek ez az élete jelenti a Világosságot az ember számára, az Ő fényében lát a lelkünk igazán. Már itt a földön is, – a test által leárnyékolva ugyan, – de az Örökkévalóságban teljes valósággal.

Azt, hogy az Ige, az isteni Értelemnek léte és élete: az igazi Világosság, amely minden embert megvilágosít. – Az igai, mert vannak csalóka, csalárd világosságok, lidérc-fények, melyek félre akarnak vezetni bennünket, és el akarnak téríteni az örök Világosságtól.

Azt, hogy ez az isteni Értelem mindig a világban volt, mert általa lett a világ, de az emberiség nem ismerte fel: más világosságot keresett, más fények után botorkált... „A test kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kevélysége” eltérítette az igazi Világosságtól.

Pedig a Világosság mindig világított, és mindig is világít a Sötétségben.

Bevilágít az értelem sötétjébe: rámutat arra az útra, amerre a gondolatoknak haladniuk kell.

Bevilágít a lélek sötétjébe: megmutatja a Hit lépcsőjét, melyen át az Élethez, az isteni Világossághoz eljuthatunk.

Bevilágít a bűn sötétjébe: megvilágítja a kegyelmével elénk siető Isten irgalmát, a Kiengesztelődés gyönyörűségének lehetőségét.

3. „De a sötétség nem fogadta be Őt.”

– Vagy ahogyan másképpen fogalmazza az Evangélista: „Tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be.” – Valóban, ez az igazi emberi tragédia, nem a Madách Imrée, és nem azok a mondva-csinált tragédiák, legyen szerzőjük Shakespeare vagy Dürrenmatt, – amiket a színpadok deszkáin mutatnak be.

Tulajdonába jött, de övéi nem fogadták be.” – Nem fogadták be, mert nem ismerték fel. – Ha felismerték, akkor letagadták. – Ha letagadták, akkor mindent megtettek, hogy elfelejtsék. – Ha pedig már elfelejtették, akkor megnyugodtak, és nem hagyták magukat ebből a nyugalomból kimozdítani.

Pedig milyen másként is lehetett volna minden! – Ha helyet engednek a kételynek és bizonytalanságnak... Ha nem nyugodnak meg... ha nem feledik el... Ha nem tagadják le... Ha felismerik, és felismerve befogadják. Ha befogadva magukhoz ölelik, és nem engedik el, hanem magukhoz szorítva Jákobbal kiáltják: „Nem engedlek el, Uram, amíg meg nem áldasz engem!”

De a Sötétség nem fogadta be a Világosságot. Mintha a bennünket körülölelő fizikai valóságban valaki szánt-szándékkal megvakítaná magát, hogy a Világosság belé ne hatolhasson. – Mintha valaki örök Sötétségre kárhozná magát...

Mert a lélek számára ez lenne a Kárhozat! – Tudni, hogy van Élet, van Világosság, de elutasítani azt. – Tudni, hogy van az Életre és Világosságra vezető lépcső: a Hit, de lerombolni ezt a lépcsőt. – Tudni, hogy a Sötétség az isteni Értelem és Élet szikrájának kioltása, és eltiporni azt. – Tudni, hogy ez az örök Halál, de tudatosan a karjába vetni magát...

„És az Ige testté lett, és közöttünk lakozott” és lakozik ma is.

A Lét-közösségben: „Ha ketten-hárman összejöttek az én nevemben...”

Az Ige-közösségben: ha közösen a Bibliát olvassuk, vagy magyarázatát meghallgatjuk...

Az Asztal-közösségben: amikor az Eucharisztia színe alatt árasztja lelkünkbe az Életet, a Fényt és a Világosságot...

Kérjük hát bizalommal és állhatatosan:

„Isteni Élet és Értelem! Világ Világossága! Testté lett Ige! Erősítsd lelkünk látó szemét, hogy mindig mindenben meglássunk Téged: az isteni Értelem életét, és felleljük magunkban – és élésszük – ennek szikráját, mely arra hivatott, hogy az Örökkévalóságban lánggra lobbanjon, Benned és Veled együtt világítson örökké!” Ámen.

NE NÉZZ HÁTRA, CSAK ELŐRE!

„Most már ne arra gondoljatok, ami régen történt, és ne a múlt dolgokra figyeljete! Nézzétek, én valami újat viszek véghez, már éppen készülődőben van, nem látjátok?”

(Iz 43. 18-19.)

„Elfelejttem, ami mögöttem van,
és nekilendülök annak, ami előttem van”

(Fil. 3. 13.)

Izajás és Szent Pál szavai emberségünk legmélyét érintik, és magunkhoz, embertestvéreinkhez és Istenhez való viszonyunkat, emberi magatartásunkat szabályozzák. – Röviden így fogalmazhatjuk: ne nézz hátra, csak előre!

1. Ne nézd elért eredményeidet,

hanem koncentrálj az előtted álló feladatokra. – Ha az ember megnyugszik babérjain, maga és mások előtt az elért eredményekkel dicsekszik, s eltölti az a „jóleső” tudat, hogy: én már megtettem a magamét, akkor – bizony – úgy jár, mint az a turista, aki útja felénél – akár egy hegy tetején állva – végleg megpihen és megelégszik a megtett út örömeivel és dicsőségével, de eredeti végcéljához soha sem ér el. – A földműves nem elégszik meg a termény betakarításának örömeivel, már előre néz: az új szántás-vetés munkájára, hogy aztán az új aratás boldogságához eljusson. – Az igazi tudós sem elégszik meg a már elért eredménnyel, elméjét új problémák izgatják, azok megoldásának feszül neki. – Mert a teljes emberség a kezdés és menetelés boldogságában bontakozik ki, a beérkezés boldogsága mindig előttünk van, mint maga a cél.

2. Ne nézd megbánt és megbocsátott bűneidet,

hanem megbékélt lélekkel lendülj neki annak, ami előtted áll. – Krisztus a bűnbánónak nem mondta soha azt, hogy fejére hamut szórva gyászolja bűneit, hanem egyszerűen azt mondta: „Megbocsáttattak bűneid, menj, és többé ne vétkezz!” – Bűneinkkel kapcsolatban azért adta Urunk a kiengesztelődés szentségét, hogy újra visszaálljon az eredeti állapot: Istenhez való viszonyunk rendeződjék, s ez a rendeződött viszony legyen az új nekiindulás kezdőpontja. – Mi lenne, ha a munkás azon mérgelődne hetekig, hogy „elszúrt” egy munkadarabot; ha a tudós azon keseregne hónapokig, hogy „eltolt” egy kísérletet?... Botlásaink, bukásaink, bűneink – a kiengesztelődést követően – kitöröltettek az „Élet-könyvéből”, miért térnénk újra, meg újra vissza rájuk, mikor Isten azokat már megbocsátotta és elfelejtette? Igaz, drága ár – Krisztus kínszenvedése és kereszthalála – volt a válság bűneinkért. – De a szülő-anyja is elfelejti fájalmát, ha megszülte gyermekét, csak „örül, hogy gyermek született a világra”, és csak gyermeke nevelése köti le minden gondját. – Nekünk is, vétkeinket a kiengesztelődés szentségében hátrahagyva, az újjá-születettek örömeivel kell előretekintenünk, mindig csak előre, megvalósítani azt, amit Isten – végtelen Szeretetével – öröktől fogva elgondolt rólunk. – A keresztény ember, miután rendezte kapcsolatát Istennel, többé nem tekint vissza, csak előre, hol Isten áll, mint végső Cél és Beteljesedés.

3. Ha pedig elérkezik életünk alkonya:

betegség, szenvedés, testi-lelki hanyatlás tesz próbára bennünket, akkor se tekintsünk hátra. Ne kezdjünk keseregni, hogy „bezzeg azelőtt...” és „bezzeg most...”, hanem nézzük „azt az újat, ami készülében van”, amit Isten készít számunkra, és annak befogadására próbáljuk felkészíteni magunkat. És tegyük azt, amit tenni tudunk. A fizikai munka, a szellemi segítség helyét foglalja el mindinkább az ima. Ima gyermekeinkért, unokáinkért, a többi szenvedőért és a bűnösökért, akikért szintén meghalt Urunk a kereszten. Sokat tehetünk: türelmünkkel, imánkkal, keresztünk elfogadásával, sokkal többet, mint amikor testileg-szellemileg aktívak tudtunk lenni, amikor még tudtunk alkotni, segíteni családunknak, ember-testvéreinknek, egyházunknak és az egész emberiségnek valóságos tettekben hasznára lenni. Ha így nézünk előre, és így vállaljuk a mindenkori „mai nap” lehetőségeit, akkor teljesül rajtunk Urunk szava: „Aki pedig hűséges, az elnyeri az Élet-koronáját.”

Most pedig forduljunk Isteni Mesterünkhöz, a mi Urunkhoz, Jézus Krisztushoz, és szívünk-lelkünk minden szeretetével mondjuk:

„Urunk, aki azt mondtad: ‘Aki kezét az eke szarvára tette, és visszanéz, nem méltó hozzám’. – Kérünk Téged, hogy múltunkat magunk mögött hagyva, mindig csak előre nézzünk, keresve mindig – napról-napra – azt, amivel Neked szolgálhatunk, szenvedéseiddel egyesülve elősegíthetjük a magunk, szeretteink, ember-testvéreink és az egész emberiség Üdvösségét és Országod eljövételét, – Ámen.”

ISMERD FEL AZ ISTEN HANGJÁT!

„Ha meghalljátok az Ő hangját, meg ne keményítsétek szíveteket!”
(Zsolt 95. 8.)

„Én vagyok a jó pásztor. Juhaim követnek, mert ismerik hangomat.”
(Jn 10. 4.)

A Zsoltáros keményebb hangon int, Jézus szelíd szóval szól hozzánk. De mindketten ugyanazt mondják: ismerd fel az Isten hangját!

1. Isten többféle módon szól hozzánk.

– Szól a szél zúgásában, lombsuttogásban, madarak énekében; de az orkán zúgásában, villámok csattanásában, vihar tombolásában is. – Szól az anya-szív melegében, a szerető kéz simogatásában, gyermekeink-unokáink gügyögésében, gagyogásában, vidám kacagásában; de a betegség sóhajában, szenvedés sírásában és kínlódásában, szereteteink halálának lélek-fagyasztó hidegségében. – De jó, ha Isten szava szelíd és simogató! Hogy megnyílik előtte a szív, hogy térdre borul előtte a lélek! – S milyen dermesztő, ha fájdalom, szenvedésen, halálon keresztül beszél! Ilyenkor bizony lehet Isten szavát, kemény szívvel, visszautasító vagy kétségbeesett lélekkel fogadni. – Lehet azonban még ilyenkor is kiérezni belőle az atyai szeretet hangját, azt a hangot, amely vissza akar hozni bennünket a helytelen útról, a tévedés meredélyéről, a bűn mélységeiből. – Vagy nehezebb, meredekebb útra akar vezetni, mely gyorsabban és közelebb visz Hozzá. – „Ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek szíveteket!”

2. Jézus mondja: „Én vagyok a jó pásztor!”

– A pásztor a nyáj gazdája, felelős juhaiért. Szeretettel terelgeti nyáját, mindig jó legelőt keres, és talál számukra. És az engedelmes juhok követik, hallgatnak szavára. – De mi történik, ha szófogadatlan a nyáj? Bizony, a pásztor nem bánik mindig a legszelídebben a juhokkal; az engedetlen nyáját, ha kell, rákényszeríti a helyes ösvényre. – És a pásztornak segítő-társai is vannak: a juhász-kutyák, akik bizony időnkint megcibálják az engedetlen juhok fülét, bundáját. – Isten is küld időnkint terelő-pulikat: az ő prófétáit, akik fenyegető hangon dörögnek az engedetlenség, a tévelygés, a bűn ellen. – Krisztus azonban a „jó pásztor”, maga a szelídség, az irgalom, aki „a megroppant nádat nem törli el, és a pislogó mécesst nem oltja ki”. Ő a jó Pásztor, mi pedig az Ő juhai. – Gyakran gyatra, engedetlen, szófogadatlan juhok, akikben nem sok öröme telik a jó Pásztornak. – És mégis az Ő juhai vagyunk: Hozzá tartozunk, Tőle várjuk a tápláló, friss legelőt, a tisztavizű, hűsítő patakot. – S ha bajban vagyunk, Hozzá menekülünk, mert „Uram, kihez is mehetnénk?... Hiszen az Örökélet igéi Nálad vannak!...”

3. Ismerjük hangját, és követjük Őt.

– Ha akadozva, botladozva és tévelyegve is, de nyomában akarunk járni, mert ismerjük Őt. – Hangja hív a harang szavával, az oltár csengőjével, a temető-kápolna csilingelésével. – Hív gyermekeink, unokáink csacsogásával, keresztény-testvéreink közös imádságával, ember-testvéreink sóhajával, a megváltatlan Világ kétségbeesett segély-kiáltásával. – Minden felől kihallatszik a jó Pásztor hangja és hívása, csak fel kell ismernünk, mint a nyájnak pásztora hangját. – S követni a hívást! Mert tudjuk, hogy csak javunkat akarja: a megroppant nádat megerősíti, hogy ellene tudjon állni a szélnek és viharoknak; a pislogó mécesst megtisztítja és

feltölti, hogy világítani tudjon, és utat mutatni: Feléd. – A Megváltás felé vezető utat, hiszen a jó Pásztor „életét adta juhaiért”.

Most pedig forduljunk isteni Mesterünkhöz, a mi Urunkhoz, Jézus Krisztushoz, a jó Pásztorhoz, és szívünk-lelkünk minden szeretetével mondjuk:

„Urunk és jó Pásztorunk! Tedd alkalmassá fülünket arra, hogy ma és minden nap meghalljuk Isten atyai szavát, bármilyen – szelíd vagy kemény – formában szól is hozzánk. Ne engedd, hogy megkeményítsük, és bezárjuk szívünket az Úr hangja előtt. – S add, hogy minél jobban megismerjünk Téged, jó Pásztorunkat, szelíd szavad találjon visszhangra lelkünkben, és tudjunk követni Téged a Megváltás útján, akár a Golgotára is! – Adj hasonló szeretetet szívünkbe, mint ahogy Te szeretsz minket; tedd, hogy ne legyünk soha „elveszett juhok”, hanem mi is inkább tudjunk járni az „elveszett bárányok” után, visszavezetni őket – magunkkal együtt – Hozzád! – S mikor Hozzád érkeztünk, azt mondhassuk: „Haszontalan szolgálak vagyunk. Amit parancsoltál, csak azt cselekedtük.” – Ámen.

EMBER, NE CSÜGGEDJ, VELED AZ ÚR!

„Istenünk, az Úr, minden arcról letörli a könnyet...”
(Iz 25. 8.)

„Legyetek derűsek a reményben, béketűrők a nyomorúságban,
állhatatosak az imádságban!” (Rom 12. 12.)

Izajás próféta és Szent Pál szavai a nehézségekkel küszködő emberhez szólnak. A megsebzett Világ számára ma szinte nincs vigasztalóbb felszólítás: Ember, ne csüggedj, veled az Isten!

1. Mindnyájan hordunk sebeket, mindnyájan hullatunk könnyeket.

– Ki ezért... ki azért... Van úgy, hogy felhő borít fölöttünk mindent, ködben járunk és esőben. Seholy egy vigasztaló Napsugár. Hull ránk az eső, szemünkből pereg a könny. Sokszor úgy érezzük, nincs senki, aki letörölné ezeket a könnyeket, nincs aki vigaszt, és megnyugvást adhatna. – Pedig él az Úr, a mi Istenünk, aki megígérte: „minden arcról letörli a könnyet”. – Ne késlekedj, Uram, mert fáradt vagyok és esendő, megkínzott és megsebzett, testemet kiverte a veríték, arcomat a könny, szívemre-lelkemre mázsás teherként nehezedik bukott emberségem tudata. – S akkor – hirtelen és váratlan – jön az enyhe Szellő, elfújja a Ködöt, szétszórja a Felhőket, felragyog az áldott Napsugár, felszárítja a Földet, testünkről a Verítéket, arcunkról a Könnyet, – tudunk újra örülni a Jónak, az Igaznak, a Szépnek, s áldjuk Istenünket a Teremtésért, a Létért és mindazért a sok Jóért, melyről úgy el tudunk feledkezni a Bánat idején.

2. Legyünk derűsek a Reményben

– int bennünket Szent Pál. A keresztény remény nem naiv optimizmus, mely figyelembe sem veszi a reális nehézségeket; de nem is esztelen hiszékenység, mely babonásan bíz minden felcsillanó irrealitásban, tudományos, vagy tudománytalan hiedelemben. – A keresztény Remény megalapozott, alapja Isten irgalmas szeretete és a megváltó Krisztus bizonyossága. Aki meri fenntartás nélkül rábízni magát, szeretteit, ügyes-bajos dolgait Isten irgalmas szeretetére, aki mer bátran belekapaszkodni Krisztus megváltó Keresztjébe, abban él az igazi keresztény Remény. – Az tudja, hogy van módja és lehetősége egy atyai Kéz megragadására, s ennek az atyai Kéznek a segítségével túljuthat minden nehézségen és vészen,

megvalósíthatja mindazt, amit az atyai Szándék számára elgondolt, és megenged. – Ez a Remény a forrása a keresztény Derűnek, mely nem jelent ugyan állandó ujjongást és túlfűtött érzelmi boldogságot, hanem állandó, nyugodt és kiegyensúlyozott magatartást, mely átvilágít, átsüt minden gondolatunkon, szavunkon és cselekedetünkön. – És mindenkiben, aki velünk kapcsolatba kerül, derűs Nyugalmat fakaszt.

3. De Szent Pál folytatja: Legyetek béketűrőek a nyomorúságban, és állhatatosak az imádságban.

– Próbáljuk meg sorra venni az egyes szavak értelmét.

Béketűrő: békés és türelmes. Mindkettő a mai élet nagy hiánycikke. Pedig Krisztus mondja: „Boldogok a békességeselek!” – a békétlenséggel, a viszályal, a harccal, a háborúval az emberiség egyik legnagyobb vágyalmát: a sóvárgott boldogságot veszíti el, taszítja el magától elérhetetlen távolságra. – Türelmem a másik nagy hiánycikk. Mindenki, sokszor magunk is azt szeretnénk, ha minden vágyunk, elgondolásunk azonnal teljesülne; türelmetlenek vagyunk, nem bírjuk a várakozást, rohanni szeretnénk céljaink felé – bármilyenek is legyenek azok. Sajnáljuk az időt – az idő pénz!!! – s röptében szeretnénk kiszabadulni a számunkra kellemetlen helyzetekből. – Béketűrés?... Szinte megalkuvásnak hangzik a mai világban, sokan szégyenletes tehetetlenségnek, vagy nemtörődöm tunyaságnak minősítik. Pedig a béketűrés – békés-tűrés – az egyik legnagyobb erőpróbát igénylő erény, és csak megbecsülést, tiszteletet érdemel. Hiszen isteni Mesterünk békén tűrte a megaláztatást, a szenvedést, a megkínztatást és a szégyenteljes – de megváltó – kereszt-halált.

Nyomorúság: testi és lelki nyomor. Ebben aztán igazán bővelkedik a mai élet. Amikor a Föld lakosságának fele éhez, gyermekek százezrei halnak éhhalált, és tízmilliói születnek a nyomorgók közé. – S a lelki-nyomor? A pénz, az alkohol a szex, a kábítószer nyomorultjai, akik emberségükben nyomorodnak meg, s alig van remény arra, hogy nyomorúságukból kiemelkedjenek. – Pedig Krisztus – keresztjével – számukra is meghozta a Megváltást! Nekünk kell ebben a világ-nyomorúságban béketűrésünkkel, nélkülözésünkkel, szenvedéseinkkel „kiegészíteni Krisztus szenvedéseit”, hogy ez a nyomorgó Emberiség érteni tudja a Megváltást, és érezni a Megváltás gyümölcsseit.

Állhatatosság: több mint a béketűrés, mert állandó értelmi és akarat hatást igényel részünkről, a gondolat, szó és cselekedet állandó készenlétét, és magatartásunkban történő megvalósulását. – Ebben az ingatag és állhatatlan Világban, ahol ma érvényét veszíti, ami tegnap még „igaz” volt, nekünk kell képviselnünk a szilárdságot, az állandóságot. – De erre csak az atyai Kézbe és a krisztusi Keresztbe való kapaszkodva leszünk képesek.

Imádság: maga az atyai Kézbe és a krisztusi Keresztbe való kapaszkodás, és ennek gondolattal, szóval és cselekedettel, egész magatartásunkkal való kinyilvánítása. – Az imádság: Istennel való rendezett kapcsolatunk megélése, az Istennel való együttlét tudata, az Istennel való mennyei egyesülés – igaz, még gyenge és erőtlen – elővételezése. – Az imádság: a dicséret, a hálaadás és a kérelem előterjesztése, melyben segítségünkre van Mária: mennyei Anyánk, az összes angyalok, és az Istennel együtt élő, és Vele egyesült lelkek boldog társasága. – Az imádság: a Krisztussal egyesült hódolat és engedelmesség, akinek nevében és a Lélek segítségével így szólíthatjuk Istenünket: ABBA! ÉDESAPÁNK!

Forduljunk hát mennyei Édesapánkhoz Krisztussal egyesülve, és teljes emberségünkkel kérjük: „Uram! Megsebzett életemet, égő könnyeimet hozom Eléd! Töröld le arcomról könnyeimet, tölts el mindnyájunkat a keresztény Remény derűjével, adj szívünkbe-lelkünkbe béketűrést a jelen nyomorúság idején, és taníts meg bennünket az imában való állhatatosságra: magunkért, szeretteinkért, Egyházunkért, ember-testvéreinkért és a kínlódó – de Krisztus által megváltott – Világért!” – Ámen.

KI LEHET AZ ISTEN KÜLDÖTTE?

„Aztán hallottam az Úr szavát: Kit küldjek el?
Ki legyen a mi követünk? – Így válaszoltam:
Íme, itt vagyok. Küldj engem!” (Iz 6. 8.)

„Nem szégyenlem az Evangéliumot, mert maga
az Isten ereje az, mely üdvözít mindenkit,
aki hisz benne...” (Rom 1. 16.)

Izajás és Szent Pál a küldetésről beszél. Próbáljuk meg végig gondolni:

- mi a küldetés?
- ki lehet Isten küldötte?
- mit tartalmaz az evangéliumi küldetés?

1. Mi a küldetés?

– A küldetés, a követség mindig megtisztelő feladat: uralkodók, nagy urak használják fel legmegbízhatóbb embereiket arra, hogy valami bizalmas üzenetet közvetítsenek, valami bizalmi feladatot hajtsanak végre.

A küldött minden esetben

– nem valami jött-ment, nem akárki, hanem megbízható és kipróbált egyén, aki hosszú időn át hűségesen bizonyította megbízhatóságát, ragaszkodásával és hűségével rászolgált ura bizalmára;

– nem valami semmitmondó dologra, nem valami hétköznapi munka elvégzésére, hanem bizalmas feladat végrehajtására kap megbízatást, mely gyakran veszéllyel jár, de legalább is nagy körültekintést feltételez és igényel, feltétlen hűséget kíván;

– nem kényszerből, vagy erőszak hatására cselekszik, hanem tudatosan és szabadon – tehát önként – vállalja a rábízott bizalmas feladat végrehajtását.

Tehát: megbízható egyén, bizalmas feladat elvégzésére, önként vállalkozik. – Garanciája: évekig tartó – kis és nagy dolgokban megnyilvánuló – hűség és megingathatlanság.

2. Ki lehet Isten küldötte?

– Isten küldöttének lenni annyit jelent: elvállalni az Istentől való kiválasztást, melyet rendszerint a természetben vagy történelmen keresztül közvetve közöl, emberi mivoltunk szempontjából valamilyen lényeges feladat megismerésére, szolgálatára és védelmére. – Mik lehetnek ezek a feladatok? – Az értelmes-élet szolgálata, az erkölcsiség védelme, a természetfölötti megismerése és beépítése az emberi életbe, Isten közvetlen szolgálata a szentségi- és általános-papság révén, stb.

Az Isten küldöttje minden esetben

– a megbízhatóság kimagasló fokának birtokosa, aki Isten és Krisztus iránti hűségét a hétköznapiok kis dolgaiban folyamatosan igazolta: „aki kicsiben hű, nagyban is hű”;

– a bizalmas feladat döntő jellegét felismeri, és teljesen magáévá teszi, végrehajtásáért minden áldozatra kész;

– a küldetésre csak egyetlen módon reagál: „Íme, itt vagyok, küldj engem!”

Az isteni küldetéssel kapcsolatban azonban tudomásul kell venni: kérni lehet a küldetést, de kierőszakolni nem! – A küldetés elfogadásához és teljesítéséhez mérhetetlenül sok kegyelem kell, ez a kegyelem ingyenes ajándék, melyet mindig csak a szelídek és alázatosak kaphatják meg.

Egyet azonban nem szabad elfelejteni: a küldetés egyszeri és megismételhetetlen. Ha a küldött kéri, mindig kap hozzá kegyelmet, hogy mindvégig tudja teljesíteni küldetését.

3. Az evangéliumi küldetést és annak elfogadását

Szent Pál így fogalmazza meg:

– Nem szabad szégyenlem az Evangéliumot: „Nem akarok mást hirdetni, csak Krisztust, a Megfeszítettet!” – Ez pedig a világ szerint oktalanság és bolondság, vállalni kell tehát az Evangélium szóban és tettben való hirdetését a lenézést, a kigúnyolást, a „világ bölcseinek” értetlenségét és dölyfös elmarasztalását.

– De „az Evangélium Isten ereje”, mely meghalad minden erőfeszítést, gondolkodást, képessé tesz bennünket arra, hogy „mindent elviseljünk, mindent megbocsássunk”, és teljesíteni tudjuk az isteni küldetést.

– És az Evangélium „mindenkit üdvözít, aki hisz benne”. Ehhez azonban elsősorban hit kell, különösen a küldetés hordozójában kell „hegyeket mozgató” hitnek lennie, különben nem lehet küldött. – Ennek a hitnek azonban cselekedetekben kell megnyilvánulnia, egész életünket át kell hatnia, különben „hiába halt meg Krisztus a keresztfán”.

Most pedig forduljunk Istenünkhöz és isteni Mesterünkhöz, Jézus Krisztushoz, kérjük szívünk-lelkünk minden szeretetével:

„Íme, itt vagyok, küldj engem! Küldj a világba a szenvedő ember-testvérekhez, hogy hirdessem nekik a Teremtés, a Megváltás és a Megszentelés titkait. – Add, hogy elvigyem hozzájuk a Boldogság Hegyének üzenetét: hogy felfakadjon szívükben-lelkükben a keresztény Remény. – És add kegyelmedet, hogy mindig szelíd legyek és alázatos, békességes és tisztaszívű, hűséges a halálig, és méltó legyek bizalmadra és küldetésed hordozására.” – Ámen.

ISTEN A REMÉNYÜNK ÉS OLTALMAZÓNK.

„Te vagy az én oltalmam, Uram Istenem, az én reménységem ifjúságomtól fogva.” (Zsolt 71. 5.)

„A tanítványok Jézushoz léptek, felkeltették és mondták: Uram, segíts, mert elveszünk!” (Mt 8. 25.)

A Zsoltárossal és a tanítványokkal – még a legnehezebb helyzetben is – van kihez bizalommal fordulnunk, mert: Isten a reményünk és oltalmazónk.

1. Isten a reményünk.

– Csodálatos az emberi természet, hogy reménykedni tud még a legreménytelenebb helyzetben is. Pedig az esztelen reménykedés csak ártalmára van az embernek, mert tehetetlenné tesz, megbénítja, és tehetetlenségében gúzsba köti az embert, és nem tudja megkeresni és megtalálni a kivezető utat a reménytelennek látszó nehézségekből. – „Remélni a reménytelenségben!” – volt Prohászka püspökünk jelszava. – Honnan ez a biztonság? – A Zsoltáros szavai mutatnak rá a megoldásra: „Te vagy az én oltalmam, Iram Istenem, az én reménységem ifjúságomtól fogva”. – Boldog, aki ezt elmondhatja, hogy ifjúságától Isten volt az oltalmazója, reményének forrása, és mindezeknek mindig tudatában is volt. – De még boldogabb az, aki mindezt érett fejjel is tudatába képes vésni, lelkébe tudja égetni úgy, hogy

ez irányítsa mindig gondolatait, szavait, cselekedeteit. Mert azt az embert soha nem fogja el a kétségbeesés, nem sodorja el a reménytelenség, az mindig ki tudja nyújtani kezét oltalmazó Istene felé, az mindig ki tudja tární szívét-lelkét a keresztény Reménynek. – S aki Istenben bízik, soha nem futhat zátonyra.

2. Az élet viharában reménységünk alapja: Krisztus.

– Krisztus tanítványaival átkel a tavon. – Krisztus fáradt, elalszik a hajó végében. – A tanítványok nyugodtan szállnak a hajóra, megszokták a tavat, a hajót, a jó-időt, a rossz-időt. – S mégis a váratlan vihar kétségbe ejti a tapasztalt hajósokat is: miután minden lehető megtettek, fejvesztve rohannak Jézushoz. – Hányszor kell nekünk is átkelnünk az élet Genezáret-taván. Mi is megszoktuk az élet tengerének hullámveréseit, hozzáedződünk a perzselő jó-időhöz, a fenyegető rossz-időhöz. S mégis hányszor kétségbe esünk, ha felborulás fenyegeti törékeny csónakunkat, törékeny életünket?! Hogyan kapkodunk ilyenkor fűhöz-fához?! Hogyan panaszkodunk, siránkozunk, esetleg szitkozódunk?! – Vajon kihez fordulunk reménytelenségünkben, kétségbe esésünkben? – Kinél keresünk oltalmat? – Vajon eszünkbe jut-e Jézus, mint az apostoloknak eszükbe jutott? – Hogy Jézus alszik?... Talán próbára tesz bennünket?... Kíváncsi hitünk erejére és bizalmunk mértékére?... Menjünk, siessünk, fussunk Hozzá, és ébresszük fel Őt!

3. „Uram, segíts, mert elveszünk!”

– Félelmünkben, kétségbeesésünkben, reménytelenségünkben hányszor sikoltunk így fel? – Elfelejtjük, hogy Isten a mi oltalmazónk és reménységünk. – Elfelejtjük: Krisztus alig várja, hogy Hozzá fussunk kérelmünkkel, a segítségét kérjük. – Dehogyan is várja! Mindig megelőz minket, mindig elibénk jön kegyelmével, úgy szeret minket. – Hogy hagyja elveszni?! – Ő még az elveszett drachmát is felkutatja, az elbitangolt báránynak is utána jár, a tékozló fiúnak is elébe fut, és magához öleli. – „Nincs nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja barátaiért.” – Ő pedig életét adta értünk, amikor még ellenségei voltunk. – Szeret minket, nem hagyja elveszni. Az övéi vagyunk, számot ad rólunk, hogy mind, mind megőrizte azokat, akiket az Atya – az oltalom és remény forrása – reábizott. – S a természet és történelem erőinek egy kézmozdulatával parancsol: „egy szódra mély csend leszen”.

Most forduljunk Istenünkhöz, az oltalom és remény forrásához, és isteni Mesterünkhöz, Jézus Krisztushoz, „Aki egy lényegű az Atyával, és Általa lett minden, ami lett”, és kérjük szívünk-lelkünk minden szeretetével:

„Te vagy az én oltalmam és reménységem, Uram Istenem, kétségeimmel, kétségbeesésemmel és tehetetlenségemmel Hozzád fordulok, Krisztusom. Adj oltalmat minden vészben, adj reménységet minden bajban, s adj békét és csendet szívembe-lelkembe, hogy a hit, remény és szeretet forrása soha ki ne apadjon, hanem mindig újra és újra feltöltődjék Általad!” – Ámen.

CSAK EGY SZÓVAL MONDD!

„Hagy világosodjon meg orcád szolgád felett; segíts rajtam jóságod szerint!” (Zsolt 31. 17.)
„Jézus így szólt a századoshoz: Menj, legyen a te hited szerint! És még abban az órában meggyógyult az ő szolgája.” (Mt 8. 13.)

A Zsoltáros szerint az alázatos kérés, a bizalom és a hit lefegyverzi Istent, és segít; mint ahogy Jézust is csodára indítja a százados alázatos hite: Csak egy szóval mondd!

1. Isten sem nem automata, sem nem szatócs.

– Sokan úgy képzelik el Istenhez való kapcsolatukat: eldarálják imában a kérést, és Isten máris teljesíti a kívánságot. Mint ahogy az automata egyik oldalán bedobjuk a pénzt, a másik oldalon pedig várjuk, hogy kihulljon a kívánt dolog. – Isten nem szatócs, aki készségesen veszi fel a megrendelést, és hajlongva szolgálja ki a vevőt. – Pedig mi sokszor azt gondoljuk Róla, s ha nem elég gyors a kiszolgálás, ha nem úgy történik – még pedig azonnal – ahogy mi elképzeltük, akkor már be sem megyünk többé az „ilyen boltba”. – Igaz, van kérő ima, amely kedves az Isten előtt: Istenhez nyugodtan fordulhatunk bármilyen kérésünkkel. De a kérésnek alázatosnak, bizalommal és hittel telinek kell lennie. „Hagy világosodjon meg orcád szolgálád felett, Uram” – kéri a Zsoltáros, és azonnal így folytatja: „Segíts rajtam jóságod szerint!” – Kérésünkön át kell, hogy világítson Isten arcának fénye, csak ennek világosságánál tudjuk lemérni kérésünk indokoltságát. – S minden kérésünkhöz hozzá kell csatolnunk: Atyai jóságod szerint segíts! – Mert a gyermek is kér gyakran szüleitől olyasmit, ami nem válik javára, s a szülői jóság ilyenkor megtagadja a kérés teljesítését. A követelésnek pedig az igazi szülő is ellenáll. – Ezért legyen kérő-imánk mindig alázatos, bizalommal és hittel teli, akkor – és csak akkor – várhatjuk, hogy Istenünk megsegít atyai jósága szerint.

2. „Uram, a szolgálám beteg.”

– Jézus Krisztus, az emberré lett Második Isteni Személy, tele van szánalommal, irgalommal, szeretettel. Csodáinak forrása – az Evangélium tanúsága szerint – mindig az irgalmas szeretet, s a Belé vetett hit. Sorolhatnánk sorra csodáit: a „nincs boruk”-tól a „szánom a sereget”-en keresztül egészen az „akit szeretted az meghalt”-ig. S mindig mély emberi megrendülés és szánalom, a betegek és elesettek, a sírók és vigasztalanok iránti mély részvétel és szeretet indítja Krisztust csodatételeire. – S most jön ez a pogány tiszt, a római százados. Katona részéről váratlan és meglepő ez a részvétel: a szolgálója – lehet, hogy csupán a rabszolgája, legjobb esetben a tiszti-szolgája, a „csicskása”, akit bármikor lecserélhet – beteg. Milyen megható, de egyben megdöbbentő ez a gondoskodás: nem a felesége, nem a gyermeke, nem valamelyik szülője, csak a szolgálója. – Jézust ez a mély emberség és emberi szánalom annyira megható, hogy kész azonnal indulni. S akkor a Százados – évezredek keresztényeit megszégyenítő hittel – csak annyit mond: elég a szavad, „csak egy szóval mondd!” – Ő csak tudja, mert a katonának elég egy szó, s máris megtörténik az, amit utasításban ad. Ő tehát hiszi, hogy Jézusnak egy szava elegendő a gyógyuláshoz. – Látott-e a világ azóta ilyen hitet?!

3. „Menj, legyen a te hited szerint!”

– Emberileg szólva: Jézust megdöbbentette a hitnek ilyen fenntartás nélküli megnyilvánulása. Még hozzá egy pogány részéről! – Ha szidó lett volna, még gondolhatnánk: felismerte Jézusban az ígért Megszabadítót, és hitt benne fenntartás nélkül. – Sokszor még a tanítványok is tele voltak kétellyel és fenntartással! – De egy magas rangú pogány katonatiszt, aki mit sem tudhat a Szövetségről, Isten választott népéről, a választott népnek megígért Küldöttről és Fölkentről! – Joggal mondhatta volna Krisztus most is: „Nem találtam ilyen hitet egész Izraelben”. – És vajon az óta a kereszténységben talált-e?... A fenntartás nélküli hit ilyen magas foka úgy megható isteni Mesterünket, aki egyébként is tele van irgalmas szeretettel a szenvedők iránt, hogy csak ennyit tud mondani: „Menj, legyen a te hited szerint!” És a szolga még abban az órában meggyógyul. – Vajon mi milyen hittel tudunk kérni és imádkozni? – Minden szentáldozásnál elismételjük a pogány százados szavait, de vajon tudjuk-e, érezzük-e, átéljük-e a szavak mély tartalmát és jelentőségét? – És még valami: kérő

imádságunk vajon kire-mire vonatkozik? Csak magunkra és szeretteinkre? Vagy túl tudunk lépni a vérség és lelki-rokonság határain? – Bizony, joggal elmondhatjuk: „Uram, nem voltam, nem vagyok, és nem leszek méltó!...”

Most pedig forduljunk Istenünkhöz, az irgalmas Jóság forrásához, és isteni Mesterünkhöz, a szájalommal, irgalommal, szeretettel teli emberré lett Második Isteni Személyhez, és szívünk-lelkünk minden szeretetével kérjük:

„Urunk, tekints le ránk, mert rászorulunk atyai jóságodra és segítségedre. Te tudod, hogy tele vagyunk önzéssel, türelmetlenséggel még imáinkban is. Szánj meg bennünket, Krisztus, és add, hogy kérő imáink mindig tele legyenek alázattal, bizalommal és hittel. Tudjuk: nem vagyunk méltók, hogy hajlékunkba jöjj. De csak egy szóval mondd, és kigyógyulunk kevélységünkől, bizalmatlanságunkból és türelmetlen hitetlenségünkől.” – Amen.

AZ IRGALMAS ISTEN SZERET MINKET!

„Ne félj, Isten szeret téged! Legyen veled béke és vigasztalódj!”
(Dán 10. 19.)

„Nem azon múlik, aki erőlködik, vagy aki törtet,
hanem az irgalmas Istenen.” (Rom 9. 16.)

Dániel próféta biztatása, ugyanakkor Szent Pál intelme aktuális a mai modern világban is. Életünk problémáinak megoldását egyetlen mondatban tárják elénk: „Az irgalmas Isten szeret minket!”

1. A félelem, a béke-hiány és a vigasztalanság tragikuma.

– Dániel prófétáról az oroszánok verne és a tüzes-kemencébe vetett ifjak jutnak az eszünkbe. És most ez a sokat szenvedett, sok félelmet, gyötrösét és kínt átélt Próféta azt üzeni nekünk: „Legyen veled béke és vigasztalódj!...” – Ne csodálkozz, Próféta! Hogyne félnénk, mikor mi is sokszor oroszánok vermében érezzük magunkat?! – Hogy lehetne békességünk, és hogyan vigasztalódhatnánk, mikor bennünket is sokszor tüzes-kemence fenyeget?! – A megszólás, a rágalom, a ránk öntött hazugság-özön nem sodor bennünket az „oroszánok vermébe”? – A meg nem értés, a kicsúfolás, a gúny, a lenézés és megvetés nem égetőbb sokszor minden „tüzes-kemencénél”? – Nem inkább a Zsoltáros szavaival kellene fohászkodnunk: „Ments ki minket az oroszán torkából”! – Mert félünk: az erőszak rászabadult a Világra. Mert nincs békességünk: a természet és a történelem erői azzal fenyegetnek, hogy összemorzsolják az Embert. Mert vigasztalanok vagyunk: a megváltatlanság pusztasága vesz körül bennünket. – De a Próféta minden félelemben, békétlenségben és vigasztalanságban biztos kapaszkodópontra mutat. Fülünkbe kiáltja: Nem érted? „Isten szeret téged!” Mit számít akkor az erőszak oroszán-vicsorgása? Mit árthat a természet és a történelem fenyegetésének és vigasztalanságának tüzes-kemencéje? – Az Istent-szeretőknek semmi sem árthat! Húsunkba marnak a kegyetlen fogak? Csontunkat őrlik a kegyetlen álkapcsok? Csak lelkünkig ne érjen a kegyetlen harapás! Attól pedig Isten szeretete megvéd, elmulasztja félelmünket, szívünkbe-lelkünkbe békét és vigasztalást hoz.

2. De erre egyedül képtelenek vagyunk!

– Mert „nem azon múlik, aki erőlködik, vagy aki törtet”, figyelmeztet Szent Pál. Emberi erőlködéssel itt semmire sem mehetünk, az „ordító oroszán” elől nem menekülhetünk. – Erőlködéssel és törtetéssel szerezhetünk anyagi javakat és világi pozíciót, kielégíthetjük „a

szemek kívánságát, a test kívánságát és az élet kevélységét”, erőszakkal magunk alá gyűrhetjük ember-társainkat, talán a természet és történelem némi erőit is meghódíthatjuk, és mi lehetünk az Élet-harcában a felülmaradó győztesek. – De megmarad a félelem, a félelem attól, hogy emberi erőlködésünk eredményei „fuccsba” mennek. Megmarad a békesség hiánya, hiszen „az erőszak erőszakot szül”, s nincs biztosíték – soha nem is volt, és nem is lesz – arra nézve, hogy mindig mi leszünk a birtoklásért és hatalomért való harcban a felülmaradó győztesek. És meg marad a vigasztalanság, az erőszakosok és törtetők egyedül-létének vigasztalansága, s az állandó kielégületlenség érzete, mert mindig mindenből jobbat, többet, csak egyedül ők akarnak biztosítani maguk számára. – Ez az erőlködők, a törtetők, az akarnokok félelmének, béke-nélküliségének és vigasztalanságának feloldhatatlan tragikumája.

3. Egyedül az irgalmas Isten képes feloldani az emberi életnek ezt a tragikumát.

– Isten nem ígér anyagi javakat, világi pozíciót, nem ígéri, hogy az emberi erőfeszítés és törtetés harcában mi leszünk a felülmaradó győztesek. – Ellenkezőleg! Krisztus, az ember-testvér és testvér-isten példája éppen az ellenkezőjét bizonyítja: „Emberi arca nincsen, szépsége nincsen, jaj, nem ismertük fel Őt, a Fájdalmak Férfiát – kiált fel Izajás nyomán a költő (Sík S.) – Vértanúi és szentjei is ezt bizonyítják. – Mit akarunk akkor mi: gyenge és bűnös emberek? – Az irgalmas Isten szeretete ígér és ad, békességet helyez kilátásba, és ahhoz segít, vigasztalással biztat, és azt akarja, hogy vigasztalódjunk. Az emberi erőlködés helyett erejét, a törtetés helyett kegyelmét juttatja számunkra szeretete és irgalma szerint. S minthogy ez a szeretet és irgalom végtelen, biztonságban érezhetjük magunkat még az „oroszlánok vermében” és a „tüzes kemencében” is. – Kapaszkodjunk ebbe a szerető atyai Kézbe, és béke lesz velünk és vigasztalás. Minél jobban kapaszkodunk, annál nagyobb lesz a békénk, s annál teljesebben vigasztalódunk. – Higgyünk Istenünknek, aki szeret minket, a hitünk megszabadít félelmeinktől, a békétlenségtől és vigasztalanságtól. „A te hited megszabadított téged!” – mondja Krisztus.

Most pedig forduljunk Istenünkhöz és isteni Mesterünkhöz, Jézus Krisztushoz, mondjuk szívünk-lelkünk minden bizalmával és szeretetével:

Istenem, hiszek Tebenned, hiszem, hogy szeretsz, hogy békét adsz és vigasztalást. Amit csak Te adhatsz meg, a világ és annak minden földi gazdagsága és hatalma soha! – Krisztusom, add, hogy ne saját erőlködésemben és törtetésemben bízzak! Távolítsd el tőlem ennek még csak a gondolatát is! És add irgalmas szeretetedet, a szeretetből fakadó békességet és vigasztalást, és a szeretetedbe vetett mélységes hitet, hogy megszabaduljak általa minden félelemtől, bizalmatlanságtól és felesleges aggodástól!” – Ámen.

DÍCSÉRJÜK AZ URAT: SZENTELTESSÉK MEG A TE SZENT NEVED!

„Jöjjetek, dicsérjük az Urat, ujjongjunk megváltó Istenünkben!”
(Zsolt 95. 1.)

Jézus így tanít imádkozni: „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltesd meg a Te neved!” (Mk 11. 2.)

A Zsoltáros és maga Jézus Urunk a dicsőítő ima fontosságára hívja fel a figyelmünket. És maga Krisztus tanít meg minket az Istent dicsérő imádságra. Dicsérjük az Urat: Szenteltesd meg a Te neved!

1. „Jöjjetek, dicsérjék az Urat!”

– Dávid király az Ószövetség népét a dicsőítő imádságra is tanítja. Ő, aki a Zsoltárok nagy részében a bűnbánatot és az alázatos megbánást hirdeti, – joggal: hiszen mint a többi hatalom birtokosa, ő is gyakorta bünt bűn után követett el, – mégis rádöbben arra, hogy Istent a legnagyobb dicséret és hálaadás illeti meg. Nem elégszik meg azzal, hogy csupán maga dicsőítse Istent, minden embert és az egész természetet – az Eget és a Földet – hívja: legyenek társai a dicsőítésben. „Minden földek Istent dicsérjétek!... Dicsérjétek Nap és Hold és Minden csillagok!... Az Úr nevére szívbeli áldást mondjatok!... Minden népek-nemzetek, ifjak, vének, gyermekek dicsérjék!... Őt énekeljék minden igazak!...”

S valóban, ha végig nézzük az egész Természetet, végig gondoljuk az emberiség Történelmét, látnunk kell, hogy mögötte a minden dicséretre, tapsra és ujjongásra érdemes Isten áll, aki nemcsak Teremt és Fenntart, hanem Megvált és Megszenteli minden alkotását. – Joggal megérdemli Istenünk a dicséretet, minden formában, ahogy csak telik tőlünk. Ezért tör fel a Zsoltáros lelkéből: Ujjongjatok és énekeljétek!... Daloljatok az Úrnak citerával, citerával és zengő muzsikával!... Harsona zengje, s bűgő kürtök szava Őt!... ujjongjatok az Út s Király előtt!...”

2. Krisztus megtanít arra, hogy Isten: Atyánk.

– Az Ószövetség Istene távoli: fellegeken trónol, a Kiválasztott is csak megoldott saruval közeledhet Hozzá, a dicséret is csak a messze-fölöttünk levő Úrnak és Királynak szól. Jézus új Szövetséget hoz, új Evangéliumot hirdet: az Örömhír első és lényeges pontja az, hogy Isten az Atyánk! Krisztus mindig Atyának nevezi, és tőlünk is ezt kívánja. – S ettől egyből megváltozik Istenhez való viszonyunk: a messze-fölöttünk trónoló Úr és Király egy sóhajtásnyira, egy ölelésnyire levő Apává válik, aki szereti gyermekeit, elébe megy a tékozló fiúnak, s mindenkit királyi köntösben ültet asztalához, aki csak elfogadja meghívását. – És nincs többé zsidó és pogány, úr és szolga, mindnyájan egyformákká válunk az Atya szeretetében: Krisztus – az emberré lett Isten – keresztje alatt.

Krisztus azonban nemcsak megismertet Isten arculatával: mennyei Atyánkkal, hanem állandóan dicsőíti az Atyát, s ezzel is példát ad nekünk. – Már születésének pillanatában felhangzik a „Dicsőség a magasságban Istennek” dallama. Ha pedig végiglapozzuk az Evangéliumot, több tucat helyet találunk, ahol Jézus az Atya dicsőségéről zeng: az Atyát, mint az Ég és Föld Urát, a Fiú-isten küldőjét dicsőíti. Különösen János Evangéliumában olvashatunk erről: „Atyám, áldalak Téged, mert meghallgattál!... Eljön az óra, és már itt is van, amikor az Atyát lélekben és igazságban kell imádni!... Az én ételem az, hogy Atyám akaratát teljesítsen, s így dicsőítsem meg Őt!... Atyám, eljött az óra, hogy Fiaid megdicsőítsen Téged!...” – S még a Getszemáni-kerti haláltusájában is így imádkozik: „Atyám, ne amint én akarok, hanem amint Te!...” – Mert a dicsőítő-ima maximuma az, ha az Atya akarata teljesül.

3. „Mi Atyánk, szenteltessék meg a Te neved!”

– Jézus azonban nemcsak megismertette velünk az Atyát, nemcsak példát mutatott Isten dicséretére, hanem meg is tanított bennünket a dicsőítő-imádságra: „Szenteltessék meg a Te neved!” – Mit jelent ez? Azt, hogy mindig, mindenkor és minden helyzetben elismerjük és megvalljuk, hogy Isten a mi Szentséges Atyánk: a végtelen Jóság, a végtelen Irgalom, maga az Igazság és a Tökéletesség, akit csak dicséret és imádás illet.

De hányan vannak, akik nem ismerik, vagy rosszul ismerik Őt?! – Hányan vannak, akik szidalmaznak, káromolják és átkozzák Őt?! – S még mi is hányszor állunk értetlenül Vele szemben, amikor nem úgy történik valami, ahogy mi szeretnénk, s azt gondoljuk, hogy

szavunk nem hallatszik el Hozzá, vagy ha el is hallatszik: nincs Fül a Mindenségben, aki panaszunkat meghallja!...

„Fel a szívekkel!” – biztat Krisztus, az ember-testvér és testvér-Isten. Fel a szívekkel, mert az atyai Fül nyitva, az atyai Kéz ölelésre kész, az atyai Szív tárva-nyitva áll. – Higgyünk Krisztusnak, és dicsérjük az Atyát, aki szeretetével állandóan örködik felettünk.

Most pedig forduljunk az Atyához a boldogemlékű Belon Gellért püspök szavaival:

„Atyánk! Szentséges Lényed titokzatos örvényei fölé hajolva, a látvány lelket-betöltő örömeivel nem akarunk mást mondani soha, csak azt, amit Krisztus mondott imádságos éjszakáin: Szent, szent, szent!...

És akárhová sodorjon is bennünket az élet bűne és nyomora, Te ugyanaz az Atyánk maradsz, hűséged és várakozó szereteted virraszt fölöttünk, s kitárt karod pihenő nyughelyünk lesz örökkön örökké.” – Ámen.

REMÉNYÜNK FORRÁSA ISTEN HATALMA ÉS KRISZTUS SZERETETE

„Az Úr az én fényességem és üdvösségem...” (Zsolt 26. 1.)
„Ki szakíthat el bennünket Krisztus szeretetéről?” (Rom 8. 35.)

A Zsoltáros és Szent Pál szavai megerősítenek minden időben és minden bajunkban-bánatunkban, mert: reménységünk forrása Isten hatalma és Krisztus szeretete.

1. „Az Úr az én fényességem és üdvösségem.”

– Voltál-e kisgyermek korodban egyedül teljesen sötét szobában? Ahol minden sarok félelemmel teli titkot rejteget, a szoba bútorai, – mint őserdő vadállatai, – fenyegetően figyelnek, és várják a pillanatot: mikor vethetik rád magukat? S te félsz, és reszketsz, lélegzetedet visszafojtod, szíved-lelked remegve várja: mi történik a következő másodpercben?... S akkor nyílik az ajtó, bevilágít a szomszéd szoba lámpája, az ajtóban megjelenik Édesanyád, Édesapád, és magához ölel. – A fény elűzte az árnyakat, a rettegést. Jártál-e erdőben, koromsötét éjszakában? Amikor a Sötétség úgy tapad hozzád, mint a kényszerzubbony, megbénítja tagjaidat, kiver a veríték, mert nem tudod: hol vagy, merre lépj, hová indulj?... Ahol a bokrok gallyai, mint láthatatlan szellemkezek, csapódnak hozzád, a lábad gyökerek, és kövek között botorkál, sejtelméd sincs róla: hol lépsz egy gödörbe, mikor csúszol le egy vízmosásba, mikor zuhansz egy szakadékba?! – S akkor a fák közt lassan derengeni kezd a fény, lassan kezdenek felismerhetővé válni a bokrok és a fák, s a sötét erdőt előnti fényességével a Teli-hold. – A fény elűzte az árnyakat, a félelmet, a rettegést.

Megiártad-e már a lélek éjszakáját? Amikor értelmetlennek és kilátástalannak tűnik minden, ami eddig szépséggel, melegséggel és boldogsággal töltött el?... Fásultság tölti el fáradt szívedet-lelkedet, és nem tudod: mit tegyél?... Egyáltalán érdemes valamit is tenni?! – Minden Sötétségnél félelmetesebb a lélek éjszakája, amikor azt hiszed, hogy Isten hallgat, és elhagyott, nincs szüksége rád. – S akkor megnyílik lelked fölött az Ég, a tabernákulumból Szeretet-sugárzás áraszt el, és szívedet-lelkedet előnti az Úr Fényessége. – Nincs többé kétség és fásultság, értelmetlenség és kilátástalanság, s az Úr világossága elűzte az árnyakat, a félelmet, a rettegést.

És egyszer te is elérkezel – előbb vagy utóbb, csak az Atya a tudója – életed végén a sötét Alagúthoz: a Halálhoz. A Halál – mondod – a rettegett Árnyék, mely lefedi az Életet, a félelmetes Sötétség, mely után nem tudod, hogy mi következik. – Pedig a Halál csak innen nézve sötét és félelmetes Alagút, hiszen az Alagút vége az Örökkévalóságba, a Fény és Boldogság Országába torkollik, ahol az Atya vár: „az én Fényességem és Üdvösségem.” – Az Úr Fényessége elúzi az árnyakat, az Üdvösségünkért való félelmet és rettegést.

2. Reményünk: Krisztus szeretete.

– Keresztényéletünk alapvető mozgatója: a Remény, melynek forrása Krisztus szeretete az Atya iránt és irántunk. – Krisztus szeretetét az Atya iránt egy mondatban összefoglalhatjuk: „Azért jöttem a világba, hogy Atyám akaratát teljesítsem.” Szent Pál ezt így fogalmazza: „Engedelmes volt a halálig, mégpedig a kereszthalálig.” – Irántunk való szeretetét ugyancsak egy mondatban foglalja össze Krisztus: „Nincs nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja barátaiért.” – Ne feledjük, János egész búcsúbeszédét így kezdi: „Mivel szerette övéit, mindvégig szerette őket.” – Igen! A szeretet maximuma: szeretni, mindvégig!...

„Szeresd Uradat, Istenedet, és szeresd felebarátodat, mint önmagadat!” – mondja Lukácsnál Krisztus a főparancsot. – Búcsúbeszédében Krisztus mégis „új-parancsot” ad: „Szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket!... hogy örömtök teljes legyen.” – Istenszeretetünk mértékéül az Ő Atya iránti engedelmességét teszi Krisztus, az emberszeretet mértékévé pedig az Ő szeretetét az emberek iránt, „hogy ezzel örömtök teljes legyen”. – Nem ingyen kéri „Új-parancsának” teljesítését: teljes Örömet ígér, vagyis az Örök Boldogságot.

Azt mondjuk: reményünk Krisztus szeretete. – De hogyan felelhetünk meg ennek a reménynek?... Az a mi „eledelünk” is, hogy az Atya akarata teljesüljön?... – És hogyan szeretjük egymást?... Vajon igyekszünk-e utánozni Krisztus emberszeretetét?!... – És nemcsak szóval, hanem cselekedettel is?!... Vagy csupán mulasztással?!... – Addig ne is merjünk beszélni keresztény Reményről, amíg nem kíséreljük meg követni Krisztus Isten-szeretetét és emberszeretetét, napról-napra, mindig jobban és a szeretet-cselekedeteiben, ahogy Krisztus szeretett minket! – Reménységünk csak így képes elúzni az árnyakat, a félelmet, a rettegést.

3. „Ki szakíthat el bennünket Krisztus szeretetétől?”

– Ha valóban reménységünk Krisztus szeretete, akkor nincs az a hatalom, amely elszakíthatna Tőle. – Szent Pál olyan szépen sorra veszi: sem gyötrelme, sem szorongatás; sem éhség, sem mezítelenség; sem veszély, sem üldöztetés. – És folytatja tovább: sem magasság, sem mélység; sem múlt, sem jövő; sem élet, sem halál. – Krisztus szeretetétől csak mi magunk szakíthatjuk el magunkat. Ahhoz viszont meg kell tagadnunk egész emberségünket, Kegyelem és Megváltás után áhító valónk, Szeretet- és Boldogság-igényünket. – Magát az Urat, aki fényességünk és üdvösségünk, Krisztust, aki úgy szeret minket, olyan kimondhatatlanul, ahogyan az ég-világon senki sem szeret bennünket.

Forduljunk hát Urunkhoz, Istenünkhöz, és Krisztushoz szívünk-lelkünk minden szeretetével: „Te légy Fényességem és Üdvösségem, Uram! Űzd el felőlem az árnyakat, a félelmet, a rettegést! – Te légy Reménységem forrása, Krisztusom! Add, hogy úgy szeressem ember-testvéreimet, mint Te szeretsz minket! S ne engeddd, hogy valaha is elszakadjak Tőled!” – Ámen.

NINCS ITT MARADANDÓ VÁROSUNK

„Minden ember, aki anyától született, rövid ideig él,
és tele van nyugtalansággal.” (Jób 14. 1.)

„Nincs itt maradandó városunk,
csak jövőd hazánkat keressük.” (Zsid 13. 14.)

Jób könyve és a Zsidókhöz írt levél szerzője a földi élet mulandóságára és a földi javak hiábavalóságára hívja fel a figyelmünket: Nincs itt maradandó városunk!

1. Az emberi élet rövid és nyugtalansággal teli.

– Még a mai élet is viszonylag rövid, az ember átlagos életkora kb. 67 év, de még a legjobb esetben sem számíthat 73-75 évnél többre – a reálisan gondolkodó ember. – Végezzünk egy kis számítást: kb. 16-18 év a gyermek- és ifjúkor, s jó, ha csak 6-8 évre tesszük a gyengeségekkel, betegségekkel teli öregkort. Így az átlagosan várható élet kétharmadára, vagyis kb. 48 évre tehető az az idő, amit a felnőtt ember magáénak mondhat. De ennek egyharmadát is alvással, pihenéssel tölti, így tudatos életünkben így csupán kb. 32 évre számíthatunk, ha egyáltalán számíthatunk. Ezt fordíthatjuk munkára, egyéb foglalatosságra, kikapcsolódásra. Ennek fele, 16 év a kenyérkereső munka, ugyancsak 16 év az egyéb elfoglaltság. – Vajon ezt az utóbbi 16 évet mire fordítjuk? – Nézzük egy átlagos „jó keresztény” életét. Ha a szigorú értelemben vett vallási kötelezettségeket nézzük, akkor évi 52 óra a vasárnapi kötelező szentmise, ehhez jöhet még átlag 3 óra a további kötelező ünnepekre. Ehhez járul – jó esetben – napi 15 perc imádság, és további 15 perc lelki-olvasmány, vagy vallásos beszélgetés. Így vallási köteletségünkre összesen kb. 240 órát, vagyis 10 napot fordítunk. Ez azt jelenti, hogy tudatos életünk 16 évéből 160 napot, nem is egy fél esztendőt töltünk csupán lelkünk dolgaival. – És mi történik velünk a maradék 15 és fél év alatt?!... Gondoltunk már arra, hogy mennyi időt áldoztunk gyermekeinkre, unokáinkra, egyáltalán gyermekekre és fiatalokra?! – Hány napot töltöttünk el a természet templomában, fiataloknak-idősebbeknek feltárva Isten szépséges világát?! – És mennyi időt fordítottunk étkezésre, iszogatásra, TV-re és abszolút-hiábavaló dolgokra?! – Rövid az élet, és azt is mire használjuk? – Egyáltalán felhasználjuk valami értelmes, jó és szép dologra, vagy hagyjuk csak úgy elrepülni az időt felettünk?! – Mi marad a kezünkben, amikor az Örökkévalóság küszöbére érkezünk?... „Hiúságok hiúsára és minden csak hiúság!” – mondja a Példabeszédek Könyve. – Vajon mi mit mondhatunk?... Uram, Atyám! Van-e valami mentségünk?...

2. „Nincs itt maradandó városunk”.

– Sokan úgy rendezkednek be a földi életre, mintha csupán ez létezne, és a halállal minden befejeződne. Éppen ezért vannak – nem is kevesen – akik a „csak egyszer élünk” jelszóval az élvezetek hajsztolására fordítanak a teljes 16 évet: „szesz, szex, steksz, kábítószer” – s nem gondolnak arra, hogy ezzel csak lerövidítik az amúgy is nyúlfarknyi életüket. – Vannak – nem is kevesen – akik a pénz és a földi értékek utáni hajsztába vetik magukat, szabadidejüket maradéktalanul pénzszerzésre fordítják, mert még ez hiányzik... meg amaz... a szomszédoknak, ismerősöknek, barátoknak még annyi mindenük van, ami nekünk nincs!... – S nem gondolnak arra, hogy a kikapcsolódás és testi-lelki pihenés nélküli hajszt mindíg közelebb hozza korunk tragikumát: a szívinfarktust! – Vannak – nem is kevesen – akik a természet- és orvostudomány mindenhatóságába vetik hitüket, s attól várják földi életük meghosszabbítását. Mire?... Miért?... Mit tudnának kezdeni a hosszabb élettel?! – Ezek sohasem gondolnak Jézus szavára: „Esztelen, lehet, hogy még az éjjel számot kell adnod” az idővel való gazdálkodásról?!...

Szomorú képlete korunknak az idővel való esztelen és eredménytelen versenyfutás. – És mi „jó keresztények”? Sokszor nem úgy gondolkodunk gyakorlatilag, mint a „világ fiai”? – Megelégszünk a legszükségesebb vallási feladatok teljesítésével, és a többi időnket esztelen hajszával, vagy értelmetlen semmittevéssel töltjük?! – Pedig „Nincs itt maradandó városom, a lábam itt csak átoson” – mondja a Zsidókhöz írt levél szerzőjével a költő. (Mécs L.)

3. Az idő a legnagyobb ajándék, mert „jövendő hazánkat” szolgálhatjuk vele.

– A mesékben három nap egy esztendő, s a három nap kitartó és lelkiismeretes munkájával szolgálja meg a tisztességes leány vagy legény az esztendő bérét, sokszor a „csoda-szerszámot”, amely minden bajon átsegíti. – Mi, akik valóban hiszünk Krisztusban, minden mesét meghaladó kincset kapunk földi életünk jutalmául: „szem nem látta, fül nem hallotta, emberi értelem és képzelet fel sem foghatja, amit Isten készít az Őt szeretőknek!...” – halljuk Szent Pál szavait. És megkapjuk a teljes ujjá-teremtődést, hogy mindezt meg is tudjuk érteni és élni. – S mindehhez az idő segít hozzá és a szeretet, melyre időnket áldozzuk. Igaz, a munka arcunk-szívünk-lelkünk verítékét fakasztja, de „Élni kell, élni kell! Dolgozni kell, dolgozni kell!” (Sík S.) – Lehet azonban a munkát is szeretetből végezni, s a fennmaradó idő nagy részét szeretet-cselekedetekre átváltani. Így az idő, és az időben végrehajtott szeretet megnyitja számunkra az új élet – a „szem nem látta, fül nem hallotta, emberi fantázia fel nem foghatja” élet – lehetőségét és bizonyosságát, mely új élethez a kapu: a szeretetből elfogadott halál. – Használjuk fel tehát ezt a soha vissza nem térő időt, váltsuk fel olyan kincsekre, melyet „a moly nem rág meg, a rozsdá meg nem emészt, s a tolvaj el nem lophat”, de Örökkévalóságot vásárolhatunk vele.

Most pedig forduljunk Istenünkhöz, az emberi élet és az idő Urához, és szívünk-lelkünk minden szeretetével kérjük:

„Urunk, Te, aki az időt kiméred, s aki előtt az emberi élet csupán egy szempillantás, add, hogy a számunkra általad kimért időt megbecsüljük, és a lehető legjobban felhasználjuk: át tudjuk váltani imára és szeretet-cselekedetekre! Add, hogy az idő hídján át – bármilyen rövid vagy hosszú legyen is emberi életünk – megérkezhessünk jövendő hazánkba, „a Te örök időtlenségbe!” – Ámen.

AZ ISTENI IGAZSÁGOSSÁGOT MEGGYŐZI AZ ISTENI IRGALOM.

„Igazságosan sújt az Úr, mert lázongtam parancsai ellen.”

(Jer. Sir. 1. 18.)

„Amikor azonban elhatalmasodott a bűn, túláradt a kegyelem.”

(Rom 5. 20.)

A Siralmak könyve az igazságos Istenről beszél, Szent Pál viszont az isteni Irgalom nagyságára hívja fel figyelmünket. Tehát így is fogalmazhatunk: az isteni Igazságot meggyőzi az isteni Irgalom.

1. Az isteni Igazság lesújtja az ellene lázadókat.

– Az Igazság – teológiai értelemben – Isten és az ember viszonyának rendezett volta, melyet az ember esztelen lázadása boríthat csak fel. Az Ószövetségben Isten kötelezettséget vállalt népével szemben az Igazság megőrzésére, csakhogy az ember – az ószövetség-népe – sokszor lázadozott Isten ellen. Pedig az Isten Prófétákat is küldött, hogy a helyes útra vezessék a népet, de azok nem hallgattak rájuk, megvetették, üldözték, sőt meg is ölték őket. Ezt nem

túrte el az isteni Igazságosság, ezért az ellenség eltiporta a zsidóságot, lerombolta a templomot, fogságba hurcolta a nép nagy részét. – A Siralmak könyve sorra veszi a választott nép lázongásait Isten ellen, melyekért igazságosan sújtott le az Úr. S az igazságos büntetésre nem lehet más az ember válasza, mint a megtérés, a kiengesztelődés Istennel: az Igazság helyreállítása. – Isten mindig kész a megbocsátásra, sőt elébe megy az embernek, megújítja a Szövetséget, de az ember térjen meg Urához, Istenéhez: „Jeruzsálem, Jeruzsálem! Térj meg a te Uradhoz, Istenedhez!...” – S a történelem tanúsága szerint a megtört szívű, bűnbánó embernek megkegyelmez Isten, mint ahogy Eszterért megkegyelmezett a fogságban a választott népnek. Majd visszatérhetnek a fogságból, újra felépíthetik a templomot, újra ott imádkozhatják – a megújított Szövetségben – Istent. – Az isteni Igazságot meggyőzi az isteni Irgalom.

2. Azonban elhatalmasodott a bűn a világban.

– Szent Pál a Rómaiakhoz írt levélben joggal kesereg azon, hogy a bűn elhatalmasodott a világban: pogány bálványimádás és paráznaság, ellenségeskedés és háborúság, árulás és hitszegés minden mértékben, még a választott népnél is. Csak a keresztények maroknyi csoportja képez kivételt. – És vajon ma mi van?... Ugyanúgy, vagy még jobban elhatalmasodott a bűn a világon. Hajsza a pénz után, hajsza a gyönyör után, alkoholizmus és kábítószer, a szegények, gyengék eltiprása, és a hatalom megszállottainak tombolása, kolonializmus és terrorizmus, mindenki harca mindenki ellen... Hol van itt az Isten és az ember rendezett viszonya: az Igazságosság?! – Hol van a keresztényi alázat és szeretet?! – A fehér ember bűne önmaga, mások és az Isten ellen már az égig ér! – Hová lett a család szeretete, az anyaság tisztelete, a gyermekáldás utáni vágy és a gyermek megbecsülése, a szűkölködők, elhagyott betegek és haldoklók segítése, támogatása és vigasztalása?! – Teréz Anya maroknyi Nővérével, Roger Testvér utódai engesztelő szerzeteseivel, Chiara Lubich szeretet-műveivel, Helder Camara vértanúságra is kész kiállításával a szegények mellett, és a többiek csak egy-egy csepp a bűn tengerében. – Több mint 6 milliárd ember él a földön, ennek egy hatodát, ha kiteszi a keresztények száma; de mennyi közülük a valódi keresztény?! – Közel 2000 esztendeje, hogy Krisztus meghalt a világ bűneiért, de előre átszenvedte Getszemáni éjszakáját, ahol rászakadt a történelem bűnözőne, és látnia kellett korunkat, ahol – úgy tűnik – „végleg elhatalmasodott a bűn”...

3. „Amikor azonban elhatalmasodott a bűn, túláradt a kegyelem”.

– Az emberiség története tele van állandó hullámmal, dagályok és apályok váltogatják egymást: hol magasabbra emelkedik az emberiség, hol visszaesik. – De ugyanez a helyzet üdv-történeti szempontból is: egyszer előrefut és felkapaszkodik erkölcsi szempontból, máskor erkölcsi mélypontok követik az előretörést. – Isten megbocsátó Szeretete meggyőzi Igazságosságát, és Irgalma mérhetetlen! – Már az Ószövetség üdv-története is azt mutatja, hogyha a bűn elhatalmasodik, kiárad a kegyelem, s gátat vet a bűn uralmának. És amikor már a választott nép Szövetsége nem tudott megbirkózni a túláradó, és mindenfelől körülözönlő bűn hatalmával, akkor vállalja az emberi létet és emberi sorsot magára a Második Isteni Személy, és meghirdeti az egész emberiségnek szóló, befejezett és végérvényes Kinyilatkoztatást: „amikor elhatalmasodott a bűn, túláradt a kegyelem”. – S ez a befejezett és végérvényes Evangélium – az Örömhír számunkra, elesett emberek számára – kegyelmével ki kell, hogy tartson a Világ végezetéig.

Krisztus óta is voltak sorsfordulók az emberiség történetében, de az üdv-történet rendjében a kegyelem mindig túlárad. Újabb és újabb szentek jönnek – Benedek és Skolasztikák, Ferenc és Katalinok, Ignácok és Terézok, Don Boscók és Stein Editek – akik a kegyelem forrását mindig jobban tágitották, hogy mindig bőségesebben áradjon a kegyelem, nehogy a

Világot végleg elöntse a bűn áradata. – S ha úgy érezzük, hogy a kétezredik év fordulóján már túlon túl elhatalmasodott a bűn, imádkozzunk Szentekért, hogy a kegyelem túláradhasson a bűnök – elnyeléssel fenyegető – tengerén. – Imádkozzunk szent papokért és püspökökért, imádkozzunk szent szülőkért és nagyszülőkért, szent gyermekekért és fiatalokért, imádkozzunk szent családokért és közösségekért: „Áraszd ki Lelkedet, Krisztus, hogy megújuljon a Föld színe!” – Mert a kegyelmen kívül másban nem bízhatunk! – „Te Benned – a Te túláradó kegyelmedben – bízunk eleitől fogva!”

Most pedig forduljunk igazságos és irgalmas Istenünkhöz és Krisztushoz, a mi egyetlen közvetítőnkhez Isten felé, s a kegyelmek túladását kérve imádkozzunk Szent Ágoston szavaival:

„Téged azért, Uram, kérünk, mi Megváltónk maradj velünk!... Szabadítsd meg, Uram, néped, áldd meg a Te örökséged!... Büntől e nap őrizz minket, és bocsásd meg vétkeinket!... Irgalmazz, Uram, irgalmazz, híveidhez légy irgalmas!... Kegyes szemed legyen rajtunk: amíg Benned van bizodalunk!... Te vagy, Uram, én reményem, ne hagyj soha szégyent érnem!” – Amen.

VELED MARADOK MINDVÉGIG, URAM!

„De most már mindvégig Veled maradok, Uram,
hiszen megfogtad jobbomat.” (Zsolt 73. 23.)
„Nem mintha már célba értem volna, de futok, hogy
megragadjam valami módon azt, amint Krisztus
magával ragadott engem.” (Fil 3. 12.)

A Zsoltáros és Szent Pál szavait egy versszakkal egészíteném ki:

*Szép volt a folyó, szép volt a part,
Sétáltunk árnyas fák alatt,
Kezemet fogta jó Apám,
Sárgarigó fütyült a fán.
Azt fütyülte az a rigó:
Hogy élni szép, hogy élni jó!
Hogy élni jó és élni szép.
Ha fogják az ember kezét!” (Erdélyi J.)*

1. „Élni jó és élni szép, ha fogják az ember kezét!”

– Nem tudom, lehet-e szebben kifejezni azt a mély emberi kapcsolatot, mely komoly tartást és határozott biztonságot képes nyújtani az ember számára. – Egy életre szóló kapcsolat: szülővel, házastárssal, testvérrel, gyermekkel, barátal, – még ha a másik már túl is jutott a Halál küszöbén – mennyire meghatározó lehet az ember számára. „Élni jó, és élni szép, ha fogják az ember kezét!”

S az ilyen gyönyörű emberi kapcsolatnál mennyivel szebb, szilárdabb, biztonságosabb és erősebb – végtelenül többet jelentő – Istennel való kapcsolatunk, aki „megfogja jobbunkat”, támaszt ad, és erősít botorkálásunkban; felemel, ha elbukunk; lehajol hozzánk, ha elfáradunk. Fogja jobbunkat, és nem enged elveszni, nem hagy magától elszakítani, biztonságot ad: hiszen csak egy karnyújtásnyira van tőlünk, s nem is kell utánanyúlnunk, mert fogja kezünket.

Ha mindezt alaposan és mélyen végig gondoljuk, nem lehet más válaszunk Isten felé, mint a Zsoltáros szava: „Most már mindig Veled maradok, Uram!” – Vagy a költőé, de Istenre vonatkoztatva: „Élni jó, és élni szép, ha fogják az ember kezét!”

2. „Futok, hogy megragadjam valami módon...”

– Valójában Szent Pál az előző gondolatot folytatja. Nála ismétlődően visszatérő hasonlata versenypályán való futás a cél felé. De nemcsak hasonlat ez, hanem tényleges valóság. – Futok, még nem értem el a célt, messze van, legalább is nem tudom: milyen messze. De míg oda nem érek, futok, hogy átszakítsam a célszalagot, és elnyerjem a versenyfutás díját. –

Ebben a futásban azonban nincs nyertes, és nincs vesztes, nincs első hely, és nincs utolsó, nincs dobogós helyezés, és nincsenek „futottak még”. Itt mindenki győztes, ha futásával – valami módon – megragadhatja a célt.

„Valami módon!” – Nem akármilyen módon, nem csalással és a kanyarok átvágásával, nem csalárd módon meg-nem engedett eszközök igénybevételével, nem másokat félre taszítva és másokon átgázolva. A „valami módon” a futás mikéntjére vonatkozik: erőbeosztással, kitartással, önfegyelemmel, önátadással, erőfeszítéssel és végső erő-bedobással. – A „valami módon”-hoz hozzátartozik az állandó edzés, a naponta fokozódó tempó, a gyorsuló iram, a cél állandó szemmel tartása és – igen! – a saját elégtelenségünk és tehetetlenségünk tudata és elismerése. – A „valami módon”-hoz hozzátartozik a Krisztusba való kapaszkodás!...

3. „Futok... és megragadom... amint Krisztus magával ragadott engem.”

– A mi versenyfutásunknak az az alapja, és a célba érkezésünknek az a biztosítéka, hogy Krisztus ragad magával minket...

Gyermekkorunkban, a nagy téli időszakok szórakozása az volt, hogy kis szánkónkat egy-egy nagy-szánkó után kötöttük. (Abban az időben még futottak nagy-szánkók a községekben és az országutakon.) És mi röptünk a havon a nagy-szánkók nyomában! Csilingeltek a lovak csengői, a hó porzott nyomunkban, s mi kacagtunk a boldogságtól. A jólelkű gazdák még a lovak közé is csaptak: csak repüljön a nagy-szán minél gyorsabban, hogy mi annál jobban örüljünk. – Az igazi nagy szánkó magával ragadta a mi kicsi szánkónkat a messzeségbe!...

„Krisztus magával ragadott engem!” – ujjong Szent Pál. – Hát mi talán nem mondhatjuk el ugyanezt? – Kicsi szánkónk röppölhet a Nagy Szánkó után!... Szívünk-lelkünk minden rezdülését felerősíti a Tabernákulum „Hi-Fi-tornya”. És zenghetünk és énekelhetünk, és futhatunk, és megragadhatjuk a célt, és győztesnek járó jutalmat! – Nem „akármilyen módon”, hanem azért, mert Krisztus magával ragadott minket!...

„Krisztus szeretete úz, és hajt” – mondja az Apostol. Kiáltjuk hát mi is:

„Krisztusunk! Hajtson bennünket is szereteted az Isten- és emberszeretet versenypályáján: Üdvösségünk felé! A saját és ember-testvéreink örök Boldogsága felé! – Ragadj magaddal minket, Urunk, hogy elérjük a célt, és elnyerjük az Élet Koronáját!” – Ámen.

IDEGENEK VAGYUNK A VILÁGBAN: SZENTELJ MEG AZ IGAZSÁGBAN MINKET!

„Hiszen idegenek és jövevények vagyunk... napjaink Elfogynak a Földön, mint az árnyék.” (1. Krón 20. 15.)

Jézus így imádkozik övéiért: „Ők nem e világból valók, mint ahogy én sem. Szenteld meg őket az igazságban; a Te szavad maga az igazság.” (Jn 17. 16-17.)

A Krónikák Könyve arra int bennünket, hogy csak idegenek és jövevények vagyunk ebben a világban. Ezt erősíti meg Jézus Főpapi-imájában is. Mondjuk ki hát őszintén és bizalommal: Idegenek vagyunk a Világban: szentelje meg az Igazságban minket!

1. „Idegenek és jövevények vagyunk... napjaink elfogynak, mint az árnyék.”

– Nyugat tele van vendégmunkásokkal: Németországban törökök, portugálok, olaszok; Ausztriában szerbek, arabok; Franciaországban spanyolok, arabok, fekete-bőrűek; az USA-ban portorikóiak, mexikóiak... Mindenütt jövevény és lenézett idegenek, akiket a legnehezebb és leglenézettebb munkákra használnak fel. „Vendég-munkásoknak” nevezik őket, de hol itt a vendég?... Idegenkedés, lenézés, sőt gyűlölet veszi körül őket, még a magukat „kereszténynek” nevezett országokban is.

Mi is – valahogy – ilyen „vendég-munkások” vagyunk ebben a világban. Idegenek, mert nem fogadnak be minket Istent-szerető gondolkodásunkkal... Jövevények, mert lerí rólunk, hogy Krisztus-hitünkkel nem tartozunk közéjük... – Sokszor meg-nemértés, gúny és megvetés vesz körül bennünket, mert más az értékrendünk: az Isten értékrendje; más a nyelvünk: a Krisztus-szeretetet nyelve; más a felfogásunk: a keresztény Remény; más a célunk: az Örökkévalóság.

Napjaink elfogynak, mint az árnyék: nem vágyunk feltűnésre, és nem akarunk tündökölni. Árnyékban maradunk: vállaljuk az idegenséget és jövevényiséget, vállaljuk az egészen más gondolkodásmódot, vállaljuk akár a kitesztettséget is. – Tesszük, amit tennünk kell: dolgozunk, akár a lenézett és megvetett munkahelyeken is, mert tudjuk, hogy napjaink elfogynak, mint az árnyék, s ebben az árnyék-világban kell megalapoznunk örök-életünket, örök-boldogságunkat, – S ebben az árnyék-világban kell világító gyertyának, vagy világító mécesnek lennünk... és sónak... és kovásznak... és hegyen épült városnak...

2. „Ők nem e világból valók, mint ahogy én sem.”

– Krisztus ismeri idegen- és jövevény-voltunkat, hiszen Ő is idegen volt és jövevény itt a Földön. Bár az Ő idegensége és jövevényisége más: Ő nem átallotta az isteni Léteket és isteni Boldogságot értünk otthagyni, hogy együtt legyen velünk, „a szolga alakját vette fel, és engedelmes lett a kereszthalálig.” – Nem csodálkozhatunk hát, hogy Ő ismeri az idegenséget, a jövevényiséget, a befogadatatlanság problémáját, hiszen: „A sajátjába jött, és övéi nem fogadták be...”

Éppen ezért imádkozik értünk Főpapi-imájában: „Ők nem e világból valók, mint ahogy én sem...” – Köszönjük meg hát Krisztusnak, hogy nem e világból valóknak tart bennünket! Ez a nem e világból-valóság az egyik legfontosabb ismertető jele annak, hogy Krisztushoz tartozunk. Ez az idegen- és jövevény-voltunk az egyik legbiztosabb alapja keresztény Reménységünknek, hogy majd Magához visz minket, és megdicsőít bennünket az Atyánál...

De ennek alapfeltétele, hogy Krisztus nyomán visszautasítsuk a Világ értékrendjét, a Világ bölcsességét, a Világ gondolatait, szavait és cselekedeteit, tehát a Világ egész magatartásformáját. – Mert ezzel igazoljuk, hogy nem e világból való vagyunk, hogy ezt csak árnyékvilágnak tartjuk, és az Öröklét felé iparkodunk.

3. „Szenteld meg őket az Igazságban; mert a Te szavad maga az Igazság.”

– Így folytatja értünk való fohászzkodást Főpapi-imájában Jézus. – Nem elég az, hogy a Világban idegenek és jövevények vagyunk! Nem elég, hogy más a gondolkodásunk és az értékrendünk, mint a Világé! Nem elég, hogy visszautasítjuk a Világ bölcsességét, gondolkodását, megnyilatkozási- és cselekvési-rendszerét! – Mindez nem elég... nem elég... nem elég!...

Szükséges, hogy az Atya megszenteljen az Igazságban: vagyis az Atya szavát – mely maga az Igazság – mindig követnünk kell! – Ebből két dolog következik számunkra.

Először: Az Atya szavát Krisztus közvetíti nekünk, tehát Krisztus szavát mindenkor és mindenben követnünk kell! Vagyis: mindenkor és mindenben az Örömhír kell, hogy iránytűnk, útjelzőnk és célra-irányítónk legyen!...

Másodszor: Az atya szava – mivel maga az Igazság – csak az Igazság Lelkének segítségével teljesíthető. Ezért mondja Krisztus: „Elküldöm nektek az Igazság Lelkét, Ő majd megtanít és megerősít mindenre benneteket.”

Így kaptuk a Szent-lelket tanítóul, erősítőül és megszentelőül. S a Lélek az, aki elirányít, megerősít és megszentel, hogy ebben az árnyék-világban, ahol idegenek és jövevények vagyunk csupán, mindig megtaláljuk, és tudjuk követni az Örökkévalóság felé vezető utat... „Általa, Vele és Benne!...”

Forduljunk hát a Szentháromságos Egy Istenhez szívünk-lelkünk minden szeretetéve, és mondjuk, kiáltunk bele ebbe a vigasztalan árnyék-világba:

„Atyánk, szentelje meg bennünket az Igazságban, hogy az Igazság legyen ételünk és italunk, életünk egyetlen értelme és célja!...”

Krisztusunk, állj mellettünk, hogy soha ne feledjük: nem e világból valók vagyunk, itt csak idegenek és jövevények lehetünk, mint Te is voltál!...

Szent-lélek, taníts, erősíts, szentelj meg minket, hogy – a Világ bölcsességét és értékrendjét elutasítva – mindig a mennyei javakra és az egyetlen, üdvöt adó Igazságra törekedjünk!...” – Ámen.

IRGALOMBAN, IGAZSÁGBAN ÉS HŰSÉGBEN KORMÁNYOZZA ISTEN A FÖLDET

„Én vagyok az Úr: irgalomban, igazságban és hűségben kormányozom a Földet.” (Jer 9. 24.)

„A fentről származó Bölcsesség tiszta, békeszerető, jóságos, irgalommal teli, nem részrehajló és nem álnok.” (Jak 2. 17.)

Jeremiás próféta és Jakab apostol egyaránt Isten jóságára, irgalmára és hűségére hívja fel a figyelmet. – Bizhatunk, mert: Irgalomban, igazságban és hűségben kormányozza Isten a Földet.

1. Isten él: irgalma, igazsága és hűsége végtelen.

– Isten él! Igaz, hogy a Világ, a Világ bölcsessége és öntelt gondolkodása nem kíván Róla tudomást venni. – Igaz, hogy a természettudományok fogalmi-köréből hiányzik az Isten-fogalom. – Igaz, hogy az emberek jelentős hányadának értékrendje nem tartalmazza Istent: a

Teremtőt, a Fenntartót és Gondviselőt. – Igaz, hogy az emberek jó-része Isten nélkül rendezte be egyéni, családi és társadalmi életét. – De ez nem jelenti azt, hogy nem él az Úr!...

Az úr él: irgalma, igazsága és hűsége végtelen. Még akkor is, ha az emberi tapasztalásból – úgy mondják – hiányzik ez az irgalom, igazság és hűség. Mi, akik hiszünk Istenben, évről-évre, napról-napra, percről-percre megéljük az isteni Irgalmat, Igazságot és Hűséget...

– Végtelen Irgalmával elvisel bennünket: gondolatainkat, szavainkat, cselekedeteinket, mulasztásainkat.

– Végtelen Igazságosságával időnkint figyelmeztet bennünket, ha letérünk a helyes útról: egy-egy betegség, vagy kellemetlenség, szeretteink gondja-baja, halála, egy-egy szerencsétlenség vagy természeti csapás az igazságos Isten intő jele számunkra és az emberiség számára.

– Végtelen Hűségével mellettünk áll a testi-lelki nehézségek napjaiban: fölemel, megbocsát, erősít, előrelelendít a Feléje vezető úton.

Kormányozza a Földet. – A magára hagyott Emberiség már rég elpusztította volna a Földet és önmagát. Ezt konkrét tények igazolják: a Természet pusztítása az Emberiség történetével egyidős, csak nem döbbenünk rá, hogy esztelen életünk és kutatásaink ezernyi veszélyforrást eredményezett. – Az Emberiség Történelmének kezdete óta – hozzáértő történettudósok szerint – a háborúk, az erőszak, a különféle kultúrák-társadalmak pusztulása következtében – hozzávetőlegesen – eddig 5 milliárd ember temetője a Föld. – És mégis élünk!... Gyarapodunk!... Földünk lakossága elérte a 6 milliárdot!... – Vajon minek köszönhetjük ezt? – Az Emberiség önpusztító és természetromboló hajlama fölött ott a végtelen Irgalom, Igazságosság és Hűség, mellyel Isten kormányozza a Földet.

2. Az igazi Bölcsesség fölről származik.

– A Világ bölcsessége lenről való, és a földön kúszik, nem tud a földi jelenségek fölé emelkedni. – Az igazi Bölcsesség főnről való, főnről árad ránk: részint Isten atyai Szeretetéből források, részint Jézus Krisztus keresztjéből...

Isten atyai Szeretete árasztja ránk Jóságát: jókra és gonoszakra egyaránt. Ámde Jósága – úgy tűnik – nem tesz különbséget jók és gonoszak között: majd az aratáskor szétválasztják a búzát a konkolytól, nehogy a búzában kár essék. – Csodálatos ez a Jóság, Irgalom és Igazságosság! Az aratásig türelmes az Úr: „Nem akarja a bűnös halálát, hanem az, hogy megtérjen, és éljen!...” Az Igazságosság az aratáskor érvényesül, addig a Jóság és Irgalom uralma tart. – Nekünk ez a Bölcsesség kell!

Krisztus keresztje árasztja ránk a Kegyelmet: Ő fizetett meg minden adósságunkért, az isteni Igazságosságot az Ő szenvedése és halála enyhíti Irgalommá. – Persze, ez nem a Világ bölcsessége... A Bárány vére nem elégíti ki a Tudomány nagyravágyását és a Világ elégedetlenségét... A Világ szemében mindez bolondság. – De nekünk, akik „a Bárány vérében mostuk fehérre ruhánkat”, a Krisztus keresztjéből áradó Bölcsesség kell.

3. Az igaz Bölcsesség ismertető jelei.

– Isten atyai Szeretetéből és Krisztus keresztjéből áradó Bölcsesség tulajdonságait talán így fogalmazhatjuk meg az Apostol nyomán.

– Tiszta: nem mocskolja be emberi hiúság, nagyravágyás és elégedetlenség, nem aljas és nem akar másokat megrontani. – Hanem ragyogó fény, ózondús levegő, testet-lelket üdítő légkör veszi körül az embert, melyben öröm terem és megelégedett boldogság... „Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meglátják az Istent!”

- Békeszerető: nem embert letipró erőszak és másokat fölülmúló győzelem, nem is fenyegető erő-egyensúly, mely csak látszólag és időlegesen eredményez békességet. – Hanem igazi vágy a mindenkivel való megbékélésre, melyért minden lemondásra és áldozatra képes az ember... „Boldogok a békességese, mert Isten fiainak nevezik őket!”
- Jóságos és irgalommal teli: nem ál-humanista, hangzatos jelszavakkal az emberszeretetről és megértésről az emberek között, ugyanakkor csak önző érdekekre gondol, és képes ezért bárkit legázolni. – Hanem tele van szíve könyörülettel az elesettek iránt, és testileg-lelkileg igyekszik hónuk alá nyúlni, és emelni őket; testvérek tekint mindenkit, és segít rajtuk képessége szerint, s az ellenségszeretet csúcsa felé törekszik... „Boldogok az irgalmasok, mert ők is megtapasztalják az Irgalmat!”
- Nem részrehajló és nem álnok: nemcsak azokhoz jó, akiktől hasznot vár, nem kétszínű és nincs soha hátsó gondolata. – Hanem egyenes, jellemes, igazságos, nem vár ellenszolgáltatást tetteiért, szavában bízni lehet, és tettei összhangban vannak kijelentéseivel... „Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert kielégítést nyernek!”

Erre az igazi Bölcsességre van igen-igen nagy szükségünk, ezért szívünk-lelkünk minden szeretetével könyörögjünk a Bölcsesség Lelkéért:

„Küldd el Szent-lelkedet, hogy ujjá teremtdjünk, és megújítod a Föld színét!”

KRISZTUS SZENVEDÉSE ÉS AZ ÁLTALA NYERT ÉLET ÜDVÖZÍT MINKET.

„A mi békességünkért sújtott Rá a büntetés...” (Iz 53. 5.)

„Nincs ítélet, amely elvetné azokat, akik Krisztus Jézusban élnek.” (Rom 8. 1.)

Izajás próféta megrázó erővel és színekkel festi elénk a szenvedő Krisztus képét, Pál apostol pedig ennek egyenes következményét tárja elénk: Krisztus szenvedése és az általa nyert élet üdvözít minket.

1. „A mi békességünkért Őt sújtotta a büntetés, sebei lelkünknek gyógyulást szereznek.”

– Schiller, az egyik német költő-fejedelem „Kezes” c. elbeszélő költeményében leírja, hogy az Uralkodó – súlyos mulasztása miatt – halálra ítéli egyik emberét. Az ítélet végrehajtása előtt barátja életével vállal kezességet az elítéltért, hogy az családi ügyeit rendezhesse. Az elítéltet elengedik: hűgát férjhez adja, családi ügyeit elrendezi, és rohan vissza, nehogy barátja fizessen életével, ha nem érkezik meg a kitűzött időre. – De ha minden összeesküdött volna ellene: megáradt folyó, hegyomlás gátolja útjában; rablók támadják meg, alig tudja megmenteni életét. Már-már úgy látszik, hogy elkésett: barátját éppen viszik a vesztőhelyre a kivégzéshez, mikor holtfáradtan, sebektől borítva odazuhan az Uralkodó elé, hogy „kezesét” megmentse. S az Uralkodó – a barátság és a hűség ilyen magas fokától meghatódva – elengedi a büntetést, és kegyébe fogadja a két hű barátot. – Eddig a történet!

A mi üdvösség-történetünk azonban nem ilyen romantikus mese. – Jézus is kezességet vállalt – értünk bűnösökért – az Atyánál. – Az emberiség bűnarádata elnyeléssel fenyegeti a Világot, s az igazságos Isten büntetését jogosan kiérdemli... És akkor a Második Isteni Személy emberré lesz, az „Emberfia” odaáll az Isten és az emberiség közé: kezességet vállal értünk... Mi pedig elmegyünk, intézzük világi dolgainkat, megfeledekezünk a kezességet vállaló

Krisztusról és a határidőről. – S a büntetés lesújt! A Kezetre sújt le: az értünk emberré lett Testvér-istenre...

Ez nem romantikus történet, megnyugtató „hepiend”-del a végén. „Megvetett lett, utolsó az emberek között: a fájdalmak Férfia. Igen, a mi bűneinkért döfték át, a mi gonoszságainkért törték össze, a mi békességünkért sújtott rá a büntetés, és az ő sebei szereztek nekünk gyógyulást.” – Bizony, ez nem romantika: ez maga a meztelen Igazság!

Mi teljesen megfélemledtünk arról, hogy kezességet vállalt értünk, mi elbotorkáltunk, eltévelyegtünk, és a kitűzött határidő teljesen kiment emlékezetünkéből. – A büntetés Reá sújtott: ez által lett békességünk, és sebei által nyertünk gyógyulást!

2 Az ítélet joggal elvetne minket.

– Ha körülnézünk a Világban, végig nézünk az Emberiségen és Történelmén, a vétkek olyan áradata vonul el szemünk előtt, hogy jogosnak kell tartanunk az Ítéletet. – De ha magunkba tekintünk, és végignézzük életünket gyermekségünktől fogva, vagy csak egy évnek, egy hónapnak, egy napnak eseményeit vizsgáljuk meg, mennyi kivetni valót találhatunk. – Pedig mi már ismerjük a történetet: az ártatlan Bárány némán ment hóhérai elé, vállalta a kezességet és a kínhalált hűtlen „bárányaiért”. – Az ítélet fejük felett lóg, és joggal elvetne bennünket!

*„A bűnök óceánja végtelen,
És mely büntől vagyok szeplőtelen?...
...A szomszédoknak nem volt kenyere,
S nekem jóval a tányérom tele.
Rám nézett és a szívem megesett,
Nem adtam mégsem, csak egy keveset.
S ha bőven is, csak a selejteséből,
Ha javából is: csak a fölöséből.
Ha meg egyszer a magamét feleztem,
Már úgy hittem, hogy érdemet szereztem,
S az igazságos mennyei Király
Kezeiből a jutalom kijár.
S bár tudtam: tettem csak annyira méltó,
Mint a gyermeké, aki cukorért jó,
A mézes szájíz mégis megmaradt,
És meg-megveregettem vállamat.
Holott a szomszéd... S mind az éhesek...
Uram vállalom az ítéletet! (Sík S.)*

3. Nem veti el az ítélet azt, aki Krisztus Jézusban él.

– az Ítélet ugyan – bűnös emberségünk miatt – állandóan a fejük felett lebeg, de Krisztus szenvedése és az általa nyert élet üdvözít minket. – Csak egy a fontos: tudatában lenni bűnös és elítélhető voltunknak! – Egy a lényeges: tudatában lenni, hogy Krisztus kezességet vállalt értünk! – És egy a döntő: Krisztus Jézusban élni!

Vagy fordítva, ahogy az Apostol mondja: „Élek én, de többé már nem én, hanem Krisztus él bennem!” – Csak az a halál adott helyet egy egészen más minőségű életnek; nemcsak az elindulásnál, hanem keresztény életünk minden pillanatában. Mert a régi – bűnös emberi – élet helyét Krisztus foglalja el, és Ő életét a benne hívőkben: az ember végre szeretni tudja Urát, Istenét teljes szívéből-lelkéből, és szeretni tudja ember-testvéreit, mint önmagát. – Így

kapja meg az ember életében Isten is és az ember-testvér is az őt megillető helyet: Krisztus által.

Jézusnak az embert kereső és megtartó szeretete nem elfolyó érzelem, hanem egész életének – testének és vérének – odaszánása értünk, emberekért. Jézus sohasem magára gondol: önként, szeretetből, minden áldozatot vállalva önmagát adta értünk. Egyedül ez a biztosítéka annak, hogy a számtalanszor csődöt mondó ember Jézus földi életét, kereszthalálát és feltámadásában megdicsőült életét magáénak tudja, és reá építse földi életét és keresztény Reményét. – Így nem érhet el semmiféle ítélet, ha Jézus Krisztusban élünk...

Forduljunk hát boldogult Belon Gellért püspökünk szavával a mi Kezesünkhöz: Krisztushoz, akinek szenvedése és az általa nyert Élet hozza meg üdvösségünket.

„A halálos tehetetlenség béklyóit rakta rád, Uram, az emberi rosszakarat. Elnémította ajkadat, hogy ne szólj az Irgalom és Igazság igéit, átszúrta Szívedet, hogy ne dobogja a Szeretet dalait. – De így lettél igazán a miénk, és így lettünk igazán a Tiéd, mert a kereszten Magadhoz vonzottál minket...” – Amen.

ISTEN ERŐSÍTŐ KEGYELME NEM HAGYJA EL EGYHÁZÁT!

„Ifjúságom óta sokat gyötörtek, de el nem tiportak...” (Zsolt 129. 2.)

„Egyedül Isten képes megerősíteni benneteket Evangéliumában és a Jézus Krisztusról szóló ígehirdetésben.” (Rom 16. 25.)

A Zsoltáros és az Apostol szavait próbáljuk meg alkalmazni keresztény voltunkra és Jézus Krisztus Egyházára: Isten erősítő kegyelme nem hagyja el Egyházát.

1. Kezdetől fogva küzdelem és gyötrődés a sorsunk.

– Ha végig tekintünk az Egyház történetén, egyértelműen megállapíthatjuk, hogy kereszténynek lenni mindig szenvedést, küzdelmet és gyötrődést jelentett.

Az Ósegyház – kereszténységünk gyermekkor – csupa szenvedés, üldöztetés, gyötörtetés, tele vértanúsággal és megszámlálhatatlan vértanúnk hitével, reményével és szeretetével. – De el nem tiportatták soha!

A Középkor – kereszténységünk ifjúkora – látszólag viszonylagos nyugalomával, újra csak szenvedést, üldöztetést, gyötrelmet takar: küzdelmet a tiszta hitért, keresztény reményért és áldozatos szeretetért az uralkodókkal, főemberekkel és várurakkal, a pogányságból kényszerrel megtérített vad népekkel. – Sőt, magán az Egyházon belül is a különböző családi és nemzeti vetélkedésekkel, hatalmi törekvésekkel... De el nem tiporhatták soha! – Megannyi szent támad egymás után, akik az Egyházért élnek és halnak, s nyomukban ezrek és tízezrek haladnak...

Az Újkor – kereszténységünk férfikorának kezdete – újabb üldöztetések és gyötrelmek színhelye. Küzdelmek – sokszor egyáltalán nem keresztény eszközökkel – a szakadárak, eretnekségek ellen; az Inkvizíció belső- és külső-harcai – gondoljunk csak Szent Johannára és a Galilei-pörre; harc az akkor felfedezett Újvilágért, kincseiért és ősi népeiért, mely harcban végül is a világi hatalom győz: száműzetés, börtön, vértanúság lett igen sok papnak, szerzetesnek, kereszténynek a sorsa... De el nem tiportatták soha! – Sőt, a küzdelem és

üldöztetés újabb szenteket termel ki, szerzetesrendeket támaszt és világiakat, akik életüket az Egyháznak szentelték...

S a Legújabb-kor – keresztény nagykorúságunk kezdete – melynek ma is szemtanúi lehetünk, újabb megpróbáltatásokat hoz az Egyház számára. A különböző forradalmak a maguk áldozataival; küzdelem a lélektelen anyagiassággal, közömbösséggel, cinizmussal szemben; a XX. században két Világháború szörnyűségei között, az esetleges harmadik vészjósló árnyékában; a szervezett terrorizmussal a fejünk fölött... De el nem tiporhatták soha! – Bár nincs olyan év, hogy a kereszténységnek ne lennének vértanúi a világ különböző részein, az állandóan ismétlődő harcok, forradalmak közepette. – „Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa!”

2. Egyedül Isten képes megerősíteni bennünket Evangéliumában.

– Az Egyház története – még ilyen vázlatos áttekintés szerint is – azt bizonyítja, hogy Isten kegyelme, Jézus ígérete és a Lélek kiáradása képes megerősíteni Egyházát – és benne és általa – bennünket is.

Isten kegyelme az Erő, a szüntelenül áradó kegyelmi Energia, mely feltölti a keresztényeket: egyháziakat és világiakat egyaránt. Hogy higgyenek az Evangéliumban, és életük középpontjába helyezték azt, mint Erőforrást, Kegyelemi-akkumulátort, és keringjen bennük – s általa másokban is – az Evangélium életadó ereje. Az isteni Kegyelem tehet bennünket kitárt karú Acél-óriásokká, akiken keresztül – mint az Evangélium távvezeteki oszlopain át – folyik a kegyelmi Áram, az Energia, az Erő mindig oda, ahol a legnagyobb szükség van rá.

Jézus ígérete: „Én veletek vagyok a világ végezetéig!” – Ez a nagy Kinyilatkoztatás, a feltétel nélküli Garancia, Mely biztosítékot ad arra nézve, hogy a kereszténység nem történelmi kategória, mely a Történelem folyamán egyszer felmerül, majd eltűnik, hanem Valóság, mely átnyúlik a Történelem felett, és az Örökkévalóságba torkollik. – Igaz, Jézus nem a kis-ázsiai és észak-afrikai egyházaknak tett örök ígéretet, – (az Iszlám el is söpörte azokat) – nem is az egyes nemzeti egyházakhoz szól garanciája – vigyázzunk tehát magyar-egyházunkra! – hanem az örök Egyháznak szól ígérete, mely az Evangéliumot tisztán és sértetlenül hordozza.

A Lélek kiáradása, mely éppen korunknak lett a nagy Kinyilatkoztatása, lesz képes megerősíteni az Egyházat a mai közömbös és cinikus légkörben az Evangélium hordozására. – A Lélek az, aki megerősít minket a Hitben, életre támaszt a keresztény Reményben, és legmélyebb indítást ad a Szeretet cselekedeteire. Ugyanakkor hétszeres Ajándékával biztosítja az Evangéliumban való egységet a Krisztus által életre hívott Egyház ökumenikus szolgálata segítségével. – Egyedül a Háromszemélyű Egy Isten tud megerősíteni bennünket az Örömhírben.

3. Jézus Krisztusról szóló ígehirdetés.

– Nem elég azonban az Evangéliumban való megerősödés, Isten többet vár Egyházától és tőlünk: a Jézus Krisztusról szóló ígehirdetést. – Nem rész-igazságokat vár tőlünk az Isten, nem is a saját szájizünc szerinti beszédet, még csak olyant sem, amit a mai világ embere szeretne hallani: andalító muzsikát az összhangnélküliségben; szívet lágyító és érzelmeket felhangoló sóhajtást a világ durva és kegyetlen hangzavarában; Jézus, az „Emberfia” simogató szavait az elidegenedettség kétségbeesésében. – Néha talán ezt is, de mértékkel, és az Evangélium lényeges mondanivalóihoz kapcsolva...

A Szentháromságos Egy Isten a Megfeszített és dicsőségében Feltámadott Jézus Krisztus Urunk Evangéliumának igehirdetését várja Egyházától és tőlünk is. Mert nem „Szupersztárok” váltják meg a mai megváltatlan Világot, hanem Jézus Krisztus a Megfeszített! És nem „Szupersztárok” mutatják meg az elesettségből, céltalanságból és kétségbeesésből kivezető utat, hanem a dicsőségében Feltámadott, aki végigjárta az emberi Nyomorúság, Üldöztetés és Kínhalál útját, de akit el nem tiporhattak, és most – szerencsétlen korunkban is – vezet bennünket az Örökboldogság felé.

Kérjük hát a Szentháromságos Egy Istent: az erőt adó Atyát, a megfeszített és feltámadott Krisztust és a kiáradó Szent-lelket Egyházunkért, magunkért és minden keresztényért:
„Erősíts meg Evangéliumodban és a Jézus Krisztus igehirdetésében! Add kegyelmedet minden gyötörtetés elviselésében! És ne engedd, hogy eltíporjanak!... Soha!...” – Ámen.

JÉZUSRA HALLGASS, AKI SZÉLESRE TÁRTA ELŐTTED KEGYELME AJTAJÁT!

„Istenünk, saját fülünkkel hallottuk atyáink beszédét:
milyen tetteket vitt véghez Kezed.” (Zsolt 42. 2.)
Jézus mondja: „Boldog a szemetek, mert lát,
s a fületek, mert hall.” (Mt 13. 16.)

A Zsoltáros szavait és Jézus beszédét – akaratlanul és minden erőlködés nélkül – alkalmazhatjuk a mai, sokszor kétségbeejtő nemzedéki ellentétekre, melyek egyetlen megoldása: Jézusra hallgass, aki szélesre tárta előtted Kegyelme Ajtaját!

1. Apái beszédének nem hisz a mai nemzedék.

– Ha teljes őszinteséggel végignézzük korosztályunkat, akkor egy cseppet sem csodálkozhatunk ezen. A fiatalok hazugságban nevelődtek: nem volt – és még ma sincs – a felnőttek beszéde és cselekedetei között.

Sorra vehetjük a 10 parancsolat természetünkbe írt isteni utasításait: a felnőttek, ha szóban el is ismerik (?) érvényüket, tetteikben átlépik azokat. – Ha biztatják is gyermeküket Isten tiszteletére, az Úr napjának megszentelésére, maguk kerülnek az Isten-házát, és soha nem volt annyi káromkodás és ocsmány-beszéd, mint ma. – Ha tiszteletet és engedelmisséget követelnek maguk számára gyermekeiktől, a valóságban nem törődnek saját szüleikkel, szociális otthonba, kórházi elfekvőkbe juttatják őket. Annyira kevés az olyan család, amely vállalja az idős, főleg beteg szülő, nagyszülő gondozását. – „Ne öl!” – mondjuk gyermekeinknek, de két borzalmas Világháborúban gyilkoltuk embertestvéreinket, és az erőszak légkörét teremtettük meg gyermekeink számára. – „Ne paráználkodj, ne törj házasságot!” – szól a hatodik és kilencedik parancs, de a szülők jelentős része elvált és újraházasodott, vagy csak élettársi-viszonyt létesített; az együtt maradó családoknál pedig sokszor ismeretlen a házastársi hűség, a család boldog és megelégedett légköre. – A tulajdon és becsület tiszteletéről pedig szinte kár beszélni, a gyerekek és a fiatalok a levegővel szívják magukba a lopás és a hazugság szellemét. – Hogyan lehet így hinni a felnőtteknek?!... Hogyan lehet példát venni róluk, és nyomdokaikba lépni?!... – És mi felnőttek még azt gondoljuk, hogy mindezt nem tudja a fiatalság. – Akkor vajon miért énekelte Koncz Zsuzsa az apjáról: „Nem kell nekem az áldás, nem kell a szentbeszéd! Hisz én is tudok áldást osztani, és szépeket mondani!”

De nézhetünk saját magunkba is, és kell is magunkba nézni! Mi is mindenkor – és maradéktalanul – a 10 parancs útján jártunk?... Vajon tőlünk mit hallottak és tanultak gyermekeink és az ismerős fiatalok?... Beszéltünk arról, hogy milyen nagy tetteket vitt – és visz ma is – végbe az Úr keze? – Vagy óvatosan hallgattunk mindezekről? – Vagy, ha beszéltünk is, de a kereszténységet idegeskedéssel, türelmetlenséggel, sokszor szeretetlenséggel „kapcsolt áruként” kapták tőlünk, amivel aztán nem tudtak mit kezdeni? – Pedig mi saját fülünkkel hallottuk Szüleink beszédét Isten végtelen jóságáról és csodás tetteiről, de nem tudtuk, nem mertük, nem akartuk továbbadni gyermekeinknek, unokáinknak?!...

2. Jézusra hallgass!

– Jézusra, aki azt mondja: „Boldog a szemetek, mert lát, s a fületek, mert hall!” – Gyermekeinkben, unokáinkban, fiataljainkban óriási űr tátong: kinek és mit higgyenek?! – A hanglemezen és kazettán hallható MAGYAR MISE szívfájdító problémákat tár fel, szívszaggató kérdéseket tesz fel: „Egyedül vagyok, állj mellém, légy velem!” – „Elfelejtettem szeretni, engem sem szeret senki!” – „Olcsón szerzett kábulattal mérgezem a testem; hazugságért, kényelemért eladom a lelkem!” – „Önpusztítás szelleme tanított meg élni, Uram, irgalmazz nekem, nem tudok így élni! Így nem tudok élni!” – Érintsd meg a lelkem!... Érintsd meg a lelkem!...”. Nem úgy hangzik mindez, mint vád és számonkérés a mi, és a bennünket követő korosztályok ellen?!...

Jézus mondja: „Boldog a szemetek, mert lát!” – Nyissuk hát ki a szemünket, és lássuk meg a szomorú valóságot... és Isten végtelen Irgalmát! – Lássuk meg, hogy van kiút: a hit, a remény, a szeretet és az áldozat útja! – De első sorban magunknak kell ezt az utat megtalálni, hogy fiataljainknak megmutathassuk! – De közben számítanunk kell arra, hogy nem hisznek nekünk... újabb hazugságnak vélik az új útra rámutató szavainkat is. – Így hát ne mi mondjuk! Hanem Jézus mondja! Mert Jézust keresik! Neki még hisznek! – Higgyünk hát – velük együtt – mi is Jézusnak!

Jézus mondja: „Boldog a fületek, mert hall!” – Nyissuk meg hát füleinket, halljuk meg megváltatlan fiataljaink segélykiáltását: „Egyedül vagyunk, állj mellénk! Egyedül vagyunk, állj mellénk! Légy velünk!” – Halljuk meg az irgalmas Isten szavait, melyek Krisztus ajkán keresztül áradnak felénk: a nyolc boldogság, az elveszett drachma, a tékozló fiú, a jó Pásztor... S főleg azt halljuk meg: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtak vagytok, és súlyos terhet cipeltek, és én enyhülést adok nektek!” – Halljuk meg, valósítsuk meg, és úgy adjuk tovább gyermekeinknek, unokáinknak, fiataljainknak, hogy azt mondhassák: „Apánktól, Anyánktól hallottuk, milyen tetteket vitt véghez az Úr irgalmas Keze!”

3. Jézus szélesre tárta előttünk Kegyelme ajtaját.

– Ha látó szemmel nézünk, és halló füllel figyelünk, akkor megtörténik velünk a csoda: kitárul előttünk Krisztus Kegyelme ajtaja. De azon csak áldozattal lehet átlépni: ne sajnáljuk tehát életünk áldozatát a Jóért, az Igazért, a Szépért!... Annyi áldozatot hoztunk már más, idegen istenek oltárán, – talán ezért nem hisznek nekünk fiataljaink, – hozzunk hát végre igaz áldozatot, az igaz Isten oltárán. – Mint a Magyar Misében éneklik: „Egész életem Eléd hozom: testem és vérem föláldozom!” – S ha majd látják gyermekeink, fiataljaink a mi fenntartás nélküli áldozatunkat, hinni fognak nekünk – nem a szavainknak, hanem a tetteinknek! – S ők is képesek lesznek átlépni a Kegyelem szélesre tárt Ajtaján, melyet már soha senki be nem zár előttünk.

Forduljunk hát hittel, rendületlen reménnyel és áldozatos szeretettel Urunkhoz, és imádkozzunk gyermekeinkért, unokáinkért és minden fiatalért:

„Segíts, Uram, hogy Szereteted erejével tudjak szólni és munkálkodni mindazok között, akiket reám bízta! Hadd örüljenek az életnek úgy, ahogy Te tanítasz meg minket örvendezni! – SZÉLESRE KITÁRTAD ELŐTTEM KEGYELEMED AJTAJÁT! – Uram, nem félek átlépni az utolsó küszöbön sem, de addig – csendes derűvel – hagy tárjam ki sokak előtt Szereteted és Boldogságod Ajtaját!” – Ámen. (Simo Talvitis.)

IGAZSÁGOS AZ ÚR ÉS KEGYELEMEL TELI!

„Igazságos az Isten minden Útja, és kegyelemmel teli minden műve.” (Zsolt 145. 17.)

„Bízom abban, hogy aki megkezdte bennem a jót, Krisztus Jézus napjára teljessé is teszi azt.” (Fil 1. 6.)

A Zsoltáros és Pál Apostol – ha más szavakkal is – ugyanarról beszél: Igazságos az Úr és kegyelemmel teli!

1. Igazság és Kegyelem.

– Az Igazság és a Kegyelem szorosan egymáshoz tartozik: kiegészítik egymást és egymás nélkül nem létezhetnek.

Aki igazságos, vagyis tudatában van a jónak és a rossznak, valamint mindezek gyökerének és következményeinek, csak az tud kegyelmet gyakorolni. – Mert mi a Kegyelem az Igazság viszonylatában?... A rossznak és következményeinek megbocsátása és elfelejtése, amennyiben belátjuk gondolatainkban, szavainkban, tetteinkben és mulasztásainkban a jó hiányát, és az érte járó büntetés jogos és igazságos voltát. – Az igazságnak kegyelemmé való átalakulásában feltétel a rossznak – a jó hiányának – részünkről történő belátása és megbánása.

Barátom meséli, hogy gyermekkorában – 10 évesen – kívülről mászta meg Bácska legszebb templomának kupoláját, mert a 60-70 magas kupola tetején levő oszlopcsarnokból látható a 30 km-re levő Szabadka városházának tornya: azt szerette volna megnézni. – Édesapja – pap bátyjával együtt – a plébánia kertjéből nézte borzadva és aggódva, hogyan mászik fel fia a kupola falába épített vaslétrán, megy be a kupola padlására, majd megjelenik a kupola tetején a kör alakú oszlopcsarnokban, és ott önfeledten bámészkodik, karjaival az oszlopokat átölelve. Megvárta, amíg visszamászik a kupola oldalán, bebújik a templom padlására, s akkor az Édesapa – nádpálcával a kezében – felment a kórusra és ott várta a templom-padlásról lejövő fiát. – Természetesen a verést azonnal megkapta a gyerek. Illetve, csak a jogos verés egy részét, mert az Édesapa megkérdezte: „Tudod, miért kapsz ki?” – „Igen” – hangzott a válasz. – „Megérdemelted?” – „Teljesen joggal!” – „Előfordul még egyszer ilyen?” – „Soha többé!” – válaszolta a fiú. – És az Apa elengedte az igazságos és jogos büntetés többi részét...

Isten minden útja igazságos, tettei pedig kegyelemmel teljesek: várja, hogy irgalmat tudjon gyakorolni, és kegyelmét ki tudja árasztani. Igazi Apa Ő, mennyei Apa, az Igazság-atyja, de ugyanakkor irgalmas és kegyelemmel teli minden tetteiben, minden művében. Túltesz minden földi apán kegyelemben és megbocsátásban, hiszen minden Apaság az Ő tükörképe, halvány

tükörképe: minden Apaság az Ő Igazságában és Kegyeelmében gyökerezik. És csak az az igazi Apa, akiből – ha halványan is – Isten igazsága és kegyelme sugárzik...

2. Ki kezdte meg bennünk a jót?

– Elhomályosult értelmünk nem ismeri fel az igazságot és kegyelmet, bukott emberi természetünk csak „tüskét és bojtortjánt terem”. – Ki kezdte meg bennünk a jót? Mert magunktól legfeljebb áhítózni tudunk a Jó után, az Igaz után, a Szép után. De minden jót elferdít, és gonosszá tesz, minden igazat átformál, és hazuggá alakít, minden szépet bemocskol a „test kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kevélysége”.

Magunktól talpon maradni csak szép ábránd, magunktól járni az Igazság útján csupán önáltatás... Tanulni, feszegetni a tudományok ajtaját szép és jó dolog, de valóra váltani az erkölcsi igazságokat egyedül lehetetlen. – Igaz, vannak becsületes, jó szándékú és szeretetteljes hitetlenek, de ők sem képesek egyedül erre: a Keresztről áradó Kegyelem rájuk is sugárzik és segíti őket, ha nem állnak ellen. – De vajon meddig bírják ezt így, ha tudatosan szembefordulnak az Igazsággal és a Kegyelemmel, mely Istenből árad felénk?! – Mi tudjuk az Apostol intelméből, mely a Krisztus-hívők felé szól: „Aki áll, vigyázzon, hogy el ne essen!” – Ha még a Kegyelemtől megérintetteknek is „félelemmel és rettegéssel kell munkálkodniuk üdvösségüket”, mi lesz azokkal, akik csak a maguk erejéből akarnak talpon maradni?...

Ki kezdte hát meg bennünk a Jót? Csakis az Isten, akinek igazságosak az útjai, és kegyelemmel teli minden műve. Ő áll mellénk, Ő támogat bennünket, Tőle várhatjuk az Igazság és a Kegyelem egyensúlyát életünkben. De ehhez nyitott szív és kitárt lélek szükséges, az Igazság és Kegyelem befogadása, magunkévá tétele. – S akkor nemcsak megkezdődik bennünk a Jó, hanem megmarad és továbbfejlődik a mi Urunk és Istenünk Kegyelem-kiáradása következtében.

3. Teljessé válhat-e a Jó bennünk Jézus Krisztus napjára?

– Először azon kell gondolkodnunk: mi is maga a teljessé válás, különösképpen a jó teljessé válása bennünk? – A teljessé válás valójában azt jelenti, hogy az, ami korábban csak képesség formájában volt meg bennünk, az kibontakozik, – a mag kisarjad, majd virágba szökken, – a képesség életté és valósággá válik. Ha pedig minden a jóra vonatkozik, akkor az Isten által belénk ültetett jó – az Ő Kegyelemének melegítő sugara következtében – megvalósul, átvilágít minden gondolatunkon, szavunkon és cselekedetünkön, és megtermi a maga harmincszoros, hatvanszoros, százszoros gyümölcsét: kinek-kinek képessége és lehetősége szerint.

Másik kérdésünk: mit jelent Jézus Krisztus napja? – nem a Karácsony, nem a húsvét, nem a Mennybemenetel ünnepe, amikor Urunk emberi megjelenését, dicsőséges Feltámadást és az Isteni-létbe való távozását – visszamenetelét – ünnepeljük. – Még csak nem is az Úrnapja, amikor a köztünk maradó, a falat-kenyérberejtőző, az Eucharishtiában velünk maradó Krisztusnak örvendezünk. – Krisztus Jézus napja az az idő-pillanat, amikor szemtől szembe és végleg találkozunk a mi Urunkkal, aki megélte az emberi élet minden szenvedését és a halál gyötrelmeit, de dicsőségesen Feltámadott-mivoltában fogad minket a halál küszöbén, hogy örök Boldogságában részesítsen.

Szent Pál bizalommal teli, és bizonyos abban, hogy a bennünk megkezdett jó teljessé válhat Krisztus Jézus napjára. Kell, hogy ez a bizalom töltse el mindannyiunk lelkét, – nemcsak az Apostolét, – mert Urunk, aki ismeri a szenvedést és a halált, de Feltámadásával győzedelmeskedett felettük, előttünk és mellettünk jár Isten igazságos útjain, hétről-hétre,

vasárnapról-vasárnapra árasztja ránk erejét, és teljesíti bennünk Isten kegyelemmel teli cselekedeteit.

Forduljunk hát teljes bizalommal, Igazsággal és Kegyelemmel teli Istenünkhöz, kérjük, hogy tegye teljessé a jót bennünk a Jézus Krisztussal való találkozás időpontjára. – Kérjük Urunkat, hogy rajtunk is teljesüljön, melyet a költő „Áldás” c. versében ad Krisztus ajkára:

*„Szíveden élő parazsat gyűjtök gyötrő és győzelmes jelül:
Legyen a szíved minden kincessel terhes,
De tenmagadra addig rá ne lelhess,
Míg Énbőlőlem nem lesz újra teljes
És tengerembe vissza nem merül.” (Sík S.)*

AZ ÚR MEGNYITOTTA SZÁMUNKRA A VÉGTELENSÉGET!

„Szorongattatásomban az Úrhoz kiáltottam: meghallgatott az Úr,
és megnyitotta számomra a végtelenséget.” (Zsolt 113. 3.)
„Annak a dicsőségét kell hirdetnünk, aki a sötétségből meghívott
benneteket csodálatos világosságára.” (1. Pét. 2. 9.)

A Zsoltáros és Péter Apostol Isten csodálatos voltáról zeng dicséretet, és hálálkodik azért, mert: az Úr megnyitotta számunkra a Végtelenséget.

1. „Szorongattatásomban az Úrhoz kiáltottam és meghallgatott...”

– Életünk tele van állandó szorongattatással, Gúzsba köt testi mivoltunk és az azzal járó kényszerfeltételek. Korlátok közé szorítja szellemünket a földhöz tapadás, a tér- és időbeliség átléphetetlensége. Lelki és kegyelmi életünket állandó kísértések nyomorítják, tele vagyunk szorongással, magunktól felül sem tudunk emelkedni a bűn nehézségi-törvényén.

Az Úrhoz kiáltunk szorongásaink és szorongattatásaink között. Pedig már sokszor úgy vagyunk, mint Jeremiás próféta a ciszterna mélyén: alig-alig látjuk a kék égboltot. – És mégis kiáltunk, mert tudjuk, hogy atyai Fül figyel a „messzeségben”, várja segély-kiáltásunkat, hogy meghallgasson minket. – Mert még így – a kísértések, szorongások és a bűn árnyékában – is az övé vagyunk, Felé áhítózunk, Ő az a Centrum, amely vonz, hogy Magáévá tegyen teljesen minket... Ezért hallja meg kérésünket, segély-kiáltásunkat, és mindenhatóságával meghallgat bennünket.

„Meghallgat az Úr, és megnyitja számunkra a Végtelenséget!” – Atyai Szeretetével, megbocsátó Irgalmával és megelőző Kegyelemével fordul felénk, nem elég Számára, hogy feloldja szorongásainkat, elűzi kísértéseinket, és hatálytalanítja a bűn gravitációs-erejét. – Megnyitja számunkra a Végtelenséget: lerombolja lelkünk elől a tár-idő korlátait, megszabadít a földhöz tapadástól, az Ő határtalanságának igézetével tölt el, és a Végtelenség távlatait nyitja meg előttünk. Ha Belé kapaszkodunk: nem köt bennünket a földi geometria hármas dimenziója. Ha Utána nyúlunk és megragadjuk: kiszabadulhatunk az idő fogságából. Ha Hozzá kötjük sorsunkat, akkor a Határtalanság és a Végtelenség lesz az otthonunk...

2. Sötétség és világosság.

– Sötétség: a félelmek és árnyak, a botladozás és bukácsolás világa, az elbukás és fekvé maradás veszélye. – Világosság: a fény és a ragyogás, az öröm és az ujjongás, a szárnyalás és a beérkezés boldogságának közege. – Sötétségből világosságra jutni azt jelenti, hogy megszűnik a szorongás és önmagába-zártság vigasztalansága, és megnyílik a feloldódás és kitárulkozás a csodálatos Fény előtt, az isteni Kegyelem sugárzásában...

Barátommal a kassai hegyekben barangoltunk. Az 1500 méteres ERIKA csúcsára igyekeztünk. – Köd ült a völgyekben, felhő-takaró borította az eget, lassan szemerkélt az eső, s mindinkább körülölelt bennünket a felhő-tenger. Vigasztalan volt az út és a kapaszkodás... csúszott a láb a sáros földön és a vizes köveken... Délre járhatott az idő, de mintha esteledett volna körülöttünk. Már-már arra gondoltunk, hogy visszafordulunk. – Barátom azonban biztatott: menjünk csak tovább... csodálatos lesz a látvány, amiben részünk lehet. – És amikor közeledtünk a hegytetőhöz, lassan – mindig jobban – kezdett világosodni: egyszer csak kikerültünk a felhőkből, és csodás ragyogás vett körül bennünket. – A hegycsúcsteljesen a felhők fölé került. Alattunk – mint piszkos tenger hullámai – gomolyogtak a felhők, csak északon emelkedtek ki a még magasabb hegycsúcsok. – Ragyogva sütött a Nap, elöntött bennünket a Fény és a Meleg, lelkünket pedig az Öröm és a végtelenbe nyíló Kilátás. – A Hideget legyőzte a Meleg, a Sötétséget a Fény. A belső szorongást és keserűséget pedig felváltotta a mindent betöltő Boldogság. – És ujjongtunk... és örültünk... és dicsőítettük Istent... Aztán elnémult ajkunkon a szó, és órákon át hallgatva, a mély megilletődés élményétől áthatva, mentünk vissza a városba...

„Annak dicsőségét kell hirdetnünk, aki meghívott bennünket csodálatos világosságára!” – Péter Apostol, aki szem- és fültanúja volt Krisztus Színeváltozásának, Feltámadásának, dicsőséges Mennybemenetelének és a Szentlélek diadalmas eljövételének, arra szólít fel bennünket, hogy hirdessük Krisztus dicsőségét. Mert Krisztus volt az, aki előttünk keresztülment az emberi gonoszság, a szenvedés, a kínhalál Sötétségén, hogy Feltámadása után sírjából a Világosságot áraszsa ránk. Ő hívott meg minket – embereket – a szenvedés és a halál sötét szakadékából csodálatos Fényére és Világosságára, melynek sugarai – a megszentelő és segítő Kegyelem formájában – már földi életünket elárasztják, s megvilágosítják a sokak számára sötét és vigasztalan ajtót: a Halált, mely mögött Ő áll teljes túlvilági Dicsőségében, az Örökkévalóság Fényétől övezve. – Ezt akarja megosztani velünk: dicséret és hála érte Krisztusnak!

3. „Választott nép, királyi papság, szent nemzet...”

– Az Apostol szerint azonban nemcsak csodálatos világosságára hívott meg bennünket a Sötétségből, hanem ebben az Ő Világosságában további ajándékokkal is elhalmoz bennünket.

„Választott néppé” lettünk, „Christiani”, Krisztus népe, Keresztények: a Kereszt által megjelölve. Az Ószövetség-népe nem vállalta a kereszttel való megjelöltséget, nekünk, az Újszövetség-népének vállalunk kell, és vállalunk kitüntetés. – Urunk és Mesterünk előttünk járt a kereszt-hordozásban és kereszt-halálban, bennünket is – kegyelmének rendelkezésre bocsátásával – erre hív, hogy a Feltámadás dicsőségében is részesülhessünk. – Dicsőség és hála Néked érte, Krisztus.

„Királyi papságot” adományozott nekünk. A kereszténység általános-papságát – a külön kiválasztott szentségi-papság mellett – mely a Szentháromság hordozására, az Eucharishtiában magunkhoz vett Krisztus továbbvitelére, a Lélek adományainak

befogadására, és továbbadására képesít bennünket. – Családja papjává válik ez által minden Szülő, közössége papjává válik minden keresztyén, akik a Sötétségben a Világosság fáklyáját hordozzák, és sóvá válnak a romlandó világban, és kovásszá a keletlen emberi társadalomban. – Dicsőség és hála érte Neked, Krisztus! –

„Szent nemzet...”, magában hordozza az életszentség csíráját, mely a Kegyelem éltető Melegére kisarjad, Kalászba szökken, életadó Kenyérré válik, testünket-lelkünket élteti, mások lelkében is életet és szentséget fakaszt. – Szent nemzet: szent családokban szent szülőkkel és gyermekekkel; szent közösségekben szent vezetőkkel és vezetettekkel; szent Egyházban szent püspökökkel, szent papokkal és hívők szent seregével. – Dicsőség és hála érte Neked, Krisztus!

Forduljunk hát hálával és szeretettel Istenünkhöz, aki szorongattatásunkban meghallgat, és megnyitja számunkra a Végtelent... Hirdessük hát Krisztus Dicsőségét, aki meghívott bennünket a Sötétségből csodálatos Világosságába. – És mondjuk megboldogult Belon Gellért püspökünkkel:

„Szentháromságos Istenséged képe ragyogjon gondolatainkon, ragyogjon érzéseinken, ragyogjon tetteinken... egész életünkön!” – Ámen.

ISTEN HŰSÉGÉRE A SZENTLÉLEK TANÍT MEG BENNÜNKET.

„Magamhoz kötlek hűséggel, hogy megismerd bennem az Urat.”
(Oz 2. 22.)

Jézus mondja: „Az Igazság Lelke majd megtanít benneteket az Igazságra.” (Jn 16. 13.)

Ozeás próféta az Istenhez kötő kapcsolatunk lényegére mutat rá, Krisztus Urunk pedig búcsúbeszédében ennek a kapcsolatnak hordozójára: az Igazság Lelkére. – Így bátran mondhatjuk: Isten hűségére a Szentlélek tanít meg bennünket.

1. „Hűséggel kötlek magamhoz...”

– Az emberi kapcsolatok nemcsak sokrétűek, hanem gyökerükben és megnyilvánulásaikban igen gyakran – mondhatni: többségükben – emberi gyöngeségekkel és gyalósságokkal teltek.

A házastársi kapcsolat alapját a múltban – de lassan a jelenben és a jövőben is – jórészt anyagiak képezték. Az ideál az u. n. „jó parti” volt, nagy hozomány a lány részéről, jövedelmező állás – „apanázssal” megtoldva – a férfi részéről. – Földművelő népünknel azok a házasulandók illettek egybe, akiknél a földbirtok is egybeillett. – Valójában igen sok házasság érvénytelen volt, mert a szülők kényszerítettek akarataikat gyermekeikre. – S ma?... Jelenleg ugyan nem annyira az anyagiak dominálnak, első sorban a jó megjelenés, a pusztán biológikum, s igen gyakran az elővételezett szexuális életben a megszokás, vagy a „véletlenül” jelentkező gyermek az élettársi kapcsolat alapja. – Hol marad a hűség és az egymáshoz való testi-lelki ragaszkodás?! – Az „önzés” még az u. n. „jó házasságokra” is rányomja bélyegét! A házasságok nagy része nem bírja ki a megpróbáltatásokat. – Nincs igazi türelem, megértés, megbocsátás...

A testvéri kapcsolatban is az önzés uralkodik. Az erőszakos testvér szinte rátelepszik a gyöngébbre és szelídebbre: anyagilag kihasználja, vagy kisemmizi, szellemileg kizsákmányolja, akaratilag megtöri, és maga alá gyűri. – Az önzés még az u. n. Jó-testvéri kapcsolatokra” is rányomja bélyegét...

És a baráti, közösségi kapcsolatok? Minden közösségben – még a szűk baráti közösségekben is – megvan a hangadó, a „főnök”, minden kérdésben az ő véleménye és szava a döntő, s akinek ettől eltér a véleménye, s annak hangot is ad, az már mehet is: a közösség – a „főnök” utasítására, vagy a „főnök” iránti túlzott lojalitásból – kiveti magából.

S ebben a kapcsolataiban elfajult világban kiáltja fülünkbe a Próféta Isten üzenetét: „Hűséggel kötlek magamhoz...” – Egyáltalán értjük még ezt a szót?... Tudjuk még, hogy mi a hűség, a ragaszkodás, a magunk odaadása?... Vagy mi már csak venni, elvenni, elragadni tudunk?! – Mutasd meg nekünk végtelen Hűségedet, Istenem! Taníts meg újra a hűségre minket, és ne taszíts el Magadtól hűtlenségünk miatt!

2. A Szentlélek az Igazság, a Hűség és a Szabadság Lelke.

– Isten a Természet és Történelem kezdete óta megmutatta hűségét az ember iránt. Olyan törvényeket adott a Természetnek és a Történelemnek, melyek mindig az emberért vannak, az emberre irányulnak, az ember kifejlődését és továbbfejlődését: kiteljesedését szolgálják.

„És Isten Lelke lebegett mindenek felett” – mondja a teremtés-történet. – Isten Lelke: a Szentlélek – az igazság, a hűség, a szabadság Lelke.

Az igazság Lelke: A végtelen Tudás és végtelen Bizonyosság megszemélyesítője, akiben nincs semmi félreérthetőség, semmi kétely, semmi bizonytalanság... S amit teljes bizonyossággal tud, azt abszolút hitelt-érdemlő módon közli. – Számunkra – kételkedő, bizonytalan, ítéleteinkben ingatag emberek számára – ez ugyan felfoghatatlan, de Istennél szükségképpen. – Hogy a közlés számunkra nem teljes és abszolút nem világos? – ez természetes, hiszen „most csak árnyakban és apró tükör-cserepekben látunk”, de minden hitelt-érdemlő és kétségtelen.

A hűség Lelke: A végtelen Odaadás és végtelen Ragaszkodás megszemélyesítője, aki hűséges Önmagához, az Igazsághoz és Teremtényeihez. – A hűség és Igazság nincsenek ellentmondásban, sőt szoros kapcsolatban állnak egymással: egymásnak előzményei és következményei. Aki igaz, az hű is: és fordítva, aki hűséges, az egyben igazságos. Csak mi emberek ezt alig értjük meg. – Nálunk a hűség gyakran az Igazság rovására megy, és fordítva. Azt gondoljuk, hogy hűek lehetünk házastársunkhoz, gyermekeinkhez, barátainkhoz akkor is, hacsak fél-igazságokat közlünk felük. Igen gyakran éppen az igazság kimondást, szereteteinknek az igazsággal való szembesítését minősítjük hűségünk, odaadásunk és szeretetünk elleni cselekedetnek... Pedig a Hűség és Igazság édestestvérek, szükségképpen egymáshoz tartoznak.

A szabadság Lelke: A végtelen Feltétel nélküliség és a végtelen önkéntesség megszemélyesítője, akiben nincs semmi kényszer, semmi kötöttség, semmi feltétel, csak abszolút önkéntes Odaadás... Számunkra ez újra csak érthetetlen és értelmezhetetlen... Mi tele vagyunk kényszerekkel, óvatos és óvatoskodó feltételekkel, konvenciókhoz és kompromisszumokhoz való kötöttségekkel. Szabadságunk igen korlátozott, sokszor csak névleges. – Hogyan érthessük meg akkor a Szabadság Lelkét? Hiszen fel sem tudjuk fogni emberi értelmünkkel...

„És Isten Lelke lebegett minden felett...” Az igazság, a hűség és szabadság Lelke hozott létre mindent a Semmiből a Fejlődés zezugos útvesztőin keresztül. S az igazság, a hűség és a szabadság Lelke lebegett felettünk, mikor a Sötétségről a Fényre hívott minket a Teremtő. – Ezt a törekeny és esendő emberi létet köti Magához a hűség Lelkével, hogy „megismerjük

benne az Urat”. – A legérthetlenebb Álommal állunk itt szemben, ugyanakkor a legcsodálatosabb Valósággal: kellünk az Istennek, hűséggel köt Magához minket, nekünk csak hagynunk és adnunk kell magunkat, és megismerni Őt, a mi Urunkat. – Érthetetlen Álom, de csodálatos Valóság!...

3. „Megtanít minket az Igazságra...”

– Krisztus megváltói működésére akkor tette fel a koronát, mikor számunkra elküldte a Szentlelket: az igazság, a hűség, a szabadság Lelkét, hogy a továbbiakban már Ő legyen a tanítónk.

Jézus Krisztus, az emberré lett Második Isteni Személy, földi életében lefektette Újszövetségének alaptörvényeit, megváltó Halálát jelenlévővé teszi minden szentmisében, az Eucharishtiában pedig táplálékunkká válik, és beépül testünkbe-lelkünkbe. – Tanítóul azonban a Szentlelket hagyta ránk...

A Lélek tanít meg bennünket az Igazságra: végtelen Tartásából és végtelen Bizonyosságából annyit ad Egyházának és nekünk, hogy távol tartson tőlünk minden ingadozást, bizonytalanságot, kételyt és félreérthetőséget...

A Lélek tanít meg bennünket a Hűségre: végtelen Odaadásával és Ragaszkodásával annyira megtölti Egyházunkat és lelkünket, hogy hely se maradjon az önzésnek, önteltségnek és hűtlenségnek...

A Lélek tanít meg bennünket a Szabadságra: végtelen Feltétel-nélküliségéből és végtelen Önkéntességéből annyit juttat Egyházának és nekünk, hogy távol tudjunk tartani magunktól minden kényszert és feltételt, vagy az elzárkózást Isten és ember-testvéreink elől.

De nagyon szükségünk van erre a Tanítóra a mai életben!... Ahol lassan már ismeretlen vagy üres fogalommá válik az Igazság, a Hűség, az önkéntes és szabad Odaadás! – Köszönjük meg Szentháromságos Istenünknek:

„Teremtőnk! Köszönjük, hogy hűséggel Magadhoz kötöttél bennünket, s megismerhettük Benned igaz Urunkat!

Megváltónk! Köszönjük, hogy tanítónkul elküldted nekünk Lelkedet, aki az idők végezetéig értelmezi számunkra szavaidat és cselekedeteidet!

Szentlélek! Köszönjük, hogy leszálltál közénk, itt tartózkodsz velünk, és megtanítasz bennünket arra, hogy mi az Igazság, a Hűség és a Szabadság!” – Ámen.

AZ IGAZSÁG KÖNTÖSE A MI LAKODALMAS RUHÁNK.

„Örvendez Az én lelkem Istenemben, mert az üdvözültek ruhájába öltöztetett, és az igazság köntösét adta rám.”

(Iz 61. 10.)

„Szomorkodhat-e addig a lakodalmas nép, amíg velük a vőlegény?” (Mt. 9. 15.)

Izajás próféta az üdvözültek ruhájának örvend, Jézus is örvendezésre szólít fel, mert: „Az Igazság köntöse a mi lakodalmos ruhánk.”

1. „Örvend az én lelkem Istenemben, mert az üdvözültek ruhájába öltöztetett...”

– A mese Szegény-legényét, miután teljesítette a hármas feladatot: ragyogó ruhába öltöztetik, és a Király melletti főhelyet kapja meg az Uralkodó lakomáján. – Milyen öröm tölthette el a Legényt! Vége a próbatételnek, s jutalma a számára elképzelhetetlen ajándék: a Király fiává fogadja, királyi pompába öltözteti, és most már ott a helye mindenkoron a Király mellett.

A Próféta még ennél is nagyobb, összehasonlíthatatlanul ragyogóbb távlatot nyit előttünk: az üdvözültek ruháját ölthetjük magunkra! – „Menyegzős köntösbe öltözködjetek!” – szólít fel mindnyájunkat szent-énekünk. – Mi is ez a menyegzős köntös? A megszentelő-kegyelem, az üdvösségre kiválasztottak és az üdvözültek öltözete, mely nemcsak arra jogosít, hogy majd bemehetünk benne az üdvözültek menyegzőjére, hanem már most mellénk ül a „Király”, lelkünkbe költözik a Szentháromságos Isten. – Hát nem csodálatos tény és örvendetes valóság?! Emberi ésszel ugyan felfoghatatlan, de egész emberi valónkkal megragadható: Leszünk, mint az Isten!... Isten gyermekei és örökösei!...

„Örvend az én lelkem Istenemben” – ujjong a Próféta. Vele ujjonghatunk mi is, szívünket-lelkünket eláraszthatja, el kell árasztania az örömmel. Mi, akik Istenhez képest senkik vagyunk, az üdvözültek ruhájába öltözhünk, s már itt a földön érezhetjük az égi menyegző előízét: az Istennel való egyesülés örömét és boldogságát. – És mindez Isten ingyen ajándéka, melyet megszolgálni, kiérdemelni lehetetlen, csak mélységes hittel, hálával és örömmel elfogadni...

2. „Isten az Igazság köntösét adta rám.”

– Az üdvözültek menyegzői ruhája egyben az Igazság köntöse. Mint valami „varázsköpeny”, láthatóvá teszi az ember igazi énjét, és egyben megvédi minden bántalomtól.

Láthatóvá teszi az ember igazi énjét: segítségével megtudjuk, hogy mi a magasság és a mélység, mi a hosszúság és a szélesség, mi a Jó és mi a Rossz, mi az Igazság és mi a Hamisság... – „Nemde az Igazság Lelkét kaptátok?!” – Miért akkor a sok kibúvó és köntőrfalazás? Miért a félrevezetés és mellébeszélés? Miért a hazugság gondolatainkban, szavainkban és cselekedeteinkben? – Istent, aki a rejtekben is lát, és ismeri minden gondolatunkat, nem lehet becsapni, félrevezetni, „falhoz állítani”! – S azt sem, akire Isten az Igazság köntösét adta rá! Mert az lelkiismeretében egyenes és igazságos: első sorban önmagával szemben, de ember-testvéreivel szemben is.

Megvédi az embert: körülölel és megóv, minden bántalomtól megvéd. Nem engedi, hogy mások harapása a „lélekig” érjen. – „Az Igazság Lelke megvéd, és megszabadít!” Mert az Igazság Lelke az Erősség és a Szabadság Lelke. Ha belekapaszkodunk, nincs olyan hatalom, amely tehetetlenségre kényszerítene, amely megakadályozna az Isten felé vezető úton. – Az Igazság köntöse olyan, mint a középkori lovagok páncélja: nem fogja kard, nem hatol át rajta sem nyílvevessző, sem lándzsa. De csak akkor, ha hordozója elbírja, és nem roskad össze súlya alatt. – Az Igazság köntöse is súlyos: az ember nem képes saját erejéből hordozni, csak ha az Igazság Lelke megerősít, és segítséget nyújt.

Miért félünk hát az Igazság köntösétől?... Restelljük gyengeségünket?... Szégyelljük botlásainkat?... félünk, hogy az emberek megszólnak, vagy kinevetnek?... – „Nemde az Igazság Lelkét kaptátok?” „Miért féltek hát, kicsinyhitűek?” Aki az üdvözültek ruháját és az Igazság köntösét viseli, az nem fél, az nem lehet gyáva, nem lehet kicsinyhitű! – Isten mindent megad az Őt kérőknek: Kérjük hát az Erősség és Szabadság Lelkét, hogy megerősítsen bennünket, adjon nekünk hívó, hálátelt és örvendező lelket! – És békét magunkkal, embertársainkkal és Istennel.

3. „Szomorkodhat-e a lakodalmas nép, amíg velük a vőlegény?”

– Krisztust megróják, hogy tanítványai nem böjtölnek, esznek-isznak – már amikor van mit, tudjuk az Írásból – vigadnak, és nem vágnak savanyú ábrázatot. – Jézus megfelel az akadékoskodóknak: „Szomorkodhat-e a násznép, mikor velük a vőlegény?”

Akkor mi miért szomorkodunk? Vasárnapról-vasárnapra menyegzős köntösben ülünk Krisztus asztalához, ahol maga Krisztus a vendéglátó: a magát köztünk szétosztó Vőlegény. – Ki ül szomorú arccal, szomorú szívvel a lakodalmas asztalhoz? Csak az irigy, a gőgös, a bizalmatlan, a gonosz vág savanyú képet! – Még a gyenge, az erőtlen, az ingatag, a félénk is örül, ha menyegzőre hívják. Sőt, ő örül csak igazán: engem is észrevettek... velem is törődnek... rám is gondoltak... nevemen neveztek... – S lelkében felfakad az öröm, a boldogság.

De a menyegzői köntösre vigyáznunk kell, hogy be ne mocskolódjék! Amíg az üdvözültek ruháját hordjuk, amíg az Igazság köntöse fed bennünket, addig ott a helyünk az örvendező és boldog lakodalmas nép között. Addig a Fény, a Meleg, a Boldogság hajléka az otthonunk, s nem fenyeget a külső Sötétség. – Addig a „Király” mellett ülhetünk, az élet útjainak Szegénylegényei, és részünk lehet a legmagasztosabb ünnepi lakomában, ahol Krisztus Teste az ételünk, és Krisztus Vére az italunk. Addig átjárja szívünket a Szeretet és Krisztus Békéje, melyet a Világ nem adhat meg nekünk...

Ha pedig mocsok esett a menyegzői köntösünkön, akkor sem szabad kétségbe esnünk! Krisztus azért adta a Kiengesztelődés Szentségét, hogy újra tisztára mossuk magunkat és menyegzői ruhánkat „a bárány vérében”, lelkünkbe újra visszatérjen a megszentelő kegyelemmel a Szentháromságos Isten, újra visszakaphassuk az üdvözültek ruháját, mert Ő „nem akarja a bűnös halálát, hanem, hogy megtérjen, és éljen.” – S a tékozló ifjú újra Atyja keblére borulhat, s bemehet Vele a számára készített lakomára.

Úzzük hát távol magunktól a szomorúságot, és örvendjünk Krisztus vendégségében, kérve Urunkat:

„Öltöztess az üdvözültek ruhájába, Krisztus, add rám az Igazság köntösét, hogy örvendjen az én lelkem Uramban, Istenemben! – Segíts, hogy lelkemben mindig Öröm, Boldogság és Béke legyen, és vasárnapról-vasárnapra Veled távozzam asztalodtól, és a hétköznapiakra is magammal vigyem üdvözítő Boldogságodat!” – Ámen.

A LÉLEK OTT FÚJ, AHOL AKAR...

„Hegyeiket tépő, sziklákat sodró hatalmas szélvész haladt az Úr előtt, de az Úr nem volt a szélvészből. A szélvésznek földrengés lépett a nyomába, de az Úr nem volt a földrengésben. A földrengést tűz követte, de az Úr nem volt a tűzben. A tüzet enyhe szellő kísérte...” (1. Kir 19. 12-13.)

„A Lélek ott fúj, ahol akar; hallod a szavát, de nem tudod honnan jön, és hova távozik...” (Jn 3. 8.)

A Királyok Könyvének látomásában a Természet erői szabadulnak a Világra, s bár Isten az Ura és Parancsolója a Természet erőinek, mégsem az Úr bosszúja jelentkezik az Emberiségre

mért csapásokban. Azok csak próbatételek, mert Istent enyhe szellő kíséri, s a „Lélek ott fúj, ahol akar...”

1. A természeti csapások nem jelentik Isten büntetését.

– Sokan azt gondolják, hogy a Természet erőinek felszabadításával sújtja Isten a Tőle elrugaskodott Emberiséget. De ahogy az Isten napja egyaránt süt jókra és gonoszakra, a természeti csapások egyaránt sújtják és pusztítják az Isten-félőket és az Istentől-elrugaskodottakat. – Hol lenne itt az isteni Irgalom és Igazságosság?! – A válaszra a Királyok Könyve mutat rá.

„Hegyeket tépő, sziklákat sodró, hatalmas szélvész haladt az Úr előtt, de az Úr nem volt a szélvészen! – A szélvészen földrengés lépett a nyomába, de az Úr nem volt a földrengésben! – A földrengést tűz követte, de az Úr nem volt a tűzben!”

És folytathatnánk: különböző súlyos járványok, újabb és újabb betegségek sújtják az Emberiséget, de az Úr nem volt a járványokban és betegségekben! – Mindig újabb és szörnyűbb háborúk törtek az Emberiségre, de az Úr nem volt a háborúkban! – Gombafelhők pusztítottak el városokat és emberek százezreit, további százezreket pedig az atomsugárzás ölt meg, de az Úr nem volt a nukleáris robbanásokban! – Az ember avatatlan kézzel és felelőtlenül nyúl bele a természettörvények szövvényébe, s a természettörvények százszorosan, ezerszeresen ütnek vissza, de az Úr nincs a megbolygatott természettörvényekben!...

Isten megalkotta a Világegyetemet, beleültette a természettörvényeket, melyek szabályozzák a Természet erőit; a fejlődés-elvével életre hívta az Embert, megtette a Természet urává, és elindította az emberi Történelmet. A természeti erők – gyakran kegyetlennek látszó és romboló – működése: a természeti törvények hatásának és az ember felelőtlen belenyúlásának következménye. – Nem Isten büntetései a Természet és Történelem csapásai, hanem próbatételek, amint az aranyat tűzben tisztítják meg a salaktól: az embert is a szenvedések, betegségek, a természeti és történelmi csapások teszik értékes szabad személyiséggé, azokon – mint állón a vas – kalapálódik ki az emberi jellem, és válik időt- és próbát-állóvá az emberi méltóság.

„A tüzet enyhe szellő kísérte...” – S ez a szellő megenyhít, meggyógyít, megnyugtat, fölemel, szárnyra kap, és Istenhez mindig közelebb visz. – A próbatétel véget ér, a csapás nem semmisíti meg az embert: „Halál! Hol a te fullánkod?!” – Az Isten-szeretőknek minden csak javukra szolgál!...

2. Jézus mondja: „A Lélek ott fúj, ahol akar...”

– A Teremtés végtelen nagy aktusában Isten Lelke lebegett mindenek felett. Isten Lelke sugallta a Prófétáknak, az Ószövetség szent Férfiainak és Asszonyainak Isten ígését: a Megváltást. Az Ígés megvalósulásában Isten Lelke működött közre: Ő hívta életre Mária testében a Második Isteni Személy emberi mivoltát. Isten Lelke lebegett Krisztus felett, és töltötte el az Atya iránti Szeretettel. Isten Lelke jött el megerősíteni a magára maradt krisztusi-közösséget: Ő építette Egyházát, és Ő öröklik mindannyiunk felett a Világ végezetéig. – Veni, Sancte Spiritus!...

„A Lélek ott fúj, ahol akar...” és azt érinti meg leheletével, akit akar. Működik a krisztusi-közösségekben, és működik az egyes emberek lelkében. Működik Egyházában, de működhet – és működik – Egyházán kívül is. – Teréz Anyából, lányaiból és intézményeiből a Lélek sugárzik, és az a sugárzás befedi az elesetteket, betegeket, haldoklókat, ahol csak

megjelennek. – De Thazé is a Lélek sugárzásában él, és ezt a sugárzást adja tovább minden nemzet fiataljainak és minden kereszténynek. – A Lélek működik szentjeiben, akár kiemelték őket a tisztelet dicsőségébe, akár névtelenek maradtak; akár ragyogó elmék és tudósok, akár tudatlanok: a világi bölcsesség balgái és esztelenjei. – Működik az imádság és szeretet közösségeiben, a krisztusi Lét-, Ige- és Asztal-közösségeiben. – S ott van minden megszentelő kegyelemmel koronázott lélekben a Szentháromságos Isten képében, és ott van hét Ajándékával az Őt kérőkben és befogadóknban.

„A Lélek ott fúj, ahol akar...”, de nem lehet kényszeríteni, hogy: Uram, rám fújj!... Uram, engem válassz!... – Működése és kegyelme ingyen ajándék, nem lehet kiérdemelni, csak alázatosan és engedelmesen elfogadni, és együttműködni Vele, ahogy Ő kívánja. – Mert nem mindig „enyhe szellő”, van, amikor mindent magával sodró vihar, mely szétzilál és elsodor minden emberi meggondolást, egyéni vágyat és számítást. Mert „ott és úgy fúj, ahol és ahogyan akar”, nem úgy, ahogy mi esetleg szeretnénk. Rá kell hát bízni magunkat, kibontani a vitorlákat, engedelmesen belesimulni az isteni Tenyérbe, és hagyni: tegyen velünk bármit, szent Akarata szerint.

Sodorj magaddal, szent Szél!... Vidd hajómat, akár számomra ismeretlen partok felé!... Csak azt add, hogy mindig hagyjam szerettetni magam Általad!... És szembe ne forduljak Veled soha!...

3. „Hallod a szavát, de nem tudod, honnan jön, és hová távozik...”

– A Lélek szava hallható, csak halló fül és halló lélek kell hozzá. – Van, amikor csak enyhén simogatva suttog: mesél, amit át kell fordítani a cselekvés nyelvére. – Van, amikor konkrét formában utasít: tedd!... ne tedd!... indulj, és cselekedj!... állj, és fordulj vissza!... – Van, amikor magával sodor, és olyan partokra visz, melyekről álmodni sem mertél soha. – Hallod a hangját, szabadságodban áll követni, vagy megtagadni: egész jövőendő Sorsod, örök Boldogságod ezen múlhat!...

„Nem tudod, honnan jön...”, honnan is tudnád? Kicsoda Isten útjainak tudója? – Lehet, hogy emberi szó formájában jelentkezik; lehet, hogy természeti-, történelmi-jeleség formájában áll eléd. – Lehet, hogy csupán lelked mélyén pendül meg egy húr, és egész emberi való rezonál rá. – Lehet, hogy a Kegyelem áradata dönt le, mint Sault a damaszkuszi úton a porba, és Pálként állította talpra. – „Nem tudod, honnan jön...”, „de, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek szíveteket!”

„Nem tudod, hová távozik...” – A Lélek működésének sajátsága, hogy hív, segít, felemel, magához von, veled van, támogat... s aztán egy időre – látszólag – magadra hagy. – Jött: nem tudod honnan... Szólt: azt jól tudod, mit... Megy: nem tudod hova távozik. – Csak azt tudod, hogy magadra maradtál, egyedül a farkasok között, egyedül saját gyengeségedben, esendőségedben, elesettségedben... Hogy mikor jön újra? – nem tudod. Csak azt tudod, hogy szomorú vagy, és szomorúan még tovább, s teszed, amit tenned kell. Még ha céltalannak és eredménytelennek is látod. – Hová lett az öröm, a lelkesedés?... A mindent magával ragadó sodrás?... Nem tudod hova távozott, csak azt tudod, hogy egyedül nehéz, vigasztalanul nehéz és szinte elviselhetetlenül kemény...

„A Lélek ott fúj, ahol akar; nem tudod, honnan jön, és hová távozik...” – A Természet és Történelem csapásai nem olyan súlyosak, mint a Lélektől való elszakítottság, vagy annak látszata: a Próbatétel. – De Ő veled van, és a füledbe súgja: „Ne félj, kicsinyhitű! Én veled vagyok!” – És folytatja: Tudnod kell, hogy akinek megérintettem a lelkét, és hagyta, segítette, azt nem hagyom magára, azzal együtt vagyok mindenkor... – S majd újra jön az enyhe szellő,

a Lélek simogatása és melege, az Erősség és Szabadság Lelkének magával ragadó lendülete: a minden kétséget, szomorúságot elsöprő Bizonyosság! Ez maga az Úr: a Szentháromságos Isten, aki lefoglalja teljes emberi valónkat, és megtartja Magának mindörökre!...

Kérjük hát a Mindenség: a Természet és Történelem Urát, az emberségünket megérintő és lefoglaló Lelket boldog emlékű Belon Gellért püspökünk szavaival:

„Uram, add annak belátását, hogy igazságaid megértésében és szent Valód szolgálatában tovább kell haladnom, mint a kezdeti megismerés és a fellobbanó Szeretet!...

Add a Hozzád felnövekedettek szilárd odaadását, a saját lábon járók önállóságát és felelősségét!...

Segíts nagykorúságra, és mindig jobban kiteljesedő szent kereszténységre! Arra a nagykorúságra, mely az önállóságot és szabadságot nemcsak magának igényli, hanem másban is tiszteli, megérti és megbecsüli Szent Lelked által!” – Ámen.

NEM HAL MEG ÖRÖKRE!...

„Halandók vagyunk, olyanok, mint a víz, amelyet kiloccsantanak a földre, és nem tudnak többet összegyűjteni.”

(2. Sám 14. 14.)

Jézus mondja: „Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, nem hal meg örökre, és én feltámasztom őt az utolsó napon.” (Jn 6. 55.)

Sámuel könyve döbbenetesen állítja elénk az emberi élet múlandóságát, de minden emberi szomorúságon és kilátástalanságon átvilágít Jézus szava: „Nem hal meg örökre!...”

1. „Halandók vagyunk: olyanok vagyunk, mint a víz, amelyet kiloccsantanak a földre...”

– November hónap igen alkalmas arra, hogy az emberi múlandóságról elmélkedjünk. – Bár ezt megtehetjük akármikor, és jól is tesszük. – A Halottak-napi temető-látogatás, szeretteink sírjának felkeresése, értük mondott szentmisék és imádságok, kell, hogy gondolatainkat a földi élet hiábavalósága és múlandósága felé irányítsák: „Nincs itt maradandó városunk!...” – Hiszen „olyanok vagyunk, mint a víz, amelyet kiloccsantanak a földre, és nem tudnak többé összegyűjteni”, mert a szomszjas föld azonnal beissza.

Halandók vagyunk: földi életünk – bármilyen hosszú is legyen – csak egy epizód a Természet év-milliárdjainak történetében. Szinte csak röpké pillanat az az idő, amely születésünk és halálunk között eltelik, ha összehasonlítjuk az évszázados fák, évszázadokat túlélő egyes állati egyedek – cápák, hollók, teknősök, elefántok, stb. – élettartamával. – De még ha az emberi faj korát nézzük, akkor sem büszkélkedhetünk az alig kétmillió éves múltunkkal, amikor az állati fajok átlagos életkora kb. 50 millió év, (s ezek között is pl. a cápák 600 millió éves múlttal „dicsekedhetnek”) – Az ember – testét és földi életét tekintve – természeti-jelenség, s mint ilyen, a többi természeti-jelenség mögött messze elmarad: élete rövid, és szenvedésekkel, ellentmondásokkal teli. – S a Sír és a Halál állandó fenyegetettségében telnek napjai...

Olyanok vagyunk, mint a kiloccsant víz: földi életünk – bármennyire is tele legyen tudással, jóval és széppel – csupán rövid epizód-szerep az emberi Történelem évezredeiben. – Ki emlékszik ma már a Világtörténelem nagy uralkodóira, hadvezéreire, vagy politikusaikra, akik

a maguk idejében Történelmet alakítottak, vagy új medret ástak az emberi Történelem folyamatának?! – talán egy-két történettudós, egy-két történelmi monda őrzi az emléküket. – ki emlékszik a Tudomány-történet nagyjaira, akik talán teljesen új utat törtek a Tudományok rengetegében?! – Talán egy-két szaktudós, egy-két tudomány-történeti munka őrizte meg emléküket. – Ki emlékszik a Művészet-történet nagyjaira, akik talán új zenei irányzatokat, képzőművészeti struktúrákat indítottak el?! – Talán egy-két művük, egy-két szaktudós, egy-két művészettörténeti munka őrizte meg emléküket. – S ki fog emlékezni ránk 25-50-100 év múlva?! Talán leszármazottaink közül egy-két déd- vagy ükunoka hallomásból őrzi emlékünket. De aztán hogy tovább adja-e ezt a rólunk való emlékképet, történeteket? Ki tudja? – nem nagyon valószínű... – „Olyanok vagyunk, mint a földre loccsantott víz!...”

Emlékünket a szomjas föld beissza. Ha csak!... Igen, ha csak génjeinkben tovább nem örökítjük azt a jót, igazat, szépet, amit részben mi is őseinktől kaptunk, részben saját magunk gyarapítottunk. Kell abban hinnünk, hogy nemcsak a betegségre és a rosszra való hajlandóságok, nemcsak az elmebaj és a bűnözésre való hajlandóság öröklődik, hanem mindaz az igaz, jó és szép, amire életünkben vágyódtunk, amit egész életünk folyamán gyűjtöttünk, amiért lelkesedtünk, és áldozatot hoztunk, amiért szenvedtünk, és amit fontosabbnak tartottunk az életünkönél is, mindez tovább származik utódainkba, és azok utódaiba. – Így emlékünket nem issza be a szomjas föld, mint a kiloccsant vizet, hanem a gének láncain át fennmarad, nem a mi, hanem Isten dicsőségére és utódaink – rajtuk keresztül az Emberiség – javára.

2. Jézus mondja: „Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, nem hal meg örökké...”

– Halál ellen nincs orvosság, így szól a közmondás. Valóban: a földi halál, a test halála ellen nincs védőszer, az menthetetlenül bekövetkezik.

De Jézus mondja: „... nem hal meg örökké...” Jézus tehát megcsillantja előttünk az örök halhatatlanság lehetőségét. – Csillantja? – Nem! Állítja: „nem hal meg örökké...” S amit Jézus mond, az maga az Igazság! – Annak, hogy valaki az Igazságot mondja, hármasszoros feltétele van: birtokában legyen, akarja közölni, és ki is mondja az Igazságot.

Jézus birtokában van az Igazságnak: Ő az emberré lett Második Isteni Személy, tehát tudója minden ismeretnek Égen és Földön. – Ő az isteni Tudat-teljesség! – tudja, mi a Törvény és mi a Törvénytelenesség; tudja mi a Jó és mi a Rossz; tudja mi az Igaz és mi a Hamis. De benne a Hamisságnak még csak árnyéka sincs: Ő a vételen Igaz és a végtelen Bizonyosság tudója. Maga az Igazság!

Jézus akarja közölni az Igazságot, kitarja Önmagát, és azt mondja: Én azért jöttem a Világra, hogy tanúságot tegyek az Igazságról!” Jézusnak tehát föltett szándéka, hogy megismertesse tanítványaival – és rajtuk keresztül mindannyiunkkal – az Igazságot, mely az Atya akarata, és a Lélek kiáradása...

Jézus közli is velünk az Igazságot: egész tanítása nem más, mint az örök Igazság kinyilatkoztatása. Mert szava: az Élet és az Igazság. Bízhatunk Benne, kell bízunk Benne, csak Belé vethetjük bizalmunkat...

Jézus azt mondja, hogy az nem hal meg örökké, „aki eszi az én testemet, és issza az én véretem...” – Csodálatos isteni Szándék, s a Szándéknak csodálatos isteni Megvalósítása!

A Második Isteni Személy emberré lesz, hogy magára vegye az emberi Léteket, az emberi Sorsot, az emberi sorssal a Világ bűneit, s kínhalálával és dicsőséges Feltámadásával megnyissa számunkra az örök Élet lehetőségét...

De ez az Isten-ember – földi élete és a Világtörténelem nagy pillanata: Halála előtt – Falat-kenyérre és Korty-itallá változtatja Önmagát, hogy beépüljön testünk minden sejtjébe, lelkünk minden rezdülésébe, és a Halál ellen impregnáljon bennünket...

És most már itt van számunkra a Halál elleni Orvosság: az Eucharisztia, a Táplálék, mely megőrizz minket az örök Életre. – Dehogyan is „Panis Angelicus” – Angyali Eledel – Ő. Halál elleni „emberi orvosság”, Krisztus Asztal-közössége, és így szól hozzánk: „Aki eszi az én testemet, és issza az én véreimet, nem hal meg örökké...”

Gyertek ide, emberek, Krisztus asztalához! – Vegyetek a Szeretet Áldozatából: a Halál elleni egyetlen csodaszerből! – Egyétek!... De Hittel, Reménnyel és Szeretettel, mert Ő is úgy adja Magát nekünk!

3. „És én feltámasztom őt az utolsó napon.”

– Az örök Igazság Ígérete: a dicsőséges Feltámadás. – Amikor vége minden bajnak és betegségnek, szenvedésnek és szomorúságnak, mert a romlandó test romlatlanságban ébred örök Életre. – „O salutaris hostia, quae caeli pandis ostium”. Ó, Élet-hozó Áldozat, mely megnyitod az Örökkévalóság kapuját! – nem kell más, csak ezzel a Krisztusi Vendégséggel kell állandóan táplálkozni, s a földi Halál máris a test szelíd álmává változik, melyből az örökké való Életre ébredünk... „Halál! Hol a te fullánkod?!” – Halál, hol a te pusztító méreged, amikor ilyen Gyógyszert, ilyen Ellen-mérget, ilyen Élet-adó Táplálékot kaptunk a végtelen isteni Jóságtól?...

Gyermekkoromban – az iskolában – becsengetéstől a tanító úr megérkeztéig kórusban mondtuk az egyszer-egyet, hogy rutinunkká váljon a szorzás alapművelete. – Így kellene napról napra ismételni a Hiszekegyet:

Hiszek a mindenható, teremtő és fenntartó Atyában!

Hiszek az értünk emberré szöletett, meghalt és feltámadott Fiában!

Hiszek a kiáradó Szentlélekben!

Hiszek anyánkban, az Egyházban és Szentségeiben!

Várom a Feltámadást és az örök Életet!

Ez a Hit és ez a Várákozás kell, hogy beleégjen egész emberi valónkba. Akkor nem lesz bennünk Kétség, Félelem, a Haláltól való Rettegés, hanem élő Bizalom és megrendíthetetlen Bizonyosság a jézusi Ígéletben: „Nem hal meg mindörökké, és én feltámasztom őt az utolsó napon.” – És ez a Bizalom és Bizonyosság állandóan csak erősödni fog bennünk a heti – s ha lehet, a napi – szentáldozással, mert az Eucharisztia Falat-kenyere lesz végtelen biztosítékunk a Halál és az Elmúlás ellen.

Mondjuk hát alázatos hittel és élő bizalommal boldogemlékű Belon Gellért püspökünk szavait, aki már átlépte az örök Élet kapuját:

„Hiszem, hogy a romlandót romolhatatlanná, az erőtlent diadalmassá, a dicstelent dicsőségessé, a testit szellemivé támasztod, miként Szent Fiad föltámadásában megmutattad... És hiszem a kiteljesülő, mindig új és mindig friss, újságában és frissességében azonban soha nem változó, véget nem érő örökéletet Benned: örök Atya, Fiú és Szentlélek Isten.” – Ámen.

M Á S O D I K R É S Z . M Á R I A - M I S Z T É R I U M

Az Úr Angyala köszönté a Boldogságos Szűz Máriát...
És Ő méhébe fogadá Szentlélektől Szent Fiát...
Íme az Úr szolgáló-leánya...
Legyen nekem a Te igéd szerint...
És az IGE testté lett...
És közöttünk lakozott...

1. Fejezet: Gyümölcsoltó-Boldogasszony.

- Angyali üdvözet...
- Kegyelemmel-teljes...
- Az Úr kis-szolgálója...

2. Fejezet: Sarlós-Boldogasszony.

- Az áldott Kismama...
- Mária a Boldogságos...
- Mária ujjongása: Magnificat...
- Mária szociális tanítása...

3. Fejezet: Karácsony.

- Gyermekek születnek nekünk, fiúk születnek nekünk...
- Csodálatos Tanácsadó... Erős Isten... Béke Fejedelme...
- A be-nemfogadás istállója és a kitaszítottak jászola...

4. Fejezet: Krisztus nyilvános működéséből és annak végéről.

- Mária lelki-iskolája.
- Ki az igazán boldog?...
- A Fájdalmak Anyja...

5. Fejezet: Pünkösöd-várása.

- Együtt imádkoztak Máriával...

AKIT MEGÁLDOTT ISTEN MINDÖRÖKKÖN MINDÖRÖKRE.

„Kegyelem önti el arcodat, azért áldott meg téged
az Isten örökké és mindörökkön mindörökre.”

(Zsolt 45. 3.)

„Istentől küldetett Gábrriel arkangyal Názáret városába
a Szűzhöz.” (Lk 1. 26.)

A zsoltáros a kegyelem sugárzásáról beszél, Lukács evangélista pedig az Angyal látogatásáról a Szűznél: Akit megáldott Isten mindörökkön mindörökre.

1. „Kegyelem önti el arcodat.”

– Bernadette, Lourdes kis látnoka, így írja le az előtte megjelenő Boldogságos Szüzet: „A Hölgy arcát elöntötte a Kegyelem és a Szépség.” – Szinte szóról-szóra a Zsoltáros szavait használja, mert ez a kis parasztleány megérezte, és megértette a Kegyelem és a Szépség sugárzását Máriában.

„Kegyelem önti el arcodat...” – Isten nemcsak a „meglepetések Istene”, hanem „a túlcsoordulás, a kiáradás Istene” is: nem ismeri a mi emberi mértékeinket, melyek csak lezártaságot és lehatároltságot jelentenek, Ő isteni mérték szerint ad, oszt, önt, áraszt... Vagyis az Ő mértéke a végtelen.

Ezzel a túláradó isteni Mértékkel közeledik hozzánk, jön elénk: „kegyelmet kegyelemre halmozva”...

Ezzel a túláradó Mértékkel készíti elő Egyszülött Fia emberi testének hajlékát: kegyelemmel árasztja el Mária lelkét, hogy az Istentől reásugárzó szeretettel várja, és fogadja Jézust.

Ezzel a túláradó isteni Mértékkel árasztja el Mária testét is: kegyelem önti el arcát, és az Istentől reá sugárzó szépség járja át egész testét, hogy méltó lakhelye legyen az isteni Magzatnak.

És ez a túláradó kegyelem lengi körül Mária egész lényét létének első pillanatától, kiárad egész környezetére, és megszenteli azt.

Vajon mit jelent számunkra, hogy Mária környezetéhez tartozhatunk? – Az emberek jó része egészen odalenne a boldogságtól, ha egy filmszínésznő, egy szépség-királynő, egy rock-énekes környezetéhez tartozhatna!... Mi pedig egy olyan valakihez tartozhatunk, – ha akarunk! – akinek arcán előmlik a Kegyelem és a Szépség, s aki reánk is sugároz az Istentől kapott Fényből, Melegből, Szeretetből! – Miért nem jövünk hát Hozzá?... Miért nem vesszük körül?... Miért nem kérjük Istent, hogy Máriával állhassunk Krisztus elé a Kegyelem sugárözönébe?!

2. „Megáldott téged az Isten örökké és mindörökkön mindörökre.”

– A Kegyelem egyszersmind Áldás. Akit Isten Kegyelemmel önt el, arra Áldását is kiárasztja. És akire Áldást kiárasztotta, az elnyeri Isten Békességét is: örökké és mindörökkön mindörökre.

Kegyelem... Áldás... Béke... És mindezt Isten Máriára árasztotta, mert a Második Isteni Személy testét benne akarta kiformálni.

A Kegyelem bőségével Isten kiemelte Máriát az egyetemes emberi elesettség állapotából, és személyes bűn lehetőségével szemben felvértezte. Ezért imádkozza az Egyház: „Egészen bűn nélkül való vagy, Mária!” – És így lett egészen Kegyelemmel-teljes!...

Az Áldás kiáradásával Isten felékesítette Máriát a testi-lelki Szépség minden csodálatos vonásával: lelkét az erények összekapcsolódó, egymásba-fonódó koszorújával; testét a természetes és természetfeletti Szépség sugárzásával vette körül. – És így lett százszorosan, ezerszeresen áldott...

A Békességet, mint királyi palástot terítette Isten Mária vállára, lelkében az Istentől kapott Béke honolt, még a legnehezebb, legfájdalmasabb pillanatokban is; testéből is a Béke és a Megnyugvás sugárzott: Ő a Békesség Fejedelmének Édesanyja. – És így lett a Béke Királynője!...

Örökké és mindörökkön mindörökre! – Az isteni Kegyelem, az isteni Áldás és az isteni Béke nem valami egyszeri és megismételhetetlen ajándék kiáradása, hanem állandó és folyamatos,

a felhasználás és együttműködés arányában fokozódó. – Nemcsak egy életen, hanem egy örökkévalóságon át!...

Isten részéről nincs határ és korlát, Isten örök, éppen ezért az ajándéka is mindörökkön mindörökre szól! – A határ, a lezártág, a korlát bennünk, teremtményekben van: a mi együttműködésünk a Kegyelemmel, az Áldással és a Békességgel lesz az a korlát, amely csökkenti – vagy lehetetlenné teszi – bennünk az isteni ajándékok áradásának felfogóképességét...

Mária együttműködött Istennel: maximálisan felhasználta az Ő ajándékait. Ezért az isteni Kegyelem, Áldás és Békesség folyamatosan és mindig nagyobb mértékben árasztja el mindörökkön mindörökre. Így válik mindig teljesebbé az isteni Kegyelemben, mindig sokszorosabban és még többszörösebben Áldott, mindig jobban birtokosa az isteni Békességnek mindörökkön mindörökre.

A bennünk levő Kegyelem, Áldás, Békesség és mindezek növekedése így függ össze a mi együttműködő szándékunkkal és törekvésünkkel Isten és ajándékai irányában. Hiszen Isten miránk is árasztja ajándékait örökké. És lehetünk mi is mindig kegyelemmel-telibbek, mindig áldottabban és mindig békességesebbek mindörökkön mindörökre. – Mint Mária, a mi sugárzó Példaképünk és boldogságos Nagyasszonyunk...

3. „Istentől küldetett az Angyal a Szűzhöz.”

– A Hírnök Gábriel: az Isten Hőse! – Mert Isten nem akar kit küld a Szűzhöz, maga Isten is megtisztelt Máriaat, hiszen azt a Főangyalt küldi, aki – a Teremtés Könyve szerint – kiűzi az engedetlen embert a vad és ellenséges Természetbe. – És ez a Gábriel most a kegyelmekkel és Isten áldásával elárasztott, engedelmes kis zsidó-lányhoz küldetett, hogy Isten kérését közvetítse.

Mert Isten nem eleve elrendel, nem kényszerít a jóra. – A Szűzre sem parancsol rá. Meghagyja választási szabadságát és kér! Igaz, Isten jól tudja, hogy nem hiába kér, hiszen a Szűz eddigi élete folyamán, élete minden órájában és percében megtapasztalja Isten a Szűz teljes együttműködését az isteni Szándékkal... És mégis megadja Isten a gyönyörű és megható formát: Hősét küldi követül, és kér. – Még az Ő „kicsi cselédkéjétől” is kér!

Istenem, hányszor jöttél és jössz elénk! – Hányszor kértél és kérsz minket! – És mi hányszor nem adtuk, amit kértél! – Pedig Te mindig adtál, és adsz: kéretlenül is, köszönet nélkül is, annyiszor adtál együttműködésünk nélkül is! – Mi pedig mindig határt szabunk Kegyelmednek, korlátot állítunk Áldásod elé! – De Te soha nem unod meg értetlenségünket, akadékoskodásunkat, szembefordulásunkat! – Istenem! Bocsáss meg nekünk! Teremts új szívet belénk, hogy megértsük, és követni tudjuk Szándékaidat! – Mint ahogy a Szűz mindig megértette!...

Most pedig az Angyallal együtt – gondolatban lépünk mi is a názareti Szűz elé, és áhítattal fohászkodjunk Istenhez:

„Istenünk! Te végtelen Jóságodban és Szeretetedben Kegyelmeddel, Áldásoddal és Békédvel árasztottad el a mi áldott Asszonyunkat, add meg nekünk, hogy soha ne állítsunk korlátot felénk irányuló Szeretetednek, hanem isteni Szándékkal együttműködve Kegyelmet, Áldást és Békét nyerjünk mindörökkön mindörökre!” – Ámen.

A SZŰZ NEVE PEDIG MÁRIA.

„Ki mehet fel az Őr hegyére? Kiállhat meg az Ő szent Színe előtt? Akinek a keze tiszta és a szíve ártatlan.”

(Zsolt 24. 3-4.)

„A Szűz neve pedig Mária volt.” (Lk 1. 27.)

A Zsoltáros az örök-ember fájdalmas kérdését kiáltja bele a Mindenségbe: Ki mehet fel az Őr hegyére... Csak a tiszta kéz és az ártatlan szív állhat meg az Ő szent színe előtt...
Csak a Szűz: A Szűz neve pedig Mária!

1. „Ki mehet fel az Őr hegyére? Ki állhat meg az Ő szent Színe előtt?”

– Barátom meséli, hogy kamasz korában minden nyáron bátyjával együtt a Mátrában és a Bükkben jártak kerékpáron. Egy ilyen alkalommal – a Bükkben – elhatározták, hogy Bogács és Bükkzsérc fölött, az egyik legszebb csúcsról: a Tar-kőről nézik meg a nap-felkeltét.

Kora hajnalban, még teljes sötétben, kellett indulniuk. Az út egyik felét a hegyek-erdők között kanyargó országúton még kerékpáron tették meg, az út nagyobb részét erdei utakon, a kerékpárt tolva, kellett megtenniük. Bizony alaposan megizzadtak és kifáradtak, mire a 900 méter magas tetőn a gerendákból összerótt kilátóhoz megérkeztek. A kerékpárokat letámasztották és felmáztak a kilátóra.

Főnt enyhe szellő fújdogált, és halálos csend fogadta őket. – Az éjszaka sötétjét a hajnal derengése váltotta fel: lassan kezdtek felsejleni az alacsonyabb hegycsúcsok és a lábuk alatt elterülő erdők faóriásai. – A világosság fokozódott: már meg lehetett különböztetni az Istállós-kő és a Bálványos hatalmas tömbjét. – A völgyeket még pára, homály és árnyék borította, de keleten mindig élesebbé vált a hegyek kontúrja.

És ekkor egyszerre – a fényelhajlás valami csodálatos és megfoghatatlan jelensége folytán, minden átmenet nélkül – megjelent a Nap-korong a keleti hegyek peremén, mint mikor a pap egyszerre emeli fel a Kelyhet és fölötte a Kenyérben rejtőző Krisztust!... A hegycsúcsot előntötte a Fény, a völgyekben mintha még jobban megült volna az Árnyék, de – mintegy vezényszóra – megszólalt a madarak kórusa: köszöntötték az új nap Reggelét...

„Mi önfeledten letérdeltünk a kilátó tetején – meséli barátom – és énekeltünk és örültünk, és kitért karral köszöntöttük a Nap-testvért... Akkor értettem meg Ferencet, a Povorellót, aki mindenben: Napban, Holdban, Csillagokban, hegyek magasságában és völgyek mélységében, erdő-zúgásban és madár-dalban dicsérni tudta a Mindenhatót.”

„Ki mehet fel az Őr hegyére?...” – Ez, ahol a barátom járt, csak közönséges hegy és az egész egy közönséges kirándulás volt. – És mégis mennyi fáradtságba kerülhetett: korán-kelés, hegymászás, izzadság, izomláz... És mégis mennyi és milyen magasztos lelki-élményt jelenthetett... A test kifáradt, de a lélek megújult, és megtelt örömmel, csodálattal, hálával és ujjongással...

„Ki mehet fel az Őr hegyére? És ki állhat meg az Ő szent Színe előtt?” – Az Őr hegye nem közönséges hegy. Az nem a bükk, nem a Tátra, nem is a Mont Blanc, de még a Himalája legmagasabb csúcsa sem. – Oda nem elég az izmok feszülése, a verejték csorgása, nem elég a hegymászó kampó és kötél, a rögzítő szög és kalapács. – Igaz, néha az is kell, mint a Golgotán a Kereszt, a Szög, a kalapács!... – De első sorban Ima kell és Engedelmség, Az Istenbe kapaszkodás és az élet áldozata. És Kegyelem... Kegyelem... Kegyelem! – Mert az Őr hegye magas, magasabb minden földi hegycsúcsnál, és aki a Kegyelemben kapaszkodva feljut oda, az állhat meg az Őr szent Színe előtt. – Mint a Szűz, aki imádkozott, és aki engedelmes volt, és életét áldozatul adta Istennek, és kapaszkodott a Kegyelemben, ahogy ember a Kegyelemben még nem kapaszkodott, és nem is kapaszkodhat soha... Ezért mehetett fel az Őr hegyére, és ezért állhat meg az Ő szent Színe előtt!...

2. „Mert a keze tiszta és a szíve ártatlan.”

– Mi túl sokat mossuk a kezünket, mégsem tiszta. A szívünk pedig nem ártatlan...

„Hogy a gyermekeim messze elkóborogtak Tőled? – Uram, én mosom kezeimet, és küldtem őket Hozzád!... Hogy nem vittem magammal őket, és nem imádkoztam értük eleget, ezért nem ártatlan a szívem?!... Te túl sokat kívánsz, Istenem!”

„Hogy a tanítványaim agresszívek lettek, elzüllöttek? – Uram, én mosom kezeimet, és csak jóra akartam tanítani őket!... Hogy nem éltem eléjük a Jót, az Igazat, a Szépet, és kevés volt bennem a Szeretet, ezért nem ártatlan a szívem?!... Te túl sokat kívánsz, Istenem!”

„Hogy beosztottaim és munkatársaim nem dolgoztak rendesen, durvák voltak, korruptak, és becsapták az ügyfeleket? – Uram, és mosom kezeimet, én figyelmeztettem és utasítottam őket, hogy rendesek legyenek! Hogy tőlem is hasonló dolgokat láttak, hogy ‘bort ittam és vizet prédikáltam’ nekik, ezért nem ártatlan a szívem?!... Te túl sokat kívánsz, Istenem!”

„Hogy a betegekkel nem egyszer türelmetlen és ideges vagyok, kiabálok, csapkodok? – Uram, én mosom kezeimet, olyan sokan vannak, és sokszor olyan fáradt vagyok! Hogy a borítékot és az ajándékot elfogadom, és azokhoz mindig tudok készséges és türelmes lenni, ezért nem ártatlan a szívem?!... Te túl sokat kívánsz, Istenem!”

„Hogy túl sok a tablettá és kevés a gyerek? – Én mosom kezeimet, Uram, az egy, a két gyerekkel is annyi a munka és a gond: nem bírom a két műszakot! Hogy szórakozni, társaságba rendszeresen el tudok járni, s ilyenkor a gyermeket – a gyermekeket – a nagyszülőkre, vagy a szomszéd asszonyra hagyom, ezért nem ártatlan a szívem?!... Te túl sokat kívánsz, Istenem!”

„Hogy a családi munkákban és a gyermek-nevelésben nem segíték a feleségemnek? – Uram, én mosom kezeimet, én szakadásig dolgozom, nincs se szombatom, se vasárnapom, csakhogy nekik minden meglegyen! Hogy az otthon a kettőnké: a munka is, a nevelés is, az öröm is, ezért nem ártatlan a szívem?!... Te túl sokat kívánsz, Istenem!”

„Hogy az egyházközség esik szét, a munkatársak széthúznak, ahelyett, hogy együtt Te feléd húznának? – Uram én mosom kezeimet, én darabokra szakadok, állva alszom el, mint a ló, időnként a munkatársak közé csapok, mégsem látom az eredményt! Hogy enyém a vetés gondja, Tiéd az aratás öröme, ezért nem ártatlan a szívem?!... Te túl sokat kívánsz, Istenem!”

„Hogy a nyáj tilosban jár és szerteszéled? – Uram én mosom kezeimet, kevés a papom és nagyrész öregek, egymás után dőlnek ki; csak nem futkoshatok én minden bárány után! Hogy alig törődök a kispapokkal, a fiataloknak utána alig-alig nézek, az öregeket pedig a titkárra hagyom, ezért nem ártatlan a szívem?!... Te túl sokat kívánsz, Istenem!”

És így folyik a kézmosás Pilátus óta... és nem tiszták a kezek, és nem ártatlanok a szívek. – Mert a kettő szorosan összefügg: nem lehet tiszta a kéz ártatlan szív nélkül, és nem lehet ártatlan a szív tiszta kéz nélkül...

Kinek tiszta a keze és a szíve ártatlan? – A Szűz, aki felmegy az Úr hegyére, és aki megállhat az Ő szent Színe előtt...

3. „A Szűz neve pedig Mária!”

– Ó, Mária, Te, akinek mindig tiszta volt a kezed, bármilyen piszkod munkát végeztél is, mert ez a kéz mindig imára-kulcsolásra készen állt! – Te, akinek mindig tiszta volt a kezed, mert a Mindenhatót szolgáltad vele! – Te, akinek mindig tiszta volt a kezed, mert szent Fiad érintése szentelte fel azt! – Te, akinek mindig tiszta volt a kezed, mert Szentségtartó voltál, amíg a kis-Jézust gondoztad, hordoztad, vezetted, s aki a holt-Krisztust karjaid közt tartottad! – Te, akinek mindig tiszta volt a kezed, mert Szeretetet és Jóságot osztottál vele! – Te, akinek mindörökkön mindörökre tiszta a kezed, mert irgalommal, jósággal és szeretettel vezetsz Krisztus felé bennünket!...

Ó, Mária! Te, akinek mindig ártatlan volt a szíved, mert a Magasságbeli rád öntötte Kegyelemének áradatát! – Te, akinek mindig ártatlan volt a szíved, mert alatta hordoztad az emberré lett isteni Magzatot! – Te, akinek mindig ártatlan volt a szíved, mert fájdalomban is mindig a Szentlélek temploma voltál! – Te, akinek mindig ártatlan volt a szíved, mert benned – léted első pillanatától az Örökkévalóságon át – a Szentháromságos Isten lakozik!...

Ne mondjuk, hogy könnyű volt Máriának, mert az Isten elárasztotta végtelen Kegyelemével! – Mi is kaptunk „kegyelmet kegyelemre halmozva”! – De mi hogyan működünk együtt a kegyelemmel?!

Ó, ti mindnyájan Máriák! Akik követtétek és követitek a Szüzet! Akik tisztán tartjátok a kezeteiket és ártatlanságban a szíveteket! Akik mentek a Szűz után fel az Úr hegyére, és meg tudtok állni az Ő szent Színe előtt! Könyörögjétek érettünk!...

Nagyanyám – második neve Mária – 15 gyermek édesanyja; Édesanyám – második neve ugyancsak Mária – 6 gyermek édesanyja, akiknek keze mindig kész volt az imára-kulcsolásra, és akik gyermekeik kezét is imára kulcsolták, s mindkettőjüknek volt pap fia; drága Nagynéném: Mária, aki 10 éves korában árván maradt Apámat felnevelte, maga is 3 gyermek édesanyja, akiket kiskorukban hagyott Istenre, mert fiatalon halt meg – összekulcsolt kézzel – méhrákban. Könyörögjétek érettünk!

És mind-mind a többi Máriák, és Mária-lelkű Katalinok és Magdolnák, Erzsébetek és Ágnesek és Ilonák, és mind-mind, akik mentek sorra egymás után a Szüzet követve Krisztus felé: ki Betlehembe, ki Názáretbe, ki a Kálváriára... Könyörögjétek Érettünk!

Forduljunk szeretettel a Szűzhöz, akinek neve Mária, és kérjük gyermeki bizalommal:

„Kérd értünk és velünk Istenünket, Mária! Tegye mindig tisztává, imára-kulcsolhatóvá és imára-kulcsolódóvá kezünket, és adjon ártatlanságot szívünkbe! – Segítsen bennünket, hogy Vele együtt követhessük Krisztust, s így fel tudjunk menni Isten hegyére – legyen az a megdicsőülés Tábor-hegye, vagy a szenvedés és kínhalál Golgotája – és meg tudjunk állni az Ő szentséges Színe előtt!” – Ámen.

ÜDVÖZLÉGY KEGYELEMMEL TELJES!...

„Anyja vagyok én a szép szeretetnek, az Isten-félelemnek,
a bölcs belátásnak és a szent reménységnek.” (Sir 24. 18.)
„Üdvözlégy, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled.” (Lk 1. 28.)

Sirák Fiának könyve ugyan a Bölcsesség legszebb és legmélyebb tulajdonságait idézi elénk, de mindezt bizton vonatkoztathatjuk égi Édesanyánkra, akit az Angyal így köszöntött:

Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!...

1. Mária anyja a szép szeretetnek, az Isten-félelemnek, a bölcs belátásnak és a szent reménységnek.

– Az Egyház joggal vonatkoztatja Máriára az isteni Bölcsesség legszebb és legmélyebb tulajdonságait, hiszen, aki testében formálta ki, vérével táplálta, világra hozta, szoptatta és gondozta Jézus Krisztust, az emberré lett Második Isteni Személyt, azt teljesen áthatotta a testté lett Ige Szeretete és Bölcsessége.

Mária anyja a szép szeretetnek: Krisztus a megtestesült Szeretet, így Édesanyja egyben a Szeretet Édesanyja. – S miért szép szeretet? Mert a szeretet a legszebb dolog a világon: csupa

összhang, csupa tündöklés, csupa odaadás, csupa türelem és csupa megbocsátás. – És mindez Mária!

Mária anyja az Isten-félelemnek: Az Isten-félelem nem borzadás, nem rettegés és nem meghunyászkodás, hanem a föltétlen engedelmesség. – Krisztus a megtestesült – az Atyával szembeni – Engedelmesség, így Édesanyja az Isten iránti meggyőződéses Engedelmesség Édesanyja.

Mária anyja a bölcs belátásnak: a bölcs belátás nem számító emberi okoskodás, nem talpnyaló, meggyőződés nélküli bólogatás, nem a változhatatlanba való kényszerű és keserű belenyugvás, hanem Isten szándékának kitartó keresése, és abba való meggyőződéses beleegyezés.

Mária anyja a szent reménynek: a remény nem naiv optimizmus, és nem saját akaratunk kikövetelése, hanem az Isten jóságába és irgalmába vetett megrendíthetetlen Bizalom. – Krisztus a megtestesült – az Atyába vetett – Bizalom, így Édesanyja a Remény, egyben a megrendíthetetlen Bizalom Édesanyja.

Mennyire hiányzik mindez a mai világban!... Még a keresztények lelkében is sokszor csak nyomokban található! – Kérjük égi Édesanyánkat, a szép szeretet, az Isten-félelem, a bölcs belátás és a szent remény anyját, juttasson nekünk is mindezekből, hogy szívünk-lelkünk tele legyen türelmes Szeretettel, Isten iránti Engedelmességgel, Isten akaratának bölcs Belátásával és rendíthetetlen Bizalommal.

2. „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!...”

– Az Angyal is tudja ki előtt áll, s kivé válik Mária Isten iránti engedelmissége következtében: a Megváltó Édesanyja lesz. – Éppen ezért megkülönböztetett tisztelettel köszönti.

Üdvözlégy! – Több helyen is szerepel a Bibliában Angyal, mint üzenet-közvetítő: Tóbiással, Sámsonnal, a Keresztelővel kapcsolatban. – De ilyen ünnepélyesen egyik alkalommal sem hangzik el az angyali-köszöntés. – A názáreti Angyali-üdvözlés eleve megkülönböztetés: az Isten-anyát köszönti. Azt a leányt, akinek egyetlen szavára a legnagyobb csoda történik: a Második Isteni Személy testet ölt. – Milyen boldogság tölthette el az Angyalt: őt érte az a megtiszteltetés, hogy az Isten-anyát köszönheti! – Vajon mi hogyan köszöntjük égi Édesanyánkat? A megtestesült Szeretet, az Isten iránti Engedelmesség, az isteni Bölcsesség és a végtelen Bizalom Édesanyját?! Érzünk-e igazi tiszteletet és gyermeki szeretetet iránta?! – A múltban – mi idősebbek – mennyire tudtuk: kit, hogyan kell tisztelni. Ki a nagyságos?... Ki a méltóságos?... Ki a kegyelmes?... – Vajon Máriát tudjuk-e úgy szólítani, mint az Angyalt: tisztelettel, örömmel, boldogsággal?!... Legalább úgy, mint a múltban a Kegyelmes Asszonyokat?!...

Mária valóban, a szó legszorosabb értelmében, Kegyelmes Asszony, hiszen az Angyal – aki igazán tudta! – kegyelemmel teljesnek szólította. – Mit jelent ez? Nem azt, hogy miniszter, államtitkár, tábornok felesége, mint a mi kegyelmes asszonyaink a múltban, nem hatalmi pozíció, vagy arisztokrata származás miatt – bár Dávid király családjából származott. – Hanem azért, mert lelke a megszentelő kegyelemmel volt teli már léte első pillanatától fogva. Egyedül az emberek közül! Mert őt Isten-anyának választotta ki az Úr, ezért óvta meg a bűnnek még az árnyékától is!...

Mi is Isten-hordozók vagyunk a megszentelő kegyelem révén... mi is Krisztus-hordozók vagyunk az Eucharisztia magunkhoz vételekor... Vajon gondolunk Máriára ilyenkor, és kérjük segítségét, hogy minél méltóbbak legyünk a Szentháromságos Isten és Krisztus hordozására?!...

3. „Az Úr van teveled...”

– Mária, mielőtt Isten-anyja lett, már a Szentháromságos Istent hordozta lelkében. – „Boldogságos Szűz!”... „Boldogasszony!” – szólítjuk meg Máriát. – Bizony százszorosan, ezerszeresen boldog, mert Isten iránti meggyőződéses Engedelmissége, és Istenbe vetett rendíthetetlen Bizalma a Krisztus-hordozást eredményezte. – S Máriával az Úr volt egész földi életében – még a Keresztúton és a Kereszt alatt is – és vele van az örök Boldogságban.

Az Úr mivelünk is mindig együtt van. A megszentelő kegyelmen túl – amikor a Szentháromságos Istent hordozzuk lelkünkben – további jelenlétét is ígérte Krisztus:

- ha ketten-hárman együtt vagyunk az Úr nevében;
  - ha az Igét hallgatjuk, vagy hirdetjük;
  - ha az Eucharisziát ünnepeljük Krisztus Asztal-közösségében;
  - ha a Tanító Egyházra hallgatunk, és vele egyetértünk,
- Krisztus mindannyiszor valóságosan velünk van, és velünk marad.

És a Boldogságos Szűz? – Vajon Ő mikor és hogyan van velünk?...

Hitünk tanítása szerint Isten mindenütt jelen van; az üdvözültek – első sorban égi Édesanyánk – Istennél vannak; így minden üdvözült – tehát Boldogasszonyunk is – Istennek együtt mindenkor velünk van. – Velünk van a Szentháromságos Istennel, és velünk van Krisztussal... És közben jár értünk szent Fiánál, hogy mi is mindig Istennel, Krisztussal és Vele együtt legyünk most és az örök Boldogságban. – Nem kell nekünk Lourdesba, Fatimába, Medjugoréba mennünk, hogy a Boldogságos Szűz jelenlétét és közbenjárását érezzük. – Ha a Szentháromságos Istent és Krisztust lelkünkbe fogadjuk, akkor égi Anyánkat is magunkhoz kötjük egy Örökkévalóságra.

Kérjük hát égi Édesanyánkat, a kegyelemmel teli Boldogasszonyt, legyen segítségünkre imájával és közbenjárásával:

Drága Nagyasszonyunk! a szép Szeretet, az Isten-félelem, a bölcs Belátás és a szent Remény Anyja, imádkozzál érettünk most és halálunk óráján!” – Ámen.

KEGYELMET ÉS TETSZÉST TALÁLTÁL ISTENNÉL.

„Megáldott az Isten minden jóval, mert nem magaddal törődtél,
hanem néped sorsával, és az igaz úton jártál Istenünk színe
előtt.” (Judit 10. 20.)
„Ezért találtál kegyelmet és tetszést Isten előtt.” (Lk 1. 30.)

A Juditot dicsérő éneket az Egyház Máriára vonatkoztatja, de teljes dimenziójában, mert Mária az egész Emberiség megváltásával törődött, amikor vállalta szerepét a Megváltásban. Ezért: Kegyelmet és tetszést talált Istennél!

1. „Megáldott az Isten minden jóval, mert nem magaddal törődtél, hanem néped sorsával.”

– Az önzetlenség! – Erről alig esik szó Máriával kapcsolatban. Mindenről szoktunk beszélni: alázat, engedelmisség, önátadás, hála és imádat Mária részéről; kegyelem, áldás, szeretet túláradó mértékben Isten részéről. – Mindez igaz! De amiről gyakran megfeledkezünk: az Mária önzetlensége.

Pedig már az előkép, Judit is, tele van önzetlenséggel: nem magával törődik, hanem népe sorsával. – Mennyivel inkább elmondható ez Máriáról, a megtestesült Önzetlenség Édesanyjáról!...

Mária nem törődött önmagával! – Már maga az, hogy Istennek szentelte életét és – a Szenthagyomány szerint – a Szentek Szentjében akart szolgálni Neki, és ott tölteni el névtelenségben egész életét, már ez maga az önzetlenségnek olyan foka, melyet a mai világ nem ért meg, és a mai világ embere fel sem tud fogni. – Ma mindenki a kiemelkedés, a siker, a beérkezetség délibábja után fut, ennek érdekében hajlandó bárkin átgázolni, ezt akarja elérni minden áron. – Hogyan érthetnék meg ma azt, aki Istenért kiáll ebből a túlekedésből, nem önmagára gondol, hanem csak másokra, és az ember-testvérek javáért hajlandó áldozni időt, tehetséget, életet?! – Hogyan tudnánk megérteni Máriát mi, önző és törtető embere?!...

Mária nem törődött magával! – Nem ragaszkodott eredeti elképzeléséhez sem! Ő szüzen akart szolgálni Istennek, de Érte, a Megváltásért, a Krisztus-hordozásért még szüzességét is hajlandó lett volna feláldozni! – Jutalmul az örökkévaló Szüzességet kapta!... Mi emberek körünk szakadtáig, még a szeretet rovására is ragaszkodunk elgondolásainkhoz, – sokszor még egészen kicsiny, lényegtelen dolgokban is, – nem tudunk önzetlenek lenni, nem tudunk engedni másoknak. Pedig itt nem Isten dolgairól van szó! Hanem csupán a mi egyéni kis „pecsenyénkről”, „bogarainkról”, „hobbyjainkról”! – Hogyan tudnánk megérteni Máriát mi kicsinyes, erőszakos emberek?!...

Mária nem törődött magával! – Még jó-híréhez sem ragaszkodott!... Tudta: ha „igent” mond az Úr engedelmes szolgálója, akkor áldott-állapotban lesz, méhének-gyümölcse napról-napra növekedni fog, jegyese és az emberek előbb-utóbb észreveszik állapotát. – Mit gondolnak majd róla?... Róla, az imádságos szűzről?... Jó-híre forgott kockán! – És Mária, az önzetlen, a Megváltásért vállalta ezt is! – Hogy Isten megszabadította a szegénytől? – Ez csak Isten tapintatát és szeretetét bizonyítja! – De mi emberek, – bár időnkint elvakult szenvedélyünkben még jó-hírünkkel sem törődünk, – értetlenül állunk Máriával szemben: „Hát hol a jó-hírehez való jog?” A „józan önzés”? – Mi jó-hírünk vélt sérelméért képesek vagyunk egymás torkának esni, sokszor bármilyen eszközzel harcba szállni... Hogyan tudnánk megérteni Máriát mi, önző emberek?!...

Mária önzetlenségének legnagyobb bizonyítéka, hogy az Emberiség sorsával törődött: a Megváltás és a Megváltó volt gondolatainak, szavainak és cselekedeteinek középpontja. Már gyermekségétől fogva Ő volt az imádságos, az áldott, az önzetlen Szűz! – Mi emberek alig törődünk másokkal! Elsők és legfontosabbak – mindenkoron és mindenki között – saját magunk vagyunk! – Talán a család jóléte – ott is elsősorban az anyagi és egészségi jólét – fontos még számunkra. – Mással, a többivel nem, vagy alig törődünk. – Közösség, nemzet, társadalom? Az legyen más gondja! Az Egyház pedig legyen az Isten és a papok dolga! – Hogy vannak más kötelezettségek is, mit a közvetlen magánérdek? Ez szinte az eszünkbe sem jut! – Hogyan tudnánk hát megérteni Máriát mi, önző emberek?!...

S mindezek után hogyan várjuk önzésünkben azt, hogy Isten megáldjon bennünket minden jóval? – Mi csak panaszkodni tudunk, hogy önző vágyaink nem teljesülnek, hogy önző kéréseink – talán követeléseink?! – süket fülekre találnak. – Isten áldásának nem az a jele, hogy mindenféle kérésünk teljesül! Isten áldása mennyei javakkal tölti el lelkünket: békével, örömmel, jósággal, kegyelemmel. És mindezekon keresztül: erővel, hogy tudjunk mindig Isten akaratához simulni...

Máriát önzetlenségében elárasztotta Isten minden mennyei jósággal. Olyan bőven árasztotta el, hogy – mellette állva – reánk is jut belőle. De csak akkor, ha le tudjuk győzni önzésünket, és mi is tudunk áldozatot hozni ember-testvéreinkért. – Álljunk hát Mária mellé, vegyük Őt

szorosan körül, tanuljunk önzetlenségéből! Isten tőlünk sem vonja meg jóságát, bennünket is eláraszt irgalmával, kegyelmével, szeretetével, és megsegít bennünket, hogy szakítani tudjunk önzésünkkel. És – Mária nyomán – önzetlenné válhassunk.

2. „Az igaz úton jártál Istenünk előtt.”

– Utak: szélesek, kényelmesek, könnyen járható utak; keskeny, meredek, testet-lelket igénybe vevő ösvények. – Vajon melyik az igazi út, amelyen Istenünk előtt járhatunk?...

Krisztus hegyi-beszédében egyértelműen megválaszolta a kérdést: „Tágas a kapu és széles az út, amely a romlásba visz... Szűk a kapu és keskeny az ösvény, mely az életre vezet.” (Mt 7. 13.)

Nem vitás, hogy Mária a szűk kaput és keskeny, meredek, testet-lelket igénybe vevő ösvényt választotta, mert az vezet fel az Isten hegyére, az vezet az örök életre. – Könnyű volt ez számára? Egyáltalán nem! Mária is ember, és az ember számára a meredek, a kapaszkodás mindig – még kegyelemmel elárasztva is – nehéz. – De odavisz a meredek ösvény, ahonnan az ember az egekbe lát!...

És mi? Mi vajon melyik kaput és melyik utat választjuk? – Köszönjük meg Istennek, ha egész életünkben a szűk ösvényt tudtuk követni, és így járni az igaz úton Istenünk előtt! – De ha csak később fedeztük fel az Isten hegyére vezető utat, ha csak később találtunk rá az életre vezető szűk ösvényre, akkor se essünk kétségbe, mert Istenünk – végtelen irgalmában és szeretetében – képes számunkra mindent pótolni. – Gondolunk csak a szőlőmunkásokra: akik csak egy órát dolgoztak az Úr szőlőjében, azoknak is megadta az egész napi bért...

Van egy portugál közmondás: „Isten egyenesen ír görbe vonalon is!” – Mária élete olyan, mint egy egyenes vonalon történő egyenes írás: elébe jövő Kegyelem, válasz rá az együttműködő Engedelmesség; mindent elárasztó Áldás, válasz rá a „kis cseléd” Alázatossága; az Isten-anyaság mindent fölülmúló méltósága, válasz rá a külsőleg ugyan nem látható, de belső – ujjongással teli – Krisztus-hordozás.

A mi életünk írása ugyan görbe vonalakon történik: kényelem-szeretet, önzés, áldozattól való félelem, engedetlenség és gög... gög... gög... – De bízunk kell abban, hogy Isten a görbe vonalakon is tud egyenesen írni! – És megadja számunkra az egész napi bért! Csak keressük, és járjuk – képességeink szerint – az igaz utat!...

3. „Ezért találtál kegyelmet és tetszést Isten előtt.”

– Az Angyal szava nem teljesen precíz, amin nem lehet csodálkozni, hiszen emberi szóval, emberi kifejezésmóddal beszél. – Istennél ugyanis nem találhat tetszést az ősi Átok-sújtotta, e tehetetlenségében és vergődésében földhöz tapadt ember, aki önmagától képtelen önzetlenné válni, és az igaz úton járni Isten előtt. – Isten az, aki elébe megy az embernek Kegyelemmel, elárasztja Áldásával és Szeretetével, menyegzős-köntösbe öltözteti, hogy örömét találja benne. – Mintha mi egy elhanyagolt kisgyermeket kimosdatnánk, kiöltöztetnénk és felékesítenénk, hogy tetsszen nekünk, hogy örülhessünk neki...

De mennyire sántít ez a hasonlat! – Először is: köztünk és a mocskos kis purdé között – lényegét tekintve – nincs semmi különbség. Isten és az ember között azonban áthághatatlan különbség van lényegét, létét és tulajdonságokat tekintve! Ezt a szakadékot csak Krisztus keresztye tudja áthidalni! – Másodszor: a mi kimosdatásunk és kiöltöztetésünk csak a testre vonatkozik. Isten azonban közénk jön, emberré lesz, vállalja velünk a lét- és sors-közösséget, és a lelkünket árasztja el tisztító Kegyelemmel, felöltöztető Jóságával és felékesítő Szeretetével. – Harmadszor: mi csak szemet-szívet gyönyörködtető látványt tudunk létrehozni egy mocskos kisgyerek kimosdatásával, öltöztetésével, felékesítésével, ami csak anyagi áldozatba és némi fizikai fáradságba kerül. – De mibe kerültünk mi Istennek?! – Ó Szent Fiát

hozta értünk áldozatul, az Ő vére mosta tisztára lelkünket, a Szentháromságos Isten tündöklő ruhájába öltöztette, és a Lélek ajándékaival felékesítette. – Így találtunk kegyelmet és tetszést Isten előtt.

És Mária mindebben előttünk jár. Igen, neki is szüksége volt a Megváltásra, mert ő is ember! De Isten kegyelméből Ő elővételezte léte első pillanatától ezt. Lelke ékes volt a kiáradó Kegyelemtől: a Szentháromságos Isten temploma. A Lélek ajándékai tündökölték benne: ezért talált kegyelmet és tetszést Isten előtt. Mert Isten felékesítette minden Szépséggel és Jóval, hogy méltóan fogadhassa testébe az isteni Magzatot...

Isten nem kellemes fogalom, még kevésbé kellemes tény. Isten maga a Határtalanság és Végtelenség, akihez még Mózes is csak megoldott saruval közeledhetett! – És mégis mi – Mária társaságában – egészen egyszerű közvetlenséggel közeledhetünk Hozzá, szép emberi szóval imádkozhatunk, és kérhetünk: kegyelmet magunknak, gyermekeinknek, unokáinknak, Egyházunknak, nemzetünknek és az egész Világnak... És Mária, aki elnyerte Isten kegyelmét és tetszését, segítségünkre van és lesz mindörökre!...

Menjünk hát Máriához, és kérjük gyermeki bizalommal:

„Mária, égi Édesanyánk! – Te, aki kegyelmet és tetszést találtál Isten előtt, légy segítségünkre, hogy ki tudjuk dobni magunkból az önzést! – Kérd velünk együtt Istent, hogy mindig az igaz úton járjunk! Legyen az életünk – ha időnkint görbe vonalakon is – egyenes írás Isten előtt! – És adja meg számunkra is Isten – bár nem érdemeljük meg – az egész napi bért!” – Ámen.

EGÉSZEN SZÉP VAGY, MÁRIA!

„Egészen szép vagy, Kedvesem, és lelkedben nincs semmi folt.” (Én 4. 7.)

„Ezért a Szentlélek száll terád és a Magasságbeli ereje árnyékol be téged, aki pedig belőled születik: Szent és az Isten Fiának nevezik.” (Lk 1. 35-36.)

Az Énekek Énekének gyönyörű verssorát bátran vonatkoztathatjuk Máriára, akire – már jóval Pünkösöd előtt – leszállt a Szentlélek és a Magasságbeli ereje. Ezért mondjuk gyermeki szeretettel: Egészen szép vagy Mária!

1. „Egészen szép vagy, és lelkedben nincs semmi folt!”

– Aquinói Szent Tamás szerint: „A Szépség az Igazság tündöklése”. – Ugyanezt a Nobel-díjas Heisenberg, a modern fizika megalapítója, így fogalmazza: „A rendszer belső tartalma és annak külső megjelenési formája közötti harmóniát nevezhetjük Szépségnek”. – De a Szépséget más módon is megközelíthetjük, és megfogalmazhatjuk: aki Szép, abban nincs semmi hiány, semmi folt, semmi árnyék; a Bűn az, ami a lelket elégteleníti, Szépségét elveszi; a Bűn pedig a Kegyelem, az Áldás, a Szeretet hiánya. – Ez utóbbi megfogalmazás szerint: a Szép a bűn-nélkül való!

Máriát minden szempontból egészen szépnek kell neveznünk.

Máriában tündöklően jelenik meg az isteni Igazság! – Maga az Igazság nem más, mint a Jónak valóra válása: gondolatban, szóban és cselekedetben. Mindez Istennél – természetesen – kölcsönösen egyértelmű módon és végtelen formában van jelen. Így az isteni Jóság és Áldás kiáradása egyben az isteni Igazság kiáradása is. És minthogy minden tündöklő módon történik: egyúttal az isteni Szépség ragyogása is. – Márián így fénylik fel a Szépség!...

Mária a második megfogalmazás szerint is egészen szép: nála a belső tartalom – az Isten iránti teljes elkötelezettség, az áldozatos Isten-szeretet és a Megváltás tervével való azonosulás – teljesen összhangban van a külső megnyilvánulási formával: az alázatos engedelmességgel, a hálás imádatlással és az ujjongó szeretettel. – Máriát így önti el a Szépség!...

Mária a harmadik megfogalmazási-mód szerint is egészen szép: lelkén nincs semmi folt, a bűn árnyéka hozzá sem fér. Hiszen, akit Isten végtelen Irgalmában, Jóságában és Szeretetében – mint Egyszülöttének test szerinti Édesanyját – előre elárasztotta kegyelmével, Áldásával és Igazságával, abban nem lehet semmi hiány, semmi folt, semmi árnyék. – Máriát így önti el teljesen az isteni Szépség!...

Vajon mondhatja-e ránk... mondhatja-e nekünk Isten, hogy „Egészen szép vagy, Kedvesem”?! – Van nyelvünkben – a magyar nyelvben – egy sajátos kifejezés az elégedetlenségre: „Itt lehetsz szép, de okos nem!” – Isten ennek éppen a fordítottját kívánja tőlünk: ne legyünk a világi bölcsesség értelmében okosok, hanem az isteni Bölcsesség értelmében szépek!...

Mi mindig okosok akarunk lenni! – Okosok a saját dolgainkban... okosok a mások dolgaiban... okosok az Isten dolgaiban!... És mi okoskodunk mindenkivel szemben... még Istennel szemben is!... És még alá is tudjuk támasztani magatartásunkat: „Legyetek okosok, mint a kígyók!” „A Sötétség fiai okosabbak a Világosság fiainál!” – És közben elfelejtjük a krisztusi záradékot: „Hogy befogadjanak a mennyek!...” – A mi okosságunk földhöz tapadt okosság... a mi okoskodásunk „alibi-okoskodás”, a mi okoskodásunkra nem nyílnak meg a mennyek, hogy befogadjanak minket...

Mert nem vagyunk szépek, mint Mária! – Mert nem tündöklünk rajtunk az isteni Igazság! – mert nincs kellő súlyú belső tartalmunk, így nem is lehet azzal harmóniában levő külső magatartásunk! – Mert lelkünket homály és árnyék fedi, nem ragyog benne az isteni Jóság, Áldás, Igazság és Szeretet szépsége! – Rajtunk a Folt: az ember-volt ősi Átka! Mert ha újjá is születtünk „Vízből és Szentlélekből”, a hajlandóság megmaradt bennünk a rosszra, az elbukásra, az eltévelyedésre... – És még mi okoskodunk, mi akarunk bölcsék lenni, ahelyett, hogy követnénk Máriát az engedelmisségben, az áldozatban, az isteni Szándék keresésében, az Igazságban és a Szépségben, s az alázatban!...

2. „Ezért a Szentlélek száll tereád, és a Magasságbeli ereje árnyékol be téged.”

– A kölcsönhatások bámulatos, szédületes sorozata!

Isten megelőző Szeretete: Kegyelmével és Áldásával árasztja el Máriát, megóvja az ősi Átoktól – az emberi természet rosszra-hajló voltától – és a Szentháromságos Isten lakóhelyévé teszi léte első pillanatától.

Mária válasza: mint a Kegyelem elkötelezettje, Istennek szenteli életét; a templomban és názáreti rejtekében csak Istennek szolgál alázatos engedelmisségben, Isten akaratához simuló szeretettel, a Megváltásba vetett hittel és megingathatatlan reménységgel

Isten újabb kegyelmi kiáradása: emberi testet öltő Fia Édesanyjává választja ki Máriát, akinek az lesz a hivatása, hogy testében kiformálja az isteni Magzatot, és világra szülje a Megváltót. Ezért árasztja el Jósággal, Igazsággal és Szépséggel, ezért küldi hozzá az Angyalt, a világot rengető üzenettel.

Mária válasza: a „kis-cseléd” döbönt csodálkozása, a kerekre nyílt szem ámulata és az érintetlen Szűz értetlensége. – Nem tiltakozás, nem visszautasítás... félelme nem a „kis-

cseléd” felháborodása, aki megretten Ura üzenetétől! – Erről szó sincs! – Arról van csupán szó, hogy a magát Istennek szentelt, imádságos Szűz nem érti a dolgot. – Magyarázatot kér... És ekkor jön a legdöbbenetesebb információ: „A Szentlélek száll tereád, és a Magasságbeli ereje árnyékol be téged!”... Vagyis: az Isten teremtő ereje megtermékenyít egy petesejtet Mária méhében, az Sejt fejlődik Magzattá, az a Magzat születik Gyermekként a világba, s az a Gyermek a világ Megváltója! – Hát nem a világ legdöbbenetesebb információja ez?!... Vajon megértette-e ezt Mária? – A lényegét minden biztonnyal megértette, és „igent” mondott rá. Tehát vállalta! – Így lett a világ első Szentségtartója!...

Csodálatos az Istennek ez az Ökonómiája! – Isten, mint egy jó „gazdaember”, kiválasztja a megfelelő „facsemetét”, kegyelmével és áldásával elárasztja, „rügyeit, leveleit” oltalmazza, „ágait” védelmezi, hogy aztán – a megfelelő időben – „beojtsa” az isteni „Gallyal”, rajta „Bimbó” fakadjon, „Virág” nyíljék, „Gyümölcsöt” teremjen az egész Világ gyógyulására. S ez a „Fa-csemete” mindent magába fogad, Isten minden kívánságát teljesíti, és Isten-anyává lesz, Krisztus-hordozóvá, s a Megváltót hozza a világra. – Csodálatosan szép vagy, Mária!

3. „Aki pedig tőled születik: Szent, és az Isten Fiának nevezik.”

– Ezzel az Angyal információja teljessé válik: Mária szépségének, bűn-nélküliségének, kegyelemmel-teljességének célja az Isten-anyaság. – Az Angyal elvégezte feladatát, indulhat is! – Mária „igenje” megnyitotta a Mennyet. – Nem mintha a kulcs Máriánál lenne: a Menny csak akkor nyílik meg a Föld számára, ha Isten akarja és megengedi... De Isten most ezt a kulcsot egy 16-17 éves szűz leány kezébe tette. Mert tudja, hogy „igent” mond. – Tudja, hogy a kulcsot használni fogja, és a Megváltás művét szolgálja vele. – Mégis egy szinte gyermek-leány szabad döntésére bízta!...

Mária pedig nem állja útját a Megváltásnak, szabad utat enged az isteni Jóságnak és Irgalomnak: elfogadja az Isten Fiának földre-szállását és az Isten-anyaságot. – Mert egész élete nem más, mint elfogadás, az Isten akaratához való odasimulás és a Megváltás szolgálata! – Egészen szép vagy, Mária, és tőled született az Isten Fia!

De vajon mi hogyan állunk Istenünkkel kapcsolatban? – Milyen a viszonyunk az isteni Ökonómiához? – Vajon hagyjuk munkálkodni lelkünkben az isteni Kertészt? – És hálásak vagyunk a kegyelmi sugárzásért? – A gyomok kiirtásáért? – A metsző-olló fájdalmas tisztogatásáért? – A belénk ojtott isteni Életért? – Vajon megfelelő kölcsönhatásban vagyunk Istennek? – Együttműködünk a Kegyelemmel? – Adunk mindig választ az elibénk jövő Istenünknek? – Vajon hagyjuk a Mennyet a Földre szállni? – Mind megannyi megválaszolatlan kérdés!...

Vagy pedig okoskodunk és akadékoskodunk? – Ellenállunk, és tiltakozunk? – Bölcsék akarunk lenni a Világ szerint, de Isten szándéka szerint lélekben szépek nem? – Vajon akarjuk-e tükrözni a Jót, Igazat és Szépet? – Tükrözni, mint a tükör-cserepek? – Vagy önzőn el akarjuk nyelni a Világosságot és a Fényt? – Miért támasztunk mindig nehézségeket? – Miért akadályozzuk, hogy a Menny a Földre szálljon? – Mind megannyi megválaszolatlan kérdés!...

Pedig a Lélek minket is termékkennyé akar tenni! – A Magasságbeli ereje minket is meg akar dolgozni, hogy sokszoros termést hozzunk! – Az Isten Fia vérszerződést akar velünk kötni, hogy mi is tevőleges részesei lehessünk a Megváltásnak!...

Tehetlenségünk és nyomasztó kínlásunk közepette kihez fordulhatunk, ha nem Máriához?! – aki ugyanúgy ember, mint mi, de mégis több nálunk, mert egészen szép és kegyelemmel teli, hiszen az emberré lett Isten Fiának az Édesanyja! – Ki értené meg leginkább vergődésünket, ha nem Mária?... Aki annyi emberi nyomorúság tanúja az Emberiség szenvedés-történetében!...

Forduljunk hát Hozzá szertettel és bizalommal:

„Mária! – Te egészen Szép és Kegyelemmel-teljes! – Fogd meg a kezünket, hogy Veled együtt mehessünk Szent Fiadhoz és Istenünkhöz! – Te, aki úgy tudtál együttműködni a Kegyelemmel, hogy a Magasságbeli ereje szállt Rád, kérd velünk együtt Szent Fiadat, hogy tudjunk mindig együttműködni a reánk árasztott kegyelmekkel! – Kérd velünk együtt, hogy tudjunk mindig megfelelő választ adni a Szeretetével eléink siető Istennek! – Hogy mindig tevőleges részesei tudjunk lenni az Emberiség Megváltásának!” – Ámen.

IME AZ ÚR SZOLGÁLÓJA!...

„Szívem ünnepi szótól árad, zengem dalomat
a Királynak.” (Zsolt 42. 2.)

„Mária pedig így szól: Íme az Úr szolgálója,
legyen nekem a te szavaid szerint!” (Lk 1. 38.)

A Zsoltáros ujjongó dallal köszönti a Királyt, Mária – az Angyal híradása és magyarázata után – egy rövid mondattal üdvözlí a testében emberi formát öltő Istent: „Íme az Úr szolgálója!”

1. Ünnepi szónoklat és üdvözlő dal.

– Mi emberek szeretünk ünnepelni: szeretjük a nagy szónoklatokat, virágos szavakat, szeretjük az ünnepi zászló-lengetést, tapsot, virág-esőt és tűzijátékot.

Szónoklatokat mondunk ünnepeinken és évfordulókon, virágos szavakkal köszöntjük a nagy embereket, főnökeinket, barátainkat név- és születésnapjuk, kitüntetésük alkalmával. – Dalokban, kantátákban dicsőítjük az éppen „ügyeletes” „hősöket”... Hogy aztán igaz-e valóban az, amit szónokolunk és dalolunk, azzal vajmi keveset törődünk: az utódokra, a Történelemre hagyjuk, hogy kitakarítsák a Panteonokba emelt „hősöket”. Aztán megfélekedünk róluk. – De lassan magunk is megutálunk minden ünneplést, deheroizáljuk minden „hősünket” – sajnos, még a valódiakat is – sárba rántjuk az erkölcsi nagyságokat... Lassan már Istent és Krisztust is csak megszokásból ünnepeljük, ha egyáltalán tudomást veszünk Róluk.

Pedig az Atya-isten és Krisztus – a Szentlélekkel együtt – megérdemli ujjongó köszöntésünket és az állandó ünneplést: a Teremtő és Fenntartó, a Megváltó és Üdvözítő, a szeretetből Kiáradó és Megszentelő. – „Szívem ünnepi szózatból árad, zengem dalomat a Királynak” – éneklé Dávid, a nagy király, és nem restell királyi díszéből és ruháiból kivetkőzve végigtáncolni a Frigyszekrény előtt az Úr bevonulását ünneplő körmenetben. – Pedig ott csak a Szövetség-ládája volt, benne a Parancsok kőtáblájával!...

Mi, ha a templomba lépünk, az emberré lett Második Isteni Személy elé jövünk: milyen a mi lelkünk ünnepi szózata és szívünk ujjongó dala?! – Gyakran csak elkapkodott keresztvetés és térdhajtás!... Ennyi telik csupán ki tölünk a menny és föld Urával szemben?! – A tanítványok örvendeztek Krisztus körül, a tömeg ujjongva ünnepelte Őt, s amikor Jézusnak szemére hányták ellenfelei, hogy ünnepelteti magát, ezt válaszolta: „Ha ezek nem, akkor a kövek fognak megszólalni és dicsőíteni Istent és egyszülött Fiát.” – Az Ósegyházban ujjongtak az Eucharisztia megjelenésekor: „Íme, Krisztus teste!... Mi pedig unottan ülünk a padokban vasárnapról-vasárnapra, s ha elhagyjuk a templomot, már el is felejtettük, hogy a Világegyetem legnagyobb ünnepén voltunk jelen, hétköznapjainkban pedig eszünkbe sem jut, hogy hol voltunk vasárnap. – Bezzeg, ha egy államfő fogadásán lettünk volna jelen, azt életünk végéig nem felejténék!...

2. Mária ünnepi szózata: Íme, az Úr szolgálója!...

– Mária számára bizonyos, hogy Isten volt a legfontosabb. Az egyedül fontos! Magát teljesen Istennek szentelte, minden gondolatával, lélegzet-vételével, tetteivel Istent szolgálta. S akkor jön az Angyal...

Az Angyal elmondja: mit üzen vele az Isten. – Mária gondolkodik, és előtárja nehézségeit: ő Istennek akar szűzen élni!... Még ha jegyes is... Még ha a házassági szerződést meg is kötötték! – Az Angyal tisztelettel és türelemmel magyaráz tovább: Isten erejéből Mária a Megváltó Édesanyja lesz. S Mária akkor döbben rá, hogy a Megváltás művét, – amit a Próféták megjövendöltek, – Isten rajta keresztül akarja megvalósítani...

Csodálatos ez a rádöbbenés: Az ősi Jóslat rajta keresztül teljesedik be. Az isteni Ígéret általa válik valóra! – Mennyek és földek, ide figyeljete: itt és most történik a Világtörténelem legnagyobb eseménye!... A fordulópont... az időszámítás kezdete... az Emberiség nagy pillanata, amikor a Menny a Földre száll, s az ember megbékél önmagával és Istennel! – Hát ujjongjatok Nap és Hold és minden Csillagok, s az Úr nevére szívbeli áldást mondjatok! – Igazán nem lehetne csodálni – s a mi emberi értelmünk szerint itt lenne a helyénvaló! – ha Mária ajkáról most törne fel a „Magnificat”!

De nem ez történik. – A „Magnificat” későbbre marad: egy fél-idejében levő terhes nő – Erzsébet, a Keresztelő anyja – előtt fakad ujjongó dalra Mária. Nem az Angyal előtt! – Az ő ujjongása és hálaadása ebben az óriási pillanatban – teljesen érthetetlen számunkra, emberek számára – nem Dávid királyt megszegyenítő hála-zsoltár és magánkívüli ujjongás, hanem egyetlen hétköznapi mondat minden pátosz és extázis nélkül: „Íme, az Úr szolgálója!...” – Hát értitek ezt emberek?!... Leszáll a Menny és Föld Ura, testet ölt Mária testében, és Mária csak ennyit mond?!... Semmi üdvözlés?!... Semmi köszöntés?!... Semmi ujjongás?!... Semmi dal? – Csak: Íme, az Úr szolgálója!... Az ember esze megáll!...

3. Mária ujjongása: „Legyen nekem a te szavaid szerint!...”

– Pedig Mária is ujjong! Tele van a szíve örömmel, hálaadással. Hiszen ismeri az Írást: tudja, hogy el kell jönni a Szabadítónak... Ő is várja a Megváltást gyermekségétől fogva... Hát hogyne ujjongana: hiszen itt az Üdvözítő, küszöbön a Megváltás! – És éppen az Ő testét választotta ki az Isten-anyaságra az Úr!... Csordultig van a lelke: „Szívem ünnepi szózáttól árad, zengem dalom a Királynak” – dalolja szíve a Zsoltárossal.

De Mária szózata, dala és ujjongása az engedelmesség: „Legyen nekem a te szavaid szerint!...” – mondja Isten küldöttjének, az Angyalnak. – Teljesüljön rajtam Isten szent Akarata! Mert az Úr szolgálójának egy az öröme, egy az ujjongása, egy a békessége: Isten akaratának teljesítése. – Mint ahogy Szent Fia, Jézus is mondja: „Az én ételem és italom az, hogy Atyám akaratát teljesítsem!” – Itt nincs póz, nincs pátosz, nincs extázis, itt csak engedelmesség, elfogadás és odaadás létezik: „Legyen nekem a te szavaid szerint!”

Pedig Mária tudja, hogy az Isten-anyaság nem diadalmenet, nem hozsanna zarándoklat, nem dicsőséges körmenet. – Simeon a próféták világos szavaival szemébe is mondja majd a hét tört és a Fájdalma-anyaságot... Mária tudja mindezt. – Tudja, hogy a 30 év meleg családi együttléte után elszakad Fiától; tudja, hogy csak a Keresztúton és a Kereszt alatt lesznek megint együtt a szenvedésben; tudja, hogy a keresztről levett holt-Krisztus lesz újra csak az övé... – „Legyen nekem a te szavaid szerint!...”

De Mária már most hisz a Feltámadásban... hisz megdicsőült Fiában, aki halálával a Világnak üdvösséget hozott, és aki Őt is magához veszi az örök Boldogságba, ahol együtt lehetnek egy végtelen Örökkévalóságon át...

„Reszket a Rózsafa, feslik a Bimbója, zöld levelét lebbenti. Boldog a Szűzanya, mert kicsi Magzata magát már így jelenti” – énekli világszép népdalunk. – Mondjuk hát mi is a gyönyörű népi mondókát Mária, az Úr Szolgálója, az engedelmes Boldogasszony tiszteletére:

„Gyökér adja Fáját,
Fa adja Ágát,
Ág adja Bimbóját,
Bimbó adja Virágát,
Virág adja Almáját:
Köszöntsük a Szép Szűz Máriát!...” – Ámen.

A SZOLGÁLAT ANYJA.

„A szent hajlékban tettem színe előtt szolgálatot.”

(Sir 24. 14.)

„Mária útnak indult, és sietve ment a hegyek közé
Erzsébethez.” (Lk 1. 39.)

Sirák Fiának könyve a templom szolgálatáról beszél, Lukács evangélista pedig azt mondja el, hogyan lett Mária, áldott Kismama: A szolgálat Édesanyja.

1. „A szent hajlékban tettem színe előtt szolgálatot.”

– Itt valójában azt kell végig gondolnunk: milyen lélekkel szolgálta Mária Istent a templomban. – A Hagymány szerint ugyanis Mária gyermekkorától a Templom szolgálatára és a Templom szolgálatában nevelkedett. – Ehhez viszont három dolog volt feltétlenül szükséges:

- az Írások ismerete, vagyis: feltétlen Hit az értelmünket meghaladó Istenben, az Ő végtelen Igazságában;
- a Liturgia – a szent Cselekmények – ismerete, vagyis: a feltétlen Remény a köztünk lakozó Istenben, az Ő végtelen Irgalmában;
- a Szolgálat ismerete, vagyis: a feltétlen Szeretet a hozzánk lehajló Isten iránt, az Ő végtelen Jóságának – emberi mérték szerinti – viszonzási kísérlete és próbálkozása.

Máriában mind a három – a Kegyelemmel alátámasztott emberi lehetőség legmagasabb fokán – megvolt: nem az Ő érdeméből, hanem Isten megelőző Szeretete következtében, melyre Mária – az Úr kis cselédkéje – alázatos engedelmisséggel és hálás szeretettel reagált.

Máriában megdönthetetlen volt az emberi értelmet meghaladó Istenbe vetett feltétlen Hit és az isteni Igazsághoz való ragaszkodás.

Máriában megingathatatlan volt a köztünk lakozó Istenbe vetett Remény és az isteni Irgalomhoz való odatartozás.

Máriában kiolthatatlan volt a hozzánk lehajló Isten iránti feltétlen Szeretet és a végtelen isteni Jóság szolgálata.

Így lett számunkra Mária az Isten-szolgalat emberi példaképe!...

De vajon mi?... teszünk-e a szent hajlékban Színe előtt szolgálatot?... És ha teszünk, hogyan tesszük azt?...

Vajon mi is úgy teszünk, mint a királyi menyegzőre hivatalosak: „...hogy ökröt vettünk... földet vettünk... feleséget vettünk?...” Vagy folytassuk tovább: hogy most nem érünk rá... más elfoglaltságunk van... fáj a fejünk, a lábunk, a gerincünk? – Hogy félünk az emberektől... vagy utáljuk őket, és „rühelljük a prófétaságot”?...

Vajon a szent hajlék és a szolgálat az Ő színe előtt nem csupán hiúságunk, büszkeségünk és hatalomvágyunk kielégítése? – Az a „megnyugtató tudat”, hogy: „Lám, mi még itt is tudunk produkálni... itt is van szavunk... itt is vagyunk valakik”?! – „Sőt jobbak és többek, mint mások!... És ezt vegye is tudomásul mindenki!... Te is, Uram!”

Ó, Mária! Te, aki igazán tudtad, hogy mi az Isten-szolgalat, állj mellénk, és légy velünk! – Taníts meg az igazi Hitre, Reményre, Szeretetre és az ezekből fakadó valódi szolgálatra!... Segíts meg minket, hogy követni tudjuk Szent Fiadat, aki „nem uralkodni jött, hanem szolgálni...”

2. „Mária útnak indult, és sietve ment Erzsébethez.”

– Alig hangzik el az Angyal szava, feleletül alig hangzik el az egész Földet megrázó IGEN, Mária máris összeszedi kis motyóját, – ma úgy mondanánk: fogja a cuccát – és siet a hegyek közé, Erzsébethez. – Mária nem „hosszannázik”, nem „ünnepel”, még csak hálaadó „imnapokat” sem tart, hanem megy szolgálni. – Igen, a Menny és Föld Urának Édesanyja, aki áldott méhében hordozza a Megváltót, Megy az idős és előrehaladott állapotban levő Erzsébethez, hogy segítségére legyen, kiszolgálja, szolgáljon neki.

Számunkra, emberek számára, teljesen érthetetlen: Ő, a Kegyelemmel-teljes, a százszorososan-ezerszeresen Áldott, siet szolgálni egy közönséges halandót! – Mert egy közönséges asszony, még ha a Keresztelő anyja is! – Hiszen maga a Keresztelő mondja majd, hogy nem méltó Mária gyermeke sarujának megoldására. – Hogy jön ahhoz Erzsébet, hogy igényelje és elfogadja Mária szolgálatát?!... És milyen szolgálatot?... Mosást, súrolást, cipelést, a legnehezebb és legpiszkosabb házimunkát egy közönséges asszony – még ha a rokona is – családjánál?! – Hát nem éppen fordítva kellene?!...

Nem! Mária pontosan így gondolja, így akarja, így cselekszik! – Nem vár kíméletet, Nem igényel kiszolgálást! – Pedig az első 3-4 hónap a kellemetlen, a kritikus a terhességben, akkor jelentkezik a rosszullet, a szédülés, a hányás, – szerencsétlen korunkban akkor kezdődik a veszélyeztetett terhesség, amikor a kismama a legnagyobb tapintatra, megértésre, kíméletre, szeretetre rászorul... amikor a legnagyobb segítséget, gondosodást igényli. – Máriát ugyan megkímélte Isten a büntől, de nem kímélte meg az áldott-állapottal járó fizikai megpróbáltatásoktól. – Mária ezt tudja, és éppen ezért megy, hogy idős sorstársának: a Keresztelő Édesanyjának segítségére siessen, és szolgálatára legyen...

Mária így válik az ember-szolgalat példaképévé!...

Isten-szolgalatunk elemzése után szinte rá sem merek kérdezni ember-szolgalatunkra. Ha már Isten előtti szolgálatunk tele van gyarlósággal, hiánnyal, bünt-súroló – vagy egyenesen bűnös – emberi hajlandósággal, akkor milyen lehet ez a szolgálat ember-testvéreinkkel szemben?! – A család vonatkozásában még csak-csak, ha nem terhel meg túlságosan fizikailag és lelkileg... De ha már súlyos és hosszas betegség, iszákosság, hűtlenség sújtja a családot, tudunk-e Mária lelkületével szolgálni? – Vagy pedig igyekszünk rövid úton megszabadulni a túlságosan nagy terhet jelentő szolgálattól?...

És ember-testvéreinkkel szemben milyen a magatartásunk? – Tudunk szolgálni betegeket... öregeket... testi vagy értelmi fogyatékosokat?... Egyáltalán: tudunk IGEN-t mondani a Hitre és az Életre, ha az kellemetlen, nehéz, keserves, esetleg szégyenletes szolgálatot jelent?...

3. Mária a Szolgálat Édesanyja.

– Mária egész földi és örök élete a szolgálat jegyeit viseli magán: szolgálja Istent, szolgálja Krisztust és – a világ végezetéig – szolgálja szegény-bűnös ember-gyermekeit...

De ez nem is lehet másként! – Ő, aki Édesanyja Jézusnak, annak a Jézus Krisztusnak, aki „nem azért jött, hogy uralkodjék, hanem hogy szolgáljon”, eljegyezte magát örökre nemcsak a Szeretettel, hanem a Szolgálattal is. – Szolgálat Édesanyja, könyörögj érettünk!

S mindazok, akik Istent és ember-testvéreiket szolgálják, bizton számíthatnak Mária közbenjáró segítségére Krisztusnál.

Ó, ti Kismamák, akik nem akartok megszabadulni méhetek gyümölcsétől, hanem az áldott-állapotot elfogadva, vállaljátok a második, harmadik, negyedik, sokadik gyermeket is Isten dicsőségére, nemzetünk és az egész emberiség javára, számíhattok a szolgálattelvő Mária támogatására!...

És ti mindnyájan Édesanyák és Nagyanyák, akik igaz szeretettel fogadjátok és gondozzátok és nevelitek az új ki életeteket, hogy felnövekedve a Szeretet és Szolgálat országának legyenek polgárai, számíhattok a szolgálattelvő Mária támogatására!...

És ti mosónők, varrónők, szakácsnők, fonónők, akik mindnyájunkat öltöztettek, tápláltok, a szennyből és mocsokból kivakartok, számíhattok a szolgálattelvő Mária támogatására!...

És ti gondozónők és ápolónők, orvosnők és védőnők, akik ott álltok gyermekeink és betegeink mellett, gyógyítotok és vigasztaltok a szenvedésben, mellettünk vagytok halálunk óráján, számíhattok a szolgálattelvő Mária támogatására!...

És ti is Férfiak, akik részt vállaltok a család, az ember-testvérek, a betegek és az elesettek szolgálatában, és akik munkátokkal gondoskodtok a család és a társadalom fenntartásán, számíhattok a szolgálattelvő Mária támogatására!...

És ti mindnyájan Emberek, akik IGEN-t mondtok a Hítre és az Életre – még ha csak emberi és földi vonatkozásban is – számíhattok a szolgálattelvő Mária támogatására és arra, hogy a mennyei javakat is kiesdi számotokra Krisztusnál!...

Mária, Isten alázatos kis-cselédje, így válik a Szeretet és Szolgálat országának Királynőjévé, ahol az az első, aki az utolsó helyet választja, és az a legnagyobb, aki a mások szolgálója. – Szolgálat Édesanyja, könyörögj érettünk!

Most pedig menjünk Máriához, és kérjük, hogy imádkozzon velünk együtt Szent Fiához:

„Urunk, a Szeretet és Szolgálat Istene! Add, hogy követni tudjuk Édesanyádat a Szeretet és Szolgálat útján, mert így biztosan eljutunk Hozzád, aki azért jöttél az Atyának engedelmeskedve, hogy életünk legyen, és minél bőségesebben legyen! – Segíts meg minket, hogy mindig IGEN-t mondjunk a Hítre és az Életre, mert csak így tudjuk igazán szolgálni Istent és ember-testvéreinket!” – Ámen.

ÁLDOTT VAGY TE AZ ASSZONYOK KÖZÖTT!...

„Az Úr maga ad jelet nektek: Íme a Szűz méhében fogan, és fiat szül, aki Immánuelnek fog hívatni.” (Iz 7. 14.)

„Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse!” (Lk 1. 42.)

Izajás próféta előre megjövendöli Mária Isten-anyaságát, Erzsébet asszony pedig – a Szentlélektől indítatva – kimondja azt a mondatot, mely azóta is mindennapi imáink egyikévé vált: Áldott vagy te az asszonyok között!...

1. Jelek.

– Ha hegyek között, erdőkben járunk – még az ismeretlen tájakon is – biztosan elirányítanak a turista-jelek: piros-, kék-, zöld-, sárga-vonalak... kötök... háromszögek... kereszttek. – Csak figyelniük kell ezekre a jelekre, és bizton célba érkezünk.

Ha viszont figyelmetlenül elnézzük a jeleket, vagy eltűnik egy karó, egy kő, amelyen a jel volt, akkor menthetetlenül eltévedünk, vagy újra meg kell keresnünk – sokszor fárasztó tévelygéssel és kapaszkodással – a jelet és a helyes utat.

Az Üdvösség-történetet is jelek kísérik végig. Ezek a jelek mutatják, hogy helyes úton haladunk-e Isten felé. – Mik ezek a jelek?

„Íme, a Szűz méhében fogam, és fiút szül...” – közli a Próféta az Úr jelét.

„Kisdedet találtok pólýába takarva és jászolba fektetve...” – adják meg a jelet az Angyalok a Pásztoroknak.

„Jel, amelynek ellentmondanak... hogy nyilvánvalóvá válják a szívek érzése...” – mondja Simeon.

„Láttuk csillagát napkeleten...” – számolnak be a jelről a Három Királyok.

S vége-hossza nincs a jeleknek: A Keresztelő tanúság-tétele... A Lélek leszállása galamb alakjában... Mózes és Illés megjelenése a Színeváltozás-hegyén... Jónás-jele a halál és feltámadás megjövendölésére... A Kenyérszaporítás-jele az Eucharisztia megalapítására... A Kereszt jele... Az átdöfött Szív jele... Az üres Sír jele... Az emmauszi Kenyérszegés jele... A tüzes Nyelvek jele a Lélek kiáradásakor...

És a világ-vég jelei, amikor „félelmetes tünemények és rendkívüli jelek tűnnek fel az égen”, amikor „jelek lesznek a napban, holdban és csillagokban, s a világmindenséget összetartó erők megrendülnek”. – Ezek szomorú előképét már láthatta az Emberiség: gomba-felhő az égő városok és az elpusztult százvezrek felett!...

Legvigasztalóbb jelünk azonban: a Szűz... a pólýába takart Kisded... az örökéletet adó Kenyér...

2. „Áldott vagy te!...”

– A Gyümölcsoltó-nap elmúlik, Mária világrengető titkát olyan mélyen zárja szívébe-lelkébe, mint amilyen mélyen rejti teste a világ Szabadítójának – Immánuelnek – testét. – Így következik a Sarlós Boldogasszony-napja, amikor Mária megérkezik rokonához, Erzsébethez, aki a Keresztelőt hordozza szíve alatt. S amint meglátja egymást a két anya: az Isten-anya és a Keresztelő-anyja, Erzsébet – magzatán keresztül – megérzi és megérti a nagy Titkot, s az idős nő leborul a szinte még gyermek-leány előtt: „Áldott vagy te az asszonyok között!...”

Újabb köszöntés, mely szokatlan és fenséges voltában csak Máriát illeti meg: Áldott!... Százszorosan és ezerszeresen áldott!... Aki olyan méltóságra jutott Isten áldása révén, mint se azelőtt, se azóta senki más a Világon! – Az emberiség Történetének és az Üdvtörténetnek felejthetetlen jelenete ez! Annyira felejthetetlen, hogy azóta mindennapi imádságaink között szerepel Erzsébet köszöntése az Angyali üdvözlés után. – És azóta nevezik a gyermekét váró anyák misztériumát: áldott-állapotnak...

Krisztus megjelenéséig az emberiség Jób keserűségével mondta: Átkozott a nap, az óra, amelyen azt mondták, hogy gyermek fogantatott, amelyen hírül adták, hogy gyermek született a Világra! – Az első Gyümölcsoltó óta áldott állapot a terhesség, öröm magzatot hordani, és gyermeket várni, és – minden szenvedés ellenére – gyönyörűség gyermeket szülni a Világra!...

„Áldott vagy te az asszonyok között!...” – mondjuk mindennapi imánkban. És hálát adunk Krisztusnak, hogy ezt az „áldott Asszonyt” rendelte Édesanyáinkul halála előtt a kereszten: az áldott és fájdalmas Anyát. Mert ez az „áldott Asszony” végigjárta a fájdalmak útját, szívét hét tör járta át, de minden szenvedését egyesíteni tudta Fia szenvedésével, hogy „kiegészítse testében-lelkében Krisztus szenvedéseit”...

Krisztust hallgatva mi is felkiálthatunk a bibliai asszonnyal: „Áldott a méh, amely hordozott, és az emlők, amelyeket szoptál!” – Áldott vagy Mária, az Úr Szolgálója, Édesanyánk!... Áldásodból juttass számunkra is, hogy mindenkor úgy szolgálhassuk Krisztust, ahogy Te szolgáltad Őt!...

3. „Áldott a te méhednek gyümölcse!...”

– Gyümölcsoltó Boldogasszony folytatása a Karácsony. De ennek a 9 hónapnak misztériumáról semmit sem tudunk. Erzsébet – a Szentlélektől indított – extatikus kitörése csak egy epizód ennek a 9 hónapnak történetéből, melynek eredménye számunkra a Világmindenség minden költeményét felülmúló „Magnificat”. – S az áldott asszony dicsérete után az áldott Magzat dicsőítése Erzsébet részéről: „Áldott a te méhednek gyümölcse!”

Ez az áldott újra felhangzik majd 33 év múlva ezrek ujjongásában a jeruzsálemi bevonuláskor, és a Földkerekség minden szentmiséjében az idők végezetéig: „Áldott, aki jön az Úr nevében!...”

Térjünk azonban vissza az áldott-állapotra és az áldott Magzatra. – Mária példát mutatott a Világtörténelem minden asszonyának az áldott-állapot boldog elviselésére, és az áldott magzat szeretetteljes hordozására. – Gyermeket csak örömmel és szeretettel lehet vállalni! – S ezzel a Kismamai-méltóságot nemcsak megalapította és létrehozta, hanem felemelte a legnagyobb emberi értékek közé!... Vagy még inkább: fölé!...

S ezt a Kismamai-méltóságot cibálja le trónusáról szerencsétlen korunk, a mai világ megveszekedett embere. Nem kell az áldott-állapot! Ha gyermeket vár az asszony, az is csak terhesség... s azt is milyen keservesen vállalják! – A magzat pedig igen sokszor felesleges idegen, véletlen és nem-akart tévedés, akitől – ha lehet – legjobb mielőbb megszabadulni! – Hol van ma a gyermek-várás boldogsága?! A szülők, a család közös öröme, együtt-tervezése: a gyermek, az új testvérke, aki hamarosan megújult remények, és boldogság forrásává válik a szülők, a testvére, a nagyszülők számára?!...

Mária számára az áldott-állapot nem volt terhesség, méhének Gyümölcse nem volt zavaró idegen, hanem az áldott Üdvözítő, akinek szíve ott dobogott Mária boldogságos szíve alatt. Aki alig várta, hogy világra jöjjön, és szívére ölelhessen szent Fiát: a világ áldott Megváltóját és Üdvözítőjét. – Valahogy minden Kismamának Máriától kellene tanulnia! Akkor nem lenne annyi nem-kívánt terhesség... akkor nem lenne annyi művi abortusz... akkor a terhes nők újra áldott-állapotú Édesanyák lennének... a magzatok pedig az áldott Édesanyák méhének áldott gyümölcsei... – Istenem, de szép is lenne így a Világ!

Kérjük Máriát és méhének áldott Gyümölcseit, Krisztust:

„Állítsátok vissza a Kismamaság méltóságát! – Adjatok anyai szívet az áldott-állapotban levő nőknek! Hogy szeretetben és boldogságban éljék át a 9 hónapot magzatukkal. És 9 hónap után – ha szenvedve is – örömmel kiálthassák: Ember született a Világra!” – Ámen.

BOLDOG VAGY, AKI HITTÉL!

„A hűségért, a szelídségért és igazságért irányítson mindig csodás karja téged.” (Zsolt 44. 5.)

„Honnan van az, hogy az én Uram anyja jön hozzám?... Boldog vagy, aki hittél, mert beteljesedik rajtad minden, amit üzent az Úr.” (Lk 1. 43-45.)

A Zsoltáros félreérthetetlenül meghatározza: ki számíthat mindig az isteni irányításra. Lukács evangélista pedig Erzsébet asszony szavait idézi: Boldog vagy, aki hittél!

1. A hűségért, a szelídségért és igazságért irányítson mindig csodálatos karja téged!” – A Hűség, Szelídség, Igazság valóban Istennek tulajdonságai végtelen tartalommal és megjelenési formában. – A Zsoltáros ezek szerint azt kívánja mondani: Mindaz, akiben – emberi formában ugyan – ezek az isteni tulajdonságok megjelennek, az számíthat Isten állandó, erős és csodálatos irányítására.

A Szentháromságos Isten Lelkének milyen fölülmúlhatatlan ajándékai ezek a tulajdonságok! – Mert ajándékok: az ember önerőből nem juthat birtokukba. „A meglepetések Istene” – mint mindenben – ebben is elibénk jön, és ingyen ajándékozik!... Csak a közreműködést kéri!... és azt, hogy mind a hármat együtt és egyszerre elfogadjuk, akkor remélhetjük Isten csodálatos irányítását.

Mert mit és a Hűség egymagában, Szelídség és Igazság nélkül? – Hogyan és mihez legyünk hűek?... Mert a hűség mindig elfogadást és ragaszkodást jelent: kitartó odatapadást. Nem akármire, hanem az Igazsághoz! Nem fogcsikorgatva és erőszakosan, hanem Szelídséggel! – A Hűség önmagában még nem együttműködés a Lélekkel!...

És mit és a Szelídség egymagában, Hűség és Igazság nélkül? – Hogyan és miben legyünk szelídek?... Mert a Szelídség mindig kedvességet, megsérthetetlen és kiboríthatatlan egyensúlyt jelent: megértő odahajlást. Nem akármire, hanem az Igazsághoz! Nem türelmetlenül vagy feltételeket szabva, hanem Hűséggel! – A Szelídség önmagában még nem együttműködés a Lélekkel!...

És mit ér az Igazság egymagában, Hűség és Szelídség nélkül? – Hogyan és miként hordozzuk az Igazságot?... Mert az Igazság mindig meggyőződéses belső tartalom és arra épülő magatartás: az isteni Szándék ismerete és vállalása. Nem időlegesen, nem átmenetileg, nem, amíg a kedv és a hangulat diktálja, hanem Hűséggel mindhalálig! És nem nekikeseredve, nem parancsolgatva, nem a gyengéket lenézve és elsöpörve, hanem Szelídséggel, megértéssel és szeretettel! – Az Igazság hordozása önmagában még nem az együttműködés a Lélekkel!...

Nézzük Máriát! Ő mind a három isteni Ajándékot: a Hűséget, a Szelídséget, az Igazságot harmonikusan egybefonja.

– Hűséges a hűséges Istenhez és Tőle kapott Isten-anyai hivatásához, de hűséges népéhez, minden néphez, aki Nagyasszonyává, Pátrónájává választotta, és hűséges az egész Emberiséghez, akinek Édesanyja lett Krisztusnak a kereszten elhangzott végrendelete szerint.

- Szelíd és jóságos mindenkihez, és az is marad minden ember-gyermekéhez a világ végezetéig.
- Az Igazság tölti el a lelkét: az Isten akaratának keresése, és annak megvalósítása élete minden pillanatában.

Hűség, Szelidség, Igazság Édesanyja, könyörögj érettünk!...

2. „Honnan van az, hogy az én Uram anyja jön hozzám?!”

- Miután Erzsébet leborul Mária előtt, és elmondja „Üdvözlényünk” halhatatlan szavait: „Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott méhednek Gyümölcse...”, felhangzik a „Honnan van az?!” – Valójában az Isten elénkbe jövetelére történő rákérdezés ez...

Már az Ószövetségnek is nagy kérdése ez. Elhangzik az Ósatyáknál, Mózesnél, a Prófétáknál, a Zsoltárosnál.

- Honnan van az, hogy Isten keresi a kapcsolatot az emberekkel, keresi a Szövetséget és a barátságot népével?...
- Honnan van az, hogy Szeretetének sok ezer jelét adja, és mindig megbocsátja az eltévelyedést, bármilyen súlyos legyen is az?...
- Honnan van az, hogy országot ad népének, és eléje vetíti a mennyei Jeruzsálem gondolatát és boldogságát?...
- Honnan van az, hogy Megváltást és Megváltót ígér, és amikor eljön az idők teljessége: maga az IGE lesz testté, és emberként jelenik meg a Megváltó?...

De ugyanígy Mária nagy kérdése is ez, melyet a lelkében lakozó Szentháromságos Istennek tesz fel, és az Angyalon keresztül kérdez meg Istentől.

- Honnan van az, hogy Isten előre elárasztja Fényével és Kegyelmeinek özönével ezt a szinte gyermek-leányt?...
- Honnan van az, hogy éppen őt: az elrejtett názáreti Szület választja ki Isten az Isten-anyaságra és a Krisztus-hordozásra?...
- Honnan van az, hogy Isten ilyen tapintatosan – szinte tisztelettel – bánik „kis-cselédjével”, és megoldja minden személyes problémáját is?...
- Honnan van az, hogy Erzsébet leborulva köszönti Őt és a méhében rejlő isteni Magzatot?...

És sorolhatnánk a sok „Honnan van az?” kérdést, amely Máriában földi és mennyei élete során lépten-nyomon felmerülhetett, mint könyörgés, hála és imádat egy örökkévalóságon át!...

Erzsébet asszony kérdése sokkal egyszerűbb és praktikusabb: „Honnan van az, hogy az én Uram anyja jön hozzám?” – Mintha csak azt mondaná mai szóhasználattal: „Hogy jövök én ahhoz, hogy Te jöjj segíteni és szolgálni nekem, aki a Menny és Föld Urának Édesanyja vagy?!” – Erzsébet a Szentlélek világosságánál felismeri Máriában az Isten-anyát, látja a különbséget maga és Mária között, ezért fakad fel lelkéből a kérdés: „Honnan van az?...”

Bizony, tanulhatnánk Erzsébet asszonytól! Hiszen ő sem akárcsak a Keresztelő Édesanyja, aki a Megváltó útját készíti majd elő! – Éppen ezért az ő lelkét is különleges ajándékokkal halmozta el az Isten. – Persze, mik ezek a Máriára árasztott ajándékokhoz képest! – Éppen ezért Erzsébet tudja helyét az Üdvösség-történetben, és leborul Mária Magzata előtt. – Példát ad nekünk: milyen legyen a magatartásunk Krisztussal és Máriával szemben.

De ha végig gondoljuk saját magunk helyzetét, magunktól is rájöhetünk, hogy valójában hol is a mi helyünk, és döbbenetesen kérdezhetjük:

- Honnan van az, hogy Isten végtelen Szeretetével öröktől fogva elgondolt minket, és tenyerébe írta nevünket?...
- Honnan van az, hogy már akkor meghívott Egyházába, és elárasztott kegyelmével, amikor megszülettünk?...
- Honnan van az, hogy olyan szülőket, testvéreket, lelki atyákat, barátokat adott nekünk, akik élénk élték a kegyelmi életet?...
- Honnan van az, hogy meghívott Asztal-közösségébe, az eucharisztikus Lakomára: együk a Testét, hogy örök-életünk legyen?...
- Honnan van az, hogy a Pünkösdi Lélek erejét és ajándékait elküldte számunkra, hogy legyen Tanítónk, Vezetőnk, erősségünk?...
- Honnan van az, hogy mindig elibénk jön a Kiengesztelődésben, magához öleli a tékozló gyermekét, és kegyelmét adja, hogy többé ne vétkezzünk?...
- Honnan van az, hogy hivatást adott a Teremtésben való közreműködésre, és ehhez szentségi kegyelemmel, mint harmadik Szövetséges áll mellénk, és testi-lelki képességekkel áraszt el bennünket?...
- Honnan van az?... Honnan van az?... Honnan van az?... folytathatjuk egy örökkévalóságon át, mert mindig többet és bővebben ad Magától, hogy mindig jobban és teljesebben birtokba vegyen miket és mi Őt...

Mint tette Máriával: a Boldogasszonnyal, a Kegyelemmel-teljessel, a Szép-Szeretet-anyjával!

3. „Boldog vagy, aki hittél!...”

- Erzsébet boldognak mondja Máriát, mert hitt. – A Hit ugyanis nemcsak megerősít, hanem boldoggá is tesz.

A kisgyermek hisz az ajándékozó szent Miklós püspökben, – a Mikulás bácsiban, – hisz abban, hogy az Angyalok hozzák a karácsonyfát és a kicsi-Jézus ajándékait. És boldog Mikuláskor, ha az ablakba tett kis-cipőben megtalálja az édességet. – És főleg nagyon boldog Karácsonykor, amikor megnyílik az addig zárt szoba ajtaja, és felragyognak a karácsonyfa gyertyái! – A Hit boldoggá teszi a gyermeket...

Mária hite egészen más! Nem az édességet és ajándékot váró kisgyermek hite! Nem a gyermek hite Édesanyjában, Édesapjában! Nem a kamasz hite tanárában és saját képességeiben! Nem a felnőtt hite a szerelemben, a családban, a munkában, az erőben, az eredményben, sokaknál: az erőszakban! – Mária hite egészen más! Hit Istenben, a Megváltásban, a földre szállt Békében és a Szeretetben! – Boldog vagy Mária, mert hittél! – Hited tett boldogságos Szüzzé, a mi Boldogasszonyunkká!...

A Hit azonban nemcsak a Boldogságot, a lélek boldog megnyugvását, majd újra-lendülését eredményezi, hanem a Beteljesedést: az Isten ígéreteinek valóra válását... Így a Hit, a Boldogság és a Beteljesedés egymásra utalnak, kiegészítik egymást, és egyetlen egészet alkotnak, de – furcsa paradoxonja az isteni Ökonómiának – mindig szenvedéssel párosulva...

Mária számára is beteljesedés a Karácsony: a Megváltó a világra jön... de milyen ínséges körülmények között!... Boldogság, mert isteni Gyermekeit a szívére ölelheti, bemutathatja a Pásztoroknak, a Bölcséknek, bemutathatja a Templomban. – De ugyanakkor szomorúság és szenvedés is, mert a világrajövetel a be-nemfogadás Istállójában történik, és a kitaszítottság Jászolába fektetheti a Megváltót...

Mária számára is Beteljesedés Krisztus nyilvános működésének ideje: a vakok látnak, a bénák járnak, a betegek meggyógyulnak, és a szegényeknek hirdettetik az Isten-országa... Boldogság, mert Krisztus ezért jött a világra, ezért járja az emberek országútjait... De

ugyanakkor szomorúság és szenvedés is, mert üldözik, vesztére törnek, és nincs hová fejét lehajtania...

Mária számára is beteljesedés a Kereszthalál: befejeződik a Megváltás... Boldogság, mert az Ég kibékül a Földdel, a Menny megnyílik az ember számára, megszűnik az Emberiség céltalanságának és elveszettségének tudata: „Beteljesedett!” – De ugyanakkor szomorúság és szenvedés: vérrel-verejtékezés, megostorozás, tövissel-koronázás, kereszt-hordozás, keresztre-feszítés, keresztről-levétel, melyet az anyai szív is átérez: a szenvedés töre a lélekig hatol, és fájdalma az egekig ér...

Mária aztán igazán elmondhatná: „Istenem! Milyen nehéz a Te Boldogságodat elviselni!” – De nem ezt mondja, hanem mindenre az IGEN-t és a MAGNIFICAT-ot!...

Mi emberek értetlenül állunk Boldogasszonyunk előtt. – „Az én gondolataim nem a ti gondolataitok, az én útjaim nem a ti útjaitok” – üzeni az Úr. – Valóban nem értjük, csak nézünk Krisztusra, aki számunkra az „Út, Igazság és az Élet”! – És Máriára tekintünk, aki szinte egyedül érti Isten gondolatait az emberek közül. – És boldog, mert hitt!...

Menjünk Máriához! – Kérjük: fogja meg kezünket, vezessen Szent Fiához minket, könyörödjön értünk és velünk együtt!

„Adj, Uram, Hűséget, Szelídséget és Igazságot szívünkbe, és irányítson mindig csodálatos karod ereje! – Add, hogy mindig tudjunk hinni Neked és Benned!... Mert csak a Hit vezethet a Boldogságra bennünket! – Add, hogy megértsük üzenetedet és – Máriával, Édesanyánkkal együtt – boldogan mondhassuk majd egy örökkévalóságon át: Beteljesedett, Uram, mindaz beteljesedett, amit ígértél!” – Ámen.

MAGASZTALJA LELKEM AZ URAT!...

„A Szűz Istent és embert szült: Isten a békét visszaadta,
mert a földet az éggel kiengesztelte önmagában.”
(4. Móz 17. 8.)

„Magasztalja lelkem az Urat, és ujjong megváltó
Istenemben” (Lk 1. 47.)

Mózes könyvének jóslatát joggal vonatkoztatja az Egyház Máriára, mert az ő méhében jött létre a föld és ég kiengesztelődése; ezért tör fel Mária lelkéből a himnuszok himnusza:

„Magasztalja lelkem az Urat!...”

1 „A Szűz Istent és embert szült...”

– Mária az Isten-ember Édesanyja, ez olyan titok, – nemcsak az emberi, hanem az angyali értelem számára is, – melyet felfogni nem tudunk, csupán hitünkkel megközelíthetünk. – A misztérium alapja: az Isten és ember közötti különbség.

Isten: maga a végtelenség Erő, Tudás és Szabadság vonatkozásában. – Létében pedig a szükségképpeniség: Aki Van!

Végtelen Erő: minden Energiák forrása, maga a végtelen ható és cselekvő Energia, aki a Semmiből teremt, fenntartó és gondviselő Erejével biztosítja a Semmiből kiemelt Lét fennmaradását, továbbfejlődését és kiteljesedését... Ő a végtelen Erő, Jóság és Irgalom.

Végtelen Tudás: a Múlt, Jelen és Jövő biztos ismerője és irányítója, aki minden Ismeret birtokosa, a valódi Törvényszerűségek és végső Összefüggések alapja és beteljesedése... Maga az örök Igazság.

Végtelen Szabadság: minden Kényszerfeltételtől és Korlátozástól mentes, Önmaga meghatározója, aki szabadon oszt Léte és Elmúlást, és utat nyit Önmaga felé a teremtmények számára a végtelen Szeretet minden hullámhosszán... Maga a végtelen és önkéntes Önátadás. „Általa... Vele... és Benne!...”

Az ember: maga a végtelen kicsinység erő, tudás és szabadság vonatkozásában. – Létében pedig a Másától való függőség: aki Isten akaratából lett!

Végtelen Gyengeség: energia-hiánnyal és energia-salakkal terhes, létében ugyan nem véletlenszerű, de esetleges, a nem-lét felett csak az isteni Erő tartja fenn, önmagától nem képes hatni, képtelen magát a fejlődés útján előrevinni, és általa kiteljesedni.

Végtelen Tudatlanság: ismeretei csak közvetlen környezetére korlátozódnak, az alapvető törvényszerűségeket és összefüggéseket nem tudja megragadni, és ha valamit közülük meg is ismert, nem tudja róluk, hogy valódi ismeret-e, nem tudja, hogy vajon nem felszínes és változékony tudás-e csupán.

Végtelen Korlátozottság: tele kényszerfeltételekkel és létének, ismereteinek, önszabályozásának korlátaival, önző és ön-középpontú, az odaadásra és szeretetre önmagától képtelen. – Tehetetlen lény az öntudat peremén: már nem állat, tehát nem működnek benne helyesen a természetes biológiai ösztönösség és egyéb biológiai törvényszerűségek; még nem szellemi lény, tehát nem tud szabadulni a biológiai kényszerfeltételektől és önön tehetetlenségi erejének korlátaitól sem testi, sem lelki vonatkozásban.

S a misztérium Máriában valóra válik: a végtelen Erő magára veszi az emberi Gyengeséget, a végtelen Tudás leányékolja magát az emberi Tudatlansággal, a végtelen Szabadság beszorítja magát a szűk emberi Korlátosságba. – „És az Ige testté lett, és közöttünk lakozott.” – Mária mindezt a legnagyobb természetességgel fogadja. Nem mintha az értelmével felfogná és tudásával megértené, hanem hisz a végtelen Istennek, s ez a Hit kinyitja számára az emberi Értelm előtt lezárt kapukat. – „A Szűz Istent és embert szült”, s ez által lett Mária Isten-anya és a mi mennyei Édesanyánk, aki megszült bennünket az Örökkévalóság számára...

2. „Isten a békét visszaadta, mert a földet az éggel kiengesztelte önmagában.”

– Mária teste magába fogadta – emberi alakban – a „Béke Fejedelmét”. – S ezzel a Világba visszatért a Béke: Isten visszaadta a Béke lehetőségét és eszközeit az Emberiség számára.

Mert eddig az ember sorsa a harc volt: harc a Természettel, harc a Történelemmel, harc az embernek önmagával... Ez a harc eddig kilátástalan volt, a Béke elérhetetlen messzeségben, csak az utána való Vágy égett az ember lelkében kiolthatatlanul, de megvalósíthatatlanul. – Mennyire igaz a Költő sóhaja: Uram, háborúból jövök én, mindennek vége, vége: békíts ki Magaddal s magammal, hiszen Te vagy a Béke...” (Ady: Imádság háború után.) – Erről a Békéről énekelnek a karácsonyi Angyalok, s erről mondja Krisztus búcsú-beszédében: „Békességet hagyok rátok, az én békességemet adom nektek...”

Mária Isten-anyaságával nemcsak a Békét hozta le a földre az isteni Magzat, hanem a Kiengesztelődést is: „Isten kiengesztelte a földet az éggel önmagában...” – És ez a Kiengesztelődés – ha lehet – még a Békénél is nagyobb ajándék... A Béke a fegyverek nyugvását jelenti, a harc befejeződését. – Nem mintha az embernek bármi esélye is lenne az Istennel szembeni harcra! Hiszen még a bukott Angyaloknak sem volt: „Kicsoda olyan, mint az Isten?!...” – A Kiengesztelődés azonban a megbillent egyensúly helyreállítását jelenti Isten

és az ember között... Annak az Egyensúlynak a helyreállítását, melyet az ember rúgott fel a „Leszünk, mint az Isten!...” esztelen kívánságával és törekvésével...

Mária alázatos és készséges vállalásával közreműködött a Béke és a Kiengesztelődés eljövételében, engedelmissége lehetőséget biztosított az ember leghőbb Vágyának teljesülésében. – És tekintettel arra, hogy azt a Békességet és Kiengesztelődést Jézus Krisztus hozta meg számunkra, joggal nevezhetjük Máriát a Békesség és Kiengesztelődés Édesanyjának, és bizalommal kérhetjük közbenjárását Krisztusnál békénk és kiengesztelődésünk elnyeréséhez. – Mondjuk hát gyermeki szeretettel: „Békesség és Kiengesztelődés Anyja, könyörögj érettünk!...”

3. „Magasztalja lelkem az Urat!...”

– Mozart azt mondta, hogy minden művét odaadná, ha a „Prefatio” örökszép dallamát saját szerzeményének tudhatná. – Mit mondjunk akkor a „Magnificat”-ról?... A Világegyetem legszebb himnusza, melyet az Emberiség irodalomtörténetének egyetlen – múlt, jelen és eljövendő – Költője sem tud túlszárnyalni. – Tele van csöndes örömmel és önfelelt ujjongással, mély alázatossággal és feltétlen engedelmisséggel, a hálatelt szív leborulásával és a lélek megrendült önátadásával...

„Magasztalja lelkem az Urat!...” – Máriát eltölti a csöndes öröm érzete és a mélységes hála tudata: a Békesség- és Kiengesztelődés-anyjának lenni olyan öröm és hála forrása, mely nemcsak betölti a lelket, hanem évezredekre kiárad, és megérinti azok lelkét, akik Máriához fordulnak, és a Békessége Fejedelmét, a Kiengesztelődés Istenét kívánják szolgálni. – Számomra Lourdes, Fatima látnokainak csöndes öröme és mélységes hűsége, mellyel a Békét és a Kiengesztelődést kívánják szolgálni, biztosítja a bizonyítékot és a megnyugvást. – A csöndes örömhöz és a mélységes hálához kell járulnia az alázatos engedelmisségnek és a teljes önátadásnak, az imádság és önmegtágadás szellemének, mely a Béke és Kiengesztelődés leghatékonyabb eszköze volt Máriánál: „Magasztalja lelkem az Urat!...” – Nálunk is csak ez lehet!...

„És ujjong megváltó Istenemben...” – Az öröm és a hála, az alázat és az engedelmisség, az ima és az önátadás többlet kíván: nem elég Mária számára, hogy szívét-lelkét betölti teljesen, hanem kiárad környezetére, népére, az egész Emberiségre, múltra és jövőre... – Ujjongásában részt vesz a Menny és a Föld, a Természet és a Történelem. – Kell, hogy a mi szíveinket is megragadja a Hitnek, a Reménynek, a Szeretetnek ez az ujjongása, a mi lelkünkbe is kell, hogy beleégjen a Megváltás és a Megváltó utáni olthatatlan vágy, a Megváltás gyümölcsei fölött érzett öröm. – A Megváltás szolgálata magunkban, családjunkban, népünkben, az egész Emberiségben.

Forduljunk szeretettel és bizalommal Asszonyunkhoz, égi Édesanyánkhöz, a Béke- és Kiengesztelődés-anyjához:

„Add, hogy a Te örömöd töltsön el bennünket is, a Te ujjongásod csorduljon ki a mi lelkünkbe is, a Te alázatosságod és engedelmisséged legyen a vezérünk, a Te önátadásod legyen a példaképünk! – Mária, Te Költők Költője, a Te MAGNIFICAT-odból áradjon a mi lelkünkbe is az öröm, az ujjongás, a Béke és a Kiengesztelődés!” – Ámen.

MÁRIA, A BOLDOGSÁGOS

„És nagy jel tűnt fel az égen: egy asszony, akinek öltözete a nap, lába alatt a hold és fején 12 csillagból álló korona.”
(Jel 12. 1.)

„Reá tekintett alázatos szolgálójára, íme, mostantól Boldogságosnak hirdet minden nemzedék.” (Lk 1. 48.)

A Jelenések Könyvének megdicsőült asszonya: Mária, a Boldogságos.

1. A Napba-öltözött Asszony.

– „És nagy jel tűnt fel az égen”: Mária, a Boldogságos. – Ő számunkra a legnagyobb vigasztalás és az emberi bizonyosság nagy jele, aki egészen közel van hozzánk. Mert ember és Édesanya, ugyanakkor bizalmunk birtokosa, mert Anyja a Megváltónak és Szabadítónak, aki megvált a bűn rabságától, és megszabadít a földhöz-kötöttség béklyóitól... önön tehetetlenségünket feloldja és az Örökkévalóságra hív.

A Napba-öltözött Asszony: megáldva minden Kegyelemmel és Isten örök Szeretetével. Körülöleli ez a sugárzó Kegyelem és Szeretet, mintha a Nap borulna palástként vállaira, és így ontaná sugarát ránk, gyermekeire. De ez a Fény nem éget, nem vakít – a Kegyelem és a Szeretet soha nem öl – hanem éltet, erőt ad és magához vonz. – Napba-öltözött Asszonyunk, vonj magadhoz minket, és vigyél Fiadhoz, az örök Fény forrásához...

Lába alatt a Hold: ha nem tudunk ragyogó Fényébe tekinteni, sugározd ránk szelíd sugaradat: a Hold-fényt, mely visszatükröződése a Napnak, az isteni Fénynek. Az Égi Vándor fényét talán jobban bírja szemünk, s rajtad keresztül el tudjuk viselni a szemünk számára szokatlan Világosságot. S a Kegyelem- és Szeretet-özönből nekünk is jut annyi, amennyi szükséges ahhoz, hogy általad Krisztushoz juthassunk...

Fején 12 csillagból álló korona: ha édesanyai Mosolyod már ránk ragyogott, fejünket feljebb tudjuk emelni, és gyönyörködhetünk fejed ékességében. – A 12 csillag: Az isteni Erények, a Lélek hét ajándéka, s a Jóság és az Irgalom. – Hit, Remény, Szeretet: mindenre Te vagy az áldott példa... Hiszen boldog vagy, mert hittél... erős vagy, mert reméltél... kegyelemmel-teljes vagy, mert szerettél. – S a Lélek hét ajándéka: A Bölcsesség, az Értelem, a Tudomány, a Jámborság, az Erősség, az Isten-félelem lelke mind keresztülvilágít arcodon, szíveden, lelkeden. – És mi bizton fordulhatunk Hozzá bármilyen problémánkban, bajunkban és fájdalomunkban, Te eligazítasz, és Krisztushoz irányítasz bennünket, – S a Jóság és az Irgalom: Isten legnagyobb ajándéka, melyet kezeid tovább osztogatnak gyenge, elesett, elfáradt, megtört gyermekeidnek...

Ilyen vigasztaló Fenséget, ilyen megnyugtató Nagyságot, ilyen tündöklő Jóságot csak a Jelenések prófétája tud elénk vetíteni vigasztalásul, biztatásul, biztonysággal. – Te vagy az Erős Asszony: az emberi-nem büszkesége!... Te vagy a Jóságos Asszony: az emberi-nem segítője!... Te vagy az Irgalmas Asszony: az emberi-nem reménysége!... Te vagy a Napba-öltözött Asszony: az emberi-nem diadala!... És Te vagy az örök Boldogságunk záloga!... Üdvözlégy!

2. „Reá tekintett alázatos szolgálójára...”

– S mindaz, amit eddig végig gondoltunk, Isten végtelen Kegyelmeinek, a Megváltóról és Szabadítóról előre történő gondoskodásnak és Mária alázatosságának eredménye. – Mária ennek köszönheti, hogy Napba-öltözött Asszonnyá vált.

Isten végtelen Kegyelme léte első pillanatától elárasztotta Máriát. Hiszen Isten-anyává választotta ki: reá tekintett alázatos szolgálójára. Isten, Aki előtt nyitott könyv a Múlt, Jelen és Jövendő, mert időtlenségében mindent együttlát, s az Időben csak az valósulhat meg, amit Ő előre ismer, meglátta ebben az igénytelen kis zsidó-leányban az Isten-szeretet olyan fokát, mely egyedülálló az Emberiség történetében. Ezért árasztja el Kegyelmeivel, ezért választja ki egyedülálló hivatására, ezért emeli fel az elérhetetlen kegyelmi magasságokba. – „Reá tekintett alázatos szolgálójára...”

A Megváltóról és Szabadítóról való gondoskodás léte első pillanatától kíséri Mária lelkének mindenrezdülését, szívének minden dobbanását, lábának minden lépését. – A Második Isteni Személy olyan lakást készít saját emberi testének, melyet fölékesít nemcsak testi szépséggel, hanem első sorban a lélek ragyogó tisztaságával, melyet a bűnnek még csak árnyéka sem érint. A Megváltó és Szabadító emberi léte első pillanatára véglegesen előkészíti Mária testét és lelkét olyan szerető gondoskodással, melyre csak Isten Egyszülött Fia képes. – Reá tekintett alázatos Édesanyjára...

Mária alázatossága a harmadik tényező ahhoz, hogy Napba-öltözött Asszonnyá váljék. – Igaz, hogy az ember gondolatainak, szavainak és cselekedeteinek jóságához, emberi értékéhez minden képen Isten kegyelme szükséges, azt kiérdemelni nem lehet. – De erre a kegyelmi megelőzésre az ember válasza különféle lehet... Mária válasza Istennel szemben a feltétlen Hit, az erős Remény és a mindent átható Szeretet, az alázatos Engedelmesség és a fenntartás nélküli Önátadás. – És Isten „reá tekintett alázatos, engedelmes és odaadó szolgálójára...”

3. „Íme, mostantól Boldogságosnak hirdet minden nemzedék.”

– A MAGNIFICAT szavai, kell, hogy beivódjanak minden vércseppünkbe, beépüljenek csontrendszerünkbe, beleégjenek lelkünkbe. – Új emberi-fajnak kellene születnie a MAGNIFICAT nyomán: az alázatosságban boldog, az engedelmességben örömteli, az önátadásban ujjongó új Emberiségnek, akinek Isten az Édesapja és a Boldogságos az Édesanyja! – nem Utópia ez, hiszen Krisztus tanított meg minket arra, hogy Isten az Édesapánk, a kereszten pedig Édesanyánkul adta a Boldogságos és Fájdalmas Anyát...

„Boldogságosnak hirdet minden nemzedék” – ujjong Mária a MAGNIFICAT-ban. Ujjongása mögött azonban egyaránt van Fény és Árnyék.

Fény: boldog, mert Isten reá tekintett alázatos szolgálójára. – Milyen boldogok vagyunk, ha egy-egy előjáró, vezető, nagy-ember, szellemi nagyság észrevesz minket... Hogy nézünk körül: vajon látják-e mások is a kitüntető észrevételt?... Hogyan meséljük családunknak, barátainknak, ismerőseinknek: észrevett, szóba állt velem!... Fénylik az arcunk, fénylik a tekintetünk, fénylik a szívünk...

Pedig mi ez ahhoz képest, hogy Isten észrevesz, nevéen nevez, hiszen öröktől fogva elgondolt és szeret minket! – Nézzünk Máriára! Hogy fénylik a Boldogságos, mert Isten reá tekintett alázatos szolgálójára!... S e naptól kezdve boldogságát hirdetik a világ végezetéig, és Boldogságos marad egy örökkévalóságon át! – Boldogasszony! Boldogságos Édesanyánk! Segíts bennünket, hogy boldogságos gyermekeiddé váljunk, és azok tudjunk maradni mindenkoron!...

Árnyék: a boldogság mögött ott a Szomorúság is. – Mert az, hogy Isten reá tekintett alázatos szolgálójára, ez egy életen áttartó engedelmességet kíván. S Mária engedelmes, mint ahogy Fia – Jézus Krisztus – „engedelmes volt a halálig, és pedig a kereszthalálig.”

Így a Boldogságos egyúttal Fájdalmas, mert engedelmesen nemcsak az örömök útját járta végig, hanem az Isten-anyasággal járó Szenvedések útját is. És a Fájdalmát is hirdetni fogják – boldogságával együtt – a világ végezetéig. – Fájdalmak Asszonya! Fájdalmas Édesanyánk!

Segíts bennünket, hogy a szenvedések közepette is gyermekeiddé váljunk, és azok is tudjunk maradni mindenkoron!...

A Boldogság és a Fájdalom itt a földi életben édes-testvérek... nincs egyik a másik nélkül. – A Boldogságos ezt tudta és vállalta! – Így lett számunkra Napba-öltözött Asszony és a mi Jósággal és Irgalommal teli Édesanyánk!...

Forduljunk hát bizalommal és szeretettel égi Édesanyánkhöz, a Napba-öltözött Boldogasszonyhoz, és kérjük közbenjárását:

„Boldogságos és Fájdalmas Édesanyánk! – Segíts bennünket a földi élet útjain, hogy nyomodat követve eljussunk Szent Fiadhoz, és általa Istenünkhöz, aki reánk tekintett és nevünkön nevezett minket, mert szeret, és boldogságos gyermekeivé kíván tenni bennünket egy örökkévalóságra!” – Ámen.

NAGY DOLGOT TETT VELEM A HATALMAS...

„Virulok, mint a patak partjára ültetett Rózsató...”
(Sir 39. 17.)

„Nagy dolgot tett velem a Hatalma, legyen áldott
szent neve...” (Lk 1. 49.)

Sirák Fia könyvének gyönyörű hasonlata joggal vonatkoztatható Boldogságos Asszonyunkra, mert: Nagy dolgot tett vele a Hatalmas.

1. „Virulok, mint a patak partjára ültetett Rózsató...”

– Csipke Rózsa meséjére mindannyian emlékszünk gyermekkorunkból: a Vadrózsa virul és gallyai beborítanak mindent, de a százesztendő átkaot megtöri a királyfi csókja. – Érdekes módon a nép szakrális érzéke átsüt meséin és balladáin, szinte valamennyi népmese mélyén ott rejtőzik valami vallásos mondanivaló: az egyszerű ember sokszor ráérez a legsúlyosabb kegyelmi összefüggésekre.

Mária a Rózsató, melynek kihajtását, bimbózását, virágzását nem tudja megakadályozni az ősi Átok, melyet az ember vont fejére: „Leszünk, mint az Isten...” – Mária a második Éva, – az első hozta az Átkot, Mária szüli a Szabadítót, – Názáretben virul, Dávid törzsében gyökerezik, a Prófétákból és a Zsoltárokból táplálkozik, Istenbe kapaszkodik, ezért nem fog rajta az ősi Átok, ezért hajt ki, bimbózik és borul virágba Isten és ember dicsőségére.

Mária a patak partjára ültetett Rózsató: úgy virul rejtekben, mások fel sem figyelnek rá, csak az isteni Kegyelem öntözi, bőven és túlsordulóan; s az Átok – a Bűn – nem fog rajta. – Ágaival titokban befonja magát a Világot, az egész Emberiséget, s legszebb Virága: az emberré lett Második Isteni Személy, megtöri az ősi Átok erejét.

Virulása a Tavasz eljöttét hirdeti: Az Emberiség zord Tele elmúlóban, Mária – a viruló Rózsa – a nagy Jel, hogy már itt az Emberiség Tavasza. – Az Angyal szavára Bimbó pattan, a Bimbó Virággá nyílik Karácsony éjszakáján, s megszületik a Szabadító Királyfi, aki életre csókolja az ősi Átoktól alvó – alvásában haldokló – Emberiséget.

És most már nincs Évezredes mozdulatlanság: Az Emberiség fölébred a Bűn álmából... Az emberi Történelem új fordulatot vesz: a vakok látnak, a süketek hallanak, a betegek meggyógyulnak, és a szegényeknek hirdetik az Isten Országát. – És mindennek valóra

válásához a kiinduló pont: Mária – a patak partján viruló Rózsató – alázatosságban és engedelmségben történő kivirágzása. – Ezt jelenti a litánia fohásza: a nagy Titok kipattan, nyilvánosságra kerül, és lassan kezdjük felfogni teljes értelmét... Titkos értelmű Rózsa, könyörögj érettünk!...

2. „Nagy dolgot tett vele a Hatalmas...”

– Emberi vonatkozásban – bizony – ennél nagyobb dolgot elképzelni sem lehet. Nem csodálkozhatunk, hogy a Boldogságos a MAGNIFICAT örömujjongását így folytatja: „Nagy dolgot tett velem a Hatalmas...”

Mi ez a nagydolog? Próbáljuk sorra venni valamennyit, mert nem is egy.

Kedvessé teszi Isten Máriát Önmaga előtt, ezt jelenti a „Kegyellellemmel teljes” az Angyali-üdvözlésben. – Isten előtt csak az lehet kedves, aki mentes a Bűntől, lelke tele van megszentelő-kegyellellemmel a túlsordulásig. – Annyira kegyellellemmel teli, hogy a Bűn árnyéka sem férhet hozzá... De ebből a túlsorduló Kegyelemből jut az Emberiségnek is a Világ végezetéig. – Nem mintha Mária lenne a Kegyelem forrása, de Isten – minden Kegyelem kútfeje – annyit áraszt Máriára a sugárzó Kegyelemből, hogy ez – rajta keresztül – minden emberhez eljuthat, aki csak befogadja.

Isten-anyává teszi azzal, hogy a Második Isteni Személy az Ő testében ölt emberi formát Magzat alakjában, Ő szüli Világra a Megváltót és Szabadítót, Ő táplálja, gondozza, ellátja pólyás korától 30 éves koráig, Ő kíséri végig a keresztúton, az Ő ölében pihent meg a szégyen fájáról levett holt Krisztus, és Ő adja át a sírnak a dicsőséges Feltámadás biztos tudatában...

Mindnyájunk Édesanyjává teszi a Boldogságost Krisztusnak a kereszten elhangzott végrendelete szerint. S Ő ezt a – hol fájdalmas, hol örömteli – Anyaságot vállalja, nemcsak az egyes emberek égi Édesanyjává válik, hanem népek, nemzetek, országok, az egész Világ és Emberiség Anyaságát elvállalja. – Istenem! Mennyi terhet és milyen szomorúságot vett ezzel vállára-szívére a Boldogságos... és milyen kevés örömet! – Ha nem tudnánk, hogy Isten boldog színe-látása a szem nem-látta, fül nem-hallotta, az emberi fantáziát végtelenül meghaladó örömök forrása, akkor bizony csak sajnálni lehetne a Boldogságost azért a sok megbántásért, ami Szent Fiát és Őt éri a Történelem folyamán. – De így hisszük, hogy az a sok rossz, amit tapasztalnia kell, csak Jóságát és Irgalmát indítja meg, és szeretettel jár közbe Szent Fiánál... mint a földi Édesanyák is szeretik rossz útra tért gyermekeiket...

„Nagy dolgot tett velem a Hatalmas...” – ujjong Mária. Mert valóban, Isten olyan hatalmas dologra választotta ki, s ehhez az Elhíváshoz annyi Erővel és Kegyelemmel halmozta el, melyet csak ezzel a boldog alázattal, engedelmes örömmel és ujjongó odaadással lehet csak elbírní, amely Mária lelkét eltöltötte. – Ujjongó Édesanyánk, könyörögj érettünk!...

3. „Legyen áldott szent neve!”

– Az öröm és ujjongás átadja helyét a hálának. – Mária tisztában van azzal, hogy minden, amit Istentől kapott: ingyen ajándék... S milyen ajándék!... Ilyet kérni nem lehet, nemhogy kiérdemelni!... Legyen áldott szent neve!...

A Kegyelem-özönért, melynek mértékét ember fel sem tudja mérni! – Mária is csak sejti, de nem méricskél, csak kitárja a lelkét, annyira, amennyire csak tudja: hogy csak áraszsa el az isteni Kegyelem!... Legyen áldott érte szent neve!...

Az Isten-anyaságért, melynek embert felülmúló méltóságát érzi: az ezerszeresen áldott állapot és az anyaság öröme eltölti szívét-lelkét... Következményeit azonban még csak sejti!... Legyen áldott érte szent neve!...

A Boldogságos és Fájdalmas Anyaságért, melyet részben érez, részben – Simeon jövendölése majd megerősíti benne – előrelát... És amelyre felkészülni emberileg lehetetlen, csak Isten kegyelmével lehetséges... Legyen áldott érte szent neve!...

Az Emberiség és Világtörténelem Anyaságáért, mely – ha megdicsőült állapotban egyáltalán lehetne – szomorúságát és szenvedését a Világ végezetéig megnyújtaná... Legyen áldott érte szent neve!...

Mária lelke túlcsoordul a hálától, s a hálával együtt az a gondolat tölti el: mi lehet az Ő válasza Isten felé?... A válasza csak egy lehet: amit az Angyallal is megüzent Istennek... Íme az Úr szolgálója! – A MAGNIFICAT is – az örömujjongással és hálával együtt – ezt tartalmazza: az Örökkévaló szolgálója... Akire reá tekintett... Akivel nagydolgot cselekedett... És aki örömeiben is csak annyit tud mondani: Legyen áldott szent neve!...

Vajon mi következik mindezekből a mi számunkra?! – Mi ugyan nem vagyunk „kegyelemmel-teljesek”, de megkaptuk a megszentelő-kegyelmet és a Szentlélek hét ajándékát. – Mi ugyan nem lehetünk „Isten-anyák”, de lehetünk Krisztus-hordozók és elvihetjük az Örömhírt azokhoz, akik nem ismerik. – Nem olyan formában ugyan, mint Mária, de mi is boldogságosak és fájdalmasak vagyunk, s örömeinket és szenvedéseinket odatehetjük Istenünk elé. – Mi is érezhetünk felelősséget családunkért, népünkért, országunkért, Egyházunkért, az egész Emberiségért... Mi is küzdhetünk az ősi Átok ellen... Mi is segíthetünk csökkenteni a bűnök áradatát, és engesztelhetjük Jézust a Világ bűneiért. – Hát akkor miért nem tesszük?!... Ha tesszük, miért nem többet?!... Vagy velünk nem tett nagydolgot a Hatalmas?! – S ha mindebben naponta csak kicsit is tudunk előrehaladni: Legyen áldott szent neve!...

Forduljunk gyermeki szeretettel égi Édesanyánkhöz, és állhatatos lélekkel, gyermeki szeretettel kérjük:

Boldogságos Asszonyunk! – Te, akivel olyan nagydolgot tett a Hatalmas, és aki olyan túlcsoorduló hálával fordultál Felé, járj közbe értünk Krisztusnál, hogy mindig meglássuk mindazt, amit értünk és velünk tesz Isten, és tudjunk mi is hálás szívvel fordulni Hozzá mindenkoron! – Segíts, hogy tudjunk Istenért élni, és másokat szeretettel Hozzá vezetni, mint ahogy Te vezetsz bennünket Krisztushoz!” – Ámen.

IRGALMASSÁGA KIÁRAD MINDEN IDŐBEN

„A bizalom, amelyről bizonyosságot tettél, mindig fennmarad az emberek szívében, mert mindörökké Isten irgalmára emlékeztet.” (Judit 13. 19.)

„Irgalmassága kiárad minden időben az Őt keresőkre.”
(Lk 1. 50.)

Az Isten iránti feltétlen bizalom és az őszinte, kitartó Isten-keresés képezi alapját az isteni Irgalom befogadásának. Ennek példája és előképe Judit az Ószövetségben, Mária pedig nemcsak MAGNIFICAT imájával, hanem egész magatartásával és teljes életével igazolja, hogy: Irgalmassága kiárad minden időben.

1. „A bizalom, amelyről bizonyosságot tettél, mindig fennmarad az emberek szívében.”

– Ezek a Juditot dicsőítő ének szavai, mellyel népe köszönti az ellenség legyőzése után. – Milyen furcsa a mi fülünknek, a dicséretnek ez a formája, ezek a szavak!... Mi megszoktuk, hogy az embert, az ember tetteit, valódi, vagy kitalált jó tulajdonságait dicsérjük: dicsőítsük a nagy hadvezéreket, a nagy államférfiakat, a nagy tudósokat, a nagy sportolókat. – Az utolsó évszázadok – különösen a XX. század – megfeledkezett arról, hogy az ember mögött észrevegye az általa munkálkodó Istent, elfeledkezett arról, hogy az emberi nagy tettekért az Istent dicsőítse, és az emberben az Isten iránti bizalmat tekintse dicséretre méltónak. – Sokszor még az Egyházban is nagyobb tisztelet, öröm és ujjongás veszi körül Krisztus helyettesét, mint magát a köztünk lakozó, elrejtett Istent!...

Pedig az Isten iránti feltétlen bizalom az, amely révén lehet csak igazán belopni magunkat az emberek szívébe, ahhoz az Isten iránti bizalomról kell feltétlen bizonyosságot tennünk. – Legalább is így kellene lennie! – ezt tette Judit, ezért nem mehet feledésbe a neve, amíg keresztények és zsidók élnek a földön. – S ez a feltétlen bizalom teszi Máriát az Emberiség állandóan megújuló generációi egy részében a Szentháromságos Isten után az első helyre...

Mert valójában mit is jelent a bizalom és arról való bizonyosságtétel?

A bizalom: a hitnek, reménynek és szeretetnek egybeolvadása. – Hiszen bízni csak abban tudunk, akinek hiszünk... Akinek hisszük, amit mond, amit ígér, akinek megrendíthetetlen hitele van előttünk. – Mint Szent Pál mondja: „Tudom, kinek hittem!” – Bízni csak abban tudunk, akiben megalapozottan reménykedünk. Aki szavaival és tetteivel olyan reményt kelt bennünk, mely megingathatatlan, hiszen tudjuk, hogy megtartja szavát, mert képes rá, és akarja is. – Bízni csak abban tudunk, akit szeretünk. Aki úgy felszította bennünk az érzelem, érelem és akarat parazsát, akihez annyira ragaszkodunk gondolatban, szóban és cselekedetben, hogy már semmi el nem szakíthat tőle. – Ha mindezt végig gondoljuk, akkor rájövünk, hogy bizalmunk egyetlen igazi forrása, tárgya és célja csak Istenünk lehet!...

A bizonyosság-tétel: a tanúság-tételnek – mondhatni – legmagasabb foka. – Jelenti a bizonyosság birtoklását, vagyis a tévedés lehetőségének kizárását... Így valójában bizonyosság-tételről csak Istennel kapcsolatban beszélhetünk, mert minden csak-emberi tanúság-tételnél fennáll a tévedés lehetősége és valószínűsége. – Az Isten iránti bizalomról bizonyosság-tétel az embernek legmagasabb cselekedete, mely isteni segítség – Kegyelem – nélkül ember számára lehetetlen...

Ebben a bizalomról való bizonyosság-tételben Judit az előképe Máriának, az Úr „boldogságos cselédkéjének” és Jézus Krisztus Kegyelemmel elárasztott Édesanyjának. – Mária bizalma valóban a hit, remény és szeretet ragyogó foglalata... Bizonyosság-tétele pedig az Isten által garantált abszolút Igazság kinyilvánítása gondolatban, szóban és cselekedetben... és egész Isten-anyai magatartásában. – Ezért nem vesztethet ki Mária tisztelete és szeretete soha az emberi szívekből.

2. „Mert mindörökre Isten irgalmára emlékeztet.”

– Ha már Judit bizalma és bizalomról való bizonyosságtétele belopta szeretetét népe szívébe, mert mindörökre Isten irgalmára emlékezteti a választott népet, mennyivel inkább elmondható ez Máriáról, de nem egy néppel, hanem az egész Emberiséggel kapcsolatban...

Ez a kis zsidó-leány, az Istennek szentelt Szűz, az Úr „boldogságos cselédkéje”, Isten iránti feltétlen bizalmával és erről a hallatlan bizalomról való bizonyosság-tételével mindörökre Isten irgalmára emlékezteti a múlt, jelen és jövő Emberiségét. – Tévedés ne essék: nem Mária miatt irgalmas az Isten... nem Mária hozta le Isten irgalmát az embereknek. – Isten önmagában

irgalmas: Ő az Irgalom-teljessége, aki irgalmában elébe ment botladozó – bűnös – gyermekeinek, s az irgalmat Egyszülött Fia által közvetíti a Világnak mindörökre. – Mária azonban mindenkori az isteni Irgalomra emlékeztet, hiszen testileg Ő szülte Világra az emberré lett Második Isteni Személyt: a megtestesült Irgalmat és Szeretetet. – Így aztán a földre szállt Irgalomra és Szeretetre nem emlékezhetünk Mária nélkül, mint ahogy Máriára sem emlékezhetünk a megtestesült Irgalom és Szeretet nélkül...

Emberek!... Ember-testvérek!... Gyertek Máriához!... Vegyük körül az áldott Szület, és Vele együtt emlékezzünk Isten irgalmas Szeretetére, melyre úgy szorul rá lelkünk, mint testünk a falat-kenyérre! – Mária! Hadd nézzünk Rád, és hadd emlékezzünk Veled Isten Irgalmára, mely nélkül vesztébe rohan ez a szerencsétlen Világ! – Mária! Kérd velünk együtt Krisztust, az isteni Irgalmat, hogy könyörüljön rajtunk embereken!...

3. „Irgalmassága kiárad minden időben az Őt keresőkre.”

– Újra a MAGNIFICAT sorai hangzanak: a bizalom és a bizonyosság-tétel szavai!

Irgalmassága kiárad! – Az irgalom: a meg-nemszolgált, meg-nemérdemelt – sőt, a véghezvitt rossz, és a kiérdemelt büntetés ellenére juttatott – jóság, áldás, kegyelem, szeretet... Erre – talán – még ember is képes lenne, de csak úgy, ha tükrözi az isteni Szeretetet, mint ahogy a törött tükör-cserépben visszatükröződik a Nap fénye. – De az irgalom kiáradása: a jóságnak, áldásnak, kegyelemnek, szeretetnek olyan mértékű túlcsoportulása, mely ellep minden gyengeséget, szennyet és bűnt, megbocsát és magával sodor minden emberi rosszindulatot és gonoszágot,... megtisztít és felemel,... a jóságos Apa szeretetével karol át, és felékesít. – Erre csak Isten képes, az Irgalom-teljessége és a megtestesült Irgalom...

Minden időben kiárad! – Az isteni Irgalomnak nincsenek évadjai, nincsenek kivételes napok, hetek, vagy hónapok... Nincsenek kerek-számú évfordulók, mint az emberi amnesztiáknál... Az isteni Irgalom minden időben van, fennáll, kiárad, elborít, csak „ismerjük fel az Ő látogatásának idejét...”

Kiárad az Őt keresőkre! – Egy csak a feltétele az isteni Irgalom befogadásának: keresnünk kell Istent. – Ez persze igazán nem nehéz feladat... Csak akarat kérdése... Mert kereshetjük, és bizton megtaláljuk a Természetben és az emberiség Történelmében, – hiszen minden mögött Ő áll!... Ő tekint ránk!... Ő beszél hozzánk!... – Kereshetjük és bizton megtaláljuk ember-testvéreinkben és önmagunkban... hiszen minden, ami jó, igaz és szép, az Tőle van... az Róla beszél... az mind egy-egy szikra Őbelőle. – Kereshetjük az Örömhírben és Egyházában... hiszen Ő és Egyszülötte, a Lélekkel együtt valóságosan jelen van: a krisztusi Lét-közösségben, a krisztusi Ige-közösségben, a krisztusi Asztal-közösségben... És minden emberi lélek a Szentháromságos Isten lakhelye a Kegyelem állapotában...

Mária bizalma és bizonyosság-tétele az emberi garancia minderre... Garancia az isteni Irgalom mindenkori kiáradására, ha keressük Őt. – Mária mindig Istent kereste, ezért árad rá az isteni Irgalom, ezért öltött benne testet a földre szállt Irgalmas Ige, ezért fordulhatunk Máriához, és nézhetünk reá, mert Róla és Átala mindig az Isten végtelen Irgalmára emlékezhetünk!...

Forduljunk hát Máriához, és gyermeki szeretettel fohászokdjunk:

„Oltalmad alá futunk, Krisztus Anyja, Mária!... Esd ki számunkra az Irgalmat egyszülött Fiadnál és Istennél!... Mert mi magunknak már irgalmazni sem tudunk!... – Csak Istentől és Krisztustól, a megtestesült Irgalomtól várhatunk irgalmat és kegyelmet magunknak és ennek a szerencsétlen Világnak!... Mária! Könyörögj velünk és érettünk!...” – Ámen.

AZ ÚJ ÉNEK ISTENNEK: FELMAGASZTALOD A MEGALÁZOTTAKAT

„Új éneket énekelek Istennek! Uram, nagy vagy és dicsőséges,
erős, csodálatos és győzhetetlen.” (Judit 16. 13.)
„És felmagasztalod a megalázottakat...” (Lk 1. 52.)

Judit ujjongása bevezetőül szolgál Mária himnuszához, a MAGNIFICAT-hoz. Ez lesz az Új-ének, melyet naponta – szóval és magatartással – zengünk Istenünknek Mária nyomán, amíg világ a világ, mert: Felmagasztalta a megalázottakat.

1. „Új éneket énekelek Istennek!”

– Isten az örök és mindig új, a változatlan, aki mégis mindig új arcát mutatja felénk: a meglepetések Istene. A Hozzá forduló imának, az Őt dicsérő éneknek is ilyennek kell lennie.

Nem félelemmel és rettegéssel telinek, mint a földrengések, vulkán kitörések, égháborúk elől reszkelve menekülő ősember és primitív törzsek imája. – Nem megalkuvónak, meghunyászkodónak és a transzcendens erőket megvásárolni akarónak, mint a pogány népek imája és áldozatai. – Nem fegyverek dörgésével, tankok és repülőgépek zúgásával, bombák robbanásával kísért önimádat, mint az új-pogányságnak és a vér mítoszának megszállott éneke, mely a népek 5 és 10 millióinak áldozati tüze fölött harsog. – Nem! Ez az ima és ez az ének nem kell Istennek, „nem kedves a füle számára”... Mert Ő a kegyelem és az irgalom, a szeretet és a megbocsátás Istene!...

Az új-ének tele van elismeréssel, csodálattal és dicsőítéssel, leborulással, áldással és imádatl. Az új-ének tele van elismeréssel: elismeri mindazt a Jót, Igazat és Szépet, amit Isten áraszt a Világra, elismeri mindazt a meglepetést, amelyben állandóan része van az embereknek Isten jóvoltából...

Az új-ének tele van csodálattal: csodálja az ember magát a végtelen Istent, és mindazt a Jót, Igazat és Szépet, amit az emberre pazarol...

Az új-ének tele van dicséréssel: dicséri az ember a végtelen Istent, és ujjong minden Tőle kapott Jó, Igaz és Szép felett...

Az új-ének tele van leborulással: leborul az ember a végtelen Isten előtt, és megsemmisül végtelen Jóságát, Igaz-voltát és Szépségét látva...

Az új-ének tele van áldással: áldja az ember a végtelen isteni Jóságot, Igazságot és Szépséget, mely állandóan megnyilatkozik az Emberiség és a Világ felett...

Az új-ének tele van imádatl, mert ez a végtelen Jóság, Igazság és Szépség minden imádatra méltó. – Mert mi az Imádat? Az előzőek egyetemes összefoglalása: a teljes elismerés és csodálat, ennek nyomán felfakadó dicséret és ujjongás, a leborulva történő áldása Annak, Aki teremt és fenntart, emberré testesül és megvált, felszabadít és megszentel. Imádat a Szentháromságos Isten előtt: ez Mária új-éneke! – Ez kell, hogy a mi új-énekünk is legyen...

2. „Uram, nagy vagy és dicsőséges, erős, csodálatos és győzhetetlen!”

– Mária – a Hagyomány szerint – kis-korától a templom szolgálatában nevelkedett... Hányszor dalolhatta Judit énekét!... Hányszor magasztalhatta a nagy és dicsőséges, az erős, a csodálatos és győzhetetlen Urat! – Mert Isten nagy és dicsőséges! – énekli Judit, és vele együtt mindahányan keresztények, zsidók, Isten-hívók...

Kit nevezünk nagynak és dicsőségesnek? – Aki valamilyen módon óriási, hallatlan, elképzelhetetlen cselekedetet hajt végre, és ezért dicsőítésben részesül. – Nagy Károllyal

dicsekednek a franciák és Nagy Napóleonnal, akik a maguk idejében Frank-hont, Franciaországot Európa vezető nagyhatalmává tették. – Nagy Lajossal dicsekedünk mi magyarok, aki országunkat a történelem folyamán legnagyobbá tette; és Hunyadi Jánossal, aki a töröktől védte meg Európát. – Nagy Péter és Nagy Katalin cárokat – szobrukkal együtt – még a Szovjetunióban is tiszteletben tartották, mert Oroszországot ők tették nagyhatalommá. – Istent tettei teszik minden földi hősnél és hatalomnál nagyobbá: az egyetlen Naggyá és egyedül Dicsőségessé a Világmindenségben!... „Nagyságoddal telve Ég s Föld, dicsőséged mindent betölt!...” – énekli szent Ágoston. De már a Zsoltáros is – hány helyről idézhetnénk?! – felszólít: „Dicséritek mindenk az Urat!... Mennyek és földek dicséritek Őt!...”

Kit nevezhetünk erősnek? – Aki a közönséges emberi erőt meghaladja, mint a mondabeli Herkules, vagy a mesebeli Erős János... Vagy korunk erős emberei: a nagy ökölvívók, birkózók, súlyemelők... – És Isten? – Akiről a Költő mondja: „Te hoztad a nagy Minden ezer nemét a Semmiségből! – a Te szemöldököd ronthat, s teremthet száz Világot, s a nagy idők folyamit kiméri!...” – Akiről szent Ágoston énekli: „Erősséges szent Isten vagy!...” – Akiről a Zsoltáros zengi: „Az Úr ereje uralkodik mindenk felett...” – Micsoda erő, micsoda túlszorduló energia kellett ahhoz, hogy ezt a Világegyetemet útjára indítsa, s eljuttassa a Fejlődés mai állapotába?!... Mi hívők, Istenünk erejét mindenben elismerjük: „Aki a Mennyet és a Földet alkotá...”

Kit nevezhetünk csodálatosnak és győzhetetlennek? – Csodálatos az, ami az általunk ismert törvényszerűségeket meghaladja. – A győzhetetlen pedig a Világ számára nem-létező fogalom, mert az energiák olyan magas fokát tételezi fel, melyet emberi erővel elérni lehetetlen. – Legfeljebb egyes természettörvények jelentkezhetnek számunkra a leggyőzhetetlenség igényével. – S mégis: „Istennél semmi sem lehetetlen!...” Isten az abszolút erő és energia-teljesség, a „Csodákkal tündöklő isteni nagy Erő”... a „Győzhetetlen Kőszál”... aki „ha velünk, ki ellenünk?!” – S mindazok, akik célul tűzik ki azt, hogy „leszünk, mint az Isten!” – Már eleve vereségre ítélték magukat, mert „Mi-cha-el: Kicsoda olyan, mint az Isten?!”...

Az új-ének ennek a nagy és dicsőséges, erős, csodálatos és győzhetetlen Istennek szól:

„Zúgjon hát a hála-ének, szálljon völgyön, tengeren,
A Szeretet Istenének dicsőség és üdv legyen!”...

Csatlakozzunk így Judit énekéhez és a Judit énekét zengő Máriához, aki a Vele nagy és dicsőséges, erős, csodálatos és győzhetetlen dolgot cselekvő Istennek új-énekekkel válaszol...

3. „És felmagasztalta a megalázottakat...”

– Mária új-éneke a MAGNIFICAT, és ennek egyik legszebb sora: „És felmagasztalta a megalázottakat...” – Hát nem megrázó érzés, és minden ember tudatát meghaladó gondolat, hogy a nagy és dicsőséges, erős, csodálatos és győzhetetlen Úr felmagasztalja a megalázottakat?!...

Mert mit jelent a megalázottság? – Pontosan a nagyságnak és dicsőségnek, az erőnek és csodálatnak, a felülmaradásnak és győzhetetlenségnek az ellentétét: a kicsiséget és erőtlenséget, a lenézettséget és letiportságot...

És mit jelent a felmagasztalás? – Ennek a kicsiségnek nagysággá való felnövekedését, az erőtlenségnek az energiákkal való telítettségévé való felduzzasztását, a lenézettégnak dicsfényben való felragyogását, és az eltiportságnak győzhetetlenségbe való felemelését...

És Mária új-éneke szerint Isten ezt teszi az Őt kereső, Utána vágyakozó, Belé kapaszkodó, Őt magasztaló, Vele és az Ő szándékával egyesülő megalázottakkal. – Legyen áldott érte a Mindenható! – És hogy ilyen új arcot mutat felénk, ilyen hallatlan „meglepetéssel” szolgál számunkra: legyen áldott szent Neve!...

Most pedig Mária halhatatlan új-énekét, hallatlanul gyönyörű új-himnuszát próbáljuk úgy elmondani, amint Krisztus egyik papja – aki Belon Gellért püspökünkkel egy napon költözött Istenhez és Máriához – naponta imádkozta el:

„Magasztalja lelkem az Úristent, és szívem örömben ujjong áldott Megváltóm, Uram, Istenem felett!

Figyelemmel kíséri kis cselédje sorsát... Bizony! – örökkön boldognak hirdet majd engem az egész világ!

Fantasztikus... hogy a jóságos Mindenható mire is választott ki engem!... Irgalmassága kiárad minden időben az Őt keresőkre.

Csodákat művel végtelen hatalma: a gögös öntelket szerteszt szórja!... Elúzi trónjukról az elbizakodottakat, és felmagasztalja a megalázottakat!

Irgalmasan gondját viseli a Reá hagyatkozóknak, és – amint megígérte – magához öleli gyermekeit mindörökre!...” – Ámen.

MÁRIA SZOCIÁLIS TANÍTÁSA

„A szívem kezdettől felé fordítottam, így nem leszek én
soha elhagyott.” (Sir 51. 20.)

„Az éhezőket eltöltötte javaival, de a gazdagokat üres
kézzel bocsátotta el.” (Lk 1. 53.)

Talán furcsának tűnik, hogy Sirák Fiának idézetéről és a MAGNIFICAT folytatásának szavairól szóló elmélkedés címe: Mária szociális tanítása.

1. Mária az elhagyottak pártfogója.

– Mária példaképünké vált a keresztény szeretet és szolgálat területén is. Anyai szíve minden szeretetével fordul azok felé, akik elesettek, elhagyottak, akik egészen az élet külső peremére szorultak, s alig van reményük, hogy az emberi élet és az emberi méltóság minimumát birtokukba vegyék. – Mária maga is megtapasztalta: mi az be-nemfogadottnak, az emberi közösségből kizárásnak lenni – gondoljunk csak a barlang-istállóra és a jászolra... Ma aztán igazán mondhatjuk, hogy alig van az emberi életnek értéke: mennyi nincstelen, családtalan gyermek csatangol a nagyvárosok utcáin... hány beteg, öreg és nyomorék tölti egész életét a szabadban, és hulladékon él, amíg él. – Nem csodálkozhatunk, hogy így hangzik Mária szociális tanításának első tétele: Védd az emberi Életet!

A magányos Mária: Jézus 30 éves korában elhagyja Édesanyját, hogy földi küldetését teljesítse. – Mária magára marad: a názáreti boldog éveknek vége, amikor még napjait Szent Fia szolgálata töltötte ki. – Bizony úgy járt Ő is, mint a legtöbb földi szülő: egyedül marad. – Fia távol, csak kósza hírek érkeznek felőle... azok sem megnyugtatóak, sőt: évről-évre

nyugtalanítóbbak. – Mert Jézus hiába „jár körül jót cselekedvén”, ellenségei szaporodnak, többször életére törnek. – S az Írások is – a Próféta és Zsoltárok – mindinkább nyilvánvalóvá teszik Mária előtt, hogy Fia a „fájdalmak férfia”, akinek „épsége nincsen, szépsége nincsen”, s akinek „átlyukasztják kezét-lábát, és megszámlálják minden csontját”. – Vajon mit tesz Mária? „Szívét kezdettől Isten felé fordítja, így nem lesz soha elhagyott”...

Mária szeretet-szolgálat: Jézus példáját követi magányában, aki a vakokat látóvá, a süketeket hallóvá teszi, az éheseket jóllakítja, s a megroppant nádat nem törí meg, és a pislogó méceszt nem oltja ki... – Mária Jézus Anyja, így első és legodaadóbb tanítványa: Jézustól való elszakadásától a szomorúak Vigasztalója, a magányosak és elesettek Gyámolítója, az elhagyottak Pártfogója. – Mária valóban megvalósítja szociális tanításának első tételét: védi az életet.

Mária a Karitás példaképe: nyomában a Világtörténelem leányainak, asszonyainak milliói állnak a magányosok, elhagyottak, nyomorultak mellé, és bennük szolgálják Krisztust. – Korunk Mária-leánya: Teréz Anya nem a „felszabadítás teológiáját” hirdette, hanem követőivel kivonult a nagyvárosok nyomor-negyedeibe, enyhíteni az ínséget, ápolni a betegeket, letörölni a haldoklók halál-verítékét, és imádkozni... imádkozni... imádkozni... – Mária példájára Teréz Anya leányai szíveiket kezdettől fogva Isten felé fordítják ezek az emberi szenvedés és nyomor elkötelezettjei, és sohasem elhagyottak, mert társai Máriának, és velük van Krisztus...

Az igazi elhagyatottság a Bűn, az igazi nyomor az ősi Átok, mely még ma is sújtja az emberiséget... Legjobban azokat, akik az emberi élet peremére – sokszor azon kívül – sodródtak. – Ez ellen az ősi Átok és következményei ellen indított harcot Mária, ellene harcolnak az Őt követők: a mindenkori Mária-leányok, akik enyhülést visznek a magányba, az elhagyatottságba, a nyomorba... Annak segítségével, aki Felé szívüket fordítják kezdettől fogva, hogy minél kevesebben legyenek magányosak és elhagyottak. – Ezért hangzik így Mária szociális tanításának második tétele: ne hagyd az elhagyottakat!... – Szomorúak Vigasztalója, magányosak és elhagyottak Pártfogója, nyomorultak és kiteszítottak szeretetteljes Édesanyja, könyörögj érettünk!...

2. „Az éhezöket eltöltötte javaival, de a gazdagokat üres kézzel bocsátotta el.”

– A MAGNIFICAT kemény szavai: Mária további szociális tanítása. – Ilyen szociológiát eddig még soha nem hallottunk!...

Az éhezöket eltöltötte javaival: A Hegyi-beszéd szavai világítanak át Mária énekén... Az Isten végtelenül Jó és Irgalmas, megesik szíve az éhezökön: kenyeret ad a mennyből nekik. – Nemcsak Krisztus szent Testét, nemcsak az örök Boldogság minden Vágyat és Kívánságot betöltő javait... mely úgy eltölt minden üdvözlöt, hogy már nem is kíván többet és mást. – Evilági kenyeret is ígér az éhezöknek: a mindennapi kenyeret, mely nélkül a Miatyánkot sem tudja az ember boldog és tiszta szívvel imádkozni, mikor félmilliárd ember éhez a földön. – Ezért szól így Mária szociális tanításának harmadik tétele: előbb a mindennapi kenyeret!... – S Ő közbenjár Krisztusnál és Istennél, hogy töltsse el az éhezöket javaival: ne éhezzenek, és ne nyomorogjanak, mert a nyomorban nem lehet igazán eltalálni Istenhez. – Ó, legalább mi: az Isten-hívó, Krisztus-hívó keresztények megértenénk Mária szociális tanítását, és segítenénk a nyomorgókon, az élet peremére kiszorultakon! – De nem úgy, hogy fogamzásgátló tablettához kötik az élelmiszer-szállítmányokat!!! – Akkor nem kellene erőszakkal kikényszeríteni az élet szerencsétlenjeinek a mindennapi kenyeret és az emberhez méltó életet!...

A gazdagokat üres kézzel bocsátotta el: Jézus háromszoros „jaj-kiáltása” világít át Mária énekén, mint a reflektor fénye... Isten végtelenül Igazságos, Ítélete ott lebeg a keményszívű gazdagok felett: „Ti már elvettétek jutalmatokat a földön!” – Egyértelmű és határozott Mária

szociális tanításának negyedik tétele: a könyörtelen gazdag már itt a földön megtapasztalja keményszívűségének büntetését, ugyanakkor üres kézzel állhat majd ítélő Bírája elé az Örökkévalóság küszöbén. – Krisztus világosan beszél a gazdagok bűneiről, a hűtlen sáfarról, a kapzsi és brutális szőlőmunkásokról... Nem kell ahhoz „forradalmi teológia”, hogy megtapasztaljuk: a gazdagok kapzsiságának, könyörtelenségének büntetését saját testében-lelkében hordozza már itt a földön. – S mi lesz, amikor Krisztus ítéletet mond felette?! – Mária közbenjár Fiánál, a Második Isteni Személynél, aki nem azért jött a Földre, hogy a bűnös meghaljon, hanem, hogy megtérjen és éljen! – Mária az Irgalom és Megbocsátás Anyja, de az Igazság is! – Egyensúlyt akar már itt a földön, s mindenki számára emberi életet! – Miért nem hallgatnak rá a gazdagok és hatalmasok?... Miért akarják – minden áron – kihívni Isten haragját maguk ellen?... Hát nincs elég baj és betegség a világon?! – Gondoljunk csak korunk fenyegető epidémiájára: az AIDS-re!... Hát nem Isten büntetésének a jele, hogy jórészt a gazdagokra és szívtelenekre mér csapást?!...

Mária szociális tanítása védi az életet, de az emberhez méltó életet is! – Szelíd szavaival nyugtatja ugyan a nyomorgókat, de kemény szavaival inti a gazdagokat és hatalmasokat! – Egyensúlyt akar már itt a földön, azt akarja, hogy Isten Országja jöjjön el a Világra, és maradjon meg a Világ végezetéig, de olyan világ, amelyben minden ember egyenlő, és az emberi méltóságra mindenki vigyáz!...

3. „Szétszórta a hatalmasokat és szívükben gőgösöket...”

– Mária éneke azonban még keményebb dolgokat is tartalmaz: Isten – a végtelenül Jó és Irgalmas, de ugyanakkor Igazságos Isten – lesújt a szívükben gőgös hatalmasokra és szétszórja őket... Mária előtt ott a példa: a megalázott AsszírIA, Babilon, Egyiptom... és a Történelem távoli homályában talán ott lebeg Róma, az Iszlám hatalma... s talán még a Fehér Ember sorsa is!...

Mária szociális tanításának ötödik tétele: Isten a gőgösöknek ellenáll, és szétszórja őket, bármilyen hatalmasak is legyenek! – Kemény beszéd ez, különösen egy szinte még gyermekleány, egy áldott Kismama ajkáról... De éppen ezért elgondolkoztató: ez az Istenbe-mélyült Szűz és Anya, aki a Megváltót és a Szabadítót hordozza szíve alatt, keményebb hangon szól, mint a Próféták...

Szelíd Szűz!... Irgalmasság Édesanyja!... Mi történt Veled, hogy ajkad az isteni Haragot és Megtorlást hirdeti?!...

Ne essünk tévedésbe! Mária az Erős Asszony! Az isteni Igazság Édesanyja: Neki is hirdetni kell az Igazságot, mely nemcsak a Mennyben Igazság, hanem a Földön is! – Ha azt imádkozzuk, hogy „Jöjjön el a Te Országod!”, akkor azonnal hozzá kell tennünk: „miként a mennyben, azonképpen itt a földön is!” – Az igazságnak már itt a Földön is érvényesülnie kell!... És Mária ezt tudja és akarja!...

Ezért vágya és Óhaja Máriának, hogy már itt a földön Egyensúly legyen: mindenkinek emberi élete és emberi méltósága! – Azt akarja Mária is, hogy a kíméletlen Gazdagság, a könyörtelen Gőg és Hatalom ne tiporhassa el Isten és az Ő gyermekeit! – Azt akarja, hogy legyen Békesség és Szeretet és igazságos Egyensúly köztük mindenkoron!...

Értsük meg hát Mária szociális tanítását, mely így foglalható össze:

- Védj az emberi létet!
- Ne hagyd el az elhagyottakat!
- Előbb a mindennapi kenyér!
- A könyörtelen gazdagok már itt a földön megtapasztalják keményszívűség átkait!
- Isten a gőgösöknek ellenáll, és szétszórja őket, bármilyen hatalmasok!

Értsük ezt meg, ehhez tartsuk magunkat, és – lehetőségünk szerint – hirdessük és szolgáljuk!

Most pedig forduljunk égi Édesanyánkhoz, kérjük Tőle azt, hogy meg tudjuk érteni, és meg tudjuk élni szociálistanítását, és naponta tudjuk – cselekedetekben gyökerező – tiszta lélekkel imádkozni:

„Békesség, Szeretet, Igazság és Egyensúly Édesanyja! – Könyörögj érettünk, gyermekeidért!... Könyörülj szerencsétlen Világunkon és az Átok alatt nyögő egész Emberiségen!” – Ámen.

MAGADHOZ ÖLELED GYERMEKEIDET...

„Vajon ki tud ellenszegülni igazságodnak, Uram? De akik
Hozzá fordulnak, azok örökké nagyok lesznek.”
(Judit 16. 13-16.)

„Irgalmasan gondját viseled a reád hagyatkozóknak, és –
amint megígérted – magadhoz öleled gyermekeidet.”
(Lk 1. 54-55.)

Judit – aki Mária előképe az Ószövetségben – Isten hatalmát és nagylelkűségét zengi, Mária pedig – a MAGNIFICAT záró-akkordjában – az isteni Irgalomról és Hűségéről beszél: Magadhoz öleled gyermekeidet...

1. „Vajon ki tud ellenszegülni igazságodnak, Uram? De akik Hozzá fordulnak, azok örökké nagyok lesznek.”

– Judit éneke az isteni Igazság végtelen erejéről szól, de ugyanakkor a Nagylelkűségről, mellyel a Hozzá fordulókat felemeli, és nagygyá teszi Isten. És ezt a gyönyörű verset azzal a felszólítással fejezi be Judit: „Minden teremtményed szolgáljon Neked, Uram!”

Az Ószövetség Isten-fogalma alapvetően más, mint amit Krisztus nyilatkoztatott ki nekünk Istenről. De Juditnál a szigorú Isten-homlok ráncai mögül – mint a felhők mögül a Nap – elősugárzik a végtelen Igazság mellett a végtelen Nagylelkűség: az Istenhez forduló, és teljesen ráhagyatkozó ember bizalma szinte lefegyverzi a gyakran – és joggal – lesújtani készülő isteni Igazságot.

Igaz, az Isten-szolgálat mögött még nagyobb a félelem; az engedelmisség mögött még nagyobb a végtelen hatalmas Úrtól való rettegés; az isteni Erő elismerése mögött nagyobb a kiszolgáltatottság érzése... De megjelenik az isteni Nagylelkűség és az Irgalom, melyről Judit így énekel: „Akik Hozzá fordulnak, azok örökké nagyok lesznek.”

Az isteni Nagylelkűségről és Irgalomról a Zsoltáros beszélhet igazán!... Gondoljunk csak a hét bűnbánati zsoltárra!... ahol a bűnök özönét egyedül az isteni Irgalom képes megállítani... a bűnös lelkeket újra hófehérre tisztítani... és új szívet teremteni az esendő szív helyébe. – Ehhez azonban meg kell járni az önvizsgálat és önismeret, a bűnbánat és bűnútalat mélységeit, fel kell ismerni a végtelen különbséget a vakmerő bűnös és a bűnnel megbántott Isten között... Judit ezt így fejezi ki: „Vajon ki tud ellenszegülni a Te Igazságodnak, Uram?!”...

Aztán a Prófétáknál megjelenik az isteni Nagylelkűség és Irgalom mellet az Isten végtelen Szeretete, mellyel kilátásba helyezi, és előkészíti a Megváltást: Az Isten ingyenes, végtelen értékű ajándékát. – Az Ég kibékül a Földdel, a várakozás öröme eltöltheti az emberek szívét. – Feltörhet lelkünkéből a vágy, ajkunkról a sóhaj és a kiáltás: „Harmatozzatok egek onnan felülről... és felhők esőzzétek az Igazat!...” – Judit ezt így mondja el: „Isten örökké nagygyá teszi a Hozzá fordulókat!...” – Ezért énekel Judit új-éneket Istennek: „Uram, nagy vagy és dicsőséges, erős, csodálatos és győzhetetlen!...”

Ez egyben az Ószövetség csúcspontja!...

2. „Irgalmasan gondját viseled a Reád hagyatkozóknak...”

– A MAGNIFICAT záró-tételének első része: Irgalom... Gondviselés... Istenre-hagyatkozás!... – Mária aztán jól tudja, hogy mit jelentenek ezek a szavak... Hiszen saját magán is érzi, de saját maga is gyakorolja...

Irgalom: Mária már a MAGNIFICAT elején megfogalmazta: „Irgalmassága kiárad az Őt keresőkre!” – Mária keresi Istent mindenben... mindenkor... mindörökre... Ezért árad reá léte első pillanatától az isteni Irgalom, mely lehajol, felemel, és magához ölel. – Mi emberek az irgalomban valami megalázót találunk... bizonyára azért, mert mi nem tudunk igazában irgalmat gyakorolni. Csak mondjuk a szép szólamokat, de irgalom címén lenézzük és megalázzuk az irgalomra szorulókat. – Az isteni Irgalom mindig megértő... mindig jóságos... mindig szeretetteljes... és soha nem érezteti velünk gyengeségünket, elesettségünket, rászorultságunkat... – Mária irgalma is hasonló ember-gyermekei iránt: ismeri ember-voltunk buktatóit, félelmeit és szorongásait, szegényletes meghátrálásait és elkeseredett vergődéseit. És – mint jóságos Anya – oldja félelmeinket és szorongásainkat, megállítja hátrálásainkat, csillapítja vergődéseinket: szertettel anyai szívére ölel, és úgy visz magával Krisztushoz bennünket...

Gondviselés: Isten a mi gondviselő Édesapánk! – Nemcsak elindít bennünket a lét göröngyös útjain... nemcsak ellát bennünket olyan testi és lelki útravalóval, mely által egyszeri és megismételhetetlen jelenségeivé válunk a természetes és természetfeletti világnak, hanem pillanatról-pillanatra fenntart bennünket a Nem-lét szakadéka felett, gondja van ránk, és „angyalokat rendel mellénk, hogy kőbe ne üssük lábunkat”. – Mi emberek megfélekedünk arról, hogy a „gondviselés” összetett cselekedetek láncolata. Mi valahogy azt véljük: elindítjuk az életet... testileg úgy-ahogy – vagy talán túlságosan is! – gondoskodunk az általunk elindított kis-életekről; talán még lelkileg is adunk egy-egy kis indítást... lökést... egy sóhajtasnyi mozdulatot. – És aztán hagyjuk, hogy a mindennapi élet – sokszor mocskos – hullámai ide-oda dobálják szegény gyermekeinket, szegény gondozottjainkat, neveltjeinket, tanítványainkat... a szomszéd és az utca szerencsétlen gyermekeit, akikhez pedig mindükhöz közünk van: egy az Atyánk, egy a Megváltásunk, egy az örök Célunk! – Mária nem így gondolkodott földi életében gyermekéről, családjáról, környezetéről, mindenkiről, akivel csak kapcsolatba került. – És nem így gondoskodik az Örökkévalóságban ember-gyerekeiről. – Ő az isteni Gondviselést igyekszik másolni! – Ezért fordulhatunk anyai szívéhez testi-lelki bajainkkal, bánatainkkal. – Ő mindig megért, mindig magáévá teszi gondjainkat, és Krisztus elé vezet bennünket...

Istenre-hagyatkozás: ezt kívánja Isten tőlünk cserébe az Irgalomért és a Gondviselésért. – Isten részéről végtelen Jóságának a következménye ez a kívánság... az állandóan megelőlegezett Kegyelemért, Irgalomért, Szeretetért. – Az ember részéről pedig ez a logikus: Isten irgalmas hozzám, szeretettel gondomat viseli, tehát nyugalommal és teljes bizalommal ráhagyatkozom. – Igen, ez lenne a logikus! – De akkor hogyan elégülhetne ki az emberi kevélység, az emberi gög?! – Hiszen mi így gondolkodunk: mindent az ember teremt meg

magának, mindent az ember csikar és verekszik ki a Természettől!... – Bár sokszor nem is a gőg a forrása az Istenre-hagyatkozás hiányának, hanem a keserű emberi tapasztalat: annyi szülői, tanári, baráti, munkatársi... egyáltalán: emberi megnyilatkozásban csalódott már, hogy az isteni Ígéretnek sem tud hinni! – Szomorú emberi sors, és borzasztó nagy emberi Felelősség! – Ha nem tudjuk gyermekeink, tanítványaink, barátaink, munkatársaink, ember-testvéreink elé élni a minden-napok Isten-hitét, Krisztus-szeretetét és a hétköznapi kereszténységét, akkor ne is csodálkozzunk azon, ha környezetünk – és benne sajátmagunk – nem tud bizalommal Istenre hagyatkozni! – Pedig Mária elénk éli az Istenre-hagyatkozás gyönyörűségét és legmagasabb fokát! – És ne mondjuk, hogy: Máriának könnyű volt! Igen, kapott hozzá Kegyelmet, de így is nehéz volt számára a Fájdalmas Anyaság elviselése! – És mi is kapunk Kegyelmet: bőségesen és túlcordulóan! – Miért nem tudunk teljes bizalommal és maradéktalanul ráhagyatkozni Istenre?!...

3. „Ígéreted szerint magadhoz öleled gyermekeidet mindörökre!”

– A MAGNIFICAT táró-tételének második része: Magadhoz öleled gyermekeidet mindörökre. – „A hit hegyeket mozgat” – mondotta az Úr. – Mária mondanivalójának lényegét talán így fogalmazhatjuk meg: „A feltétlen bizalom teljesen lefegyverzi az Istent!” – Még mi emberek is, ha gyermekünk, vagy unokánk – vagy legyen az akármilyen kis-gyermek – feltétlen bizalommal áll elénk, nem tudjuk megtagadni kérését. – „Lehengerlő bizalom!” – Mária erre tanít bennünket. – A MAGNIFICAT-nak ez a lényege!... Ezért nem mondhatjuk elég gyakran az ujjongó örömeink, a leboruló Engedelmességnek és a lehengerlő Bizalomnak ezt az imádságát!...

Magadhoz öleled gyermekeidet: ez már nem csupán Irgalom és Gondviselés, nem is a Jóságnak közvetlen megnyilvánulása, valójában több ennél: lehajlás és felemelés... megelőlegezett és folyamatosan árasztott Kegyelem... a Szeretetnek az a mély megnyilvánulása, melyet csak a legközvetlenebb hozzátartozó – a Gyermek – iránt érezhet az ember. – És mindez Isten mértékéig: a Végtelenségig fokozva! – Isten így öleli magához Máriát, de minket is kivétel nélkül! – Mária pedig így öleli magához szent Fiát, de valamennyi ember-gyermekét is! – Nekünk is így kell ölelnünk: hitvest, gyermeket, szülőt, barátot, minden ember-testvért! – Hogy Istent hogyan kell magunkhoz ölelni? – Azt Mária mutatta meg: az ujjongó Öröm, a leboruló Engedelmesség, a lehengerlő Bizalom extázisában!... A MAGNIFICAT szellemében!...

Ígéreted szerint mindörökre: Isten ígéretei nem lapos közhelyek, nem rövid-lejártú hitelek, hanem életbevágóan fontos közlések, melyek nem változhatnak meg, mert egy Örökkévalóságra szólnak! – Isten ígéretei a Szövetségek!... A Szövetségek, melyeket népével és az Emberiséggel kötött! – De Isten ígérete az is, amikor nevünkön nevez bennünket, életre hívja és magához köti egyszeri és megismételhetetlen létünket: és mindezt az Örökkévalóságra szólóan teszi. – Istent kötik az Ígéretei mindörökre! De minket is!!! – „Nehéz neked rugdalóznod az ösztöke ellen!” – mondja az Úr az Apostolnak. – Mi sem menekülhetünk az Isten elől... a közösségi és a személyes Szövetség elől! – Egy időre – talán – kitérhetünk előle... egy időre – talán – megfélemlíthetünk róla... egy időre – talán – még azt is elhitethetjük magunkkal, hogy Ő is megfélemlített rólunk! – Aztán újra jön az Úr – orkán vagy enyhe szellő formájában – és mi érezni fogjuk... és tudjuk, hogy Isten nélkül soha nem lehet teljes az életünk! – Egyáltalán nem tudunk élni Nélküle!...

És itt jön segítségünkre Mária! – Ő, aki soha nem akarta megbontani Istennel való Szövetségét, hanem mindig csak erősebbé és szilárdabbá tenni, értünk is imádkozik Krisztushoz, hogy – ígérete szerint – mindörökre átöleljen bennünket Isten, mint édes – vagy tékozló, de megtért – gyermekeit. – Kérjük hát Vele együtt:

„Urunk, Istenünk! – Te, aki irgalmasan gondját viseled a Reád hagyatkozóknak, és Magadhoz öleled gyermekeidet mindörökre, add meg nekünk a Bizalom Szentlelkét, hogy soha ne akarjunk ellenszegülni Igazságodnak, hanem akaratunkat mindig a Te szent Szándékodhoz tudjuk, és akarjuk igazítani!” – Ámen.

GYERMEK SZÜLETIK NEKÜNK, FIÚ ADATIK NEKÜNK

„Gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, s az ő vállára kerül az uralom. Így fogják hívni: Csolálatos Tanácsadó, Erős Isten, Békesség fejedelme.”
(Iz 9. 2-4.)

„Mária megszülte egyszülött fiát, pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem jutott hely nekik a szálláson.” (Lk 2. 7.)

Az Evangélista egyetlen mondatban foglalja össze Jézus születését, melyet Izajás előre megjövendölt: Gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk.

1. „Gyermek születik nekünk, fiú adatik nekünk, s az ő vállára kerül az uralom.”

– A gyermek születése egy Isten-szerinti családban boldogságot jelent. – Izajás próféta szerint: Isten öröktől fogva elgondol minden embert, és kezébe írta minden ember nevét. – Így a gyermek születése Isten szeretetének jele, és Isten akaratának teljesítése. – Ezt nagyon jól tudták a zsidó-családok, ezért becsülték azokat, akiknek sok gyermekük volt. A meddőséget pedig Isten csapásának minősítették...

Az első fiú születése azután külön örömet jelentett, és büszkesége volt minden anyának. Hiszen az elsőszülött fiú kapja az atyai áldást, az atya után ő lesz a család feje. – Igaz, neki kell gondoskodnia majd Édesanyjáról, neki kell férjhez adni leány-testvéreit, de az elsőszülöttség jogán ő lesz az örökös. – Az uralkodók családjában pedig az ő vállára kerül az uralom... – És ez a jog megmaradt az európai családokban is. ezért ünnepli az egész ország a trónörökös megszületését, és üdvözli 21 ágyúlövés a születés hírét.

A zsidó nemzetben a gyermekek – különösen a fiú-gyermekek – születése mindig nagy örömet jelentett, mert a gyermekek biztosították a családok, a törzsek, az egész nép fennmaradását és gyarapodást.

És ez mindenütt így van: a gyermek a nép jövőjének záloga. – A Történelem bizonyítja, hogy amely nép igyekezett menekülni a gyermek-áldástól, az előbb-utóbb eltűnt a Történelem színpadáról, helyüket pedig más népek foglalták el...

Furcsa, – még ha részben érthető módon is, – az európai zsidó családok szakítottak a sok gyermek vállalásával, s az „egyke”, vagy az „egy-se” vállalására tértek. – Ennek fő okát a náciizmus zsidó-üldözésében, és a hitlerizmus által végrehajtott rettenetes „holokausztban” kell keresnünk. – (Bár a cári-Oroszország gyakran ismétlődő pogromjai nem akadályozták az orosz-zsidóság növekedését!) – A II. Világháború után megmaradtak és utódaik közül sokan úgy gondolják, hogy a – sajnálatos módon – újra jelentkező antiszemitizmus közepette bármikor újra zsidó-üldözés következhet be, s ennek nem akarják kitenni gyermekeiket...

Izrael állam az, ahol jórészt megújult az Ószövetség gyermek-akarása és a sok-gyermek szeretete.

Magyar népünk is – szociális, gazdasági és – főképpen – erkölcsi okokból – rátért a gyermektől való „irtózás”, az anyaság „megvetése”, s ez által a népesség csökkenésének útjára. Fokozódik a „demográfiai-vákuum”, hiányzik népünk létszámából a több-millió művi abortusszal elpusztított magzat, akik biztosíthatták volna népességünk természetes növekedést. – Már pedig Közép-Európa közepén, magas szaporodási átlaggal rendelkező népek gyűrűjében, saját magunk ítéljük népünket először teljes elöregedésre, majd pusztulásra... Hacsak – nagyon sürgősen – nem tesszük meg a 180 fokos fordulatot!...

De mindehhez nem elég a langyos önbiztatás! Ide teljes erkölcsi megújulás szükséges, ahhoz pedig kegyelem... kegyelem... kegyelem!... Különben Karácsony helyett, a gyermek-születés örömnépe helyett az Aprószentek napja köszönt ránk: az elmúlt 50 év alatt ugyanis több mint 5 millió aprószentet produkáltunk!!! – Ránk virradhatna már az új-Gyümölcstető, az új-Advent, az új-Karácsony! – Hála Istennek, akadnak már vigasztaló jelenségek: a Nagycsaládosok Szövetsége más rokon-egyesületekkel együtt hadat üzentek a művi abortusznak; gyarapodnak a 4-5-6 gyermekes Édesanyák, vannak már 20-28 unokának örvendő Nagyszülők. – Áldja meg őket az Isten, vigyázzon rájuk Mária, és növekedjen a számuk Urunk segítségével...

2. „Az Ő neve Csodálatos Tanácsadó, Erős Isten, Béke Fejedelme...”

– Ezekkel a gondokkal, súlyos problémákkal hová menjünk?... – Kihez forduljunk... A Próféta megadja a választ: a nekünk adott Fiúhoz, akinek neve: Csodálatos Tanácsadó, Erős Isten, Béke Fejedelme.

Csodálatos Tanácsadó! – Ha valamilyen kérdésben kétségeink vannak, tanácstalanok vagyunk, akkor szakértőhöz fordulunk: építési tanácsadóhoz, adó-tanácsadóhoz, jogügyi tanácsadóhoz... – És ha lelki tanácsra van szükségünk? – Az emberek közül sokan pszichológushoz, pszichoanalitikushoz fordulnak, de olyanok is vannak, akik csillag-jóshoz, vagyis asztrológushoz, vagy egyszerűen jósnőhöz fordulnak. – Amerikában szinte mindenkinek van pszichoanalitikusa, aki kielemezi álmait, lelki megmozdulásait. – Mi keresztények boldogok lehetünk, mert lelki-atyánkat kereshetjük fel, és vele megbeszélhetjük a lelkiéletünkkel kapcsolatos dolgokat. Nem beszélve arról, hogy bűneinket megvallhatjuk, és bocsánatot nyerhetünk azokra. – De mindez csak azért lehetséges, mert 2000 évvel ezelőtt „Fiú született nekünk, akinek a neve: Csodálatos Tanácsadó”. – A Második Isteni Személy, az emberi testet öltött Ige, az isteni Tudás teljessége, aki reánk hagyta Lelkét és Lelkével együtt Egyházát... S a Lélek működik az Ő szolgálataiban, és Tanácsát adja a hozzá fordulóknak. Immár 2000 éve. – Csodálatos Tanácsadó! Légy velünk, és irgalmazz nekünk!...

Erős Isten! – A 2000 éve megszületett csecsemőben Isten Ereje lakozott, bár rejtett formában. – Majd 30 év után kinyilvánítja, hogy Ő: Erős Isten, élet és halál ura, aki meggyógyítja a betegeket, halottakat támaszt fel, és a Gonosz Lelkek menekülnek előle. – Erős Istenünk! Állj mellettünk testi-lelki problémáinkban! Adj számunkra erőt a szenvedésben... a kísértésekben... erőfeszítéseinkben... és főleg légy mellettünk halálunk óráján! – Erős Isten! Légy velünk, és irgalmazz nekünk!...

Béke Fejedelme! – Mi emberek tele vagyunk békétlenséggel: békétlenség van a népek között... békétlenség van a családokban... a munkahelyeken... még önmagunkban is sok a békétlenség... – Egyáltalán: van remény a külső és belső békességre?... Vagy már így fog eltelné békétlenségben az Emberiség élete?... – Van remény! Mert a 2000 évvel ezelőtt született fiú-gyermek: a Béke Fejedelme. – Bár 30 év múlva azt mondja: „Nem békét hoztam, hanem kardot!” – De ez nem azt jelenti, hogy az amúgy is meglévő békétlenséget fogja

fokozni! – Ellenkezőleg! Jézus a békétlenség ellen hirdet harcot, mert Ő a Béke Fejedelme! – Az Ő születésekor énekelték az Angyalok: „Békesség a jóakarató embereknek!...” – Ő elsősorban azt akarja, hogy ne békéljünk meg a bűnnel, ne alkudjunk meg az erőszakkal, az egyenlőtlenséggel, az emberi méltóság megalázásával... Valójában Krisztus a „forradalom teológiáját” hirdette, de nem az erőszak eszközeivel, hanem a szeretet eszközeivel. – Az Ő teológiája a „szeretet teológiája”... Aki Őt követi, az vállalja az engedelmességet, a lemondást, a szolgálatot és szeretetet! – Csak az építheti a Békesség-országát, melynek a 2000 évvel ezelőtt született fiú-gyermek a Fejedelme... Béke fejedelme! Légy velünk, és irgalmazz nekünk!

3. „Mária megszülte elsőszülött fiát,

pólyába takarta és jászolba fektette, mert nem jutott hely nekik a szálláson.” – A Világra-jövetel – Jézus születése – a Világegyetem legnagyobb eseménye: a Második Isteni Személy emberré lesz. – Vállalja az emberi Létet, az emberi Sorsot, mindezt minden problémájával, ellentmondásával. – Ugyanúgy tehetetlen kisgyermek, mint a többi újszülött, ugyanúgy sír, ha fázik, és ha éhes... Mária pedig ugyanolyan Édesanyja az újszülött Csecsemőnek, mint a többi földi Édesanya...

(Hogy fájdalommal szülte-e meg Mária is gyermekét, nem tudjuk, de nagyon valószínűnek tarthatjuk. Mert Isten a szüzességét megővta ugyan Máriának, de – amint Jézus is hasonló lett hozzánk, kivéven a bűnt – Mária is hasonló kellett, hogy legyen, a többi Édesanyához.)

Az alapvető különbséget az teszi, hogy Mária az emberré lett Második Isteni Személyt szülte a Világra, takarta pólyába, és fektette jászolba. – Mert Jézus világra-jövele a be-nemfogadás istállójában történt, s Édesanyja a kitaszítottság jászolába fektette a Megváltót.

Hát ezt érdemelte tőlünk a Csodálatos Tanácsadó? – Az Erős Isten? – a Béke Fejedelme? – Akinek vállára kerül a hatalom? – Ha az emberek tudták volna, hogy kit nem fogadtak be?!... Ha sejtették volna, hogy kit taszítottak ki a barlang-istállóba?!... – De nem tudták, mert számukra Mária és József csak kellemetlen, terhes idegenek voltak. – Különösen azért, mert Mária már a szülés előtt állt. – Vajon mi járhatott az eszükben? Talán ilyesmi: egyáltalán, hogy gondolták „ezek”, megzavarni a rokoni együttléteket?... Vagy: még kellemetlenebbé akarják tenni „ezek” az amúgy is kényelmetlen zsúfoltságot?!... Menjének, ahová tudnak!... Ott az a barlang-istálló!...

És mi?! – Vajon mit tettünk volna mi? – És mit teszünk ma? – Amikor még egy tál ételt is kényszeredetten adunk a rászorulóknak?! – De helyet adni?... Még hozzá: szülő nőnek?... Ki hallott már ilyent?! Menjének kórházba! – És a hajléktalanok?... a természeti csapás sújtotta ember-testvérek?... Vajon eszünkbe jutna-e szabad szobánkat felajánlani egy rászoruló családnak?!...

Uram, Istenem! – Ha végig gondoljuk a be-nemfogadás istállóját és a kitaszítottság jászolát, akkor látjuk, hogy milyen szívtelenek is vagyunk! – Embertelenek vagyunk: nagyon kemény és könyörtelen a lelkünk! – Csodálkozhatunk Jézus megkínzásán... az ostromozásán... a keresztút könyörtelenségén... a Golgotán?... Ez telik ki tőlünk, emberektől!...

De nem szabad kétségbe esnünk! – A be-nemfogadás Máriája boldogan ölelte szívére gyermekét, és szeretetével bélelte ki a kitagadás jászolát, örömmel fogadta a pásztorokat, és – megköszönte ajándékaikat. – S a be-nemfogadás istállója a Béke és Öröm helyévé vált: az Isten- és ember-szeretet töltötte be, s máig is sugárzik onnan ránk a Kegyelem. – Töltsük meg szívünket-lelkünket Karácsony Békéjével, Kegyelmevel és Szeretetével! – Örüljünk mi is,

hogy a Második Isteni Személy emberré lett, vállalta velünk az Élet- és Sors-közösséget, és megváltott bennünket a Bűntől. – És megnyitotta számunkra a Mennyet és az Örökkévalóságot...

Karácsonykor nyílt meg számunkra – igaz, hogy még csak résnyire – a Mennysors ajtaja. – S köszönjük meg Máriának, hogy világra hozta Jézusunkat: a Csodálatos Tanácsadót, az Erős Istent és a Béke Fejedelmét.

Elmélkedésünket pedig fejezzük be gyönyörű karácsonyi népdalunkkal:

*Mostan kinyílt egy szép rózsavirág,
Az, kit oly rég várt az egész világ,
Betlehemben kibimbózott zöld ág.
Király-nemből méltóság, Király-nemből méltóság...*

*De nem talált szállást a városban,
Maradása lészen a pusztában,
Ökör, szamár álltanak a jászlon
Csudálkozván Jézuson, Csudálkozván Jézuson...*

*Bölcsöd volnék, én elringatnálak,
A hidegtől csípni nem hagynálak,
Betakarván úgy ápolgatnálak,
Szolgálnék, mint Uramnak, Szolgálnék, mint Uramnak...*

Ámen.

ÉLETET TALÁL, ÉS ÜDVÖT MERÍT AZ ÚRTÓL

„Boldog az ember, aki hallgat reám, mert, aki engem megtalál:
életet talál, és üdvöt merít az Úrtól.” (Péld 8. 32-35.)
„Mária pedig így szólt: Mindazt, amit csak mond nektek,
tegyétek meg!” (Jn 2. 5.)

A Példabeszédek könyve az isteni Bölcsességről szól, János evangélista pedig Mária szavait idézi a kánai menyegző kapcsán, melyekkel arra figyelmeztet, hogy jézus utasításait kövessük. Aki ezt teszi: Életet talál, és üdvöt merít az Úrtól.

1. „Boldog az ember, aki hallgat reám”

– mondja az isteni Bölcsesség. – A mai hangos, zajos, dübörgő világban vajon hogy lehet meghallani az isteni Bölcsesség hangját?! – Ha egyáltalán hallható, vajon milyen hullámhosszon fogható?! – Hogyan lehet kiszűrni a háttérzajból... a mindent körülvevő, a minden hangot elnyelni akaró háttér-üvöltésből?! – Mert a mai rohanó élet, a nyakunkra nőtt elektronikus és tömegkommunikáció, a mindent elborítani akaró információ-áradat eddig még csak olyan helyzetet produkált, ahol azt hallani meg, aki legjobban kiabál, még ha a legnagyobbat hazudja is! – Tragikus sorsa ez a mai életnek, annál is inkább, mert az isteni Bölcsesség soha nem zajong, nem lármázik, hanem csendesen beszél... suttogó szava könnyen elvész a hangos disszonáns áradatban... az üvöltő hang-orkánban...

Hogyan tud mindezzel konkurálni a mély – de néma – gondolat... a közvetlen – de halk – beszéd... a hatékony – de szótlan – cselekedet?! – Pedig az isteni Bölcsesség állandóan „adásban van”, a Szeretet és a Szolgálat „hullámhosszán”, és állandóan megnyilatkozik: Megnyilatkozik az anya-szív dobbanásában, mely állandóan küldi a tápláló vér-áramot magzata vér-körébe, hogy ember szülessen a világra. Megnyilatkozik a magzat százhuszat verő szívdobogásában, és boldog megmozdulásaiban, melyekkel jelzést ad a világba az őt váró szerettei felé. Megnyilatkozik a házastársak szívének és gondolatának egymásra hangolódásában, kegyelmi rezdülése együttlúktetésében, mely új életek, új tervek, új meglátások, új felfelé kapaszkodások forrásává válik. Megnyilatkozik a gyermek-kéz szorításában, mellyel Édesanyját átöleli, és mellyel Apja kezébe kapaszkodik, hogy szembe tudjon nézni az élet kemény – és sokszor tragikus – valóságával. Megnyilatkozik a szülői szív gyermekei fölötti örömeiben, gyermekeiért való remegésében, de – ugyanakkor – Isten karjába történő helyezésében, hogy soha Tőle el ne szakadhasanak. Megnyilatkozik a testvéri kéz melegében, segítő hónalj-alá nyúlásában, támogatásában és felemelésében, hogy mindnyájan egyenes derékkal és kihúzott lélekkel tudjunk menni Isten felé. Megnyilatkozik a gyógyító és ápoló kéz szerető jóságában, gyakran fájdalmat okozó irgalmasságában, de mindig minden lehetségest megkísérlő erőfeszítésében. Megnyilatkozik a papi-kéz áldozatában, áldásában, imára-kulcsolásában és mindeneket Istenhez kapcsoló törekvésében. Megnyilatkozik az áldozatba vetett hitben, és a soha nem lankadó keresztény reményben. Megnyilatkozik a Szeretet melegében, a Szolgálat – csüggedést nem ismerő – buzgalmában és fáradhatatlan cselekedeteiben. Megnyilatkozik a Szentháromságos Istenbe vetett Hittben, az Örökkévalóság utáni Vágyban és Reményben, a Megváltás gyümölcseinek Szeretetében.

Csak érzékeny „rádióknak” kell lenni az emberi lélekben, mely a Szeretet és a Szolgálat „hullámhosszára” van beállítva – és máris fölcsendül az isteni Bölcsesség hangja... máris kiküszöbölődik a világ háttér-lármája... máris hallgathatjuk, és követhetjük az isteni Bölcsesség szavát: a mindig időszerű, mindig alkalmazható, mindig szükséges és mindig nélkülözhetetlen isteni Sugallatot. – De „ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek szíveteket!”...

2. „Aki engem megtalál: életet talál, és üdvöt merít az Úrtól.”

– Milyen izgalmas, amikor az ember rádiójával különböző állomásokra vadászik az éterben! – Mennyire örül, ha valami ismerős dallam, érthető szöveg üti meg a fülét! – Külön örömet jelent, ha felhangzik a Vatikáni Rádió ismerős szünet-jele: „Christus vincit!... Christus regnat!... Christus imperat!...”

Barátom meséli, hogy – évekkor ezelőtt – egy alkalommal éjfél körül, amikor belefáradt, belefásult munkájába, „vadászgatni” kezdett rádiójával, és egyszerre csak – német nyelven – felhangzott Kodály: „Psalmus Hungaricus”-a. – Először döbbenet fogta el, aztán a mélységes megrendülés: íme, a számára egyik legmeggrázóbb muzsikát ott sugározza egy ismeretlen állomás!... Nem lehet tévedés!... A zenének szinte minden taktusát ismeri, a szöveget – a német nyelv ellenére – teljesen érti! – A magyar Zsoltáros Istenhez fordulása és sírásba fúló sikolya: Istene, Uram! Hozzád kiáltok! Reggel és délben, este könyörgök! Megszabadulást Tetőled várok!...” – Soha így még nem örült a Psalmus Hungaricusnak, és soha még így nem hallgatta... elmúlt fáradsága, feloldódott szorongása... újult erővel folytatta munkáját – meséli

barátom. – Mert, amint a Psalmus mondja: „Te azért lelkem, gondolatodat, Istenbe vessed bizodalmaidat... Rólad elveszi minden terhedet, és meghallgatja könyörgésedet...”

Ezek után – talán – könnyebben megértjük a Példabeszédek Könyvét: aki rátalál az isteni Bölcsességre, és megérti Isten szavát, az életet talál, és üdvöt merít az Úrtól. – Mert nem könnyű az Életre rátalálni... és különösen nem könnyű az Üdvöt elnyerni.

A Lét ugyanis még nem az Élet: körülvesz ugyan bennünket a puszta-lét százezernyi jelensége, mert az elemek, ásványok, vegyületek tulajdona a puszta-lét. De hol van ez még a biológiai-élettől is?!...

A biológiai-élet sem az igazi Élet: körülvesz ugyan bennünket a biológiai-élet milliányi jelensége, mert a növények és az állatok birtokolják a biológiai-életet. – De hol van ez az Ember értelmes-életétől?!...

Az Értelmes-élet is csak egy része az igazi Életnek: körülvesznek ugyan bennünket a technika és civilizáció, a kultúra és társadalom jelenségei... De hol van mindez az Értelmes-élet Üdvösséggel történő megkoronázásától, melyet az isteni Bölcsességgel való találkozás eredményez?!...

Pedig nem is kell „vadászni az isteni Bölcsességre, mint valami titkos rádió-adóra! – Értelmes-életünk, annak szellemi és erkölcsi léthányada eleve „rá van hangolva” a Kegyelem és Üdvösség „hullámhosszára”. – Csak be kell kapcsolni lelkünk „rádióját”, a természetfölöttire kell állítani a „hullám-váltót”... és máris sugárzik rajta keresztül az isteni Bölcsesség... máris árad rajta keresztül a Kegyelem: az Élet-teljessége és az Üdvösség, mely halhatatlanságot ígér és az Istenben való Életet egy Örökkévalóságon át!...

3. „Mária szava: Mindazt, amit csak mond nektek, tegyétek meg!”

– Az emberi kultúrtörténet tele van a legkülönfélébb, u. n. iskolákkal. A filozófiában, a teológiában, a különféle humán- és természettudományok területén rengeteg különböző – sokszor ellentétes – felfogást képviselő iskola áll fenn. – A lelkiéletben is vannak iskolák. Hogy csak néhányat említsünk: a Szent ferenci-, a Szent ignáci- a Nagy- és Kis-Szent terézi-, stb. lelkiiség, mint a lelkiélet iskolái.

Furcsa módon eszünkbe sem jut Mária-féle lelki-iskoláról beszélni a lelkiéletben. Pedig – számomra legalább is bizonyosságnak tűnik – ez a lelkiéletnek a leghatékonyabb iskolája. – Mert Mária tanít, holott mennyi mindenről hallgat!...

A nyolc boldogságról Krisztus beszél a Boldogságok-hegyén...

Az enyhülést Krisztus ajánlja fel az embereknek, mikor így hív: „Jöjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtak és terhelve vagytok!”...

Az intelmet Krisztustól kapjuk, amikor így figyelmeztet: „Aki kezét az eke szarvára tette, és visszanéz, nem méltó hozzám!”...

A tanítást Krisztus vési szívünkbe, mikor így oktat: „Tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű!”...

A felhívást Krisztus közli velünk, amikor így int: „Aki utánam akar jönni, az tagadja meg magát, vegye föl keresztjét, és kövessen engem!”...

A szinte legnagyobb kinyilatkoztatást Krisztus tárja elénk: „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet!”...

És folytathatnánk szinte a végtelenségig...

Pedig Mária is sok mindent tud az Isten dolgairól. Legtöbbet az emberek közül!... Olyan sokat, hogy nyugodtan taníthatna minket az isteni Bölcsesség mivoltáról, megtalálásának módjáról, a hozzá vezető útról és felhasználásának lehetőségéről. – A világ összes

teológusánál több joggal! – És mégis egyetlen mondatra terjed ki tanítása: „Amit csak mond nektek, tegyétek meg!”...

Szerény, de határozott, szerénységében is fenséges és megfellebbezhetetlen mondat!... Ez az alapja Mária lelkiiségének, ez az alapja Mária lelkiégi-iskolájának... és ez teszi a legmagasabbá és legnehezebbé Mária lelkiégi-iskoláját! – Mert ez teszi elénk a legmagasabb – emberileg elérhetetlen – lelki-mércét és követelmény-rendszerét: „Amit csak mond nektek, tegyétek meg!”

Ez aztán, ha mélyebben belegondolunk, tartalmazza nemcsak az összes Törvényt és Prófétákat, hanem Krisztus lehetetlenül nehéz új-parancsait:

- Szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket!
- Aki legnagyobb akar lenni köztetek, az legyen mindenki szolgája!
- Legyetek tökéletesek, amint a ti Mennyei Atyátok tökéletes!

Ebben a – szemünket Krisztusra irányító – utasításnak következtében kérhetjük és várhatjuk legjobban égi Édesanyánk segítségét. – Menjünk hát Máriához, és kérjük bizalommal:

„Mária, Krisztus Édesanyja és a mi Anyánk!

Könyörögd ki velünk és számunkra szent Fiadnál azt a nagy Kegyelmet, hogy igazi és hűséges tanítványai lehessünk a Te lelki-iskoládnak... És mindvégig maradéktalanul és örömmel meg tudjuk tenni azt, amit Krisztus mondott, és mond nekünk, és elvár tőlünk!

Mária! – Te tanítók Tanítója! – Könyörögi érettünk!” – Ámen.

BOLDOG A MÉH, AMELY HORDOZOTT!...

„Az Úr lelke nyugszik rajtam, mert az Úr kent föl engem. Elküldött, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, és meggyógyítsam a megtört szívűeket.” (Iz 61. 1.)

„Boldog a méh, amely hordozott és az emlők, amelyeket szoptál.” (Lk 11. 27.)

Izajás próféta előre megjövendöli Krisztus Evangéliumának hirdetését, Lukácsnál pedig – az Örömhír hallgatói közül – egy asszony fennszóval hirdeti Krisztus Édesanyjának boldogságát: Boldog a méh, amely hordozott!...

1. „Az Úr lelke nyugszik rajtam, mert az Út kent föl engem.”

– A Próféta még legmagasztosabb látomásában sem tud megszabadulni röghöz-kötöttségétől, és nem tudja elképzelni sem az IGE megtestesülését, a Második Isteni Személy emberi létét. – Ő még csak Fölkentről tud beszélni, akin az Úr lelke nyugszik. – Az Ószövetség szentjei csupán hasonlatokban, példázatokban, emberi megközelítésekben beszélnek, és jövendölnek Krisztusról: a Fölkentről, a világ Megváltójáról, az Isten Szentjéről, aki helyreállítja Jeruzsálem és Izrael dicsőségét. – Bizony, vannak olyan szövegrészek a Szent Iratokban, amelyek az Ószövetség embere számára érthetetlenek: a Fájdalmak Férfia... akit Általvertenek... akinek átlukasztották Kezeit és Lábait... akinek minden Csontja megszámláltatott... – Ezekhez a szövegrészekhez a kulcs az Újszövetség: Krisztus megváltó Halála, dicsőséges Feltámadása, a Szentlélek eljövetele...

Mária számára az Írások értelmezéséhez a kulcs – az Angyali-üdvözet óta – közvetlenül adott:

Ő tudja, hogy méhében a földre szállott Istenség emberi teste formálódik;

Ő tudja, hogy a világ Megváltóját szüli világra;

Ő tudja, hogy a Menny és Föld Urát táplálja melle tejével...

Mária mindezt tudja, de hallgat, mert Isten nem hatalmazta fel rá, hogy beszéljen róla. – Fia, az emberré lett Második Isteni Személy sem adja jelét isteni Mivoltának egészen nagykorúsága – 30 éves kora – eléréséig, amikor megkezdí nyilvános működését. – Mária ezt egyszer a mindenkotta tudomásul veszi... Mert Márián is Isten Lelke nyugszik... Máriát az Úr avatta Isten-anyává, s lett a Kegyelemmel-teljes, az Áldott, a Boldogságos minden ember között...

2. „Elküldött az Úr, hogy örömhírt vigyek a szegényeknek, és meggyógyítsam a megtört szívűeket.”

– A Próféta Jézus küldetésének ezt a részét gyönyörű színekkel, gyönyörű szavakkal vázolja fel.

Örömhír a szegényeknek: az isteni Irgalom, az isteni Szeretet, az Isten-gyermekség Evangéliuma! – Mint Jézus üzeni később a Keresztelőnek: „A szegényeknek hirdettetik az Isten országa...” – Az embernek önkéntelenül a MAGNIFICAT szavai jutnak az eszébe: „Irgalmassága kiárad minden időben az Őt szeretőkre... és felmagasztalja a megalázott szegényeket...” – És aztán a karácsonyi Angyalok éneke: „Békesség a földön a jóakarátú embereknek!” – Irgalom... Békesség... Fölmagasztalás: az isteni Öröm útja és lépcsőfokai... és mindez a megalázott szegény emberek számára. – Boldogok a szegények és az alázatosak!...

Gyógyulás a megtört szívűeknek: az irgalmas Cselekedet... a szeretetből fakadó Szolgálat... az Isten-gyermekség betegségeket gyógyító Ereje... és panaszokat, bánatokat oszlató Vigasztalása... – Mint a mesék Életadó Vize, és minden sebet begyógyító Forrasztófüve, mely még a Halálon is úrrá tud lenni. – „Csodákat művel végtelen Hatalma” – énekli Mária... „És irgalmasan gondjába veszi Reá hagyatkozó gyermekeit...” – Mert Jézus nemcsak örömhírt közöl a szomorú Világgal, hanem egyedül Ő képes meggyógyítani a beteg Emberiséget...

Döbbsenten állunk a prófétai Jövendölés előtt. – Isten irgalmas Szeretete már évszázadokkal megelőzte a Megváltó földre jöttét: vigasztaló üzenetet küld a világnak Prófétája által az Isten. Üzenetet arról, hogy nem hagyja el szomorú és beteg gyermekeit: elküldi Fiát az Örömhírral és a Gyógyulással...

És mi ennél már sokkal, de sokkal többet tudunk! Tudjuk, hogy a Megváltóban kibékült a Föld és az Ég! Tudjuk, hogy a Megváltás számunkra megnyitotta a mennyei Boldogság lehetőségét! – Tudjuk, hogy a Megváltás révén Isten gyermekeivé fogadott bennünket, és örökre részesít Önmagából! – De tudjuk azt is, hogy amíg az Örökkévalóság ránk köszönt: Testvért adott Krisztusban, aki Testével és Vérével táplál, hogy ne ártson a Halál... és az örömünk teljes legyen...

És azt is tudjuk, hogy Krisztus földi Édesanyját számunkra is Édesanyául adta, aki könyörög értünk és velünk, aki szorosán fogja a kezünket – mint Édesanya a gyermeke kezét – és odavezet Krisztushoz: az Örömhír és a Gyógyulás forrásához...

3. „Boldog a méh, amely hordozott és az emlők, amelyeket szoptál!”

– A bibliai Asszony – Krisztus Örömhírét hallgatva – mérhetetlen örömében hangosan felujjong: „Boldog a méh, amely hordozott!...” – Az elragadtatott Asszony a részt mondja az

egész helyett. Vagyis azt akarja kifejezni ujjongásával: „Milyen boldog lehet a Te Édesanyád, Uram!...” – Valóban, milyen boldog lehet Mária, az áldott Kismama, az Úr szülőanya!...

Boldog volt áldott-állapotában...

Boldog volt, amikor világra szülte Fiát...

Boldog volt, amikor melle tejével táplálta Őt...

Boldog volt, amikor gondoskodhatott Róla: elláthatta, főzött-mosott Rá, ruháit szőtte, szabta, varrta...

Boldog volt, amikor az önálló fiatal Ácsmester háztartását vezethette, és esténként hallgathatta szavát, meghittten beszélgethetett, imádkozhatott Vele...

És milyen boldog lett volna, ha hallja a bibliai Asszony feltörő kiáltását: Milyen boldog lehet a Te Édesanyád, Uram!...

Jézus válasza számunkra nagyon furcsának tűnhet. – Nem tagadja Édesanyja boldogságát, de olyant mond, amit évszázadokon át félremagyaráztak. – Pedig a mi számunkra, a mi vigasztalásunkra mondta Jézus: „Sokkal inkább boldogok azok, akik hallgatják és megvalósítják Isten szavait!...” (Lk 11. 28.)

Ha ízelgetjük Jézus szavait, bizony rá kell jönnünk, hogy valóban: Mária a legboldogabb a világon, mert Ő hallgatta és értette meg legjobban, Ő őrizte és valósította meg leginkább – mondhatni: maradéktalanul – Isten szavát az Emberiség története folyamán. – Jézus tehát nem mond ellent a bibliai Asszony ujjongásának, sőt megerősíti azt. – Csak áthelyezi a hangsúlyt és a súlypontot a testi-kapcsolatról a lelki-kapcsolatra. – Így: Mária az igazán boldog, mert a legmeghittebb testi-kapcsolaton túl, a legszorosabb lelki-kapcsolat fűzi a Megváltóhoz...

Az egész helyzet és Jézus szavai számunkra igen nagy jelentőséggel bírnak! – Boldog a Te Édesanyád! – kiált fel a bibliai Asszony. – Vajon boldogok-e a mi Édesanyáink?! – Olyanok-e gondolataink, szavaink, cselekedeteink, hogy boldogsággal töltik el testi Édesanyánkat itt a földön, vagy az Örökkévalóságban?! – És vajon Mária?... a mi lelki Édesanyánk?... boldog-e, amikor letekint reánk?! – Visszük-e az Örömhírt családukba, környezetünkbe, munkahelyünkre?! – És vajon törődünk-e a megtört szívűekkel... az elesettekkel... az élet peremére kiszorultakkal?!...

És Krisztus mondhatja-e rólunk, hogy boldogok vagyunk?! – Vajon úgy hallgatjuk-e, és úgy tartjuk-e meg Isten szavát, mint ahogy Krisztus várja el tőlünk?! – És vajon megvalósítjuk-e életünkben mindazt, amit Krisztus az Evangéliumban ránk bízott?! – Éljük-e, és gyermekeink, unokáink, ismerőseink elé éljük-e Krisztus tanítását, hogy már itt a földön – legalább környezetünkben! – kezdjen megvalósulni Isten országa?!...

Menjünk oda Krisztus elé, és ne csak a bibliai Asszonnal ujjongjunk: „Boldog a Te Édesanyád, Uram!”... hanem Mária kezébe kapaszkodva kérjük:

„Uram, Jézus Krisztus! – Add meg, hogy – Édesanyádat követve – hallgassuk, őrizzük és váltsuk valóra Isten szavát, melyet Te hirdettél nekünk... és hirdetsz ma is az Eucharisztia, a Biblia és papjaid által! – Add, hogy – Mária segítségével – mi is tovább tudjuk adni az Örömhírt, és gyógyítani tudjuk a nálunk is szegényebb és megsebzettebb szívű ember-testvéreinket!” – Ámen.

A FÁJDALMAK ANYJA...

„Ti mindnyájan, akik átmentek az úton, tekintsetek rám,

és lássátok: vajon van-e nagyobb fájdalom az én
fájdalmamnál?...” (Jer Sir 1. 12.)
„Jézus keresztyénél állt az Ő Édesanyja...” (Jn. 19. 25.)

A Sirmak Könyvének jövendölése és János Evangéliuma Úgy állítja elénk a Boldogságos Szület, mint: A Fájdalmak Anyját.

1. „Ti mindnyájan, akik átmentek az úton, tekintetek reám...”

– Az Ószövetség választott népe számára – Krisztus előtti története folyamán – a legsúlyosabb megpróbáltatást és csapást a babiloni fogág jelentette. – Kiszakítva otthoni környezetéből, elszakítva a Templomtól, ahol a Sion-hegyi üzenetet: a kőtáblákat őrizték a Frigyszekrényben, megalázva és meggyötörve hajtották végig a több száz kilométeres úton a zsidóság legjobbjait. – És a fogságban is a megalázottság, és a letiportság jutott osztályrészükül. – Pedig a megaláztatás és a szenvedés, az egész fogságba-hurcolás Isten igazságos büntetése volt, mert sorozatosan szembefordult Vele a választott nép... Mégis joggal jajdul fel a Próféta sirmak: Tekintetek rám!...”

2. „Lássátok: van-e nagyobb fájdalom az én fájdalmamnál?!...”

– A Próféta Sirmakban szinte maga előtt látja az az óta eltelt több mint 2000 év minden szörnyűségét és embertelenségét: a mérhetetlen sok háborút, üldöztetéseit, azok halottait és megtiport áldozatait...

Ti mindnyájan, akik általmentek az emberi Történelem útjain... az önkény és zsarnokság hordozói és kiszolgálói... akik csak a XX. század két Világháborújában 10, majd 50 millió embert pusztítottatok el... akik további 10 milliót küldtettek a nácizmus koncentrációs táboraiba és gázkamráiba – köztük 6 milliót a választott nép utódaiból – a „szent nacionalizmus” nevében... Lássátok!...

Ti mindnyájan, akik 20 millió embert pusztítottatok el Ukrajnában és Ázsia tundráin, az Északi Sark-kör hó- és jég-mezőin: a GULÁGOK-ban és hadifogoly-táborokban... a GPU-KGB-ÁVÓ-STASI-SECURITATE-STB. pincéiben a „szent kollektívizmus” nevében... Lássátok!...

Ti mindnyájan, akik hallgatástokkal lehetővé tettétek – és teszitek ma is – az erőszak számára, hogy megtiporja az emberi szabadságot és emberi méltóságot... Lássátok!...

Ti mindnyájan, akik jólétben dúskáltok, és szemrebbenés nélkül nézitek, hogy naponta több mint 50 ezer ember pusztul éhen, a XXI. század első éveiben pedig 6,4 milliárd ember egynegyed része – 1,6 milliárd fő – jut az éhhalál küszöbére... Lássátok!...

Ti mindnyájan, akik az anarchizmus, a nemzetközi terrorizmus és a szervezett bűnözés révén állandó rettegésben tartjátok az Emberiséget... akik az erőszak uralmát akarjátok általánossá tenni a Földön... hogy ne legyen senkinek sem egy nyugodt pillanata... Lássátok!...

De ti is mindnyájan, akik a felhalmozott A-B-C-fegyverek révén tartjátok állandó bizonytalanságban és rettegésben a Világot, mert nem akartok általános és mindenkire kiterjedő Békességet... Ti is mindnyájan lássátok!...

„Vajon van-e nagyobb fájdalom az én fájdalmamnál?!...” – kérdi a Prófétával Nagyasszonyunk: Mária, a Fájdalmak Anyja... Aki nemcsak Szent Fiáért, az Isten-emberért reszketett... hanem remeg valamennyiünkért, akikért Szent Fia testét és vérért adta, hogy „Életük és Békességük legyen... és minél bővebben legyen!...” – Van-e nagyobb emberi fájdalom, mint amit Mária hordoz: Mária, a Fájdalmak Anyja... a mi Édesanyánk?!...

3. „Jézus keresztnél állt az Ő Édesanyja...”

– mondja a mindvégig szemtanú Apostol. – Nem beszél Mária fájdmáról... De miért is beszélne?... hiszen az végigvonul minden Evangéliumon. – Itt már a fájdalom betetőzésének... a Fájdalom csúcspontjának lehetünk szemtanúi...

Vajon örült Mária az Angyali-üdvözlésnek és Erzsébet köszöntésének?... Ó, igen! – És vajon előntötte szívét-lelkét a szomorúság és a fájdalom, mikor barlang-istállóban kellett megszülnie és jászolba fektetnie a világ Megváltóját?... Egészen bizonyos!...

Vajon örült Mária a pásztorok imádásának és a Három Királyok hódolatának?... Ó, igen! – És vajon előntötte szívét-lelkét a szomorúság és fájdalom, mikor – mint a gonosztevőknek – menekülniük kellett atyáik földjéről Heródes elől?... Egészen bizonyos!...

Vajon örült Mária, mikor Szent Fia növekedett bölcsességben és kedvességben Isten és emberek előtt,... mikor a názareti magányban egyedül Fiát szolgálhatta, és csak neki élhetett?... Ó, igen! – És vajon eltöltötte-e szívét-lelkét a szomorúság és fájdalom, mikor Jézus elhagyta és kiment a kegyetlen világba, ahol a rókáknak voltak barlangjaik, de az Emberfiának nem volt hová lehajtania a fejét?... Egész bizonyos!...

Vajon örült-e Mária, mikor hírül hozták, hogy Jézus körüljár jót cselekedvén: a vakok látnak, a bénák járnak, és a szegényeknek hirdetik az Isten országa?... Ó, igen! – És vajon előntötte-e szívét-lelkét a szomorúság és a fájdalom, mikor fülébe jutott a hír, hogy népének vezetői összeesküdtek Jézus ellen, és életére törnek?... Egészen bizonyos!...

Vajon örült-e Mária mikor hallotta – talán látta is? – Jézus dicsőséges bevonulását Jeruzsálemben... mikor hozsannázva borultak le Szent Fia előtt és áldották Istent, hogy elküldötte a Várva-vártat népének?... Ó, igen! – És vajon előntötte-e szívét-lelkét a szomorúság és a fájdalom... a halál keserősége... mikor Krisztust elfogták, embertelenül meggyötörték, halálra ítélték... és találkozott kereszthordozó Fiával a vesztőhelyre vezető úton?... Egészen bizonyos!...

„És Jézus keresztnél ott állt az Ő Édesanyja...” – Most kiálthatta igazán világgá:

„Ó, ti mindnyájan, akik általmentek az úton, tekintetek reám és lássátok: vajon van-e nagyobb fájdalom az én fájdmamnál?!...” – Most igazán mondhatná – magába roskadva – azt, amit gyönyörű népdalunk ad Mária ajkára:

„Jaj, Istenem, hová legyek?... Halál, hol vagy?... éltem vegyed!

Szívem szakad gyötrelmemben... pallost érzek én szívemben!...

Ó, én édes Jézusom!... Én megváltó Krisztusom!...”

Áll a gyötört Isten-anya, kín az arcát könnybe vonja: Úgy siratja Szent Fiát!... – De nemcsak Szent Fiát siratja!... Siratja az egész Emberiséget: a 2000 év és azt követő századok bűneit és bűnös mulasztásait; századok világháborúinak és forradalmainak ártatlan áldozatait; a koncentrációs-táborokat és gázkamrákat; a zsarnokokat és kiszolgálóikat; a gyilkosokat, segítőtársaikat és helyeslőiket; a langyosokat, nem-tiltakozókat és hallgatókat. – Mindnyájunkat: engem... téged... őt... minket... titeket... őket... az egész Világot... a múlt, jelen és jövő embereit... mind, mind, az Ő szerencsétlen Gyermekeit...

Boldogságos Asszonyunk! – Fájdmak Anyja! – Mária! Add, hogy Veled együtt szenvedjünk és sírjunk a Kereszt alatt! Sirassuk magunkat és mások bűneit, melyek megkínózták keresztre feszített Szent Fiadat: a Világ Megváltóját! – De töröld le könnyeinket, hogy meg tudjuk látni a Kereszt mögött a Sírt... a Sírből kiáradó Fényt! – Mert Urunk dicsőségesen feltámadt... legyőzte a Bűnt és a Halált! Kitérte előttünk a Béke és Öröm távlatait, az örök Boldogság reményét és biztos tudatát...

Fájdmak Anyja! Drága Édesanyánk! – Vezess Fiad keresztnél, hogy általa eljuthassunk a végtelen Világosságra és Örömről! – Ámen.

MINDNYÁJAN EGYÜTT IMÁDKOZTAK MÁRIÁVAL

„Uram, üdvösség Istene, nappal és éjjel hozzád kiáltok:
hatoljon föl hozzád imám, hallgasd meg könyörgésemet!”

(Zsolt 87. 1-2.)

„Mindnyájan egy szívvel, egy lélekkel imádkoztak Máriával,
Jézus Anyjával.” (Ap Csel 1. 14.)

A Zsoltáros az Istenhez szóló állandó könyörgés szükségességéről énekel, az Apostoli Cselekedetek Könyve pedig arról számol be, hogyan várták az Apostolok az első Pünkösdt: Mindnyájan együtt imádkoztak Máriával.

1. „Uram, üdvösség Istene, nappal és éjjel hozzád kiáltok...”

– A Magyar Értelmező Szótár ezt mondja az „üdvösségről”: „A keresztény hit szerint a halál utáni boldog élet beteljesedése.” – A Biblikus Teológiai Szótár az üdvözülést a megmenekülés alapvető tapasztalatából vezeti le, az üdvösség – mint ilyen – a bibliai nyelvezet egyik kulcsszavává válik. „Az üdvözítés aktusa tehát védelem, szabadítás, kiváltás, gyógyítás formájában jelenik meg, az üdvösség pedig – ennek megfelelően – győzelmet, életet, békét jelent Így válik – a kinyilatkoztatás szerint – Isten evilági tevékenységének szinte leglényegesebb szempontjává: Isten üdvözíti az embert, Krisztus az Üdvözítő, az Evangélium minden hívőnek meghozza az üdvösséget.”

Így már az Ószövetségben Isten legszebb – számunkra – legvigasztalóbb tulajdonsága: az üdvösség Istene. – Több, mint a Teremtő!... Több, mint a Gondviselő!... Mert nemcsak Létet ad és ebben a Létben megtart, hanem Magához rendel, örök Boldogságot ad és a végső Beteljesedést...

Isten maga a TELJESSÉG: a Lét-teljességen belül az Élet-teljessége, a Tudat-teljessége, a Szabadság-teljessége. – És ez a TELJESSÉG az Üdvösségben – vagyis az örök Boldogságban – Önmagával teljesít be minket. – Ő a Beteljesedés Istene! – Mi emberek nem vagyunk mások, mint az állandó befejezetlenség... – Nem tehetünk mást, mint nappal és éjjel kiáltunk az Üdvösség és Beteljesedés Istenéhez! – Ahogy a sötét szobában a megrettent kisgyermek sír szülei után, úgy kiáltozunk sírva Istenünk felé...

Mária előttünk jár ebben az Isten felé sóhajtásban, könyörgésben, kiáltásban. Ő, akinek Isten megelőlegezte a befejezettséget, az emberileg lehetséges tökéletességet és beteljesülés lehetőségét léte első pillanatától fogva, egész valójával ágaskodik és kapaszkodik Urához: az Üdvösség és Beteljesedés Istenéhez. – Mária! – Az Istenhez-fordulás példaképe, könyörögi Érettünk!...

2. „Hatoljon fel Hozzád imám, Istenem, és hallgasd meg könyörgésemet!”

– Szerencsétlen korunk legnagyobb tragédiája ez, hogy már imádkozni sem tudunk – Vagy ha imádkozunk is, nem tudunk hinni az ima erejében. – Mint a XX. század költője panaszolja:

*„Milliószor verte ki átok tajtékja számát,
Milliószor virágzott ajakam imát.
Elült az átok, elhalt az ima:*

*Gazdátlan az ember, hallatlan a szó...
Nincsen figyelő fül a mindenségben!”*

Pedig nem! Ez nem lehet igaz!... – De folytatja is a Költő:

*„Az átok, mint a fekete füst, eloszlik a színtelen égen.
Az ima, mint a nyíl, valahova száll.
Valahol feszül egy kéz, megfojtani az átkot.
Valahol vár egy kéz, megsimogatni az imát.
Egy ígéret reszket a mindenségben... (Sík: Advent.)*

„Hatoljon fel Hozzád imánk, Istenünk!...” – mondjuk mi is a Zsoltárossal. – Mert van Figyelő Fül a mindenségben, aki meghallja a Hozzá intézett szót... a Felé szálló kiáltást! – Az Üdvösség Istenéhez felhatol a szívből jövő könyörgés!... Mert a bizalommal teli imádságnak van ereje!... Megindítja Isten irgalmas Szeretetét, és reánk vonja azt! – A Beteljesedés Istene ránk árasztja Kegyelmét!... Mert a TELJESSÉG utáni vágy kiesdi a meghallgatást! – És a befejezetlen befejezetté, a félresikerült tökéletessé, a beteljesületlen beteljesültté válhat!...

„Ígéret reszket a mindenségben...” – Az Ígéret valóra akar válni!
Isten megígéri a Szövetséget, s a Szövetség létrejön, és valóra válik...
Isten megígéri a Megváltást, s az Ige testté lőn: Krisztus halálával és dicsőséges feltámadásával valóra válik a Megváltás...
Krisztus megígéri, hogy elküldi az Atya és a Fiú Lelkét: S a Szentlelket, a Béke- és a Kiengesztelődés-, az Igazság- és a Szabadság-, a Szeretet-és a Megszentelődés Lelkét...
„Urunkat és Éltetőnket, aki egylényegű az Atyával és a Fiúval...”

„Ígéret reszket a mindenségben...” – A Pünkösdi Lélek, aki megvilágosít minket, és megtanít mindenre, hogy Isten gyermekei lehessünk: befejezettek befejezetlenségünkben... tökéletesek félresikerültségünkben... beteljesedettek beteljesületlenségünkben!... – Üdvösség Istene! Halld meg könyörgésünket! Küldd el számunkra az Ígéret Lelkét!... – Mint ahogy Máriának megelőlegezted a Szövetség, a Megváltás és a Megszentelés kegyelmét, hogy ne legyen soha befejezetlen, félresikerült és tökéletlen. Hiszen Rajta keresztül adta emberi testét az Isten-embernek: a Megváltó Ember-testvérnek! – Ezért teljesítetted be Márián Ígéretedet, és adtál nekünk is Reményt, hogy beteljesületlenségünk beteljesültté válhat.
Beteljesülés Istene! – Váltsd rajtunk is valóra Ígéretedet!...

3. Mindnyájan egy szívvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak Máriával, Jézus Anyjával.”

A Cselekedetek Könyve így beszéli az első Pünkösöd-várást. – Az Ígéret Lelkének eljövételére való felkészüléshez, az Ígéret Lelkének befogadásához ezek kelleneek: egy szív és egy lélek... állhatatos imádság... együtt Máriával!...

Egy szív és egy lélek: jelenti a teljes közösséget, a gondolat, a szó és a cselekedet közösségét. – A Kezdet és a Cél ismeretének közösségét. – A Hit és a Tudat, a Remény és a Vágy, a Szeretet és a Törekvés közösségét. – Az emberi és az emberen-túli Lét közösségét; az emberi és az emberen-túli Sors közösségét; a Felelősség és a Küldetés közösségét a természetes és természetfölötti Életért, Életre... – A krisztusi Lét-, Ige- és Asztal-közösséget, s a teljes közösséget az Ígéret Lelkének várásában.

Állhatatos imádság: a megrendíthetetlen Bizalommal és a türelmes Kitartással történő Istenhez-fordulás... mindez lényeges összetevője az állhatatos imádságnak! – A

megrendíthetetlen Bizalom nélkülözhetetlen alapfeltétel, hiszen, aki nem bízik feltétel nélkül Istenben, az Nem is képes Hozzá fordulni igazán! – Az Istenhez való odafordulás pedig lényege az imának! – Ahhoz, hogy hódoló, dicsérő, hálaadó és kérő imáinkat Isten elé terjesszük, oda kell fordulnunk Hozzá... meg kell szólítanunk... Nevén kell neveznünk, mint ahogy Ő nevünkön nevezett bennünket, amikor létrehívott valamennyiünket. – Isten szólt és szól hozzánk, nekünk tehát Felé kell fordulnunk, és válaszolnunk kell megszólítására. – Így jöhet csak létre az ima: az Istennel való párbeszéd!...

Együtt Máriával: Jézus Anyjával és a mi Anyánkkal közösségben fordulhatunk legeredményesebben Krisztushoz, terjeszthetjük elő imánkat, hogy imánk Istenünk elé jusson. – Máriával lesz igazi imádás a hódoló- és dicsőítő-ima; lesz igazán köszönetet tartalmazó a hálaadó-ima; lesz igazán könyörgéssel teli a kérő-ima...

Mária aztán igazán tudta, hogy mit jelent az Ígéret Lelkének eljövetele és befogadása, így igazán segítségünkre lesz mindenkor kiesdeni Krisztustól az Ígéret Lelkének kiadását lelkünkre: a hétköznapi új-pünkösdi eljövetelét számunkra...

Kérjük hát egy szívvel, egy lélekkel, állhatatos imával, Máriával közösségben – Krisztuson keresztül – az Üdvösség és Beteljesedés Istenét:

„Add, Urunk, hogy nappalunk és éjjelünk folytonos könyörgés legyen Hozzád, Istenünkhöz!
– Add, hogy imánk mindig eljusson Színed elé!... Add meg híveidnek az Ígéret Lelkét, hogy a hétköznapi új-pünkösdi eljöjjön hozzánk, és a Szentháromságos Isten foglaljon le magának bennünket most és mindörökké!” – Ámen.

HARMADIK RÉSZ. HAZÁNK ÉS EGYHÁZUNK JÖVŐJE: A CSALÁD

Áttekintés:

Bevezetés: A magyarság jelenlegi kilátástalansága.

1. A család és a családi-élet válsága.

- Isten nélkül, a „szocialista közösség” után.
- A MAMMON térhódítása, mely ma is tart.
- A „vad- és szexuál-liberalizmus” térnyerése.

2. A vallási életben sem jut a családnak megfelelő hely.

- Az aszketika elsődlegesen az egyén megszentelésére törekszik.
- A templom, az egyházközség nem hangsúlyozza eléggé a családot.
- A vallási közösségek jó része kivonja az egyént a családból.

3. A Biblia család-centrikussága.

- Jézus és a család.
- Mária magatartása.
- Szent Pál a családról.
- A II. Vatikáni Zsinat tanítása.

4. A Szent-család és Názáret teológiája.

- A Szent-család a keresztény család modellje.
- Názáret tanítása.

5. Aszketikánk család-centrikussá tétele.

- A család imaélete és az erények gyakorlása.
- Megtérés, kiengesztelődés, megigazulás és ezek gyümölcsei a családban.
- A család szentségi-élete.

6. A család és a Szentlélek.

- A Szentlélek a Szentháromság „családi-életének” Lelke.
- A keresztény család a Szentháromság földi tükörképe.
- A Szentlélek a családban.

7. Készület a családi-életre.

8. A családi közösség tagozódása.

- A család, mint biológiai-közösség.
- A család, mint kulturális- és művelődési-közösség.
- A család, mint szociális- és szolidáris-közösség.
- A család, mint gazdasági közösség.
- Vallási- és kegyelmi-közösség, mely az előzőek foglalata.

9. Vallási mozgalmak a családért.

Befejezés.

Bevezetés: A magyarság jelenlegi kilátástalansága.

A XX, század végén és a harmadik évezred elején hazánk és népünk a legkilátástalanabb nemcsak Közép-Európában, hanem egész Földrészünkön. Egy egész csomó végzetes dologban világ-elsők vagyunk:

- vezetünk az 1000 főre eső öngyilkosságok számában;
- vezetünk az 1000 főre eső halálozási számban;
- vezetünk az 1000 házasságra eső válások számában;
- vezetünk az 1000 szülésre eső művi-abortuszok számában;
- vezetünk az 1000 főre eső testi-szellemi fogyatékosok számában;
- vezetünk az 1000 szülésre eső kora- és rendellenes-szülések számában.

Ha mindezek okát kutatjuk, akkor az alapvető okot a család szétesésében látjuk.

- Nem tiszteljük a családi-életet: az emberi élet forrását és minden közösség alapját, holott csak az egészséges családok révén lehet életerős egy nép.
- Nem tiszteljük az anyaságot: ideállá vált a családi és társadalmi béklyók alól felszabadult nő, holott még a „női egyenjogúság” is csak az önkéntesen vállalt anyaság és az egymásért élő házaspárak révén valósulhat meg.
- Nem tiszteljük a gyermeket: a jövő letéteményesét és zálogát, aki majd fenntartja a családot, a népet, a nemzetet.

Nem csoda hát, ha a válság-jelenségek, mint fenyegető felhők, tornyosulnak hazánk és népünk fölé. – Éppen ezért elemeznünk kell a válság okait, és meg kell keresnünk a kivezető utat.

1. A család- és a családi-élet válsága.

Mint bevezetőnkben rámutattunk, a válság-jelenségek alapvető okait a család szétesésében és a családi-élet válságában kell keresnünk. – Nem árt, ha közelebbről megvizsgáljuk: hogyan jutottunk el ideig?

– Isten nélkül, a „szocialista-közösség” után.

A marxista szocializmus elvette az Istent, a család helyére pedig a „szocialista-közösséget” helyezte. Valójában az Isten elvétele alapvetően aláásta a családi-életet. Hiszen Krisztus megmondta, hogy a házastársi hűség megtartása embernél szinte lehetetlen, de „Istennél minden lehetséges”. – Ehhez járult, hogy a családi-életből kivonta a családtagokat, s a család helyére a „szocialista-közösséget”, annak minden korosztályra szabott „közösségét” állította. – Legfájdalmasabb volt az „Édesanya” kiemelése a családból: családon kívüli munkára kényszerültek az asszonyok, a gyermekeket csak megszülhették, nevelésükre nem maradt idő, azt a bölcsőde, óvoda, iskola vette át. A házastársi hűség fokozatosan ismeretlen fogalommá vált. – 1956 után pedig – hogy lázadó népünket biológiailag tönkretegyék – bevezették a művi-abortusz engedélyezését, sőt ajánlását, ezáltal 5 millió magyart fosztottak meg az élet lehetőségétől. – A minden korosztálynak megteremtett „szocialista-közösség” mellett ideológiailag agyonnyomták a lelkeket – „még a vízcsapból is marxizmus folyt” – mondta egy fiatal – elvileg mennyországot ígértek, s helyette szakadásig menő munkát, agyonhajszolt asszonyokat, utcán nevelkedő gyermekeket, börtönöket, internáló-táborokat, Recsket hoztak és száz-számra bitófát: a rettegés átvette uralmát.

És 1956 eltiport forradalma után ez csak fokozódott, egészen addig, amíg országunk és népünk fásultságba nem dermedt, amikor is meghirdették az „új-evangéliumot”, mely ma is érezteti hatását: a lelki és szellemi értékek helyébe az anyagiak hajszolását tették meg az emberin élet-célul.

– A MAMMON térhódítása, mely ma is tart.

Isten helyét a MAMMON foglalta el. S a János-levélben megírt hármaskísértés – „a szemek kívánsága, a test kívánsága és az élet kevélysége” – megkezdte térhódítását. – A család pedig sorvadt: szaporodtak a válások, gyakori lett a háromszori-négyszeri házasságkötés, s a gyermekek szinte már azt sem tudták, hogy ki az új apuka, ki az új anyuka... Törvényszerű lett az egy-szülős család és a gyermekek állami-gondozásba adása.

A nemzet pedig fogyott: magyar életek milliói nem tudtak valóra válni, magyarok százezrei szóródtak szét a nagyvilágban. – Itthon pedig elvesztettük identitásunkat, önazonosságunkat: családjunkat... népünket... önmagunkat...

– A „vad- és szexuál-liberalizmus” térnyerése.

A „szocialista-közösség” reakciójaként – az u. n. „rendszerváltás” után – a „vad- és szexuál-liberalizmus” térhódítása valósult meg. – Hiába mentek el a megszállók, hiába szűnt meg a „mindenható párt-állam”, nem találtuk meg a családot, nem találtunk magunkra, nem találtuk meg Istent!

Ez a „vad gazdasági-liberalizmus” tönkretette a nagy-családokat először anyagilag, aztán morálisan is; a „szexuál-liberalizmus” pedig a házasságot és magát a családot vitte súlyos válságba. – „Ma már nem divat a házasságkötés!” – „Ma már elavult a család!” – ennek a szélsőséges liberalizmusnak eredményeként – az előző istentelen-nevelésre épülve – fokozódott az alkoholizmus, a „szipózás” után hamarosan megjelent az enyhe-, majd a kemény-drog is. – Ott tartunk, hogy nem találunk haza... nem találunk Istenhez...

2. A vallási életben nem jut a családnak megfelelő hely.

Az Ősegyház vallási életében a családnak megvolt a maga helye: együtt vett részt a közösség áldozatában az egész keresztény család. – Az idő előrehaladtával a család, mint olyan, kiszorult a középpontból, és az egyén, az önálló személyiség, kapott helyet a vallási közösségben.

– Az aszketika elsődlegesen az egyén megszentelésére törekszik.

Bár a szentmisében a szent áldozatot bemutató pap mindenütt többes-számban, a közösség nevében könyörög a Mindenható Atyához, Krisztus Urunkhoz, a Szentlélekhez, a Háromszemélyű Egy Istenhez, azonban az egyéni imádságban – még a szent-énekekben is – mindenütt egyes-szám első személyben fordulunk Istenhez, a Szent Szűzhöz, Szentjeinkhez. – Legszebb áldozás-utáni imánkban Loyolai Szent Ignác szavaival fordulunk Urunkhoz: „Krisztus lelke szentelj meg engem,”

Krisztus teste üdvözíts engem...”

A keresztyén aszketikában mintha egyedül, család nélkül törekednénk, és közelednénk Istenhez...

– A templom, az egyházközség nem hangsúlyozza eléggé a családot.

Még a vasárnapi és ünnepi szentmisék is széttagolják a családot. Gyermekkoromban a vasárnapi és ünnepi miserend a következő volt:

– 8-kor kismise a háziasszonyok, cselédlányok részére;

– 9-kor diákmise a tanulók részére;

– 10-kor nagymise a férfiak és a tehetős asszonyok részére.

Csak a filiákban és a tanyasi szentmiséken ment együtt az egész család megünnepelni az Úr-napját. – És ma sincs másképpen! – Csak az első-áldozásnál, bérnél, házasságkötésnél, családi gyászmiséknél jó, ha együtt van az egész család.

A vallásos egyesületek még jobban széttagolták a családot a múltban: Szívgyárda a gyermekeknek; Mária-kongregáció külön a fiataloknak, külön a felnőtteknek; Credo a férfiaknak; Oltár-egylet, Rózsafüzér-társulat az asszonyoknak; leánykörök; legényegyesületek; stb. – De ma sincs másképpen! – A mai kor vallási-közösségei ugyancsak széttagolják a családokat. Gondoljunk csak a karizmatikus-közösségekre, a neokatekumenátus- és fokolare-közösségeire, vagy a fiatalok által annyira kedvelt bázis-közösségekre. Mind fokozott lelki igénnyel lép fel, mind komoly kegyelmi közösséget jelent, baj lenne, ha megszűnnének. Viszont tagadhatatlan, hogy kivonja az egyént a családi közösségből, és jelenlegi formájában nem veszi programjába a családi élet megerősítését.

3. A Biblia család-centrikussága.

Nem szorul bizonyításra az Ószövetség család-centrikussága. S a zsidóságnál – a történelem folyamán – mindig megvolt, és a vallásos zsidóknál máig megmaradt a család-centrikusság. – Ha behatóan tanulmányozzuk, akkor az Újszövetségben is – minden esetleges állítás ellenére – megtaláljuk a család megbecsülését és értékelését, nemcsak kezdetben a zsidó-származású egyházi közösségekben, hanem a megtért pogányok, sőt a megtért barbárok egyházi közösségeiben is.

– Jézus és a család.

Jézus a megtestesült Második Isteni Személy, családban született, 30 éves koráig – nagykorúságáig – családi kötelékben élt, egész földi élete során nem bontja, hanem erősíti a családi-közösséget. (Mint Egyháza a szerzetesek számára megköveteli a család nélküli életet, de papjai számára viszont megengedi, hogy szüleikkel, testvéreikkel együtt családban éljenek. Nem beszélve a görög-katolikus papokról, akik megnősülhetnek.) – Jézus felfogásával kapcsolatban csupán példaként említem a kánai menyegzőt, ahol megtisztelti jelenlétével és csodájával az új-család alapítását; Lázár családjához való bensőséges ragaszkodását; a családok életének csodával történő megsegítését, a naimi özvegy fiát és Lázárt visszaadja családjának. – Sokan felhozzák ellenérvül, hogy Jézus mintegy visszautasítja Édesanyját, rokonságát: „Ki az én anyám és kik a testvéreim?...” – Velük szemben Belon Gellért püspökünk egyértelműen kijelenti: „Jézus ezzel azt akarja mondani: ha olyan intim

kapcsolatba akartok kerülni velem, mint az anyám, tegyétek meg hűségesen Isten akaratát.” – Jézus nemcsak engedelmes volt Édesanyjának és Szent Józsefnek, hanem munkájával fáradhatatlanul gondoskodott Édesanyjáról nyilvános működésének megkezdéséig, kereszthalálakor pedig a szeretett Tanítvány gondoskodására bízta Őt. – Jézusnak Mária iránti szeretetét a Szentek mind nagyon komolyan vették. Jellemző, hogy Loyolai Szent Ignác lelkigyakorlatában Urunk feltámadásáról szóló elmélkedései között elsőként Édesanyjának való megjelenéséről gondolkodtatja el a lelkigyakorlatozót.

Egyébként – Jézus szerint – maga Isten egyesíti a férfit és a nőt, isteni pecséttel megszentelve szabad választásukat, így Isten előtt „ketten egy test”, a házasság felbonthatatlan, s a család Isten által megszentelt. – A házasság szabadon megkötött szövetsége azt a kötelezettséget rója a házasfelekre, hogy azt egy és oszthatatlanként megőrizték: „Amit Isten összeköt, azt ember ne váltsa szét.”

Az Úr Jézus feltárja (Mt. 5. 27. és 31.; 19. 9.) a házastársi hűség minden dimenzióját: a férfit éppúgy köti, mint a nőt, halálig felbonthatatlan a házasság. Jézus irgalmassága megmenti a házasságtörő asszonyt, de bűnét elítéli. Hangsúlyozza, hogy a válás utáni újránházasodás házasságtörés; de az is házasságtörés, ha valaki szívében mással kíván egyesülni, mint hitvesével.

Jézus tanításában tehát a házasság, a házassági hűség – s mindezzel a család – jelentősége igen komoly helyet foglal el, az anyákat tiszteli Urunk, a kisgyermeket szereti, és példaképként állítja elénk. Így joggal megállapíthatjuk, hogy Krisztus a családot nagyra becsülte.

– Mária magatartása.

A Szent Szűz családszeretetéhez, család iránti áldozatosságához nem fér kétség. Szüleivel családban élt; az Angyal üzenetében Isten kiválasztását a család-anyaságra engedelmesen fogadta; Erzsébetnél tett látogatása és szolgálata a rokon család megsegítése hónapokon keresztül; Betlehem, a Gyermekek fogadása, az egyiptomi menekülés, a názáreti családi-élet, mind-mind a családi-élet tiszteletét, megbecsülését, szolgálatát jelentette. – Nem lehet véletlen, hogy lourdesi, fatimai megjelenésével a szegény, tisztességes, vallásos családok gyermekeit örvendezteti meg.

Názáret Szent-családja az ötök emberi család-ideál, Mária pedig az Édesanyák példaképévé és oltalmazójává vált.

– Szent Pál a családról.

Szent Pál az Efezusi Levélben adja meg a házasság és a család egyik legszebb keresztény megfogalmazását. Krisztusnak az Egyház iránti szeretetéről beszél, s ezt a példát állítja a hívek elé: „Férfiak, szeressétek feleségeteket, ahogy Krisztus is szeretette az Egyházat...” és „Az asszony engedelmeskedjék férjének, akár az Úrnak”. – Azt mondja, hogy képesek lesznek ezt a szeretetet utánozni, mert a Megváltás kegyelme szerelmüket is áthatja, s az egész családot a szentség magasságára emeli. – Másutt – a Római Levélben – arra emlékeztet, hogy a szerelemben – így közvetlenül a családi életben is – a hűség forrását kell keresni. Majd ismét: „Az az Isten akarat, hogy szentek legyetek. Kerüljétek a tisztátalanságot.

Mindegyiktek szentül és tisztességesen éljen a feleségével, s ne úgy, mint a pogányok, akik nem ismerik az Istent. (1. Tessz 4. 3.) – Az Első Korintusi Levélben félreérthetetlenül kijelenti: A házásoknak nem én parancsolom, hanem az Úr: a feleség ne hagyja el a férjét. Ha mégis elhagyná, maradjon férj nélkül, vagy béküljön ki férjével. A férfi ne bocsássa el feleségét.” (1. Kor 7. 10-11.)

Valójában az Úr Jézus és Szent Pál tanításával a nemiség – s ez által a családi-élet is – kikerül az Ószövetség szférájából, egészen más dimenzióba: a szentség dimenziójába kerül át, ez átalakítja az ember testi mivoltát, és a bennünket körülvevő természetfeletti világ részesévé teszi.

– A II. Vatikáni Zsinat tanítása.

A II. Vatikáni Zsinat család-centrikusságához nem fér kétség. A Zsinat legfontosabb tanítása ezzel kapcsolatban: A házaspár bensőséges élet- és szeretet-közösséget alkot, amely a teremtő műve, s melyet a házaspár személyes és visszavonhatatlan beleegyezése hoz létre. (GS 48. 1.) – A férfi és a nő megalkotásával tehát Isten maga alkotta meg az emberi családot. Tagjai azonos méltóságú személyek. A család és a társadalom közös java érdekében, a családra különböző feladatok, jogok és felelőségek hárulnak. – A keresztény család ugyanis a személyek közössége, tükörképe az Atya és a Fiú közösségének a Szentlélekben: a hit, remény és szeretet közössége, ezért „család-egyháznak” kell neveznünk. (LG 11.)

„Az igazi házastársi szerelem felvételét az isteni szeretetbe, s Krisztus megváltó ereje és az Egyház üdvözítő tevékenysége irányítja, és gazdagítja, hogy a házastársak valóban eljussanak Istenhez, magasztos atyai és anyai hivatásukban pedig segítséget és erőt kapjanak. Ezért a keresztény házastársakat feladatukra és méltóságukra külön szentség erősíti meg és szenteli fel; ennek erejével teljesítik házastársi és családi kötelezéseiket. Így Krisztus lelkületétől áthatottan – mely egész életüket hittel, reménnyel és szeretettel járja át – egyre jobban elérik tökéletességüket és kölcsönös megszentelődésüket, s a család közösségében együtt dicsőítik Istent.” (GS 48.)

A család kiváltságos közösség, melynek az a rendeltetése, hogy megvalósítsa a családon belül a teljes egyetértés, és – szoros együtt működéssel – a gyermekek nevelését. – A család nemcsak az Egyháznak, hanem a társadalmi életnek is alapsejtje, amelyben a férfi és a nő önmaga ajándékozására hivatott a szeretetben és az élet továbbajándékozásában. A kapcsolatok tekintélye és állandósága a családon belül a szabadság, a biztonság és a testvériség alapját képezi. A család az a közösség, amelyben az ember gyermekkorától kezdve megtanulhatja az erkölcsi értékeket, az Isten-tiszteletet és a szabadság helyes használatát. – A családokat megfelelő társadalmi intézkedésekkel segíteni és védeni kell. A nagyobb közösségeknek – a szubszidiaritás-elvét követve – tartózkodniuk kell attól, hogy birtokolják a család rendelkezési jogát, és beavatkozzanak a család életébe. (GS 52.)

„A családot az élet szentélyének tekintjük. A család valóban szent: az a hely, ahol az élet – Isten ajándéka – megfelelő fogadtatásra talál, és védelmet kap a számos, reá leselkedő támadással szemben; az a hely, ahol a helyes emberi fejlődés bontakozhat ki. A halál kultúrájával szemben a család az élet kultúrájának a helye.” (Centesimus Annus 39.)

4. A Szent-család és Názáret teológiája.

Egész vallási életünket – Urunk, Szűz Anyánk, Szent Pál és a Zsinat tanítása szerint – családcentrikussá kell tennünk.

– A Szent-család a keresztény család modellje.

A Szent-család vonatkozásában előrebocsátandók a következők:

– Jogi szempontból Mária és József kapcsolata nem jegyesség, hanem érvényes házasság volt, hiszen megvolt a házassági szerződés.

– Köztük azonban nemcsak a testi – szexuális – kapcsolat hiányzott, hanem a házasságban személyes önátadás is, minthogy ezt a kapcsolatot – Mária részéről – Isten vette igénybe.

– Éppen ezért úgy kell fogalmaznunk: a testi önátadásban is megnyilvánuló teljes hitvesi szeretet hiányzott ugyan, de lelki kapcsolatuk és annak mértéke segítette Isten iránti szeretetüket.

– Így nem házassági szeretetről – szerelemről – beszélünk Máriával és Józseffel kapcsolatban, hanem családi szeretetről, közös elkötelezettségről a gyermek Jézus iránt.

Mindezek után: József a gondviselő apának, Mária a gondos család-anyának, a gyermek Jézus a család gyermekeinek példaképe. – Valójában Mária is, József is a gondviselő Mennyei Atya tükörképei a Szent-családban, a Mennyei Atya ugyanis apai és anyai szeretettel szereti, óvja, védi, gondját viseli ember-gyerekeinek. – Ugyanakkor Mária és József az Istenbe vetett hit és remény, az Isten iránti imádat, szeretet és engedelmesség példaképei számunkra. – Egyben a gyermek iránti szeretet, róla való gondoskodás, érte való aggódás és miatta végzett munka, elvállalt fáradtság és szenvedés tekintetében mintaképei minden keresztény szülőnek Ők. Az egész Szent-család pedig egyrészt a Szentháromság tükörképe, másrészt a keresztény család-ideál megtestesítője.

– Názáret tanítása.

Jézus életének legnagyobb részében osztozott az emberek nagy többségének sorsában: a feltűnés nélküli, egyszerű, hétköznapi életben. Ez kétkezi munkás élet, Isten törvénye szerinti vallásosság, családi közösségben leélt élet. Ebből az időszakból két dolog maradt fenn számunkra: „engedelmeskedett” szüleinek, és „gyarapodott korban, bölcsességben és Isten és emberek előtti kedvességben.” (Lk 2. 51-52.) – Jézus anyja és nevelőapja iránti engedelmsége valójában földi megnyilvánulása a Mennyei Atya iránti engedelmségének. – A názáreti rejtett élet megadja minden ember számára a lehetőséget, hogy az élet leghétköznapibb adottságai között is tudja követni Jézust. Mint VI. Pál pápánk mondta: „A názáreti ház iskola, az evangélium iskolája, itt kezdjük megismerni Krisztus életét... Első sorban a csendre tanít. Bárcsak kivirulna bennünk a csend megbecsülése, mely csodálatos és nélkülözhetetlen lelki magatartás... Itt érthetjük meg a családi-élet lényegét: a szeretet-közösség komoly és ragyogó szépségét... Itt ismerjük meg a munkás életet és a munka fegyelmét: a názáreti otthon, az Ács Fiának háza, itt érthetjük meg az emberi munka kemény és megváltó törvényét...” (Beszéd Názáretben 1964. 01. 05.)

5. Aszketikánk család-centrikussá tétele.

Vallás életünket – Jézus és Mária példája, Szent Pál és a Vatikáni Zsinat tanítása szerint – család-centrikussá kell tennünk. Ebben a következő megfontolások segítenek bennünket.

Krisztus a Szent-család keretében kívánt megszületni és növekedni. Az Egyház sem más, mint „Isten családja”. Annak idején az Egyház gyarodását azok a hívek szolgálták legjobban, akik egész családjukkal léptek a közösségbe: ezek a családok voltak a keresztény élet szigetei a hitetlen világban. – Ma ugyanez a helyzet: a keresztény család képviseli a hitetlen – sokszor ellenséges – világban a hitet és a szeretetet. Ezért nevezi a II. Vatikáni Zsinat „család-egyháznak”, ahol kiemelkedő módon valósul meg a szülők – kereszttségben kapott – általános papsága: „a szentségek vételekor, az imádságban, a hálaadásban, a szent élet tanúságtételében, a vállalt önmegtagadásban és a tevékeny szeretetben”. (LG 10.)

– A család imaélete és az erények gyakorlása.

A család lelkiéletéhez nem elegendő a vasárnapi szentmise-hallgatás, annak ki kell egészülnie a családi-közösségben megvalósítandó lelkiélettel. Ez elsődlegesen a közös imát, a közös Szentírás-olvasást és a közös erénygyakorlatokat jelenti.

A közös ima főként az együttes esti-imában, a kapott jóért való hálaadásban, és az elkövetett hibák megbánásában teljesül. De a közös étkezési-imák is a család ima-életéhez tartoznak. – (A reggeli imát – tekintettel arra, hogy a család tagjai esetleg különböző időpontokban kelnek fel – csak az egyszerre kelők tudják együtt végezni.)

A közös Szentírás-olvasás, legalább heti egy alkalommal, fontos lelki eseménye a családnak, amelyet a családfő irányításával végeznek. Az olvasáshoz lényegesen hozzátartozik az értelmezés, aztán az olvasott és értelmezett szöveg tényleges magvalósítása – „aprópénzre-váltása” – az elkövetkező napokban. – Ez a tényleges valóra váltás és

a közös erénygyakorlat a családtagok korának megfelelő legyen. Az elért eredményt pedig mindenki naponta – az esti-ima alkalmával – kérje számon magán.

A család ima-élete és erénygyakorlata állandóan közelebb viszi családjainkat igazi családmodellünkhöz: a Csente-családhoz, egyszersmind szorosabbra fűzi a kapcsolatot Krisztussal és családjunk tagjaival: „hogy egykor a szeretet és hűség szövetségével sietett Isten népe elébe, úgy találkozik most a keresztény családban az emberiség Megváltója a keresztény hitvestársakkal és családtagjaikkal.” (GS 48. 2.) – Velük van, erőt ad nekik, hogy keresztjüket magukra véve kövessék Őt, bukásaik után fölkeljenek, egymásnak kölcsönösen megbocsássanak, egymás terhét hordozzák, és egymást természetfölötti szeretettel szeressék. (V. ö. Gal 6. 2.)

– Megtérés, kiengesztelődés, megigazulás és ezek gyümölcsei a családban.

A Család három leglényegesebb kapcsolata Krisztussal: a megtérés, a kiengesztelődés és a megigazulás.

A megtérés (görög szóval: metanoia) a keresztény ember számára – tehát a keresztény alap-közösség: a család számára is – az első és alapvető tény, mely valójában előkészület a kegyelmi-élet befogadására. – Tehát olyan természetfölötti folyamat, mely az embert és családját kiemeli az eddigi bűnös – vagy közömbös – lelkiállapotából Krisztus és a kegyelmi-élet felé. Ezáltal megnyitja az utat a Jézussal való közvetlen találkozáshoz, Jézus személyének elfogadásához, és jelenti a Hozzá való csatlakozás igényének föltámadását, hogy Ő legyen a család életének Ura és Középpontja.

A megtérés gyümölcsei a hit, remény és szeretet.

A keresztény hit lényege: igaznak tartani mindazt, amit Isten a Kinyilatkoztatásban elénk állít, azért, mert Isten mondja. – Így hitünk tárgya: keresztény vallásunk igazságai, mely változhatatlan. Hitünk erőssége azonban nem változhatatlan, átszövi emberségünk gyengesége, és ingatag volta. – Hitünk biztosítéka maga az örök Igazság és Igazmondás birtokosa: Isten.

A keresztény remény lényege: állandó törekvés a hit által megismert, megígért és várt természetfölötti értékek elérésére. – A keresztény remény végső fokon Isten birtoklására irányul az Örökkévalóságban. A remény nemcsak várja az ígéretek beteljesülést, hanem felelősséggel dolgozik mindannak megvalósulásán, aminek bekövetkezését reméli. A keresztény család tudja, hogy Isten általában nem csodák útján valósítja meg terveit, hanem ahhoz a család és családtagok munkája, erőfeszítése is szükséges. Ugyanakkor a keresztény család hisz és reménykedik a „hétköznapi kis-csodákban”, és megköszöni azokat Istennek.

A keresztény szeretet lényege: a keresztény hiten és reményen alapuló lelki-erkölcsi magatartás, mely a szeretet gondolataiban, szavaiban és cselekedeteiben nyilvánul meg Isten és az ember-testvérek iránt. – Amint a keresztény család a Szentháromság földi tükröződése, ugyanúgy a szeretet az „isteni létállapotnak” emberi megnyilvánulása. – A szeretet nem egy az ember lelki-erkölcsi megnyilvánulásai között, mert azokat lényegesen meghaladja, – (V. ö. 1. Kor 13.) – mert ember-voltunknak legalapvetőbb megnyilvánulása, és személyiségünk legfőbb kibontakozási formája. Így a keresztény családban a legfontosabb és legdöntőbb kötelék. A szeretet az a kovász, amely a keresztény családokon keresztül képes hatni és átjárni az egész társadalmat.

Miért nevezhetjük a hitet, reményt és szeretetet a „megtérés gyümölcseinek”? – Mert megtérés nélkül csak földön csúszó, pusztán emberi cselekedet-sor maradna a hit, remény, szeretet, nélküle a család távol maradna a kereszténységtől, „homokra épülne”, melyet az ösztönök és érzelmek, önzés és kevélység első vihara elsöpörne.

A kiengesztelődés a keresztény ember számára – tehát a keresztény alap-közösség: a család számára is – tartalmazza a kiengesztelődést Istennel, a krisztusi közösséggel, a bűn által közvetlenül megsértett emberi közösséggel és saját magunkkal. – Amint szerencsétlen nagy költőnk, Ady Endre, olyan kifejezően mondja: Békíts ki magaddal s magammal, hiszen Te vagy a béke!” – Mint mindenben, a kiengesztelődésben is Isten jön elénk, siet a keresztény család segítségére, kegyelmével felkarolja, és a kiengesztelődés gyümölcseivel bőségesen eltölti. – Mint a Katolikus Egyház Katekizmusa mondja (981-982): A „kiengesztelődés szolgálatát” (2. Kor 5. 18.) az apostolok és utódaik nem csupán azzal teljesítik, hogy hirdetik az embereknek Isten bocsánatát, amit Krisztus kiérdemelt számunkra, sem azzal, hogy felszólítják őket a megtérésre és a hitre, hanem azáltal is, hogy közlik velük a bűnök bocsánatát a keresztség által, és kiengesztelik őket Istennel és az Egyházzal a Krisztustól kapott feloldozás hatalmának köszönhetően... Krisztus, aki minden emberért meghalt, azt akarja, hogy Egyházában a kiengesztelődés és a bűnbocsánat kapui nyitva legyenek mindazok előtt, akik visszatérnek a bűnből... „A mi Utunk Jézus Krisztus egyedüli szerzője és kiosztója üdvösségünknek, eltörli gonoszságainkat, és megadja nekünk a megigazulás kegyelmét.” (Római katekizmus 1. 11. 6.)

A kiengesztelődés gyümölcsei: a dicsőítő lelkület, a hálaadás lelkülete, az engesztelés lelkülete és a kérés lelkülete. – Keresztény voltunkhoz alapvetően hozzátartozik a kiengesztelődés, melyben döntő az Istennel való kiengesztelődés, mert ez az alapja a Krisztusi Test-közösségével, a profán emberi közösséggel és az önmagunkkal való kiengesztelődésnek, megbékélésnek is. S e nélkül nem lehet békessége családunknak sem.

A megigazulás a keresztény ember számára – tehát a keresztény alap-közösség: a család számára is – az Istennel való közös lét itt a földön, vagyis a megszentelő kegyelem állapota. „Aki engem szeret, megtartja tanításomat: Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lenni” – mondja Jézus búcsúbeszédében. (Jn 14. 23.) – Valójában a megigazulás: mi Istenben és Isten mibennünk. – Újra a Katolikus Egyház Katekizmusában olvassuk (1989-1993): A Szentlélek kegyelmének első műve a megtérés, mely a megigazuláshoz vezet... A megigazulás kibékíti az embert Istennel... A megigazulás által képessé válunk arra, hogy engedelmeskedjünk az isteni akaratnak... A megigazulás együttműködést teremt az Isten kegyelme és az ember szabadsága között... A megigazulás Isten kegyelmének legfölségesebb megnyilvánulása az ember számára... A megigazulás az egész ember megszentelését jelenti. – „Most felszabadultatok a bűn alól, és Isten szolgálói lettetek. Gyümölcsötök a megszentelődés, célozok az örök élet”. mondja Szent Pál. (Róm 6. 22.)

A megigazulás súlyos feladatot ró a keresztény emberre és a keresztény családra. – Ezek közül első és legfontosabb az, hogy Istent láthatóvá és elfogadhatóvá kell tennünk a kívülállók számára. A megigazult keresztény család élete úgy fogható fel, mint „Isten ajánlólevele”, melynek révén Isten mindenki számára – a többi család számára is – felajánlja az üdvösséget. – Megigazulásunk második feladata: a közösségi szolidaritás. Vagyis Isten-népe tagjaként felelősek vagyunk a Krisztusi Test többi tagjának és a még kívülálló meghívottaknak sorsáért és megigazulásáért. (LG) – Megigazulásunk kötelez a mások lelkiismereti meggyőződésének tiszteletben tartására. (Vagyis a tévedő ember méltóságát is tiszteletben kell tartanunk!) – Legfőbb gondunkat saját családunkra és a hitben velünk egy családokra kell irányítanunk, az ő megtérésüket, kiengesztelődésüket és megigazulásukat kell szolgálnunk. (GS)

A megigazulás gyümölcsei: az öröm, a béke és a bizalom.

Az igazi öröm mögött mindig a megigazulás biztonsága, kiegyensúlyozottsága és boldogsága áll: „Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek is, és teljes legyen az örömötök” – mondja Jézus búcsú-beszédében. (Jn 15. 11.)

A lélek békéje – az örömmel együtt a belső nyugalomnak és egyensúlynak az állapota, valójában csendet és nyugalmat jelent: a termékeny csend a béke szülöttje, a nyugalom pedig a csendes tevékenység és a szorgalom nyugalma. „Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek...” – mondja Jézus. (Jn 14. 27.) Mi pedig hozzátesszük imánkban: „Ne vétkeinket nézzed, hanem Egyházad hitét, és őrizd meg Egyházadat szándékod szerint békében!...” – A krisztusi béke nemcsak Istennel való helyes kapcsolatunkat jelenti, hanem annak mélységes tudatát és lelkünk kiegyensúlyozottságát: a bizalmat Istenben. Jézus búcsú-beszédének utolsó mondata ezt bizonyítja: „Azért mondom mindezeket nektek, hogy békességetek legyen bennem. A világban üldözést szenvedte, de bízzatok: én meggyőztem a világot!” (Jn 16. 33.) – Természetfölötti vonatkozásban a bizalom: Istenre hagyatkozásunk, mert rábízhatjuk magunkat teljesen, és mindenképpen megbízhatunk benne. „A bizalom olyan egyszerű és természetes, hogy mindenkor mindenki képes befogadni” – mondja Roger Testvér. – Megigazulásunk nyomán ennek a bizalomnak olyan erősnek kell lennie családunkban, hogy azt semmi meg ne ingathassa. Annál inkább szilárdnak kell lennie, mert Isten megtámogatja kegyelmével ezt a bizalmat. – A megtérés, kiengesztelődés folyamatában ez a bizalom mindig szélesebb és szilárdabb alapot kap, így bizvást Krisztusra bízhatjuk magunkat, családunkat és minden problémánkat, hiszen Ő „meggyőzte a világot”.

– A család szentségi élete.

A keresztény családi-élet alapja a szentségi házasság. A házassági beleegyezést, amely révén a házastársak egymásnak adják magukat, illetve egymást elfogadják, maga Isten pecsételi meg. Szövetségükből, „melyet az isteni törvény megerősít, a társadalom szemében is intézmény születik: a család”. (GS 48. 1.) A házastársak közötti szövetség fölvetelt nyer az Isten és az emberek közötti szövetségbe: „A hiteles házastársi szeretet az isteni szeretethez kapcsolódik”. (GS 48. 2.) Tehát a házastársi köteleket maga Isten létesítette, így a megkeresztelt házaspárok között megkötött és megvalósult házasságot soha nem lehet felbontani. – „Életállapotukban a keresztény házastársak –Isten népe tagjaként – sajátos adományokban részesülnek.” A házasság szentségének ez a sajátos kegyelme azt a célt szolgálja, hogy tökéletesítse a házaspár szeretetét, és megerősítse felbonthatatlan egységüket. Ennek a kegyelemnek következtében „segítik egymást, hogy kölcsönösen megszentelődjenek a házaspárban, a gyermekek elfogadásában és nevelésében.” (LG 11.)

A keresztény család tehát szentségen – a házasság szentségén – alapul. Ezért egész fennállása során igényli a szentségi életet. – A gyermekek születésével belép a család életébe a kereszttség: az Isten-gyermekség szentsége. Erre közösen készülnek a szülők, majd a gyermekek és a család tagjai. – A kereszttség szentségével tovább bővül a család kegyelmi-közössége: a kereszt-szülőkkel és a kereszt-testvérekkel. – A vallásos nevelés során újabb szentségek kegyelmi ajándékai gazdagítják a családot és a család-tagokat: a bűnbánat szentsége és az Eucharisztia. Minden gyermek első-áldozásával újabb családi ünnep lép a család életébe, mely a szülők, gyermekek, nagyszülők, kereszt-szülő és kereszt-testvérek közös készülését igényli. Ettől kezdve nemcsak a szülők járulnak rendszeresen az Úr asztalához – az időnkénti és szükség szerinti szent-gyónás után – hanem folyamatosan a felnövő gyermekek is. – A gyermekek ifjú-korával megjelenik a bérmálás: a keresztény nagykorúság szentsége, a Szentlélek lefoglalja magának a fiatalok lelkét, és elárasztja hét ajándékával. Ez újabb készülési időt, újabb családi ünnepet, és újabb bővülését jelenti a család kegyelmi-közösségének, most a bérmálás-szülőkkel és azok családtagjaival. – Így alakul ki az Isten akarata szerinti szentségi nagy-család, szeretet- és kegyelem-kapcsolataival összefűzve.

A család szentségi életével kapcsolatban meg kell ismernünk a család Krisztussal való kegyelmi-közösségeit.

Krisztusi Lét- és Élet-közösség. – „Ha ketten-hárman összegyűlnek az én nevemben, én ott vagyok közöttük...” „Aki szeretet engem, azt szereti az Atya is, hozzá költözünk, és lakást veszünk nála.” Mindezekben és Krisztus Titokzatos Testében, az Egyházban, valóságosan megélhetik a családok a Krisztussal való Lét- és Élet-közösséget. Ám ennek a krisztusi Lét-közösségre vonatkozó ígéretnek van folytatása: „Ha ketten-hárman ugyanazt kéritek az Atyától az én nevemben, megadja nektek”. – Ez így van, csak mi azt felejtjük el hozzátenni: ha lelkünk javára szolgál. Meg nem hallgatott imáink tragikumában van: általában mi akarjuk megszabni Istennek, hogy mit tegyen, és nem bízunk Rá, hogy azt tegye, ami leginkább javunkra válik. – Ennek tudomásul vétele is hozzátartozik a krisztusi Lét-közösséghez, mely csak akkor válik valóságos Élet-közösséggé, ha Krisztust is bevonjuk kéréseinkbe, döntéseinkbe. Mert Krisztus személyes társunk, valóságos partnerünk az élet alapvető problémáiban.

Krisztusi Ige- és Igazság-közösség. – A Krisztusi Ige-közösség azt jelenti, hogyha a Szentírást – Krisztus szavait és tetteit – olvassuk, hallgatjuk, másokkal megbeszéljük, másoknak magyarázzuk, akkor az Igében Krisztus valóságosan velünk van. Ezért vele közösen kutatjuk a krisztusi gondolatok, szavak és cselekedetek értelmét, mely szerint egyéni és családi életünket élni kívánjuk. Ez egyben Igazság- és Élet-közösség, mert: „Az én szavam igazság és

élet” – mondja Krisztus. Így a családok a Szentírás olvasása révén Ige- és Igazság-, ugyanakkor Lét-és Élet-közösségben vannak Krisztussal.

Krisztusi Asztal-közösség. – Krisztus minden nap, – de különösen vasárnapról vasárnapra, – az Ő különleges-közösségébe hívja családunkat: „Asztalt terít számunkra”. Ebben az Asztal-közösségben saját Testévelés Vérével táplál. És közben megbeszéli velünk egyéni, családi, nagy-családi problémáinkat. –Különleges közösség ez: egyszerre Lét- és Élet-közösség, Ige- és Igazság-közösség, és mindezt egybefogja a krisztusi Asztal-közösség, mely a család meghitt ünnepe és valóságos lelki tápláléka. – Ezért a családnak minél gyakrabban fel kell keresnie a krisztusi Asztal-közösséget: „Hogy életük legyen, és minél bőségesebben legyen...”

6. A Család és a Szentlélek.

1998., amikor ez az elmélkedés íródott, a Szentlélek éve volt. – Az előzőekben végig gondoltuk, hogy mi a szándéka az Atyának és a Fiúnak a családi-élettel kapcsolatban, most kíséreljük meg végigkísérni gondolatban: hogyan munkálkodik a Szentlélek a keresztyén családban?

– A Szentlélek a Szentháromság „családi-életének” a Lelke.

A Szentháromságban a három Isteni-személy – az Atya, a Fiú és a Szentlélek – egymáshoz való viszonyát emberi gondolkodásunkkal talán így fogalmazhatjuk meg:

Az Atya öröktől fogva van, Ő a végtelen Lét, az örökké ható Erő, a mindenható Teremtő, aki a mindenséget alkotta; Ő a Gondviselő, akinek gondja van teremtményeire; teremtményeinek Atyja, aki irgalmas szeretetével fölénk hajlik, és élénk jön.

A Fiú az Ige, az Atya önmagának örök Megismerése; az öröktől fogva létező isteni Gondolat és a megvalósult isteni Bölcsesség; általa valósul meg a Teremtés és az örök Irgalom; Ő lett emberré, halálával és feltámadásával Megváltónk és Üdvözítőnk.

A Szentlélek az Atya és a fiú egymás iránti Szeretete, vagyis az örökös Szeretet-kapcsolat, aki maga is isteni Személy; a Tudás és az Igazság örök Forrása; általa valósul meg a Megszentelés; Ő a kegyelmek Kútfeje és Elosztója; az Ajándékozás Lelke; a Kinyilatkoztatások Forrása és Végrehajtója.

Ha az isteni Szentháromságos Lét közösségi életét – emberi fogalommal: családi-életét – nézzük, akkor a Szentlélek az, aki az összekötő-kapcsot képezi az Isteni-személyek között: a Szeretet Lelke.

– A keresztyén család a Szentháromság tükörképe.

Emberi fogalommal nehéz megközelíteni a Szentháromság titkát, de a keresztyén családban – mintegy – a saját Szentháromságos Életének tükörképét alkotta meg a végtelen Isten. – A szülőkből a mindenható, végtelenül jó, mindenről gondoskodó Mennyei Atya a saját vonásait – emberi és földi formában – ültette be, a gyermekek elé a Fiú a saját – engedelmes és segítőkész – példáját állította, a család szeretet-kapcsolatában pedig a Szentlélek ereje és melege tükröződik.

Ma a meglazult – sőt megbomlott és válságban levő – családi életben mindhárom isteni Személy irgalmára rászorulunk. Hiányzik a mély, Istenben gyökerező szeretet, hiányzik a gyermek és fiatal Jézustól tanulható ragaszkodás, engedelmesség és segítőkészség, legnagyobb hiánycikk azonban a családot egységbe kovácsoló szeretet-kapcsolat. – Ezért kell kérnünk – meg nem szűnő buzgósággal – az isteni Szeretet Lelkét, hogy vegyen szállást családjainkban, erősítse a családi köteleket, hogy megújuljanak a keresztyén családok.

– A Szentlélek a családban.

Ki a Szentlélek családjaink és család-tagjaink számára?

Az Ígéret lelke: aki velünk van létünk első pillanatától földi életünk végéig, s közvetíti családjaink számára a Megváltás gyümölcseit.

Az Isten utáni vágyódás Lelke: aki jó- és balsorsban egyaránt a család figyelmét és vágyódást Istenre irányítja.

A vigasztalás Lelke: aki kiemel az élet mélypontjaiból, és bajban, nehézségben, szenvedésben értelmet ad minden küzdelmünknek.

Az erősség és helytállás Lelke: aki Isten iránti hűségünkben megerősít, és támaszunk az élet minden nehézségében.

A bátorság Lelke: aki a családot és a családtagokat érő minden kísértésben segít az egyértelmű nem kimondására.

A tanács Lelke: aki nehéz helyzeteinkben utat mutat és eligazít bennünket.

A mennyei bölcsesség Lelke: aki segít, hogy jellemünk és családi életünk veszélyes pontjait felismerjük, és ott harcoljunk a leghűségesebben, ahol a legsebezhetőbbek vagyunk.

Az ajándékok lelke: Tőle kapjuk – Szent Pál szerint – a szeretetet, örömet, békét, türelmet, kedvességet, jóságot, hűséget, szelídséget, önmegtartóztatást. (Gal 5. 22.)

A feltámadás és üdvösség Lelke: aki segítséget nyújt a bűnből való feltámadásra, és biztosítja családjaink számára az evilági és örök üdvösséget.

Ha bennünk van a Lélek és ajándékai, akkor Isten szabad gyermekei vagyunk, akkor a Lélek mondja bennünk a Mindenhatónak: „Abba, édes jó Atyánk!” Akkor családjaink számára az örök vizek forrása fakad, és állandóan Pünkösöd lehet számunkra mindörökre. (Karl Rahner nyomán.)

7. Készület a családi-életre.

Ahhoz, hogy családjaink stabilak és életerősek legyenek, a következő alapvető eszközök tűnnek szükségesnek.

– Komolyan kell készülni a házasságra.

Ez a készület: testi, szellemi és kegyelmi.

A testi készület tartalmazza az önmagán és szenvedélyein uralkodni tudó tiszta életet a házasság előtt, beleértve az önkorlátozást és erénygyakorlatokat, továbbá a józan és erkölcsös – szexuális felvilágosodottságot. De magában foglalja a testi és környezeti tisztaságot, a munka és házimunka szeretetét, az egészséges életvitelt és a természet szeretetét is.

A szellemi készület magában foglalja a képzésnek, önképzésnek azt az irányát, mely a család-problémákra, nevelésre, ezzel kapcsolatban felmerülő kérdésekre vonatkozik. Szükséges bizonyos pszichológiai tájékozottság az önneveléssel, a párválasztással és a gyermekneveléssel kapcsolatban. A saját kistestvérekkel, a rokonságban és barátoknál levő gyermekekkel való foglalkozás is ide tartozik.

A kegyelmi készület első sorban a hitünknek és vallásunknak megfelelő kegyelmi életet jelenti, szentségekhez való járulással, hibák elleni küzdelemmel, erénygyakorlatokkal, beleértve a hitünk szerinti jegyes-oktatást, továbbá a jövőendő házastársért, a jövőendő családért és gyermekekért való imát.

– Komolyan kell venni a házasságot.

A házasság két szabad személyiség – egy férfi és egy nő – céltudatos önkorlátozása, és egymás elvállalása a közös boldogság biztosítása, és a család céljának elérése érdekében. Éppen ezért – bármennyire nehéz – meg kell tanulni az önuralmat, a lemondani tudást, az áldozathozatalt, valamint a más személyek tiszteletét és megbecsülését.

– Komolyan kell venni a gyermek-áldást és a gyermek-nevelést.

Mindez a házaspár kölcsönös szeretete, egymásrautaltsága, őszintesége és nyíltsága, valamint teljes közössége révén valósulhat csak meg. A gyermeknevelés ugyan elsődlegesen az Édesanya főfeladata, – de az Édesapa teljes egyetértésével és együttműködésével, – éppen ezért múlhatatlanul szükséges az Édesapa jelenléte és nevelő-hatása is. – „A házastársak között kialakult viszony minősége kihat a gyermek lelki beállítottságára, és döntően meghatározza egyéni alakulását.” (II. János Pál 1995. 01. 01.)

– Komolyan kell venni a családi életet.

A család öt alapvető közösség egységéből áll: a biológiai-közösség; a vallási- és kegyelmi-közösség; a kulturális- és művelődési-közösség; végül a gazdasági közösség egységéből.

– De komolyan kell venni a néphez, nemzethez való tartozást is.

Isten ugyanis céllal hozta létre a népeket és a nemzeteket, ezek alap-sejtjévé tette a családot. Éppen ezért a család is csak az életerős, egységes nép keretében, az öntudatos nemzet tagjaként teljesülhet ki.

Az „Életerős keresztény családot!”, mint alapeszme és feltétlenül elérendő cél, csak akkor valósulhat meg, ha fiataljaink vállalják a felelősséget és küldetést a családi élet krisztusi megújítására.

8. A családi közösség tagozódása.

A család teljes-életéhez múlhatatlanul hozzátartozik annak az öt alapvető-közösségnek kibontakozása, melynek egyensúlyban levő egysége alkotja a családi-közösséget.

– A biológiai-közösség.

Ez Isten szándéka szerint minden természetes családi-közösség alapja. Benne valósul meg a természetes emberi-közösség legegyszerűbb, ugyanakkor – természetes vonatkozásban – legbensőségesebb formája. A családban kell, hogy létrejőjenek a természetes „szeretet-közösség” alapvető megnyilatkozásai: a kölcsönös szeretet, a türelem, a hűség, az áldozatvállalás, az öröm és a béke. – Korunk – sajnálatos és jövátéhetetlen módon – egyszerűen kijelentette: a család túlhaladott állapot, melyet fönntartani korszerűtlen és erőltetett. S ezt az emberiség egy része el is fogadja. (Ugyanakkor vannak, akik – természetellenes módon – az egyneműek együttélését is házasságnak kívánják elismertetni, s ebben az egynemű kapcsolatban gyermeknevelésre is igényt tartanak!!!)

A biológiai-család – apa, anya, gyermekek – az a természetes alap, mely – a szülők-gyermekek természetes kapcsolata révén – kiteljesülni képes. Ugyanakkor ezt a magas-szintű kapcsolatot – Isten szándéka szerint – természetfölötti-, vagyis kegyelmi-kapcsolattá lehet és kell változtatni. Az Isten nélküli családi-kapcsolat ugyan – természetes vonatkozásban – lehet magas-szintet megközelítő biológiai-család, de nem tud teljes értékű családdá válni. – A biológiai-család kegyelmi szintre történő emelkedése ugyanis azt jelenti, hogy benne nemcsak a szülők egymás iránti természetes-kapcsolata – tehát a szexuális kapcsolatuk is – kegyelmi cselekedetté válik, hanem a szülők és gyermekek, a gyermekek és gyermekek egymással való kapcsolata is, beleértve a nevelés, egymásnak való segítség, a családi munka, a játék és szórakozás minden mozzanatát is kegyelmivé változtatja.

– Kulturális- és művelődési-közösség.

Ez ugyancsak Isten szándéka szerinti formája a családi-életnek, és természetes formájában is segíti a család teljesebbé válást. – Ezért a keresztény családnak valóra kell váltania – magán a családon belül is – az eleven kulturális életet, megvalósítani a „kiművelt emberfő” és a „művelt nép” programot a komoly kultúr-igénytől kezdve a keresztény magyarhoz méltó szórakozásig. – (Csak egy példa: diszkó helyett a népi táncházig, népdalig és népi-játékokig.) – Ez az eleven természet kulturális élet emelkedik természetfölötti szintre a kegyelmi élet által: ez azt jelenti, hogy pl. nemcsak a Biblia és vallásos-irodalom olvasása válik kegyelmi cselekedetté, hanem az értékes általános-emberi kultúrtermékek használata, a magyar népi-kultúrához tartozó irodalom, dal-, tánc-, játék-kincs felhasználása is természetfölötti értéket kap. – A keresztény család a kultúra művelését és ápolását lelkiismereti feladatának tartja, abban közreműködik tehetsége és lehetősége szerint. Ezzel magában a családban a természetes alap kifejlesztését és a kegyelmi-élet minél teljesebb kibontakozását szolgálja.

– Szociális- és szolidáris-közösség.

Ez is Isten szerinti formája a családi-életnek, mint a Szentháromság természetes és természetfeletti tükrözése. A keresztény család igyekszik minden lehetséges – természetes és természetfölötti – eszközzel megvalósítani a krisztusi társadalmi életet: saját családjá környezetét, a vérségi-alapon nyugvó nagycsaládok-közösségét és szellemi-szociális alapon

szerveződő nagycsaládi-közösségeket, mindezt belekapcsolva a krisztusi-közösségbe. – Mindez szükségessé teszi a keresztény házas-életre, a családi-közösségekre történő komoly előkészületet; a keresztény házasságot; a keresztény gyermek-nevelést. Mindezt a családok „szolidáris-közösségében”, ahol nemcsak a kinőtt ruhát adják tovább, – (annak idején 2 éves unokám nagy örömmel mondta: „Nézd, Nagyapa, Béluska kinötte nekem ezt a pizsamát!”) – hanem a családi-élet tapasztalatait, kegyelmi eszközeit, természetes és természetfeletti tartalékait is. – A keresztény családban a szociális-élet magának az életerőnek a forrása: „Így újulhat meg egy nép, egy nemzet – szociális-életet élő – keresztény nagycsaládok révén!” – mondta a magyarság nagy szociális apostola, Kerkai Jenő. És hozzátette: „Bízom a magyarság jövőjében történetének aranyfedezete miatt...” (Történelmünk aranyfedezete: a keresztény Nyugat védelme, a kereszténységért hozott áldozataink, szabadságharcaink – benne 1956. – hősiessége és vértanúságai...)

Az Isten szerinti szolidáris-élet a keresztény közösségi-élet társadalmi megnyilvánulása. Ennek segítségével a keresztény családok és nagycsaládok nemcsak egymásra találnak, hanem ki is tudnak tartani egymás mellett, és más családokat vonzási körükbe tudnak vonni. Így alakulhat, növekedhet a keresztény nagycsaládi-közösség hatalmas családfává, mely Krisztus bélyegét rányomja szegény magyar népünkre. – Erősen reméljük, hogy jövőnket kimunkálhatjuk Boldogasszonyunk és magyar Szentjeink segítségével a krisztusi szolidáris-élet és a kegyelmi rendbe felemelt szociális-családok létrehozásával.

– Gazdasági-közösség.

Ennek a közösségnek keresztény alapon történő létrehozása a keresztény család következő feladata. Meg kell valósítanunk egymás támogatását a gazdasági élet területén, a gazdasági továbbképzés, a gazdasági „tapasztalat-csere”, egyáltalán a családi-élet szolid anyagi alapjainak létrehozást. Mindennek velejárója és feltétlen következménye a pénz-irigység elleni harc, keresztény értékrendünk helyreállítása, és annak a hétköznapi életben való megélése. – A gazdasági-közösséget már megpróbálták Isten nélkül, ateista alapon létrehozni, teljes sikertelenséggel. – A keresztény családoknak ezt krisztusi alapon kell végrehajtania: a család gazdasági-közösségét kegyelmi síkra fölemelni, s ezt a családok-közösségében is megvalósítani. Csak így válhat teljesen önzetlenné, viszonzást nem váróvá az egymás támogatása a gazdasági-élet területén; csak így nem válnak az anyagiak a gazdasági-közösség és a családi-élet egyetlen céljává és mozgó rugójává. Csak a természetfölöttire fölemelt gazdasági közösség képes haszonlesés, pénz-sóvárgás és pénz-irigység nélküli gazdasági tevékenységre. Csak a keresztény család képes arra, hogy megbontott értékrendünket helyreállítsa: helyre tegye az anyagiakat, szellemieket, kegyelmieket megfelelő – Isten akarata szerinti – fontossági sorrendbe rendezve. És ugyancsak a keresztény családok képesek arra, hogy magas-szintre emeljék a gazdasági-közösséget a közösség minden résztvevője számára, a nélkül, hogy maguk akarnának – mások rovására – felkapaszkodni rajta az anyagi jólétbe.

Valójában ez a keresztény alapon nyugvó gazdasági-közösség – bár első sorban tönkrement mezőgazdaságunkat hivatott helyreállítani – vonatkozik minden keresztény családi-közösségre, nagycsaládra: falusiakra és városiakra egyaránt, kétkezi munkásokra és szellemi-dolgozókra ugyanúgy, csak meg kell keresni, és meg kell találni a módját-lehetőségét a családokon-belüli és családok közötti munkamegosztásra, egymás gazdasági megsegítésére és közös együttműködésre – tervezés, szervezés, végrehajtás vonatkozásában.

(Megjegyzés: Az előzőekben tárgyaltak valójában csak elvi megállapítások a keresztény szociológia és erkölcsstan alapján. A tényleges gazdasági programok a megfelelő keresztény

szakemberek segítségével kidolgozásra várnak. Addig azonban – a helyi viszonyoknak megfelelően – a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem vállalkozásainak területén meg lehetne kezdeni gazdasági-közösségek keresztény szellemű kialakítását és az együttműködést.)

– Vallási és kegyelmi közösség.

Ez az előző közösségek foglalata és betetőzése. – Amint a ház-építés három legfontosabb tevékenységre osztható: alapozás felépítmény és tetőkészítés; ugyanúgy a keresztény családi-közösségeknel: a biológiai alapokra épül a művelődés, szocializálódás és gazdálkodás felépítménye, ezt tetőzi be a világnézeti-, vallási-, kegyelmi-közösség. Valójában már az alapokba és a felépítménybe is be kell épülnie a természetfölöttiségnek. – A keresztény családokban a természetes közösségeket a világnézeti-, vallási-, kegyelmi-közösség emeli fel a kegyelmi-rendbe.

A keresztény családi-közösségben meg kell valósítani a komoly kegyelmi-életet, részben a templommal való eleven és tevékeny kapcsolat formájában, részben a hatékony szentségi-élet révén. – A templommal való kapcsolat nem merülhet ki a vasárnapi szentmise és szentbeszéd hallgatásában, szükség van szentséglátogatásra és időnként szentségimádásra. A keresztény család tagjai ügyes-bajos dolgaikat, családi- és nevelési-problémáikat a templomban beszélik meg Krisztussal. – De szükség van az Isten-házának rendben-tartására, díszítésére is; templomi énekarban való részvétellel; gyermekekkel adventi, karácsonyi, nagyböjti, húsvéti, pünkösdi templomi-játékok rendezésére. – A szentségi életről – a család-centrikus aszketikánál – már részletesen beszéltünk. Itt azt kívánjuk megjegyezni, hogy nemcsak a szentgyónás és szentáldozás számunkra a kegyelmi-forrás, hanem valamennyi szentség. Mert a keresztelőkön, bérnálásokon házasságkötéseken való részvétel is részesít a szentség bizonyos kegyelmében. – Mindehhez járul a családi és nagycsaládi-közösségben végzett ima, Szentírás-olvasás, erénygyakorlat, mely a családi-közösségek számára további jelentős kegyelmi-forrás.

Mindezek után még egy nagy feladat vár a keresztény családra. Miután ezek a családok, nagycsaládok kialakultak, és minden vonatkozásban élni kívánják a keresztény családi-közösségek életét, feladatuk lesz – lelki atyjuk irányítása mellett – felmérni az „új-vetés”, az „új-termés” kilátásait. Ennek a felmérésnek ki kell terjednie minden területre: a gyermek- és ifjúság-nevelésre; a fiatalok és ifjú-házások életére; a gazdasági munkára és egyetértésre; egyáltalán az „új-közösség”, az „új-lakhely”, az „új-haza” és „új-magyarság” megvalósítására. – Valójában mindegyik csak akkor kerülhet sor, ha a keresztény családok – saját önmegvalósításukon túl – részt vesznek „lakhelyük újra-evangelizálásában” Szentatyánk óhaja szerint. Hogy mindez óriási munka? Hogy mindehhez kevesek és gyengék vagyunk? – Ne feledjük, hogy Nagyasszonyunk, Védő-szentjeink, magyar Szentjeink imája segít!...

9. Vallási mozgalmak a családért.

Hogy mindezt végre tudjuk hajtani, vannak és lehetségesek olyan vallási mozgalmak, melyek középpontjában a családi-közösség áll, így családi-közösségeinknek kegyelmi háttérét képezhetik.

– Családi-szentóra mozgalom.

A „Vinculum Charitatis” – „Szeretet Köteléke” – szerzetesi-közösség irányítja ezt a vallásos mozgalmat. – Célja: a családok olyan közösségének összehozása és együtt-tartása, akik egymás után a hónap minden napján, a családon belül egy órát imádkoznak. Ezért 30 családot kapcsolnak egymáshoz, akik vállalják ezt a – havonta egyszer, de minden hónapban ismétlődő – imaórát. Az óra kitöltésére meghatározott imaprogramot állítottak össze, benne dicsőítő-, hálaadó-, engesztelő-és kérő-imádsággal, Szentírási részletekkel, könyörgésekkel és énekekkel. Az imádságok a család ima-életének és egész közösségi-életének elmélyülését, Istenbe-történő kapcsolódását szolgálják. A szentórát minden egyes család a saját otthonába végzi, de az imaóra-közösség bármely tagja részt vehet a közös imádságban. Kisebb helyen egy közösség működik, de nagyobb helységeken, városokban, nagy egyházközségekben több ilyen imaközösséget is egybekapcsolhatnak.

Az imaóra-közösségek tagjai jelentkezhetnek lelkigyakorlatokra, melyet család-centrikus formában, a szerzetes-közösség tagjai vezetnek. – Család nélküli személyek is bekapcsolódhatnak mozgalmukba. Ők elsősorban a nagycsaládokat segítik hétköznapi és ima-életükben, és részt vesznek abban. – (Többgyermekes családunkat, amíg a gyermekek kicsik voltak, nyáron több ízben kisegítette ilyen szerzetes-nővér, teljes szabadságát feláldozva, velünk élve, dolgozva, imádkozva.) – Hazánk nagy városaiban és Budapesten nagyon szép eredménnyel működnek a családi-szentóra ima-közösségek, jó lenne, ha minél jobban elterjedne hazánkban és családjaink között ez a vallási mozgalom.

– Családi-hétféje mozgalom.

Tudomásunk szerint Kanadából származott át hazánkba ez a vallási mozgalom, mely a keresztény házasságokkal való rendszeres lelki foglalkozásokat, a házastársak – s ezen keresztül a keresztény családok – megerősítését tűzte ki célul. Eszköze: a házaspárok hétféje együttléte, ezen belül a házastársak egymás iránti nyitottságának, egymás problémái mélyebb megértésének fokozása, továbbá a hasonló házastársak, s azok problémái megismerése a cél. A lelki-vezető előadása és az elmélkedések ebben az irányban adnak eligazítást, a szentgyónás és szentáldozás pedig az elhatározás megerősítését szolgálja.

A házasság-hétféje mozgalom már eddig is szép eredményeket ért el. Jó lenne ezt olyan módon fokozni, hogy – egyházmegyénként létrehozva ilyen centrumot – több család számára lenne hozzáférhető ez a lelki-erőforrás. (Jelenleg – tudomásom szerint – két lelkigyakorlatos házban és néhány Pest környéki plébánián lehet részt venni ebben a lelki megújulásban.) – Problémát jelent viszont a gyermekek felügyeletének megoldása az ilyen hétféjeeken. Megoldást jelentene, ha a gyerekek is mehetnének a szülőkkel együtt, számukra külön foglalkozást rendezhetnének, a szülőkért és a családjukért végzett imával egybekötve. Ezzel családi-hétféjévé lehetne tenni a mozgalmat. – Igen hatékony lenne a családi-szentóra mozgalommal összekapcsolni.

– Családi-ünnepek megtartása.

Mint lehetőség, most van kialakulóban. Célja az, hogy a családok – vallási ünnepeinken túlmenően – a család ünnepeit is bensőségesen megünnepeljék. Elég sok családban meg szokták ünnepelni a születés- és névnapokat, a házassági évfordulót. Ezt kellene kibővíteni a

keresztelők, bérnálások, első-áldozások megünneplésével, s ezek évfordulójáról pedig imával történő megemlékezéssel. – Hozzá lehetne kapcsolni vallásunk nagy ünnepeinek és szent időszakainak – ádvent, karácsony, nagyböjt, húsvét, pünkösd, Nagyboldogasszony, halottaknapja, stb. – családi megemlékezését. Mindezt – egy-egy alkalommal – össze lehetne kapcsolni vérségi-, vagy kegyelmi-nagycsaládok közös megemlékezésével, esetleg közös megünneplésével. – Az ünneplések forgató-könyvét meg kellene írni hozzáértő szülők részvételével, benne énekekkel, versekkel, prózai írásokkal, jó lenne kisebb családi-játékok rendezését is kidolgozni (pl. Szállást keres a Szent-család; Pásztorjáték, vagy betlehemes-játék; stb.) – A családi ünneplést összekapcsolva az előző kettővel, lassan gyarapodó mozgalommá lehetne szélesíteni.

Mindezek – és még a családi- és nagycsaládi-közösségekből kinövő más vallásos mozgalmak – nagyon segítenék a családi-közösségeket stabilizálódásukban, szeretet-közösségi elmélyülésükben, nem beszélve arról, hogy a gyermekek – valljuk be őszintén: a felnőttek – számára milyen izgalmas és várva-várt esemény lenne egy-egy családi ünnep. Ezek kedveltté tennék a családi-imaórát is, mert tudná mindenki, hogy ezek szorosban egybetartoznak, s a közösségben jelenlevő Üdvözítő, a közösséget szeretet-kapcsával összefűző Szentlélek bőséges áldásával, kegyelmével megadná a családi kis- és nagyközösségeknek a szeretetet, békét, örömet a Szentháromságban.

Befejezés.

Magyar családjaink válságában keresztény családjainknak kell azoknak lenni, akik közösségeiben tükröződik a Szentháromság családi-élete, s megvalósul Názáret- és a Szentcsalád-példája. – A keresztény családoknak kell lenniük azoknak, akiket „látván dicsérik az Atyát, aki a mennyekben van”. – A keresztény családok kis- és nagyközösségeinek kell hitelessé tenni a családi életet, nekik kell bizonyítaniuk, hogy a család nem elavult fogalom és túlhaladott álláspont, hanem a Harmadik Évezredben is bizton épülhet rá, mint alapra, nemzet és társadalom. S biztos alapját képezi egyházi-közösségeinknek, magának az Egyháznak, akinek Krisztus megígérte: „Veletek vagyok a világ végezetéig!”

Igaz, arra nincs garancia, hogy a Magyar Egyház és a magyar Haza megmarad. – Hány virágzó egyházi-közösség pusztult el a történelem folyamán Észak-Afrikában és Kis-Ázsiában! Hány nép tűnt el a történelem süllyesztőjében! – Keresztény családaink, családi-közösségeink igazélete csak a biztosítéka annak, hogy ez új Évezredben is megmarad a magyarság és a magyar Egyház. – Ebben a tudatban építsük megújult családi-közösségeinket. Biztosak lehetünk abban, hogy Krisztus szeretete név szerint számon tart bennünket, ha hűségesen kitartunk családi hivatásunkban, és olyan gyermekeket nevelünk fel, akik életük céljának tekintik a keresztény család-ideált: a Szent-család követését. De hogy ez így igaz, azt a Jelenések Könyve igazolja:

„A győztesnek rejtett mannát adok és egy fehér követ. A kövön új név van, amelyet senki más nem ért, csak aki megkapja.” (Jel 2. 17.)

FÜGGELÉK: Távlati előirányzat a családkérdés feldolgozásában.

– A tanulmány célja és felhasználása.

Jelen tanulmány – HAZÁNK ÉS EGYHÁZUNK JÖVŐJE: A CSALÁD – valójában vezető-továbbképzés céljából íródott a KALÁSZ – esetleg a MEGÚJULT-KALOT – számára. Tekintettel arra, hogy Bíró Püspök Atya a leghatározottabban szorgalmazta a KALÁSZ számára a család-centrikusságot, jelen tanulmány felhasználására az elgondolás az, hogy – az országban néhány helyen – a KALÁSZ vezetőket 3 napos továbbképzésre kellene összehívni, s ott – kezükbe adva a tanulmányt – az előadni, és alaposan megbeszélni a témával kapcsolatban felmerülő valamennyi problémát. – Ezért szükséges, hogy a tanulmány kellő számú sokszorosított példányban rendelkezésre álljon.

A továbbképzés során a legfontosabb hozzászólásokat és kiegészítéseket – a továbbképzések befejezését követően – fel kell dolgozni, ebben a feldolgozásban a felvetett kérdéseket és vitatott problémákat meg kell válaszolni. Mindezt – újabb sokszorosított anyagként – az eredeti tanulmányhoz csatolni kell.

– A zsinati Dokumentumok és Pápai Megnyilatkozások feldolgozása.

A továbbiak során a II. Vatikáni Zsinat dokumentumait – kezdve a „Lumen Gentium” és „Gaudium et Spes” dokumentumokon – folyamatosan fel kell dolgozni a család-kérdés szempontjából, és alkalmazni a magyar keresztény családok életére. – Ugyanezt szükséges megtenni a családra vonatkozó pápai megnyilatkozások tekintetében, XXIII. János pápánktól, jelenlegi Szentatyánkig. – Ezeket a feldolgozásokat – sokszorosított formában – folyamatosan a vezetők kezébe kell adni.

– A KALÁSZ foglalkozások és kiadványok család-centrikussá tétele.

Ugyancsak Bíró Püspök Atya irányítása szerint, a KALÁSZ foglalkozásait – kezdve a kis-KALÁSZ-októl a nagylányok és fiatal-asszonyok foglalkozásain keresztül egészen a nagymamáig – család-középpontúvá kell tenni a tanulmány szellemében. – Éppen ezért a tanulmányban szereplő gondolatok alapján kell felépíteni a TARISZNYA iránymutatását és vázlatait a foglalkozásokra. Ugyancsak ezt a szellemet kell képviselnie az ÚJ-KALÁSZ folyóiratnak is, amennyiben családdal foglalkozó cikkeket, verseket, történeteket is kell mindig szerepeltetni a példányszámokban; az aszketikai továbbképzés pedig a családi-életre történő nevelés, a család ima- és szentségi-élete kérdéseire vonatkozzék.

Amennyiben az anyagi lehetőségek megengedik, család-centrikus és családra vonatkozó kell a KALÁSZ-vezetőknek és KALÁSZ-tagoknak kezébe adni. – Jó példái a családra vonatkozó kiadványoknak a megjelent TÚNÓDÉSEK kötetei.

Legfontosabb, hogy megdönthetetlen meggyőződésünké váljék:

HAZÁNK ÉS EGYHÁZUNK JÖVŐJE: A CSALÁD!

Szent áldását adja ránk
Kisdedével Szűzanyánk!

EPILOGUS

(ZÁRÓSZÓ)

Móricz Zsigmond halálos ágyán azt mondta, hogy nem azokat a bűneit bánja, amelyeket elkövetett, hanem azokat, amelyeket már nem tudott elkövetni...

Micsoda különbség lehet ember és ember között!...

Jezsuita Bátyámat hosszú haldoklása alatt az a gondolat szomorította el, hogy nem mondhatott mindent el Nektek, amit szándéka volt elmondani...

Ezt szerettem volna én most elmondani...

Köszönöm, hogy meghallgattátok dadogásomat!...